

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ “เรื่องเก่าเล่าใหม่ 1: เกศาราพูนเซล”

โดย ตริตาว อภัยวงศ์

พฤศจิกายน 2549

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ “เรื่องเก่าเล่าใหม่ 1: เกศาราพุนเซล”

ผู้วิจัย

ตรีดาว อภัยวงศ์

ชุดโครงการ เวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

รหัสโครงการ : PDG47H0009
 ชื่อโครงการ : เรื่องเก่าเล่าใหม่ 1: เกศาราพุนเซล
 ชื่อนักวิจัย : ตรีดาว อภัยวงศ์
 ภาควิชาศิลปการละคร คณะอักษรศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 E-mail Address : Threedow@yahoo.com
 ระยะเวลาโครงการ : 15 มีนาคม 2547 – 14 กันยายน 2548 (ขยายเวลาถึง 14 กันยายน 2549)

โครงการวิจัย “เรื่องเก่าเล่าใหม่ ลำดับที่ 1: เกศาราพุนเซล” นี้ได้แบ่งการทำงานออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ ส่วนแรก คือ การพัฒนาและการสร้างบทละครเวทีเรื่อง **เกศาราพุนเซล** ส่วนที่สอง คือ การกำกับการแสดง และการแก้ปัญหาในการกำกับการแสดง และการนำเสนอละครเวทีเรื่อง **เกศาราพุนเซล** และส่วนสุดท้าย คือ การจัดทำคู่มือการจัดสร้างละครฉบับสมบูรณ์ (Director's Workbook) และการทำรายงานวิจัยเรื่องการสร้างบทและการกำกับการแสดงละครเรื่อง **เกศาราพุนเซล** ซึ่งรวบรวมข้อมูลตั้งแต่การตั้งสมมุติฐาน กระบวนการทำงาน การแก้ปัญหา การประเมินและสรุปผล โดยพัฒนาเป็นบทละครเวทีที่ตีความใหม่จากโครงเรื่องและแก่นความคิดเดิมของนิทานพื้นบ้านโบราณของเยอรมันเรื่อง **ราพุนเซล** ฉบับที่รวบรวมโดยพี่น้องตระกูลกริมม์ (Grimm)

บทละครเรื่องใหม่นี้สร้างขึ้นจากการตีความนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** ใหม่โดยเน้นที่ความคิดหลักในเรื่อง ความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ และความคิดรองในเรื่อง อิสระภาพ นำมาผสมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันเรื่อง แม่ทอดทิ้งลูก โดยนำเสนอผ่านเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต เปลี่ยนตัวละครเอกจากราพุนเซล เป็นแม่มด เพื่อกระตุ้นให้คนดูคิดและรู้สึกเกลียดชังพฤติกรรมของแม่ที่เห็นแก่ตัว บทละครนี้ใช้วิธีการดำเนินเรื่องตามหลักการเขียนบทละครตะวันตก ที่เน้นการกระทำหลักของตัวละครเอก และใช้การกำกับการแสดงละครสมัยใหม่ที่สามารถสื่อสารกับคนไทยร่วมสมัย การประเมินผลการวิจัยใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามคนดู และข้อเสนอแนะจากการเสวนา

คำสำคัญ : การละครร่วมสมัย, เรื่องเก่าเล่าใหม่, ราพุนเซล, การเขียนบทละคร,
 การกำกับการแสดง, ละครเวที, บทละคร, การตีความใหม่

Project Code : PDG47H0009

Project Title : Legends Retold 1: Kesa Rapunzel

Researcher : Threedow Aphaiwongs, M.A. (Theatre Practice)
Department of Dramatic Arts, Faculty of Arts,
Chulalongkorn University

E-mail Address : Threedow@yahoo.com

Project Duration : 15 March 2004 – 14 September 2006

The working process of this research “*Legends Retold 1: Kesa-Rapunzel*” is divided into 3 parts. The first part is the creation of the play *Kera-Rapunzel*. The second part deals with the play direction and solution of problems that arise during the rehearsal as well as response to the audience feedback after watching the shows. The last part is the making of the director’s workbook and the writing of the report of the whole project entitled “Making and Directing the Play *Kesa-Rapunzel*.” The report includes the hypothesis of the project, the working processes, problems and solutions, evaluation and conclusion of the project. This play is developed and reinterpreted from the original plot and theme of a German’s classic folk fairy tale *Rapunzel* compiled by the Grimm’s brothers.

Being the product of reinterpretation of the fairy tale *Rapunzel*, this new play has human selfishness as its main theme and freedom as its supporting theme, and at the same time presents “Mother abandons her child” problem, which is one of the social problems in the Thai society. All situations in the play are taking place in the future. The main character is changed from Rapunzel to the witch in order to provoke the audience’s reaction against the bad behaviour of selfish mothers. The western style and technique of playwriting, which emphasizes the action of the main character, is used in presenting this play. The directing techniques of contemporary theatre is also used to communicate with the contemporary Thai audience. The evaluation of this research project is done using the audience questionnaire and the suggestions from the seminar.

Keyword: Contemporary Theatre, Legends Retold, Rapunzel, Playwriting,
Directing, Theatre Play, Reinterpretation

คำนำ

โครงการวิจัยเรื่อง “เรื่องเก่าเล่าใหม่ : ลำดับที่ 1 เกศาราพุนเซล” เป็นโครงการแรกในโครงการวิจัยชุด “เรื่องเก่าเล่าใหม่” ในกลุ่มงานมนุษยศาสตร์ โดยคณาจารย์ในภาควิชาศิลปการละคร สืบเนื่องมาจากภาควิชาศิลปการละครได้จัดทำละครเป็นประจำทุกภาคการศึกษาอยู่แล้ว แต่มีเคยรวรรวมกระบวนการและขั้นตอนในการทำงานออกมาเป็นงานเขียนทางวิชาการ เนื่องจากคณาจารย์เห็นว่าการทำละครเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เสพเป็นผู้ใช้ ประสบการณ์ในการรับรู้และเข้าใจด้วยตนเองมากกว่าการอ่านคู่มือ หรือการเข้าใจจากการอธิบาย

อย่างไรก็ดี เมื่อคณาจารย์ในภาควิชาฯ ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย จึงมีแนวคิดที่จะนำงานสร้างสรรค์ของอาจารย์ในภาควิชาฯ มารวบรวมวิเคราะห์และผลิตออกเป็นรูปเล่ม เพื่อผลิตเป็นงานวิชาการและเผยแพร่ต่อไป

อนึ่ง ต้องขอทำความเข้าใจไว้เสียแต่ตอนต้นนี้ว่าการผลิตงานสร้างสรรค์กับการผลิตงานวิจัยนั้นเป็นกระบวนการคนละส่วนกัน งานสร้างสรรค์แบบละครนี้มักเกิดจากจินตนาการ ความคิด แรงบันดาลใจ และ/หรือสัญชาตญาณ ที่มากระทบความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์ ณ ขณะนั้น ซึ่งหลายครั้งที่ผู้สร้างสรรค์สามารถอธิบายถึงเหตุผลได้ในทันทีทันใด หากต้องอาศัยการคิดและวิเคราะห์ตนเองซึ่งก็เป็นเรื่องที่ตัวผู้สร้างสรรค์นั้นต้องยอมลดทูลูก ถ้าที่จะยอมรับในความบกพร่องและข้อผิดพลาดของตนเองให้ได้เสียก่อน จึงจะสามารถมองย้อนกลับมาวิพากษ์วิจารณ์ตนเองได้อย่างเป็นกลาง ซึ่งในทางปฏิบัติผู้สร้างสรรค์ส่วนใหญ่มักเปิดกว้างให้ผู้อื่นมองงานของตนและช่วยให้ข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ และวิพากษ์ วิจารณ์มากกว่า

อย่างไรก็ดี สำหรับตัวผู้สร้างสรรค์เองนั้นก็ใช่ว่าจะไม่สามารถเข้าใจ และวิเคราะห์งานของตนเองอย่างเป็นกลางได้ เวลาและการผลิตงานซ้ำแล้วซ้ำอีกจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้สร้างสรรค์เข้าใจตนเองและงานของตนเองมากขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ชีวิตและประสบการณ์การทำงานของผู้สร้างสรรค์นั้นๆ เองด้วย ดังนั้นหากสร้างสรรค์งานละครกับผู้ผลิตงานวิจัยเป็นบุคคลเดียวกัน เมื่อกระบวนการสร้างบทละครและจัดแสดงละครได้เสร็จสิ้นลงแล้ว จำเป็นต้องให้เวลาผู้สร้างสรรค์ได้สลับบทบาทจากผู้สร้างมาเป็นผู้มอง ผู้คิด และวิเคราะห์

ตรีดาว อภัยวงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1 - 3
บทที่ 2 จากนิทานสู่บทละครเวที	4 - 31
บทที่ 3 บทละครเรื่อง <i>เกศราพูนเซล</i>	32 - 78
บทที่ 4 กระบวนการในการสร้างละคร	79 - 126
บทที่ 5 การประเมินผลการแสดงสำหรับการสร้างบท และการกำกับการแสดงละครเรื่อง <i>เกศราพูนเซล</i>	127 - 134
บทที่ 6 บทสรุป	135 - 140
ภาคผนวก ก.	141 - 149
ภาคผนวก ข.	150 - 166
ภาคผนวก ค.	167 - 209
ภาคผนวก ง.	210 - 213
ภาคผนวก จ.	214 - 218
บรรณานุกรม	219 - 221

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ปัญหาและความสำคัญของการวิจัย

เรื่อง **ราพุนเซล** นี่เป็นหนึ่งในนิทานชุดโบราณของพี่น้องตระกูลกริมม์ (Grimm) เรื่องมีอยู่ว่า นานมาแล้ว มีสามีภรรยาคนหนึ่งอาศัยอยู่ติดกับบ้านของแม่มด ซึ่งมีสวนผักที่อุดมสมบูรณ์ยิ่งนัก วันหนึ่งขณะที่ภรรยาแพ่ท้องอย่างหนักได้ขอร้องให้สามีไปขโมยผักกาดพันธุ์ราพุนเซลจากสวนของแม่มด สามีถูกแม่มดจับได้ เพื่อรักษาชีวิตจึงรับปากจะยกลูกที่จะเกิดให้กับแม่มด แม่มดได้นำเด็กหญิงซึ่งได้ชื่อว่า ราพุนเซล ตามพันธุ์ของผักกาดไปเลี้ยงดูและขังไว้บนหอคอยที่ไม่มีประตู ทางเดียวที่จะขึ้นไปได้คือ การตะโกนร้องให้ราพุนเซลหย่อนผมเปียที่ยาวสลวยลงมาแทนบันไดเพื่อปีนขึ้นไป ราพุนเซลมีเสียงที่ไพเราะมาก และเธอชอบร้องเพลงริมหน้าต่างเสมอ วันหนึ่งเจ้าชายผ่านมาได้ยินเสียงเพลงของเธอจึงอยากเห็นหน้าเจ้าของเสียงนั้น เมื่อเดินทางตามเสียงจนได้พบกับหอคอยที่ราพุนเซลถูกขังไว้ และได้เห็นวิธีการที่แม่มดขึ้นไปหาเธอ เจ้าชายจึงแอบขึ้นไปพบราพุนเซล และทั้งสองก็รักกัน แต่แล้วแม่มดก็จับได้จึงได้ตัดผมของราพุนเซลทิ้งและเนรเทศนางไป ครั้นเมื่อเจ้าชายมาถึง แม่มดก็แกล้งโยนผมเปียลงไปให้เจ้าชายปีนขึ้นมาและคิดจะฆ่าเจ้าชายทิ้ง เจ้าชายกระโดดหนีลงมาถูกหนามตำตาบอด และร่อนเร่ไปจนทั่ว แต่แล้ววันหนึ่งเจ้าชายก็ได้เดินทางมาถึงทะเลทรายแห่งหนึ่ง ทรงได้ยินเสียงเพลงอันไพเราะก็จำได้ว่าเป็นเสียงของราพุนเซล จึงเดินตามเสียงนั้นจนทั้งคู่ได้พบกัน ราพุนเซลสงสารเจ้าชายจับใจ น้ำตาของนางได้ไหลลงมาโดนตาของเจ้าชาย และทันใดนั้นเจ้าชายก็กลับมามองเห็นได้อีกครั้ง และทั้งคู่ก็ครองรักกันนิรันดร์

นิทานเรื่องนี้ได้มีผู้นำมาตีความในแนวทางต่างๆ ทั้งบทละคร บทภาพยนตร์ บทกลอน นิทานและเรื่องเล่าในหลายๆ ประเทศ เช่น บทกลอนของ Anne Saxton ซึ่งตีความให้เป็นเรื่องของผู้หญิงรักกับผู้หญิง นิทานของฝรั่งเศส เรื่อง *The Maiden in the Tower* ซึ่งตีความคล้ายโครงเรื่องเดิมของกริมม์อย่างมาก มีเพียงรายละเอียดบางอย่างที่ต่างไป เช่น การขึ้นไปบนหอคอยของแม่มดนั้นใช้ประโยชน์ที่นางตะโกนเรียกราพุนเซลเป็นรหัสลับเปิดประตูแทนการปีนขึ้นไปบนหอคอย หรือตอนจบที่เจ้าชายตาย ส่วนราพุนเซลก็กลับไปอยู่กับแม่มด และแต่งงานกับเศรษฐีในเมือง หรือนักเขียนอเมริกันที่ได้นำเรื่องนี้มาแต่งล้อเลียนถึงสังคมวัตถุนิยม ที่เห็นแต่ประโยชน์ทางธุรกิจเพียงอย่างเดียวเรื่อง *Politically Correct Rapunzel* ของ Garner, J.F. ใน *Politically Correct Bedtime Stories* เมื่อเจ้าชายมาหลงใหลในเสียงร้องของเธอและหวังจะหาประโยชน์จากเสียงร้องนั้น ทำให้เธอทนไม่ได้และหนีไป นอกจากนั้นยังได้นักเขียนบทละครเวทีอย่าง Stephen Sondheim ที่เน้น

การตีความทางจิตวิทยาของตัวละครมากขึ้น มองว่าการกระทำของแม่มดเกิดจากความรักและความหวังดีต่อลูก ต้องการปกป้องลูกจากโลกภายนอกที่โหดร้าย และเมื่อลูกละเมิดกฎเกณฑ์ที่แม่ตั้งไว้จนตั้งครครี ราพุนเซลจึงถูกลงโทษ นอกจาก Sondheim แล้วยังมีผู้ให้คำอธิบายการกักขังของแม่มดต่อราพุนเซลว่า เป็นความริษยาของแม่ ซึ่งเห็นว่าลูกสาวของตนนั้นสวยและดีเลิศกว่าตน ส่วนราพุนเซลที่ไม่เชื่อฟังนั้นเกิดจากความรู้สึกเกลียดชังของลูกสาวที่มีต่อแม่ที่ไม่ให้อิสระกับตน เช่น ในหนังสือเรื่อง *The Uses of Enchantment: The Meaning and Importance of Fairy Tales* โดย Bruno Bettelheim

อย่างไรก็ดี ไม่ว่านิทานเรื่องนี้จะถูกนำไปใช้ไปตีความทางใดก็ตาม แต่รูปแบบและเนื้อหา ยังคงไม่หลุดพ้นไปจากการเป็นเรื่องเล่าแบบนิทานเทพนิยาย ผู้วิจัยเห็นว่าถ้านิทานเรื่องนี้มาดัดแปลงใหม่ให้เข้ากับสังคมไทย โดยนำปัญหาในสังคมที่เกิดขึ้นเข้ามาเชื่อมโยง และนำเสนอในรูปแบบของละครเวทีร่วมสมัยที่ไม่หลงเหลือความเป็นนิทานเทพนิยายอีกต่อไป น่าจะทำให้นิทานเรื่องนี้นำเสนอมุมมองที่พัฒนาขึ้นใหม่ให้กับคนไทยร่วมสมัยได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษากระบวนการสร้างบทและการกำกับการแสดงละครร่วมสมัยของไทย จากนิทานพื้นบ้านโบราณของเยอรมัน

1.2.2 เพื่อสร้างบท กำกับการแสดง และจัดแสดงละครที่เกิดจากข้อ 1.2.1 พร้อมจัดทำคู่มือการจัดแสดงละครดังกล่าวฉบับสมบูรณ์ (Director's Workbook) และรายงานวิจัย

1.3 สมมุติฐานของการวิจัย

สมมุติฐานร่วมกันของโครงการใหญ่ คือ เรื่องเล่า นิทาน ตำนานโบราณ และบทละครคลาสสิก สามารถนำกลับมาสร้างใหม่เป็นละครที่สื่อสารสาระร่วมสมัยกับผู้ชมในปัจจุบันได้ และในส่วนของโครงการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานของโครงการไว้ 2 ประเด็น คือ

1.3.1 ค ความคิดหลักในนิทานมีความเป็นสากลที่สามารถสื่อสารได้กับทุกคนในเวลาที่ย่เปลี่ยนไป และแม้จะนำความคิดนั้นมาใช้ในบทละครที่มีโครงเรื่องที่เปลี่ยนไปก็ยังสามารถสื่อสารความคิดนั้นๆ ให้กับคนดูได้

1.3.2 นิทานสามารถนำมาเล่าใหม่ในรูปแบบของบทละครเวทีสมัยใหม่ และใช้เทคนิคของละครร่วมสมัยได้

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกศึกษานิทานเรื่อง **ราพุนเซล** (Rapunzel) ฉบับที่กริมม์รวบรวมจากนิทานพื้นบ้านโบราณของเยอรมัน โดยนำความคิดหลักเรื่อง “ความเห็นแก่ตัวของมนุษย์” ที่ปรากฏ

ในนิทานมาสร้างใหม่ในรูปของบทละครเวทีโดยการนำเสนอเป็นบทละครเวทีสมัยใหม่
และใช้เทคนิคของละครร่วมสมัยในการจัดแสดง

1.5 ระเบียบวิธีวิจัย

1.5.1 การค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** (Rapunzel) และเรื่องทฤษฎี
จิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Sigmund Freud)

1.5.2 การพัฒนาและการสร้างบทเรื่อง **เกศาราพุนเซล**

1.5.3 การกำกับการแสดงละครและการนำเสนอละครเวทีเรื่อง **เกศาราพุนเซล**

1.5.4 การจัดทำคู่มือการจัดสร้างละครฉบับสมบูรณ์ (Director's Workbook) และ
รายงานวิจัยเรื่องการสร้างบทและการกำกับการแสดงละครเรื่อง **เกศาราพุนเซล** ซึ่งรวบรวม
ข้อมูลตั้งแต่การตั้งสมมุติฐาน กระบวนการทำงาน ปัญหา การประเมินและสรุปผล

บทที่ 2

จากนิทานสู่บทละครเวที

ในการดัดแปลงนิทานเรื่องราฟุนเซลมาสร้างเป็นบทละครเวทีเรื่อง **เกศาราฟุนเซล** นั้น ผู้วิจัยตระหนักดีว่ารูปแบบที่แตกต่างกันระหว่างนิทานกับบทละครเวทีมีผลต่อการนำเสนอเรื่องราว ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องศึกษา และทำความเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของนิทาน การวิเคราะห์ เทพนิยาย การพัฒนาจากนิทานสู่บทละครเวที รวมทั้งองค์ประกอบของละครเวทีที่นำมาใช้ในการ อธิบายบทละครเวทีเรื่อง **เกศาราฟุนเซล** เพื่อทำให้การนำนิทานเรื่อง **ราฟุนเซล** กลับมาเล่าใหม่ได้กับคนร่วมสมัย

2.1 บทบาทและหน้าที่ของนิทาน

นิทานเป็นวรรณกรรมประเภทมุขปาฐะที่ใช้เล่าขานสืบต่อกันมาแต่โบราณ บทบาท และ หน้าที่ของนิทานนั้นจำแนกออกเป็น 4 หน้าที่หลัก คือ

2.1.1. เพื่อความบันเทิง เนื้อหาของนิทานนั้นมีทั้งที่เป็นเรื่องราวของสัตว์ มนุษย์ และ อมนุษย์ที่นำมาร้อยเรียงต่อกันเป็นเรื่องราว สั้นบ้าง ยาวบ้าง แต่นิทานส่วนใหญ่มักจะจบลง ด้วยความสมหวัง แสดงให้เห็นความสุขของตัวละคร ที่ฝ่ายดีจะชนะฝ่ายร้ายเสมอ แค่อ่านหรือ ฟังนิทานที่เป็นเรื่องราวอันแสนสุขนี้ก็สร้างความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และจินตนาการเพื่อฝัน ให้กับผู้อ่านหรือผู้ฟังแล้ว ซึ่งถือได้ว่านิทานได้ทำหน้าที่ให้ความบันเทิงแก่ผู้เสพ โดยที่ผู้เสพจะนำ สิ่งที่พึงได้รับนั้นไปคิดหรือไม่ขึ้นอยู่กับกระบวนการรับรู้ของแต่ละบุคคล

2.1.2. เพื่อเหตุผลในแง่ของการสั่งสอน เพราะว่าผู้ที่เล่านิทานนั้นโดยมากก็จะเป็นผู้หลัก ผู้ใหญ่ของหมู่บ้านหรือว่าเป็นพ่อแม่หรือว่าเป็นพระสงฆ์ เช่น ถ้าแม่ต้องการจะสอนลูก ให้รู้จัก อดทน แทนที่จะบอกลูกให้อดทน แม่ก็ใช้นิทานเรื่องอีสปเรื่องเตากับกระต่ายเป็นเครื่องมือ เมื่อ เล่าจบแม่ก็จะสรุปว่านิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่าถ้าเราอดทนอย่างเตาแม้ว่าจะเริ่มต้นที่เสียเปรียบกว่า แต่สุดท้ายความอดทนก็ช่วยให้เราทำงานได้สำเร็จ เป็นต้น หรือนำเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธประวัติ ประวัติของพระเยซูมาเล่าเป็นนิทาน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเสียสละ อดทนของพระศาสดา

2.1.3. เพื่อถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณีของสังคมของชุมชนให้กับคนในสังคม อย่างที่ ได้กล่าวไปแล้วว่าผู้เล่านิทานส่วนใหญ่จะเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ หรือผู้นำชุมชน ดังนั้นบทบาทของ ผู้เล่าจึงเข้ามามีอิทธิพลกับเรื่องราวของนิทาน ในเรื่องนี้ได้มีผู้วิจัยเรื่องบทบาทของผู้เล่านิทาน หรือนักเล่านิทาน (sender หรือ storyteller) ว่ามีส่วนสำคัญในการกำหนดสไตล์และเนื้อหาของนิทาน ได้อย่างไร ผู้วิจัยขอสรุปความจากงานเขียนของ ศิราพร ณ ถลางไว้ดังนี้

ในอดีตกาลของผู้เล่ามีความสำคัญมาก เพราะน้ำเสียง ท่าทางและการตีความของคนเล่าเป็นสิ่งช่วยให้นิทานเรื่องนั้นมีอรรถรส และสื่อสารความหมายได้ ถ้าผู้เล่า ผู้ฟัง สถานที่เปลี่ยนไปสำนวนนิทานเรื่องนั้นก็ต่างไปด้วย... ในขณะที่เดียวกันนิทานเรื่องเดิม แต่ว่าผู้เล่านั้นกลายเป็นคนหนุ่มสาวก็กลับทำให้นิทานเรื่องนั้นกลายเป็นเรื่องธรรมดาๆ ไป หรือผู้ฟังที่ต่างไปก็มีผลกับเรื่องที่ ผู้เล่าคนเดียวกันเล่าเช่นกัน เช่น การไปเล่าให้กลุ่มของชาวนา ชาวไร่ หรือเป็นกลุ่มคนที่เขาค้นเคยฟังก็มักจะมีการสอดแทรกมุขตลกหรือเรื่องลามกเกี่ยวกับเพศเข้าไป รวมถึงมีการโยงสถานที่ในหมู่บ้านกับนิทาน ในขณะที่ถ้าไปเล่าให้กับกลุ่มคนสำคัญระดับผู้นำเขาก็จะเล่าแบบเป็นทางการ มุขตลก และความเป็นกันเองก็จะลดน้อยลงไป¹

ด้วยความที่นิทานถือเป็นวรรณกรรมมุขปาฐะเนื้อหาของนิทานจึงเปลี่ยนแปลงไป ตามจุดประสงค์ของการเล่า เนื้อหาที่สามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับการเล่าในโอกาสที่ต่างกันด้วยนี้ทำให้นิทานถูกนำมาแปลและดัดแปลงอยู่เสมอ แม้แต่เรื่อง **ราพันเซล** นั้น ที่จริงแล้วก็เป็นิทานพื้นบ้านโบราณของเยอรมันซึ่งสองพี่น้องตระกูลกริมม์ ได้นำมาเล่าใหม่ในรูปของนิทานเทพนิยาย (Fairy Tales)² โดยปรับแต่งภาษาและสำนวนให้ไพเราะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการใช้เป็นวรรณกรรมสำหรับเด็ก นิทานเทพนิยายเป็นเรื่องในจินตนาการที่มีสิ่งวิเศษหรือผู้วิเศษต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องโดยมีเจ้าหญิงและเจ้าชายเป็นตัวเอก เรื่องราวสนุกสนาน แสดงให้เห็นการกระทำที่กล้าหาญของตัวละคร ในการต่อสู้เอาชนะอุปสรรคซึ่งเรื่องก็มักจะจบลงด้วยความสุขสมหวัง วิธีการเล่านั้นจะมีการแบ่งฝ่ายตัวละครออกเป็นฝ่ายดีและฝ่ายชั่วอย่างชัดเจน³ สิ่งหนึ่งที่ทำให้นิทานเทพนิยายถูกเรียกเช่นนี้ เพราะมีเนื้อเรื่องที่เต็มไปด้วยเรื่องของจินตนาการและอิทธิทธิปาฏิหาริย์ที่ช่วยสร้างให้นิทานมีความสนุกและน่าตื่นเต้น เช่น ถั้ววิเศษ พินที่บรลง

¹ ศิราพร จิตะฐาน ณ ถลาง. ในท้องถิ่นมีนิทานและการละเล่น, ศิลปวัฒนธรรม ฉบับพิเศษ, มติชน: กรุงเทพฯ 2539. หน้า 76

² ในบางครั้งคำว่าเทพนิยายยังใช้แทนความหมายของ Myths ตามที่กุหลาบ มัลลิกะมาสได้ให้ความหมายของคำว่าเทพนิยายเป็นเรื่องที่เล่าเกี่ยวกับบรรพชาติ เทพเจ้า และมีอิทธิฤทธิ์ที่เกินจริง ซึ่งเป็นความหมายต่างไปจากคำว่า Fairy Tales ที่ใช้ในรายงานฉบับนี้

³ พลายเวช กล่อมจิตต์, หนังสือสำหรับเด็ก, บรรณกิจ: กรุงเทพฯ, 2534. หน้า 108 และ เชียงทอง ปราณี, วรรณกรรมสำหรับเด็ก, สุวีริยาสาส์น: กรุงเทพฯ. หน้า 71.

เองได้ หรือไข่ไก่ทองคำ จากเรื่อง **แจ๊คผู้ขายยักษ์** หรือแม้แต่ในนิทานพื้นบ้านของไทย เช่น การที่มีเกาะแก้วพิสดาร ในเรื่อง **พระอภัยมณี** เป็นต้น

2.1.4. เพื่อลดความกดดันในจิตใจและเป็นทางออกสำหรับความขัดแย้งและกฎเกณฑ์ทางสังคม นักวิชาการในโลกตะวันตกได้ชี้ให้เห็นบทบาทของนิทานเทพนิยายในด้านจิตวิทยา ดังที่ ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) มองว่าตัวละครและของวิเศษในนิทานเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นจิตใต้สำนึกของมนุษย์ นิทานประเภทนี้สามารถเป็นทางออกและชดเชยความรู้สึกกดดันทางจิตใจเรื่องเพศ (sexual repression) เช่นเดียวกับอีริค ฟรอมม์ (Erich Fromm) นักจิตวิทยาอีกผู้หนึ่งที่เห็นสอดคล้องกับฟรอยด์มองว่าอนุภาค (motif) เกี่ยวกับไม้เท้า หรือมีดเป็นสัญลักษณ์ของเพศชาย และอนุภาคเกี่ยวกับถ้ำ ขวด กล้อง เป็นสัญลักษณ์ของเพศหญิง⁴

นอกจากฟรอยด์และฟรอมม์แล้ว ยังมีนักจิตวิเคราะห์อีกหลายคนที่ยืนยันความคิดนี้ เช่น บรูโน บีทเทิลไฮม์ (Bruno Bettelheim) นักจิตวิทยาที่สนใจทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ ได้นำทฤษฎีของเขามาวิเคราะห์จิตใต้สำนึกของเด็กๆ ผ่านนิทาน ในหนังสือเรื่อง *The Uses of Enchantment: The Meaning and Importance of Fairy Tales* เขากล่าวไว้ว่านิทานที่เด็กให้ความสนใจแสดงให้เห็นถึงภาวะในจิตใต้สำนึกของ เด็กคนนั้นที่สะท้อนออกมาผ่านนิทาน เช่นเดียวกับนักจิตวิเคราะห์บางคนที่ยังมองว่าความขัดแย้ง ในครอบครัวนั้นเกิดจากปมอติปฐกคือการที่เด็กต้องการที่จะฆ่าพ่อหรือแทนที่พ่อเพื่อแย่งชิงความรักของแม่กับผู้เป็นพ่อในเทพนิยาย ก็ยังมีการสะท้อนให้เห็นปมอติปฐกได้ด้วย ดังเช่น เรื่อง **แจ๊คผู้ขายยักษ์** ยักษ์เป็นสัญลักษณ์แทนอำนาจของพ่อนั่นเอง นอกจากปมอติปฐกแล้ว นักจิตวิเคราะห์ก็ยังมองเห็นประเด็นทางจิตวิทยาอื่นๆ แฝงอยู่ในนิทานเทพนิยายด้วย อาทิเช่น ความต้องการของเด็กวัยรุ่นที่แสวงหาความเป็นตัวของตัวเอง ด้วยความต้องการจะเป็นอิสระจากพ่อแม่ก็ยังพบเห็นได้ในนิทานเทพนิยายหลายๆ เรื่อง เช่น นิทานเรื่อง **แฮนเซลและเกรเทล** เป็นเรื่องของเด็กที่ต้องการหนีพ่อแม่ออกไปเผชิญโลกเอง **สโนไวท์** เป็นเรื่องของเด็กสาววัยรุ่นที่ต้องการ ประกาศความเป็นตัวของตัวเอง จึงพยายามหนีแม่เลี้ยงใจร้าย นิทานเรื่อง **ราปุนเซล** ก็เป็นเรื่องของเด็กหญิงวัยรุ่นที่อยากแม่และเกลียดแม่ที่พยายามกักขังเธอไว้ไม่ให้เป็นผู้ใหญ่⁵

⁴ ศิวพร จิตะฐาน ณ ถลาง. ใน *ท้องถิ่นนิทานและการละเล่น*, ศิลปวัฒนธรรม ฉบับพิเศษ, มติชน: กรุงเทพฯ 2539. หน้า 14.

⁵ Ibid หน้า 14

ดังนั้น สำหรับบทเทลิไฮม์แล้วในนิทานเทพนิยาย ยักษ์ แม่เลี้ยง แม่มดจึงเป็นสัญลักษณ์ของพ่อแม่ในชีวิตจริง และในนิทาน ยักษ์ แม่เลี้ยง แม่มดใจร้ายมักจะเป็นผู้แพ้ บทเทลิไฮม์จึงถือว่าการอ่านนิทานเทพนิยายจึงเป็นทางออกให้กับความกดดันที่มีอยู่ในจิตของเด็กทุกวัย ทั้งชายและหญิง โดยบทเทลิไฮม์ได้ยกกรณีของเทพนิยายเรื่อง **ราพุนเซล** ที่ช่วยเป็นทางออกให้กับความกดดันหรือปัญหาเรื่องความขัดแย้งทางจิตใจให้แก่เด็กหญิงคนหนึ่ง ดังนี้

เธอใช้นิทานเรื่อง **ราพุนเซล** มาเปรียบเทียบกับชีวิตของตนเองในวัยเด็ก ซึ่งสูญเสียแม่เนื่องจากอุบัติเหตุรถยนต์ พ่อซึ่งเป็นคนขับเสียใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาก จนไม่ได้ใจดูแลลูกสาวอีกต่อไป ต่อมาเธอโตมากับพี่เลี้ยง และเมื่ออายุได้ 7 ปี พ่อก็แต่งงานใหม่ แม่เลี้ยงของเธอเปรียบเหมือนแม่มด ในนิทานที่กักขังและไม่ยอมให้อิสระภาพแก่เธอเมื่อเทียบกับพี่เลี้ยงที่แม้จะไม่ได้สนใจเธอมากนัก แต่ก็ให้อิสระเธอในระดับหนึ่ง เธอรู้สึกตัวเองตกเป็นเหยื่อของโชคชะตา เช่นเดียวกับราพุนเซล ผมหงอกของราพุนเซลเป็นกุญแจสำคัญในชีวิตของเธอ เพราะเป็นสัญลักษณ์ของอิสรภาพและความสุข เธอจึงพยายามไถ่ผมหงอกแต่ก็ถูกแม่เลี้ยงจับตาดู เมื่อเธอโตขึ้นเธอพบว่าเจ้าชายที่จะมาช่วยเหลือเธอก็คือพ่อของเธอนั่นเอง เรื่องราวในนิทานช่วยให้เธอมีความหวังว่าสักวันพ่อก็จะมาช่วยเหลือเธอเหมือนที่เจ้าชายมาช่วยราพุนเซล เพียงแต่ตอนนี้พ่อยังตาบอดอยู่เท่านั้น ทุกครั้งที่เธอพบกับความทุกข์ เธอก็จะจินตนาการว่าตัวเองเป็นราพุนเซล และเมื่อนิทานจบลงด้วยความสุข เธอก็เชื่อว่าชีวิตของเธอก็จะเป็นเช่นนั้น แม้ผมที่ถูกตัดจะสั้นแต่มันก็ยาวได้อีก และนั่นหมายความว่าความสุขกำลังรอคอยเธออยู่⁶

จากตัวอย่างนี้ได้แสดงให้เห็นว่าเรื่อง **ราพุนเซล** ได้ทำหน้าที่ในการสร้างกำลังใจและความหวังให้กับเด็กคนนี้ด้วยความรู้สึกที่ว่าแม่ตนจะมีแม่เลี้ยงเช่นเดียวกับราพุนเซล แต่เมื่อเปรียบเทียบกับกันแล้วเธอยังโชคดีกว่าหลายเท่า เพราะแม่เลี้ยงของเธอยังใจดีกว่าแม่มด พ่อเป็นเพียงเจ้าชายที่ตาบอด แต่สุดท้ายก็จะกลับมาช่วยเหลือเธอ เหมือนที่เจ้าชายออกตามหาราพุนเซล การที่เด็กมีนิทานเรื่องนี้เป็นที่พึ่งช่วยให้อย่างน้อยเด็กคนนี้ก็โตขึ้นมาด้วยความหวังและอดทน นิทานช่วยเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจให้กับเธอซึ่งทำให้เธอไม่ออกนอกกลุ่มนอกทางหรือตัดสินใจทำในสิ่งที่เป็นอันตรายต่อชีวิต และทำลายอนาคตของตนเอง

⁶ Bettelheim, Bruno. *The Uses of Enchantment*, Vintage: New York, 1989, pp. 132-3.

2.2 เหตุผลในการนำนิทานมาสร้างเป็นบทละครเวที

นิทานจัดเป็นวรรณกรรมมุขปาฐะที่ใช้เล่าเพื่อความบันเทิง และสั่งสอนมาแต่โบราณ เช่นเดียวกับละครที่มีกำเนิดจากการเล่าเพื่อความบันเทิงและสั่งสอนเช่นกัน เริ่มต้นจากความปรารถนาของมนุษย์เรื่องการสื่อสาร และสัญชาตญาณของการแสดงออก ทำให้มนุษย์เริ่มต้นการเล่าเรื่องราวและประสบการณ์ของตน จากการใช้ทั้งภาษาพูดและภาษาร่างกายประกอบ ในกรณีที่ภาษาพูดยังไม่สมบูรณ์ จนพัฒนาไปสู่การแสดงในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเต้นรำ ลีลาประกอบเพลง การแสดงประกอบพิธีกรรม หรือละคร

อย่างไรก็ดีแม้จะมีวัตถุประสงค์ที่คล้ายกัน แต่รูปแบบในการนำเสนอนิทานกับละครนั้น มีความแตกต่างกัน นิทานส่วนใหญ่ถูกนำมาใช้เล่าให้เด็กฟัง ทำให้นิทานสามารถนำมาเล่าได้โดยไม่จำเป็นต้องวิเคราะห์ การดำเนินเรื่องเป็นไปแบบตรงไปตรงมา ตัวละครก็มีลักษณะตายตัว (typed character) เพื่อง่ายในการใช้อบรมสั่งสอนเด็ก แต่บทละครเวทีตามลักษณะละครสมัยใหม่นั้นเขียนไว้เพื่อจัดแสดงให้กับคนดูที่หลากหลายกว่า แม้จะมีบทละครสำหรับเด็กก็ตาม แต่วิธีการดำเนินเรื่องสำหรับละครเวทีนั้นมีลักษณะเฉพาะแบบ การสร้างตัวละครที่เป็นไปตามทฤษฎีการสร้างลักษณะนิสัยตัวละคร (characterization) ที่กำหนดให้ตัวละครมีความลึกและมีหลายมิติ (well-rounded character) รวมถึงพัฒนาการของตัวละครด้วย

มีผู้นำนิทานทั้งตะวันตกและของไทยมาสร้างเป็นละครเวทีมากมาย ทั้งที่คงโครงเรื่องของนิทานนั้นไว้ หรือนำมาเล่าแบบตรงๆ แต่เพิ่มลักษณะเฉพาะในการเล่าให้เป็นแบบละคร เช่น **สโนไวท์กับคนแคระทั้งเจ็ด ชินเดอเรลลา หนูน้อยหมวกแดง** ฯลฯ หรือของไทยเอง จะเห็นได้จากการแสดงละครหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นลิเก ละครนอก หรือละครในต่างก็นำเนื้อเรื่องมาจากนิทานพื้นบ้านเช่นกัน เช่น **ศรีธนญชัย สังข์ทอง นางสิบสอง** หรือ **อิเหนา** ดังนั้นการนำนิทาน (เรื่องเก่า) มาเล่าใหม่ในลักษณะของละครนั้นไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่ เพียงแต่ว่าจะเล่าอย่างไร หรือว่าดัดประดั้นไหนมาเล่าเท่านั้น

สำหรับการสร้างบทละคร และนำเสนอในรูปแบบของละครเวทีนั้น ผู้วิจัยได้รับแรงบันดาลใจทั้งจากการอ่านนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** ของสองพี่น้องตระกูลกริมม์⁷ และจากการอ่านข่าวในหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นข่าวการพบศพของเด็กทารกที่เกิดจากการทำแท้งบ้าง หรือจากข่าวการพบเด็กทารกที่ถูกทิ้งตามถังขยะ ริมคลอง หรือข้างถนน ฯลฯ บางรายก็เป็นเพียงการกระทำของแม่ที่หวังผลภักดิ์ โดยให้คนอื่นเก็บลูกของตนไปเลี้ยง บางรายก็หวังจะฆ่าเสียให้ตาย ซึ่งมีปรากฏให้เห็นอยู่บ่อยครั้ง ทำให้ผู้วิจัยเองเกิดความสงสัยว่าทำไมคนที่ เป็น “แม่” จึงทำกับลูกได้เช่นนี้ ไม่มีความรักความผูกพันอยู่เลยหรือ เนื่องจากผู้วิจัยโตมาในสภาพแวดล้อมที่ในแต่ละครอบครัวมีแม่เป็นผู้แสดงออกให้ลูกรับรู้อยู่เสมอถึงความรัก ความห่วงใย และความเสียสละ อย่างที่ สุดมิได้ ซึ่งผู้วิจัยรับรู้ยู่ตลอดเวลาว่าแม้กระทั่งชีวิตของแม่ แม่ก็พร้อมจะสละได้เพื่อปกป้องลูกของตนเอง สาเหตุนี้เองที่ทำให้ผู้วิจัยสงสัยและมีอาการรับได้ว่า คนที่เป็นแม่ (ไม่ว่าจะโดยเจตนาหรือไม่) จะมีจิตใจที่เลวทราม ต่ำช้า โหดเหี้ยม จนคิดทำร้ายชีวิตของคนที่เป็นลูกในได้ได้อย่างไร ความรู้สึกนี้เองที่ไปเชื่อมโยงกับนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** ซึ่งมีทั้งเรื่องราวของแม่ที่ทิ้งลูกและความสัมพันธ์ของแม่ (แม่มด / แม่เลี้ยง)⁸ กับลูก (ราพุนเซล)

ความน่าสนใจของนิทานเรื่องนี้อยู่ที่การเลือกตีความคิดหลักของนิทานเรื่องนี้ การตีความที่ต่างกัน มีผลต่อการเปลี่ยนฝ่ายของตัวละครแต่ละตัว รวมถึงโทนของเรื่องด้วย กล่าวคือ ผู้วิจัยพบว่านิทานเรื่อง **ราพุนเซล** ของกริมม์นี้ถ้าอ่านอย่างตรงไปตรงมาจะเป็นนิทานที่ดูงดงาม สดใส มีคุณค่าทางศีลธรรมและวรรณกรรม แต่ถ้าตีความให้ลึกซึ้งไปแล้วนั้นจะพบความโหดร้ายและความรุนแรงซ่อนอยู่ในนิทานเรื่องนี้ กริมม์พยายามเชิดชูความรักในอุดมคติระหว่างเจ้าชายกับราพุนเซล ในทางตรงกันข้ามตัวละครอย่างแม่มดนั้นถูกสร้างให้เป็นตัวแทนของตัวละครที่ปราศจากความรักและขาดความเป็นมนุษย์ ดังจะเห็นได้จากที่กริมม์สร้างให้ตัวร้ายกลายเป็น

⁷ สองพี่น้องตระกูลกริมม์ (Grimm) คือ Jacob Judwing Carl Grimm (1785-1863) และ Wilhelm Carl Grimm (1786-1859) ได้รวบรวมนิทานจากการฟังนิทานพื้นบ้านของชาติต่างๆ และเนื่องจากความเป็นนักภาษาศาสตร์ทำให้นิทานที่พวกเขารวบรวมมีสำนวนที่ไพเราะและมีภาษาที่ได้มาตรฐาน นิทานของกริมม์พิมพ์หนังสือรวบรวมนิทานที่ชื่อ “Die Kinder-und Hausmärchen” ซึ่งพิมพ์ออกจำหน่ายครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1812 ซึ่งสำนวนฉบับสมบูรณ์ที่ใช้ในปัจจุบันพิมพ์ขึ้น ค.ศ. 1814 ซึ่งรวมนิทานไว้ทั้งหมด 200 เรื่อง เรื่องซึ่งมีไม่เพียงแต่นิทานเทพนิยายเท่านั้น แต่ยังมียานเรื่องสัตว์ นิทานตลก นิทานแสดงความเชื่อทางศาสนา และตำนานด้วย แต่เป็นที่ยอมรับกันว่านิทานเทพนิยายของกริมม์นั้นเป็นเรื่องที่แพร่หลาย แล้วก็มีความรู้จำมากที่สุด เช่นเรื่องเจ้าชายกับเจ้าหญิงนิทรา สโนไวท์ รวมถึงเรื่องราวราพุนเซลด้วย

⁸ สำหรับผู้วิจัย แม่ผู้ให้กำเนิดและแม่เลี้ยงมีความสำคัญเท่ากันและมีความหมายเหมือนกัน เพราะเป็นงานวิจัยที่อาศัยประสบการณ์ส่วนตัวที่อธิบายว่า ไม่ว่าจะเป็นแม่ผู้ให้กำเนิดหรือแม่ผู้เลี้ยงดู หากมีสามัญสำนึกของการเป็นแม่แล้ว ย่อมรักและเสียสละได้เช่นเดียวกัน

แม่มดซึ่งเป็นตัวแทนของมนุษย์ ทั้งนี้เพราะจุดประสงค์หนึ่งในการรวบรวมนิทานของกริมม์คือ การสร้างเอกลักษณ์ให้กับชาติเยอรมัน ซึ่งในขณะนั้นกำลังต่อสู้กับการเข้ามายึดครองของ ระบบ Napoleon⁹ ในขณะเดียวกันก็เพื่อสร้างรสนิยมอันดีและสั่งสอนศีลธรรมให้กับเด็ก กริมม์ จึงตัดทอนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงหรือว่าเรื่องเกี่ยวกับเพศออก ทำให้นิทานนั้นดูเป็นเรื่องที่ สดใสมากขึ้น ตัวละครไม่ดีจะถูกสร้างให้เป็นยักษ์ แม่มด หรือแม่เลี้ยง มากกว่าที่จะกล่าวหา พ่อแม่ที่แท้จริงของตัวเอง ซึ่งกริมม์เองก็ใช้เวลาในการขัดเกลา นิทานที่ตัวเองเขียนขึ้นมาครั้งแล้ว ครั้งเล่าเพื่อให้ได้เนื้อหาที่เหมาะสม¹⁰ แต่ถึงอย่างไรก็ดีสัญลักษณ์ต่างๆ ในนิทานของกริมม์ก็ยังมัก ถูกผู้อ่านนำมาตีความถึงความโหดร้ายรุนแรงที่กริมม์พยายามจะปิดซ่อนไว้อยู่เสมอ และ **ราปูนเซล** ก็เป็นนิทานอีกเรื่องที่มีผู้ตีความว่ามีเนื้อหาแฝงไปด้วยความโหดร้ายดำมืดซึ่งเป็น นิสัยด้านมืดของมนุษย์ที่ปรากฏให้เห็นตลอดเรื่อง

กล่าวโดยสรุปคือ ถ้ามองเรื่องนี้ตามเจตนาและวัตถุประสงค์ของกริมม์ก็จะได้ความคิด หลักที่ว่า นิทานเรื่องนี้เป็นเรื่องของความรักที่เป็นอุดมคติระหว่างชายหญิง ซึ่งสะท้อนผ่านตัว ละครเจ้าชายและราปูนเซลที่เอาชนะอำนาจชั่วร้ายของแม่มด การตีความในลักษณะนี้ เจ้าชาย และราปูนเซลจะเป็นตัวละครฝ่ายดีที่ต่อสู้กับตัวละครฝ่ายร้ายอย่างแม่มด ซึ่งเปรียบเหมือนพลัง ความรักชาติของชาวเยอรมันจะเป็นพลังบริสุทธิ์ที่ทำให้ฝ่ายศัตรูพ่ายแพ้ไป หรือถ้าตีความนิทาน เรื่องนี้จากมุมมองของตัวละครแม่ ความคิดหลักของเรื่องนี้จะพูดถึงความรักของแม่ที่ปรารถนา ที่จะปกป้องลูกจากความต้องการทางเพศของผู้ชาย (love and protection) กับความปรารถนา ทางเพศของผู้หญิง (sexual desire) ซึ่งเป็นธรรมชาติที่แม่ไม่อาจยับยั้งได้ ซึ่งสะท้อนผ่าน ตัวละครฝ่ายดีอย่างแม่มด และฝ่ายร้ายคือเจ้าชาย ที่ใช้ทั้งวิจิตร ใฝ่ร้าย และลักพาตัว

แต่ถ้าตีความนิทานเรื่องนี้ในอีกมุมมองหนึ่ง โดยเฉพาะการมองผ่านพฤติกรรมอันน่า รังเกียจของตัวละครแต่ละตัว จะได้ความคิดหลักเรื่อง ความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ ซึ่งเป็นด้านมืด ที่กริมม์เองได้พยายามปกปิดซ่อนเร้นไว้ ความรุนแรง ความโหดร้าย และการเข่นฆ่า กลับ ปรากฏให้เห็นเด่นชัดสะท้อนผ่านตัวละครทุกตัวในเรื่องนี้และทำให้นิทานเรื่องนี้ดูไม่ค่อยสดใส สม กับเป็นนิทานเทพนิยายสักเท่าไร

อย่างไรก็ดี การแบ่งแยกตัวละครออกเป็นฝ่ายดีและฝ่ายเลวอย่างชัดเจนนั้นทำให้มิติ ของเรื่องขาดหายไป ดังนั้นเมื่อนำนิทานเรื่องนี้มาสร้างเป็นบทละครเวที การสร้างลักษณะนิสัย

⁹ Tatar, Maria. *The Classic Fairy Tales*, Norton Critical editions: New York, 1999, p.335.

¹⁰ นิทานเรื่อง “ราปูนเซล” กริมม์ปรับปรุงแก้ไขทั้งสิ้น 7 ครั้งตั้งแต่ปีค.ศ. 1812 ถึง ค.ศ. 1857 ในภาคผนวก ก

ตัวละคร (characterization) ให้มีมิติ (well-rounded character) นั้นจึงเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยต้องเพิ่มเข้าไปในบทละครเวทีเรื่องใหม่ด้วย รวมทั้งหากมองข้ามลักษณะของความสุขสมหวังในรูปแบบของเทพนิยายออกไปแล้ว ประเด็นเรื่องความหลากหลายในเรื่องการตีความนิทานและประเด็นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกสาว น่าจะสามารถหยิบยกมาเชื่อมโยงกับสภาพปัญหาสังคมปัจจุบันที่ปรากฏเป็นข่าวในหนังสือพิมพ์ และสร้างออกมาเป็นบทละครที่น่าสนใจและสะท้อนมุมมองใหม่ พร้อมทั้งตอบข้อสงสัยของผู้วิจัยได้ด้วยว่า คนที่เป็นแม่นั้นรักตนเองมากขนาดทำร้ายลูกของตนได้ จริงหรือ ?

นอกจากนั้นแล้ว ผู้วิจัยยังคิดด้วยว่าบทละครเวทีเรื่องใหม่ที่จะสร้างขึ้นจากนิทานเรื่องนี้ น่าจะพิสูจน์ได้ว่าแม้เวลา เนื้อเรื่อง ลักษณะและรูปแบบการนำเสนอเรื่องราวจะเปลี่ยนไป แต่ความคิดหลักของเรื่องเดิมยังคงสามารถสื่อสารกับคนร่วมสมัยได้

2.3 วิเคราะห์นิทานเรื่อง ราพุนเซล

อย่างที่กล่าวไว้ในข้อ 2.2 ว่าความน่าสนใจของนิทานเรื่องนี้อยู่ที่การตีความนิทานซึ่งทำได้หลากหลาย และมีความคิดหลักที่น่าสนใจหลายประเด็น แต่ความคิดที่ผู้วิจัยสนใจมากที่สุด คือ เรื่องความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ ซึ่งจะนำมาเชื่อมโยงกับความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกสาว จุดร่วมที่น่าสนใจของนิทานเรื่องนี้ คือ เรื่องความอยาก (desire) หรือจะเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ความปรารถนาของตัวละคร ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าประเด็นนี้มีความเป็นสากลและเป็นสิ่งที่ปรากฏอย่างชัดเจนของคนในสังคมปัจจุบัน จะเห็นว่าในนิทานเรื่องนี้เหตุการณ์ต่างๆ เกิดขึ้นก็เพราะความอยากหรือว่าความปรารถนาของตัวละครซึ่งก่อให้เกิดปัญหาทั้งสิ้น เริ่มต้นจากพ่อและแม่ของ ราพุนเซล ทั้งคู่มีความอยาก ประการแรก ก็คืออยากจะมีลูก พวกเขาจึงทำทุกวิถีทางจน ได้ลูกมาเมื่อภรรยาท้องก็เกิดอยากรับประทานผักราพุนเซล¹¹ ในสวนของแม่ मद ซึ่งก็เป็นเพื่อนบ้าน ความอยากนี้อยู่ในระดับที่เรียกว่าอดทนไม่ได้ และมีมากขึ้นทวีความรุนแรงขึ้นถึงขนาดที่เรียกว่า ถ้าไม่ได้รับประทานผักนี้แล้วจะต้องตายเลยทีเดียว ในนิทานบอกไว้ว่า “นางซูบซีดถึงขั้นกินอาหารไม่ลง” สามี่ผู้มีความรักต่อภรรยามาก จึงไม่อยากให้เธอตายจึงช่วยเหลือด้วยการตัดเส้นใจเข้าไปขโมยผักในสวนของแม่ मद เมื่อขโมยสำเร็จนำมาให้ภรรยารับประทาน ความอยากของภรรยาก็ยังไม่ลดลงอีกเพราะว่าอยากมากขึ้นๆ ซึ่งนั่นก็เป็นเหตุผลที่ทำให้สามี่ต้องกลับเข้าไปขโมยผักของแม่ मद อีกครั้ง แต่การขโมยครั้งนี้ทำให้ตัวเองถูกจับได้ เมื่อแม่ मद จับได้ สิ่งที่สามี่ต้องการก็คืออยากมีชีวิตรอดจึงรับปากยกลูกของตัวเองให้กับแม่ मद ไป

¹¹ ผักราพุนเซล ชื่อภาษาอังกฤษเขียน Rapunzel คือผักกาดชนิดหนึ่งที่ชาวเยอรมันนำมาใช้ทำสลัด

ความอยากต่อมาเป็นส่วนของแม่หมด แม่หมดมีความอยากเช่นกัน นางอยากมีลูก นางอยากมีคนที่น่ารักและรักนาง ที่เป็นเช่นนั้นเพราะทุกคนรังเกียจแม่หมด ไม่คบหาสมาคมด้วย ทำให้นางต้องใช้ชีวิตเพียงลำพังในสวนผักราฟุนเซลของนาง สิ่งที่น่าอยากได้คืออยากได้ความรักและนางคิดว่าลูกคือคนที่จะทำให้ความรักแก่นาง แต่เมื่อนางได้ลูกมาแล้ว เมื่อราฟุนเซล อายุ 12 ปี เธอเริ่มที่จะเห็นคนอื่น เริ่มที่จะตัดสินใจได้เองในระดับหนึ่ง แม่หมดก็ไม่อยากให้ราฟุนเซลไปรักคนอื่นหรือไม่อยากที่จะให้คนอื่นมารักราฟุนเซล ความอยากที่จะครอบครองเธอเพียงคนเดียวเป็นสาเหตุที่ทำให้แม่หมดนำเธอไปขังไว้บนหอคอย และเมื่อนางรู้ว่าสิ่งที่นางต้องการครอบครองนั้นกำลังจะถูกพรากไป เมื่อราฟุนเซลได้พบรักกับเจ้าชาย ความอยากที่จะทำร้ายและทำลายจึงเกิดขึ้น และนั่นก็นำมาสู่การเนรเทศราฟุนเซล และวางแผนฆ่าเจ้าชาย

ส่วนเจ้าชายก็มีความอยากเช่นกัน เริ่มจากการอยากรู้ว่าเจ้าของเสียงเพลงอันไพเราะนั้นคือใคร จึงมาแอบดูแล้วก็ปีนขึ้นบ้านคนอื่น (หอคอย) และเมื่อปีนขึ้นไปแล้วพบราฟุนเซล เกิดอยากได้ผู้หญิงคนนี้เป็นของตนเอง จึงวางแผนจะพาราฟุนเซลหนีไป และเมื่อรู้ว่าถูกแม่หมดหลอกให้ปีนขึ้นหอคอยจึงกระโดดลงไปถูกหนามกุหลาบตำตาบาดเจ็บ ความอยากที่จะได้พบนางอันเป็นที่รักพาให้เดินตาเสียงเพลงไป และในที่สุดก็ได้พบและครองรักกัน

สุดท้ายเป็นความอยากของราฟุนเซล แม้ว่าดูเผินๆ เหมือนเธอจะเป็นคนที่มีความอยากน้อยที่สุด เพราะว่าแทบจะไม่ทำอะไร ได้แต่รอให้คนอื่นช่วย แต่ราฟุนเซลก็มี ความอยากเช่นกัน อย่างน้อยก็คือความปรารถนาทางเพศ (sexual desire) เพราะเมื่อเธอเห็นเจ้าชายแล้ว ก็รู้สึกถึงเสน่ห์ของเพศตรงข้าม ซึ่งแรงปรารถนาทำให้เธอคิดหนีออกไปจากหอคอยที่แม่หมดกักขังเธอไว้ แต่ความอยากรู้อยากเห็นทำให้ตั้งคำถามกับแม่หมดว่า “ทำไมเวลาถึงแม่หมดขึ้นมาถึงยากกว่าถึงเจ้าชายที่มาทุกวัน” ซึ่งนำมาสู่ความหายนะของตัวเอง ดังนั้นเมื่อดูจากตัวละครทั้งหมดในเรื่องนี้แล้วความอยากหรือความปรารถนา เป็นประเด็นร่วมกันของตัวละครที่จะนำมาใช้เป็นแกนในการสร้างบทละคร

2.4 จากเทพนิยายสู่บทละคร

ในสังคมตะวันตกหรือตะวันออก บทละครส่วนมากมักนำวัตถุดิบในการเล่ามาจากนิทานหรือตำนาน บทละครเวทีของชาวกรีก¹² ส่วนใหญ่นำมาจากตำนานมหากาพย์ *อิเลียด* (Iliad) และ

¹² ตามประวัติการละครตะวันตก เชื่อว่าจุดกำเนิดของละครอย่างเป็นทางการเกิดขึ้นในงาน City Dionysia ของชาวกรีก ซึ่งมีพิธีการประกวดบทละครครั้งแรกในปี 534 ก่อนคริสต์กาล

โอดิสซีย์ (Odyssey) อันเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสงครามกรุงทรอย แม้กระทั่งในบทละครสมัยใหม่ ก็ยังมีการสร้างเรื่องโดยนำมาจากนิทาน เช่น บทมิวสิเคิลเรื่อง **ไพรพันลิก** (*Into the Woods*) ของ Stephen Sondheim ที่นำตัวละครจากนิทานเทพนิยายต่างๆ มาผูกเป็นเรื่องไม่ว่าจะเป็น ตัวละครจากนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** **ซินเดอเรลลา** **หนูน้อยหมวกแดง** หรือ **แจ๊คผู้ขายผัก** ฯลฯ ไม่รวม ถึงบทภาพยนตร์ ซึ่งได้นำเรื่องราวในนิทานมาปรับสร้างมากมาย โดยเฉพาะจากบริษัท Walt Disney ซึ่งทุกครั้งทีภาพยนตร์ออกฉายก็มักจะได้รับความสำเร็จจากผู้ชมอย่างสม่ำเสมอ ส่วนในสังคมไทยจะเห็นว่าคนไทยนั้นชอบดูละครในเรื่องที่ตนเองรู้อยู่แล้ว ซึ่งหลายๆ เรื่องมีที่มาจากนิทานพื้นบ้าน เช่น **สุวรรณศิลปี** **ศรีธนญชัย** **นางสิบสอง** ฯลฯ ความสนุกของการดูละครที่รู้เรื่องแล้วไม่ได้อยู่ที่การติดตามว่าเรื่องราวจะดำเนินต่อไปอย่างไร แต่อยู่ที่วิธีการนำเสนอ หรือการตีความละครเรื่องใหม่อย่างไรมากกว่า ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีการนำเสนอเรื่องใหม่ดังต่อไปนี้

2.4.1 การเล่าเรื่องใหม่โดยการใช้ลักษณะของแบบเรื่อง(tale type)¹³ หรืออนุภาค(motif)¹⁴

นิทานเรื่อง **ราพุนเซล** นั้นได้รับการนำมาเล่าซ้ำหลายครั้ง บางเรื่องแม้ไม่ได้มีการดัดแปลงจากเรื่อง **ราพุนเซล** โดยตรงแต่สามารถเทียบเคียงกับเรื่อง **ราพุนเซล** ได้โดยยึดลักษณะของแบบเรื่อง (tale type) หรืออนุภาค (motif) บางประการของนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** ไว้ เช่นในกรณีของเรื่อง *"The Girl on the Island"*¹⁵ ของอินเดียนั้นสามารถเทียบได้กับนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** ของกริมม์ โดยใช้อนุภาค (motif) ตามระบบของ Aarne-Thompson motif-based classification system เนื้อเรื่องของ *The Girl on the Island* มีอยู่ว่า วันหนึ่งขณะที่ Gauriviti ลูกชายของ Sakti กำลังล่าสัตว์อยู่ Tarksya Suparna ซึ่งเป็นนกบินผ่านมาพอดี Gauriviti จึงเล็งธนูไปที่ Tarksya Suparna Suparna ได้ร้องขอชีวิตไว้ โดยบอกว่าจะให้ในทุกสิ่งที่ Gauriviti

¹³ แบบเรื่องนิทาน หมายถึงโครงเรื่องของนิทานที่ทำให้นิทานแต่ละเรื่องมีลักษณะเฉพาะต่างจากนิทาน เรื่องอื่นๆ สติธ ธอมป์สัน (1977 : 415) ได้อธิบายว่า แบบเรื่องนิทานแต่ละแบบดำรงอยู่อย่างอิสระใน ลักษณะของเรื่องเล่าที่สมบูรณ์ในตัวเอง นิทานแต่ละแบบเรื่องอาจจะประกอบด้วยอนุภาคเดียว หรือหลายอนุภาคก็ได้ แบบเรื่องของนิทานมุขตลก นิทานเรื่องสัตว์อาจะมีอนุภาคหลักเพียงอนุภาคเดียว ส่วนนิทานมหัศจรรย์มักประกอบด้วยหลายอนุภาค รวมความว่าเมื่อพูดถึงแบบเรื่องนิทาน จะทำให้นึกถึง อนุภาคที่มีลักษณะเด่นของนิทานเรื่องนั้นๆ หรือลำดับของอนุภาคที่ประกอบกันเป็นนิทานเรื่องนั้นๆ (ศิริพร ณ ถลาง 2548, ทฤษฎีคติชนวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย:66-67)

¹⁴ อนุภาค หมายถึง หน่วยย่อยในนิทานที่ได้รับการสืบทอดและดำรงอยู่ในสังคมหนึ่งๆ และเหตุที่ ได้รับการสืบทอดก็เพราะมีความ "ไม่ธรรมดา" มีความน่าสนใจทางความคิดและจินตนาการ อนุภาคอาจเป็นตัวละครวัตถุสิ่งของพฤติกรรมของตัวละครหรือเหตุการณ์ในนิทาน เช่น แมงมุมสร้างโลก ม้าเหาะได้ น้ำเต้าผู้เศษที่มีเมล็ดข้าวเลี้ยงคนได้ ทารกที่เกิดมาแล้วพูดได้เลย แม่เฒ่าที่กินดอกกุหลาบแล้วตั้งครุฑฯลฯ (ศิริพร ณ ถลาง 2548, ทฤษฎีคติชนวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย:36)

¹⁵ ภาคผนวก ข

ปรารภนา สิ่งที่ Gauriviti ปรารภนาก็คือลูกสาวของ Asita Dhamnya ผู้ถูกกักขังไว้บนปราสาทกลางเวหาเนื่องจาก Asita Dhamnya ผู้เป็นพ่อมีความรู้สึกหวงแหนลูกสาว ในที่สุด Suparna ก็พา Gauriviti ไปพบ กับนางและทั้งคู่ก็รักกันจนนางตั้งครรภ์และคลอดลูกชายออกมา แต่ปีศาจได้ฉีกร่างของทารกผู้นั้น ออกเป็นชิ้นๆ และร้องว่าเด็กผู้นี้เกิดมาอย่างผิดวิสัย Gauriviti ได้สวดมนต์ภาวนาขอให้ลูกชายของตนฟื้นคืนชีพ และในที่สุดเขาก็ทำสำเร็จ เขาได้ลูกชายกลับคืนมา เรื่องนี้เทียบได้กับนิทาน เรื่อง **ราพุนเซล** ที่ 4 อนุภาคหลัก คือ 1. เรื่องของการกักขัง (R41) 2. การปกป้องลูกสาว ให้บริสุทธิ์จากเพศชาย (T381) 3. เรื่องของการทำร้ายร่างกาย(S165) และ 4. เรื่องการชุบชีวิต หรือการหายจากบาดเจ็บ (F952)¹⁶

ผู้วิจัยนำหลักข้างต้นมาเป็นแนวทางในการสร้างโครงเรื่องใหม่ให้กับนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** โดยผู้วิจัยเลือกที่จะยึดลักษณะร่วมบางประการไว้เท่านั้น ดังเช่นที่เรื่องเล่าในยุคปัจจุบันหลายเรื่องที่มีลักษณะร่วมบางประการที่สอดคล้องกันกับนิทานพื้นบ้าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า อนุภาคของนิทานพื้นบ้านนั้นมีอิทธิพลต่อการสร้างเรื่องเล่าในยุคต่อๆ มา ยกตัวอย่างเช่น แบบเรื่องของ **ซินเดอเรลลา** คือ เรื่องของนางเอกที่ถูกแม่เลี้ยงใจร้ายกลั่นแกล้ง นางเอกได้รับความช่วยเหลือจากนางฟ้า ได้พบเจ้าชาย ต้องพิสูจน์ตัวเอง และได้แต่งงานกับเจ้าชาย เพราะฉะนั้นไม่ว่าเราจะดูภาพยนตร์เรื่อง *Ever After* ที่เป็นภาพยนตร์สมัยจริงเกี่ยวกับเจ้าหญิงเจ้าชายก็ดี หรือ *A Confession of an Ugly Sister* ที่ให้น่าหนักของตัวเอก เป็นพี่สาวลูกติดแม่เลี้ยงก็ดี หรือ *Maid in Manhattan* ที่พูดถึงหญิงทำความสะอาดในโรงแรมที่พบรักกับมหาเศรษฐีหนุ่ม หรือแม้กระทั่งภาพยนตร์รักโรแมนติคอย่าง *Pretty Woman* ที่เป็นเรื่องราวของผู้หญิงขายตัวกับมหาเศรษฐีก็ดี แม้จะไม่มีเรื่องของเวทมนตร์ คาถาตามแบบเทพนิยาย ด้วยการใช้นางฟ้าเข้ามาช่วยเหลือ แต่เรื่องราวต่างๆ ล้วนยังคงทำให้เรานึกถึงนิทานเรื่อง **ซินเดอเรลลา** เพราะเรื่องทั้งหมดต่างมีลักษณะร่วมของแบบเรื่อง หรือ อนุภาคของนิทานเรื่อง **ซินเดอเรลลา** ประกอบอยู่ เมื่อเปรียบเทียบกับนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** แล้ว ผู้วิจัยยอมรับว่าการจะหาลักษณะร่วมบางประการที่จะทำให้คนส่วนใหญ่จำนิทานเรื่องนี้ได้นั้นค่อนข้างลำบาก เพราะนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** ไม่ได้แพร่หลายและทำให้ทุกคนรู้จักได้ดียวเช่นนิทานเรื่อง **ซินเดอเรลลา**

สิ่งที่คนส่วนใหญ่จำได้จากนิทานเรื่องนี้ คือ ภาพของเจ้าหญิงผมยาวที่อยู่บนหอคอยสูงมากกว่าที่จะจำเรื่องราวของนิทาน ดังนั้น “ภาพของหอคอยกับผม” จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องพิจารณาในลำดับแรก อย่างไรก็ตามก็มีคำถามขึ้นมาอีกว่าถ้าเราทำละครเป็นเรื่องสมจริง (realistic)

¹⁶ O' Flaherty, Wendy D. *Tale of Sex and Violence*. Chicago: University of Chicago Press, 1985.

เป็นไปได้หรือไม่ที่ผู้หญิงคนหนึ่งอายุไม่เกิน 17 ปีจะมีผมยาวมากขนาดนั้น เมื่อไปดูภาพยนตร์การ์ตูนเรื่อง *Barbie Rapunzel* ก็พบว่าในเรื่องนั้นเรารู้สึกได้ว่าเป็นเรื่องของราพุนเซล โดยไม่มีภาพราพุนเซลที่ทิ้งผมยาวลงมาให้แม่มดปีนขึ้นไปอย่างในนิทานของกริมม์ แต่ลักษณะร่วมที่ภาพยนตร์นำมาใช้คือเรื่องของผู้หญิงที่ถูกขังอยู่บนหอคอยโดยแม่มดเพียงเท่านั้น ส่วนเรื่องราวที่เหลือก็ไม่ได้ดำเนินตามนิทานแม่แต่น้อย เพราะเจ้าชายไม่ใช่คนที่ช่วยราพุนเซลให้หนีออกมาจากหอคอย แต่เป็นตัวเธอเองกับมังกรน้อยเพื่อนยากที่เอาชนะความกลัวและตัดสินใจหนี ออกมา ดังนั้นเรื่องของผมยาวที่ใช้เป็นบันไดก็ไม่จำเป็นเสมอไปที่จะทำให้คนจำได้ว่าเป็นเรื่อง **ราพุนเซล** แต่สำหรับหอคอยนั้นผู้วิจัยคิดว่าจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องคงไว้ แต่จะนำเสนอในรูปแบบไหนจึงจะเหมาะสมกับเรื่องเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาต่อไป ด้วยเจตนาที่จะเล่านิทานเรื่องนี้ใหม่ให้เรื่องราวเกิดขึ้นในอนาคต ผู้วิจัยคิดว่าภาพหอคอยแบบใหม่ที่ดูให้ความรู้สึกเดียวกันได้กับหอคอยในนิทาน น่าจะเป็นตึกทรงสูงดูทันสมัย เช่น ตึก Petronas Twin Towers ในมาเลเซีย ตึก Empire State ในมหานครนิวยอร์ก หรือ ตึก Space Needle ในเมือง Seattle สหรัฐอเมริกา เป็นต้น

**ตารางแสดงแบบเรื่องหรืออนุภาคในนิทานซึ่งผู้วิจัยเลือกนำมาใช้ในการสร้างโครงเรื่อง
ของบทละครเวทีเรื่อง เกศาราพุนเซล**

แบบเรื่องนิทาน (tale typed)	อนุภาค (motif)	โครงเรื่องบทละคร
เรื่องของแม่เลี้ยงที่ขังลูกไว้บนหอคอย สุดท้ายมีเจ้าชายมาช่วยและพาลูกเลี้ยงหนี แต่ถูกแม่เลี้ยงจับได้ จึงใช้แผนล่อให้เจ้าชายมาติดกับและฆ่า แต่สุดท้ายความดีทำให้เรื่องราวจบลงด้วยความสุข	1.แม่ขังลูก 2.ผู้หญิงที่มีผมเป็นลักษณะเด่น 3.การแก้แค้น หอคอย 4.ความดีชนะความชั่ว	แม่เลี้ยงผู้ต้องการจะพิสูจน์ว่าเธอมีความสามารถและเป็นที่ยอมรับของทุกคน จึงนำเด็กผู้หญิงคนหนึ่งที่มีลักษณะพิเศษต่างจากคนอื่นมาขังไว้เพื่อใช้ทดลอง แต่แล้วแม่ผู้ให้กำเนิดของเธอและชายหนุ่มฝ่ายตรงข้ามได้เข้ามาขัดขวาง โดยจะพาลูกเลี้ยงของเธอหนีออกไป เธอจึงวางแผนล่อให้ชายหนุ่มมาติดกับและฆ่า แต่สุดท้ายแม้เธอจะเป็นผู้ชนะในทางปฏิบัติ แต่ความสุขที่แท้จริงกลับเป็นของตัวละครที่เหลือทั้ง 3 คน

2.4.2 การเล่าเรื่องใหม่โดยตัดลักษณะบางประการของนิทานประเภทเทพนิยาย

ลักษณะสำคัญประการหนึ่งของนิทานเทพนิยาย คือ การมีตัวเอกเป็นเจ้าชายและเจ้าหญิง ซึ่งในนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** ก็มีตัวละครเช่นนี้ หากว่าในบทละครเวทีเรื่องใหม่ที่ผู้วิจัยมุ่งนำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก การให้น้ำหนัก และความสำคัญที่ความรักอันเป็นอุดมคติระหว่างชายหญิง อาจทำให้สารของผู้วิจัยปรากฏออกมาไม่ชัดเจน อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเองก็กังวลว่าถ้าในบทละครเวทีเรื่องใหม่ไม่มีเรื่องราวของความรักระหว่างชายหญิงแล้ว จะทำให้คนดูสามารถเปรียบเทียบบทละครเวทีเรื่องใหม่กับนิทานเรื่องเก่าได้หรือไม่ แต่หลังจากที่ผู้วิจัยได้ค้นพบนิทานเรื่อง *Maiden in the Tower*¹⁷ ซึ่งเรื่องราวในนิทานเล่าถึงเจ้าหญิงผู้โดนแม่มัดขังไว้บนหอคอย และมีเจ้าชายมาช่วยพาหนีออกไป แต่สุดท้ายเจ้าชายและเจ้าหญิงก็ไม่ได้อยู่ด้วยกัน เจ้าชายตายและเจ้าหญิงกลับไปอยู่กับแม่ตามเดิม ผู้วิจัยพบว่าในนิทานเรื่องนี้แม้ว่าตัวเอกจะเป็นราพุนเซล แต่ไม่มีบทพิสูจน์ความรักอุดมคติระหว่างเจ้าหญิงและเจ้าชายเช่นกัน หากแต่เนื้อหาของเรื่องกลับเน้นที่เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก ซึ่งการเล่าเรื่องแบบนี้ก็สามารถ ทำให้เราเข้าใจได้เช่นกันว่านิทานเรื่องนี้คงแบบเรื่องตามนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** ของกริมม์ ผู้วิจัยจึงสรุปว่าในบทละครเรื่องใหม่ ถ้าไม่มีเรื่องความรักระหว่างชายหญิงก็น่าจะทำให้คนดูเทียบเคียงละครกับนิทานได้เช่นกัน

2.4.3 การเล่าเรื่องใหม่ด้วยเจตนาให้ผู้เสพเกิดความรู้สึกที่ตรงกันข้ามกับนิทาน

แม้ผู้วิจัยจะได้รับแรงบันดาลใจและโครงเรื่องจากนิทานก็ตาม แต่วัตถุประสงค์ในการนำเสนอละครเวทีเรื่องใหม่นี้แตกต่างกับวัตถุประสงค์ของนิทาน จะเห็นว่าเมื่ออ่านหรือฟังนิทานเทพนิยายนั้น ตอนจบผู้เสพมักจะได้รับความรู้สึกที่ประทับใจในความรักระหว่างชายและหญิง หรือได้รับความปลื้มปิติในการเห็นตัวละครฝ่ายดีมีชัยเหนือตัวละครฝ่ายร้าย หรือพูดง่าย ๆ ว่านิทานมีตอนจบแบบ Happy Ending ซึ่งทำให้ผู้เสพมีความสุขตามตัวละครเอกไปด้วย แต่สำหรับวัตถุประสงค์ของการนำเสนอบทละครเวทีเรื่องใหม่ ผู้วิจัยปรารถนาที่จะทำให้ผู้เสพรู้สึกเกลียดชังตัวละครอย่างรุนแรง และตั้งจิตกับตัวเองว่าถ้าตนได้ประสบพบเจอกับสถานการณ์เช่นเดียวกับตัวละคร จะไม่มีวันทำเช่นตัวละครเหล่านี้ ผู้วิจัยจึงจะสร้างสถานการณ์และลักษณะนิสัยของตัวละครทุกตัวให้เลวร้าย รุนแรง เห็นแก่ตัว ลุแก่อำนาจ เพื่อเป็นตัวอย่างของบุคคลที่ไม่ควรเอาเยี่ยงอย่างแก่ผู้เสพทุกคน

¹⁷ อ่านเรื่องทั้งหมดได้ที่ภาคผนวก ข

2.4.4 การสร้างเรื่องใหม่โดยเปลี่ยนตัวเอกจากราพุนเซลเป็นแม่มด

แน่นอนที่สุดอย่างทีกล่าวก่อนแล้วว่า ผู้วิจัยต้องการเน้นที่ความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก โดยมุ่งโจมตีพฤติกรรมอันเลวร้ายของแม่ที่ทิ้งลูกและ/หรือทำร้ายลูก และการพยายามที่จะเข้าใจความคิดที่ได้รับความรับผิดชอบของผู้เป็นแม่ บทละครเวทีเรื่องนี้จึงเปลี่ยนตัวละครเอกจากราพุนเซลผู้เป็นเจ้าหญิงแสนดีในนิทาน เป็นเอลิกาแม่เลี้ยงผู้โหดร้ายที่มุ่งแต่ประโยชน์ของตนเอง สรุปว่าบทละครเวทีเรื่องใหม่ มีรายละเอียด ดังนี้

1. โครงเรื่อง

- 1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก การตัดสินใจเลือกระหว่างตนเองกับลูก
- 1.2 ตัวละครเอกคือแม่ เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นการกระทำของผู้เป็นแม่เลี้ยงกับแม่ผู้ให้กำเนิดว่าไม่ว่าจะเป็นแม่ประเภทไหน ถ้ารักตนเองมากเกินไป และไม่มีความรับผิดชอบที่เพียงพอ ผลร้ายก็ตกอยู่ที่ลูกนั่นเอง
- 1.3 กำหนดให้เรื่องราวเกิดขึ้นในอนาคต และเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เพราะเนื้อหาในบทละครเป็นสิ่งที่ต้องใช้จินตนาการเช่นเดียวกับเรื่อง ปาฏิหาริย์ในนิทาน ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยต้องการจะพิสูจน์ว่าความจริงและเหนือธรรมชาติของนิทานสามารถอธิบายได้ด้วยความรู้ของเวลาและเทคโนโลยี สิ่งที่ไม่สามารถเป็นจริงได้ในปัจจุบันอาจเป็นไปได้ ในอนาคต

2. ดึงลักษณะร่วมบางประการของนิทานมาใช้ ได้แก่

- 2.1 เรื่องของแม่เลี้ยงที่ขังลูกไว้ในห้องทดลองซึ่งก็คือหอคอยในนิทาน แต่เมื่อเรื่องราวเปลี่ยนไป สถานที่ที่มีความจำเป็นที่จะต้องปรับให้เข้ากันด้วย
- 2.2 เรื่องของผู้หญิงที่มีผมเป็นลักษณะเด่น แม้ว่าจะไม่มีเรื่องราวของผู้หญิงผมยาวก็สามารถเทียบเคียงเรื่องได้กับนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** หากมีแบบเรื่องหรืออนุภาคอื่น แต่สำหรับคนไทยเมื่อพูดถึงนิทานเรื่องนี้มีลักษณะร่วมเพียงแค่ 3 ประการเท่านั้นที่คนไทยจำได้ คือ หอคอย เจ้าหญิงผมยาว และแม่มดที่กักขังลูกเลี้ยง เรื่องของผมจึงเป็นอนุภาคอีกสิ่งหนึ่งที่ผู้วิจัยจำเป็นต้องนำมาใช้ โดยกำหนดให้มีผู้หญิงเพียงคนเดียวในเรื่องใหม่ที่จะมีผมได้ และเพราะเธอมีผมนี้เองจึงเป็นสาเหตุให้เธอถูกกักขัง และถูกใช้เป็นเครื่องมือเพื่อสนองความต้องการของผู้เป็นแม่
- 2.3 เรื่องของการแก้แค้นหลอกล่อให้หลงกล ซึ่งในบทละครเรื่องใหม่จะมีการ

กระทำในลักษณะนี้ปรากฏเช่นกัน แต่รายละเอียดจะมีความแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของเรื่องที่เปลี่ยนไป

- 2.4. เรื่องของความดีชนะความชั่วในนิทานความรักอันเป็นอุดมคติระหว่างชายหญิงคือสิ่งที่ทำให้ตัวเอกทั้งสองคนได้อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข น้ำตาของราพุนเซลกลายเป็นยาวิเศษรักษาตาที่บอดของเจ้าชายได้ แต่ในบทละครเรื่องใหม่ความดีที่ปรากฏคือการสำนึกผิด และการเสียสละ ในตอนสุดท้ายแม้ว่าจะสายเกินไป แต่ก็ทำให้ตัวละครทั้ง 3 ซึ่งได้แก่ แม่ผู้ให้กำเนิด (กติก้าหรือกฤติกา¹⁸) เจ้าชาย (อิสระ) ราพุนเซล (เกศินี) ได้ไปใช้ชีวิตร่วมกันอีกครั้งในโลกที่เหนือขึ้นไป ในขณะที่ตัวละครอย่างแม่มด (เอลิกา) ต้องทนทุกข์ทรมานกับความว้าวุ่นและโดดเดี่ยวท่ามกลางข้อเสียงอันจอมปลอมที่ไม่ยั่งยืน
3. การสร้างลักษณะนิสัยตัวละครให้มีมิติตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ เพื่อให้ตัวละครแบบตายตัว (typed character) ของนิทานมีความสมจริง เป็นเหตุเป็นผลและลึกซึ้งขึ้น (well-rounded character)
4. เน้นความคิดหลักเรื่อง ความเห็นแก่ตัว ซึ่งแอบซ่อนอยู่ในนิทานนำมาขยายให้ชัดขึ้น
5. นำบทบาทและหน้าที่ของนิทานเรื่องการช่วยลดความกดดันทางจิตใจมาใช้กับตัวละครในบทละครเวทีเรื่องใหม่
6. แนวทางการนำเสนอที่มุ่งเน้นให้คนเกลียดและประนามพฤติกรรมของแม่ และไม่นำมาปฏิบัติตาม

2.5 องค์ประกอบของบทละครเวทีเรื่องเกศาราพุนเซล

เมื่อจะสร้างบทละครเวทีเรื่อง **เกศาราพุนเซล** ขึ้นใหม่ การทำความเข้าใจละครตามองค์ประกอบของบทละครเป็นสิ่งสำคัญ เพราะลักษณะของบทละครเวทีนั้นมีความแตกต่างจากวรรณกรรมประเภทอื่นๆ อยู่ตรงที่บทละครนั้นมิได้มีไว้เพื่ออ่านแม้ว่าจะมีการโต้แย้งจากผู้ที่ยืนยันว่าวรรณคดีการอ่านบทละครเป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาวรรณกรรม แต่อย่างไรก็ดี ต้องยอมรับว่าการอ่านบทละครนั้นไม่เรียกได้ว่าเป็นการศึกษามบทละครเรื่องนั้นๆ อย่างสมบูรณ์¹⁹ ทั้งนี้เพราะ

¹⁸ ใช้ชื่อ กติก้า ในบทร่างแรก และเปลี่ยนเป็น กฤติกา ต่อมา เพื่อให้ง่ายในการออกเสียง

¹⁹ ปณิธิ หุ่นศาสตร์. ตะวันตกนิพนธ์, คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: กรุงเทพฯ 2532, หน้า 65

บทละครคือวรรณกรรมสำหรับนำไปใช้แสดง สิ่งปรากฏอยู่ในบทละครจึงประกอบไปด้วยบทพูด บทสนทนา บทกำกับเวที (Stage Direction) แม้จะมีคำบรรยายลักษณะตัวละครลักษณะของฉาก ความหมายของบทหรือการกระทำบางตอนบ้าง แต่ก็ไม่ได้การพรรณนาให้รู้ความรู้สึกนึกคิดของตัวละครอย่างในวรรณกรรมรูปแบบอื่น นอกจากการเล่าเรื่องผ่านการกระทำของตัวละครแล้วบทละครยังคำนึงถึงภาพและเสียงที่จะปรากฏขึ้นในเวลาที่จะแสดงจริงด้วย เหตุนี้องค์ประกอบที่ใช้ในการสื่อความหมายของบทละครจึงประกอบไปด้วยส่วนสำคัญต่อไปนี้

2.5.1. โครงเรื่อง

2.5.2. ตัวละคร

2.5.3. ความคิด

2.5.4. ภาษา

2.5.5. เสียง

2.5.6. ภาพ

2.5.1 โครงเรื่อง

โครงเรื่องของบทละคร คือ เรื่องราวที่บอกว่าใคร ทำอะไร กับใครในรูปบุรุษที่หนึ่ง และบุรุษที่สอง และเหตุการณ์นั้นกำลังเกิดขึ้นในปัจจุบันต่อหน้าผู้ชมเสมอ²⁰ เพราะฉะนั้นจะเห็นว่าละครจะดำเนินไปตามการกระทำของตัวละครในเรื่อง การกระทำในละครนี้ไม่ใช่แค่การขยับร่างกาย หรือการเคลื่อนไหวเท่านั้นแต่หมายถึงสิ่งที่ตัวละครทำทั้งหมดไม่ว่าจะพูด หรือกระทำเพื่อให้ได้สิ่งที่ตัวเองต้องการ (Objective) หรือเพื่อให้บรรลุจุดหมายสูงสุดที่ตัวเอง ต้องการ (Goal) ซึ่งการกระทำนี้มีพื้นฐานมาจากความขัดแย้ง (Conflict) ความขัดแย้งนี้จะเป็นความขัดแย้งในใจตัวละครเองหรือจะเป็นความขัดแย้งของตัวละครนั้นกับคนอื่น ความขัดแย้งของตัวละครนั้นกับสังคม ความขัดแย้งของตัวละครนั้นกับธรรมชาติหรือว่าโชคชะตาก็ได้ แต่ทั้งหมดนี้เป็นพื้นฐานที่นำไปสู่การต่อสู้ของตัวละคร เรื่องราวจะดำเนินขึ้นเมื่อตัวละครนั้นจะต้องต่อสู้กับปัญหา (Obstacle) หรือว่าความขัดแย้งนั้น ซึ่งความขัดแย้งก็จะพัฒนาสูงขึ้น เข้มข้นขึ้น มากขึ้น จนถึงจุดๆ หนึ่งที่เรียกว่าจุดวิกฤต (Crisis) จนทำให้ตัวละครต้องเลือกหรือว่าตัดสินใจทำอย่างใดอย่างหนึ่งอันนำไปสู่จุดสูงสุด (Climax) ของเรื่องและจากนั้นเรื่องก็จะคลี่คลาย (Resolution)

²⁰ นพมาส ศิริกาละ. การวิเคราะห์บทละคร, กรุงเทพฯ, หน้า 4

และละครก็จะจบลง ดังนั้นลักษณะที่กล่าวมาจึงเป็นสิ่งที่ทำให้บทละครมีความแตกต่างจากงานเขียนหรือว่าวรรณกรรมเรื่องอื่นๆ หรือแม้กระทั่งนิทานด้วยตนเอง

ในกระบวนการสร้างโครงเรื่องของบทละครนั้น หากพิจารณาตามคำอธิบายที่อริสโตเติล (Aristotle)²¹ กล่าวไว้ว่า โครงเรื่องที่ดีมักมีการเริ่มเรื่องที่ช้ามาก คือใกล้จะถึงจุดวิกฤต แล้วจากนั้นเรื่องก็พัฒนาไปจนถึงจุดสูงสุดของเรื่องแล้วจะคลี่คลาย โดยโครงเรื่องของบทละครจะไม่ใช้การเล่าเรื่องตั้งแต่เกิดจนตายของตัวละคร แต่ว่าเป็นการเล่าเรื่องเพียงแค่ช่วงเวลาใดช่วงเวลาหนึ่งของชีวิตของตัวละครที่คนเขียนบทหยิบขึ้นมาเพื่อที่จะเน้นหรือสื่อสารประเด็นนั้นๆ แต่โครงเรื่องของนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** ของกริมม์นั้นมีความแตกต่างกันมาก โครงเรื่องของนิทานจะเริ่มต้นที่สามภรรยาคนหนึ่งที่ยากมีลูกมาก และเมื่อภรรยาตั้งครรภ์ก็เกิดอยากรับประทานผักราพุนเซลในสวนของแม่มดเพื่อนบ้านถึงขั้นกินไม่ได้นอนไม่หลับ จนสามีต้องแอบไปขโมยผักมาให้รับประทาน แต่แล้วนางก็อยากรับประทานมากขึ้น จนทำให้สามีต้องไปขโมยแล้วขโมยอีก จนกระทั่งครั้งสุดท้ายจึงถูกแม่มดจับได้ นางไว้ชีวิตสามี โดยมีข้อแลกเปลี่ยนกับการขอลูกในท้องมาเลี้ยง เมื่อนางได้เด็กน้อยมาก็ตั้งชื่อตามผักว่า ราพุนเซล เมื่อราพุนเซลอายุได้ 12 ปี นางก็เอาราพุนเซลไปเก็บไว้บนหอคอยสูงที่มีเพียงหน้าต่างบานเล็กๆ บานเดียว เวลาจะปีนขึ้นไปนางจะร้องเรียกให้ราพุนเซลปล่อยผมที่ถักเป็นเปียยาวทิ้งลงมา และนางก็จะปีนขึ้นไป ทำเช่นนี้เป็นประจำ จนกระทั่งวันหนึ่งเจ้าชายเมืองข้างๆ ผ่านมาเห็นแล้วเกิดหลงรักราพุนเซล จึงแอบใช้วิธีที่แม่มดทำปีนขึ้นไปหานางทั้งคู่รักกันและนัดที่จะหนีกันไป แต่แม่มดจับได้ก่อนเพราะราพุนเซลเผลอไปถามแม่มดว่า “ทำไมเวลาตั้งแม่ขึ้นมาถึงยากกว่าตั้งเจ้าชายที่มาหาหนูทุกวัน” แม่มดจึงลงโทษนางด้วยการตัดผมเปียและเนรเทศให้ไปอยู่กลางทะเลทราย จากนั้นนางแม่มดก็ปลอมตัวเป็นราพุนเซลหลอกให้เจ้าชายขึ้นมาเพื่อจะฆ่า เจ้าชายซึ่งกระโดดหนีลงมาเสียก่อน แต่โชคร้ายที่เจ้าชายกระโดดลงมาตรงกองหลาบ ตาของเจ้าชายจึงถูกหนามกองหลาบแทงบอด เจ้าชายออกตามหาราพุนเซลกับลูกในท้องโดยอาศัยเดินตามเสียงเพลงที่ราพุนเซลร้องจนเจอ ด้วยความรักที่ทั้งคู่มีต่อกันน้ำตาของราพุนเซลได้ช่วยทำให้ตาที่บอดสนิทของเจ้าชายกลับมามองเห็นได้อีกครั้ง และทั้งคู่ก็ครองรักกันกับลูกแฝดอย่างมีความสุข

จากเรื่องที่เล่าพบว่า หากใช้หลักโครงเรื่องของนิทานนั้นไม่เอื้อแก่การนำมาเล่า เป็นละคร เพราะเหตุการณ์ในนิทานไม่แสดงการตัดสินใจของตัวละคร อันนำไปสู่จุดสูงสุดของเรื่องการเล่าเรื่อง

²¹ นักการละครที่ได้เขียนอธิบายลักษณะของบทละครไว้ในหนังสือเรื่อง The Poetic ซึ่งกลายเป็นตำราที่ นักการละครรุ่นหลังใช้ศึกษากัน โดย Aristotle ได้ยกย่องบทละครเรื่อง Oedipus ของ Sophocles ว่าเป็นตัวอย่าง ของบทละครที่ดี

ย้อนไปในอดีตดำเนินเรื่องมาจนปัจจุบัน ซึ่งการพัฒนาเรื่องก็ไม่ได้เป็นไปตามหลักของการกระทำในละคร ที่เกิดจากความต้องการของตัวละครเอกโดยมีพื้นฐานมาจากความขัดแย้งต่างๆ เมื่อวิเคราะห์ตามเนื้อเรื่องในนิทาน บทบาทของแม่มดดูเหมือนจะมีความสำคัญมากกว่า เริ่มต้นจากการขังลูกของตนเองไว้ จะด้วยเหตุผลของการครอบครองหรือปกป้องก็ตาม ขึ้นอยู่กับการตีความที่ต่างกันไป แต่มีเจ้าชายเป็นอุปสรรคเข้ามาขัดขวางและพาราพุนเซลหนีไป ส่วนพาราพุนเซลถ้าพิจารณาจากการกระทำแทบจะไม่เห็นการกระทำที่ active แต่อย่างใด มีเพียงการตัดสินใจที่เกิดจากการกระทำของผู้อื่น เช่น ถูกขังก็ยอมอยู่ในห้องขัง รอคอยให้คนอื่นมาช่วย แต่ไม่คิดจะช่วยตนเอง ดังนั้นถ้าจะสร้างบทละครเวทีที่มีการกระทำหลักที่ชัดเจนและสร้างบทที่เข้มข้นที่มีการกระทำอันเกิดจากพื้นฐานความขัดแย้งของตัวละครแล้วสามารถทำได้ 2 กรณี คือ

1. ถ้าพาราพุนเซลเป็นตัวละครหลัก ต้องการความต้องการ (objective/ goal) ที่รุนแรง ชัดเจน และมีแรงผลักดัน (motivation) ที่มีสนับสนุนการกระทำนั้นให้กับพาราพุนเซลเสียใหม่ เช่น พาราพุนเซลมีความต้องการที่จะเป็นอิสระอย่างมาก โดยมีความรู้สึกเกลียดกลัวการกระทำของแม่มดเป็นแรงผลักดันให้อยากหนีออกไป เป็นต้น
2. ถ้าแม่มดเป็นตัวละครหลัก เรื่องความต้องการที่จะกักขังลูกไว้นั้นเห็นชัดมากแล้ว ดังที่ปรากฏในนิทาน แต่ต้องหาเหตุผลเบื้องหลังการกระทำนั้นๆ มาอธิบายเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางของตัวละคร

แต่สำหรับผู้วิจัย ดังที่เคยกล่าวมาแล้วข้างต้น การกำหนดให้แม่มดเป็นตัวละครหลักนั้นมีความน่าสนใจมากกว่าในกรณีที่ 1 เนื่องจากความตั้งใจที่จะเสนอมุมมองเรื่องแม่กับลูกโดยเน้นที่ตัวละคร “แม่” เป็นสำคัญ ดังนั้น ในการสร้างโครงเรื่องของบทละครเรื่อง **เกศาราพุนเซล** ผู้วิจัยจึงกำหนดให้เหตุการณ์หลักของเรื่องเกิดจากการกระทำของเอลิกา ซึ่งถอดแบบมาจากตัวละครแม่มดในนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** ที่ต้องการขังลูกของตนเองไว้เพื่อประโยชน์ของตน โดยผู้วิจัยเลือกตีความการกักขังในนิทานว่า เกิดจากความปรารถนาในการครอบครอง เป็นเจ้าข้าวเจ้าของ เพื่อที่จะให้ลูกรักตนเองเพียงคนเดียวและตอบสนองสิ่งที่ตนต้องการ ซึ่งก็คือการทำเพื่อประโยชน์ของตนเองนั่นเอง

โครงเรื่องของบทละครเริ่มต้นที่การกระทำของเอลิกา (แม่มดในนิทาน) ซึ่งกำลังจะผลักดันให้โครงการเกศาราพุนเซล (Rebornig ในร่างต่อมา) เสร็จสมบูรณ์ โครงการนี้เป็นโครงการที่เธออ้างว่าถ้าทำสำเร็จ จะช่วยแก้ปัญหาเรื่องสุขภาพของคนในประเทศ จะช่วยให้เด็กที่เกิดมาใหม่มีโครโมโซมคู่ที่ผิดปกติชุมชนอีกครั้ง โดยมีเบื้องหลังคือ การนำเด็กมากักขังและทดลอง

ซึ่งเด็กคนนั้นคือ เกคินี (ราฟุนเซลไนนิทาน) แต่เอลิกาถูกขัดขวางจากอัสระ (เจ้าชายไนนิทาน) ที่ต้องการจะมาช่วยให้เกคินีหลุดพ้นจากการตกเป็นเหยื่อของเอลิกา ความขัดแย้งระหว่างเอลิกากับอัสระยิ่งทวีความรุนแรงขึ้น เมื่ออัสระบอกความจริงแก่เกคินีว่า ที่จริงแล้วเอลิกาไม่ใช่แม่แท้ๆ ของเธอและเอลิกานั้น หลอกใช้เธอเป็นเครื่องทดลองให้แก่โครงการของตนเองเท่านั้น เอลิกาไม่พอใจที่อัสระล่วงรู้ถึง แผนการของตนและพยายามขัดขวางไม่ให้โครงการของตนประสบความสำเร็จ เอลิกาต้องเลือกระหว่างความสำเร็จของตนเองกับชีวิตของเกคินี และสุดท้ายเธอก็เลือกตนเองอันนำมาซึ่งชีวิตของตัวละครที่เหลืออีกทั้ง 3 คน

อย่างไรก็ดี แม้ในบทละครผู้วิจัยจะเลือกให้ตัวละครอื่นๆ ต้องตายทั้งหมด แต่ผู้วิจัยก็ได้ลิ้มที่จะนำเรื่องความสุขสมหวังในนิทานประเภทยานมาปรับใช้ในบทละคร กล่าวคือ แม้ตัวละครทั้ง 3 จะจบชีวิตลง แต่จากสุดท้ายของเรื่อง ผู้วิจัยตั้งใจจะนำเสนอความสุขของชีวิตหลังความตายที่ตัวละครทั้ง 3 จะได้ไปอยู่ด้วยกัน และมีชีวิตอย่างมีความสุข บนโลกที่สวยงามบริสุทธิ์ และน่าอยู่กว่าโลกมนุษย์นั่นเอง

2.5.2. ตัวละคร

ในส่วนขององค์ประกอบด้านตัวละครนั้น นพมาศ ศิริกายะได้อธิบายความหมายของตัวละครที่อริสโตเติลได้กล่าวเอาไว้ว่า การศึกษาตัวละครนั้นสามารถพิจารณาได้ใน 4 ระดับ กล่าวคือ

ระดับแรกก็คือทางลักษณะภายนอกซึ่งก็หมายถึงรูปร่างหน้าตา เพศ อายุ ความสูง ต่ำดำขาว บางครั้งนักเขียนก็ไม่ได้บ่งบอกชัดเจนถึงลักษณะภายนอกนี้ เพราะว่าไม่ได้เป็นส่วนสำคัญแต่ลักษณะภายนอกของตัวละครจะปรากฏชัด เมื่อนำละครมาแสดง และนักแสดงต้องทำให้ตัวละครเป็นตัวของตัวเองและก็เคลื่อนไหวได้ขึ้นมาระดับที่ 2 คือทางสังคมซึ่งหมายถึงฐานะ อาชีพ ศาสนา ความเกี่ยวพันในครอบครัว และทุกสิ่งทุกอย่างในด้านสภาพแวดล้อม ระดับที่ 3 คือทางจิตวิทยาซึ่งรวมทั้งนิสัยใจคอ ทักษะสติ ความมุ่งมั่นปรารถนา ความชอบความเกลียดซึ่งเป็นลักษณะของจิตใจทั้งทางด้านอารมณ์และทั้งทางปัญญา ลักษณะของตัวละครในด้านจิตวิทยานี้เป็นการสร้างตัวละครสำคัญที่สุด เพราะความรู้สึกนึกคิดมักจะมีผลต่อการกระทำ และแสดงลักษณะของตัวละครได้ชัดเจนกว่าระดับอื่นๆ ระดับที่ 4 ก็คือทางคุณธรรม มีบทละคร เพียงบางเรื่องเท่านั้นที่ทำให้เห็นตัวละครในด้านคุณธรรม โดยเฉพาะ

อย่างยิ่งจะเป็นละครที่ดีมากกว่าอย่างอื่น เพราะเป็นละครที่เห็นความสำคัญของจริยธรรมของมนุษย์อย่างมากแล้ว²²

จากคำอธิบายข้างต้น ดูเหมือนว่าคำบรรยายในนิทานจะให้รายละเอียดในการพิจารณา ลักษณะนิสัยของตัวละครไว้น้อยมาก จะมีก็เพียงแต่ลักษณะรูปร่างเพียงคร่าวๆ คำพูดบางประโยคเท่าที่จำเป็น การจะวิเคราะห์ตัวละครในนิทานนั้น ต้องอาศัยจินตนาการและการตีความของผู้อ่านอยู่มาก ซึ่งนั่นหมายความว่าถ้าจะนำนิทานมาสร้างเป็นบทละคร นักเขียนบทต้องสรรค์สร้างลักษณะนิสัยตัวละครขึ้นใหม่อย่างน่าเชื่อถือและสมเหตุสมผล

การนำเรื่อง **ราพุนเซล** มาเล่าใหม่นี้จำเป็นต้องเริ่มกำหนดตัวละครเอกขึ้นมาก่อน เนื่องจากในนิทานไม่มีตัวเอก (Main Character/ Central Character) ที่ชัดเจน ถึงแม้ชื่อของนิทานจะเป็นชื่อของราพุนเซล แต่เมื่อพิจารณาตัวละครจากการกระทำหลัก (Main Action) ก็กลับไม่เห็นว่ราพุนเซลมีความปรารถนาเช่นไร และกระทำอย่างไรเพื่อให้ได้สิ่งที่ตนปรารถนา ในขณะที่ตัวละครอย่างแม่แมดหรือแม้แต่เจ้าชายกลับมีความปรารถนาและการกระทำที่ชัดเจนกว่า

อย่างไรก็ดี จุดด้อยข้อนี้ของนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** กลับกลายเป็นจุดแข็งที่เอื้อให้ผู้วิจัยสามารถตีความความต้องการและการกระทำของตัวละครแต่ละตัวได้ใหม่ ให้สอดคล้องกับประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการจะนำเสนอ

ลำดับ	นิทานเรื่อง ราพุนเซล		บทละครเรื่อง เกศาราพุนเซล	
	ตัวละคร	ลักษณะโดยรวม	ตัวละคร	ลักษณะโดยรวม
2.5.2.1	แม่แมด	- น่าเกลียด ทุกคนรังเกียจ - มีอำนาจเวทมนตร์	เอลิกา	- ถูกพ่อแม่ทอดทิ้งไม่มีคนรัก - เป็นรัฐมนตรี
2.5.2.2	ราพุนเซล	- ผิวขาว ผอมยาวแข็งแรง - บริสุทธ์ - กลัวแมลงโทษ (ทำร้าย)	เกติณี	- ผิวหนังแข็งแรง มีเส้นผม สวยงาม (คนเดียวเท่านั้น) - กลัวแมลงโทษ (ไม่รัก)
2.5.2.3	เจ้าชาย	- รูปร่าง มีฐานะ เก่ง	อิสระ	- นักการเมืองหนุ่ม ไฟแรง มาจากครอบครัวมีฐานะ
2.5.2.4	แม่ของ ราพุนเซล	- หญิงชาวบ้าน ขี้กลัว ไร้การศึกษา	กฤติกา	- เพื่อนนักเรียนกับเอลิกา ไม่ กล้าตัดสินใจ ทำตามความ รู้สึกมากกว่าความคิด

²² นพมาศ ศิริกายะ. **การวิเคราะห์บทละคร**, , จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักพิมพ์คุรุสภา, กรุงเทพฯ: หน้า 30.

ตารางข้างต้นนี้ คือ ตารางเปรียบเทียบตัวละครในนิทานเรื่องราฟุนเซลกับตัวละครในบทละครเวทีเรื่อง **เกศาราฟุนเซล** อย่างคร่าวๆ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการปรับเปลี่ยนบุคลิกและลักษณะของตัวละคร ซึ่งได้สร้างลักษณะนิสัยให้ตัวละครโดยคำนึงถึงลักษณะของตัวละครในระดับต่างๆ โดยผู้วิจัยได้นำใช้ทฤษฎี จิตวิเคราะห์ ของ فروยด์ มาอธิบายประกอบด้วย²³

การสร้างลักษณะนิสัยตัวละคร

2.5.2.1 เอลิกา : โสด อายุ 40 ปี เป็นคนเนียบ (Perfectionist) คือ รับผิดชอบสูง และเป็นตัวของตัวเอง ทำงานหนักและมักจะทำแล้วทำอีกเพื่อกันพลาด มีมาตรฐานสูง เอาใจใส่ เอาใจกับชีวิต หงุดหงิดง่าย เข้มงวด และมักตัดสินคนด้วยความคิดที่ว่าดีหรือถูกต้องกับผิดหรือไม่ถูกเสมอ ถ้าใครวิจารณ์หรือตำหนิงานที่เขาตั้งใจทำจะมีความรู้สึกที่รุนแรงในการตัดสินตัวเองเสมอ พยายามทำงานทุกอย่างให้ดีที่สุดเพราะต้องการคำชื่นชม ใบหน้าที่เฉยบคมเต็มไปด้วยความรู้สึกเศร้าหมองและเดียวดาย สิ่งที่เขาเกลียดและทนไม่ได้ที่สุดคือ ความไม่ซื่อสัตย์และความอยุติธรรม เนื่องจากเธอเชื่อในการทำงานหนักเพื่อให้ได้ผลตอบแทนตามแรงกายแรงใจที่ทุ่มเทไป เอลิกาจะโกรธคนที่ที่มีใครมาปรับเปลี่ยนแผนงานที่เธอได้วางไว้อย่างชัดเจน ยกเว้นแต่จะมีเหตุผลที่ดีที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ความสุขของเธออยู่ที่การทำงานหนักและการแก้ปัญหา เพราะนั่นเป็นสิ่งที่ทำให้เธอรู้สึกว่าตัวเองมีค่า

ชีวิตในวัยเด็กของเอลิกาไม่เคยได้รับการยกย่องว่าดีครบถ้วน เพราะเป็นลูกคนเดียวที่พ่อแม่คาดหวังแต่ก็ไม่มีเวลามาเคี่ยวเข็ญ เวลาส่วนใหญ่พ่อแม่จะปล่อยให้เธอชวนขวายหาความรู้เอง เนื่องจากพ่อแม่เป็นนักวิทยาศาสตร์ระดับประเทศที่ทุ่มเทร่างกายและใจให้การวิจัย เอลิกาจึงถูกลี้นมาในห้องทดลองที่พ่อแม่ทิ้งๆ ขว้างๆ ไม่ได้ให้เวลาและความสนใจนัก เธอจึงกลายเป็นเด็กหมกมุ่นและเก็บกด เพราะรู้สึกว่าความรักและความพยายามของเธอไม่มีค่า อย่างไรก็ตามเธอก็พยายามอย่างที่สุดที่จะทำทุกอย่างให้ออกมาดีในสายตาของพ่อแม่และทุกคน ความเจ็บปวดของเธออยู่ที่การถูกตำหนิว่าทำไม่ดีหรือผิด ดังนั้นเธอจึงพยายามทำทุกอย่างตามกฎเกณฑ์ที่พ่อแม่วางไว้เพื่อไม่ต้องโดนทำโทษจากความผิดพลาดนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากความหมกมุ่นที่พ่อแม่มีต่อเธอ ทุกครั้งที่เอลิกาโกรธ จะแผดเสียงหรืออาละวาดจนมักจะถูกตำหนิ ดังนั้นเธอจึงเรียนรู้ที่จะเก็บกดอารมณ์และความรู้สึกไว้ โดยหาเหตุผลมาอธิบายความรู้สึกที่

²³ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ فروยด์ กับการสร้างตัวละคร ภาคผนวก จ

เกิดขึ้น บางครั้งการโทษคนอื่นก็ทำให้เธอรู้สึกดีขึ้น ความโกรธที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุดคือ ความรู้สึกโกรธตัวเองที่ยังทำไม่ได้ดีจนกระทั่งได้รับการยอมรับ

ชีวิตในวัยรุ่นเป็นไปตามกฎระเบียบ ตั้งใจเรียนและประพฤติตนเป็นบุคคลตัวอย่าง เป็นนักเรียนดีเด่น แต่ไม่ค่อยมีเพื่อน เพื่อนคนเดียวที่มีอยู่คือ กฤติกา ที่มักจะคอยเดินตามและขอความช่วยเหลืออยู่เสมอ

ความรักกับเพศตรงข้ามเคยมีครั้งหนึ่งแต่ก็เป็นช่วงสั้นๆ ที่ทำให้เธอรู้สึกเจ็บปวดและทำให้ความรู้สึกเรื่องคุณค่าของตนเองลดลง เพราะความรักที่ไม่สมหวังเนื่องจากฝ่ายชายทนอยู่กับนิสัยขี้หึงและหวาดระแวงเล็กๆ ของเธอไม่ได้ รวมทั้งการตั้งความหวังกับความสัมพันธ์อันแนบแน่นและมั่นคงดูจะเป็นการผูกมัดและกดดันฝ่ายชายเกินไป

ความต้องการสูงสุดในชีวิตคือ การได้รับการยอมรับและชื่นชมจากคนทั่วไป (แต่ที่จริงแล้วอยากได้ความรู้สึกนี้จากพ่อและแม่ที่จากไปแล้วมากกว่า)

2.5.2.2 เกศินี : อายุ 15 ปี แต่มีการแสดงออกเหมือนเด็กที่อายุน้อยกว่านั้น เครื่องขีมิบางครั้ง และต้องการทำให้แม่รัก เป็นคนรับผิดชอบ เชื้อฟังและอยู่ในกฎระเบียบ เก็บกด เพราะถูกบังคับไม่ให้แสดงความรู้สึกโดยเอลิกาเสมอ ซ้ำกลัวเพราะทุกครั้งที่ตัดสินใจทำอะไรหรือร้องอยากได้อะไร จะถูกดุและลงโทษจากเอลิกา ทำให้เธอเรียนรู้ที่จะไม่ร้องขออะไรถ้าไม่จำเป็น ช่วงคิดและตรึกตรองก่อนตัดสินใจทำอะไร

ตั้งแต่เกิดมามีเพียงเอลิกาคนเดียวเท่านั้นที่เธอรู้จัก และมักจะถูกทิ้งไว้คนเดียวในห้องทดลองเสมอ ทำให้ฝันร้ายและผวาอยู่เป็นประจำ แต่ทุกครั้งที่ตื่นขึ้นมาและร้องไห้ก็จะไม่พบใคร จึงต้องหยุดร้องไปเอง เกศินีเรียนรู้เพียงว่าต้องนอนและให้ยาเพราะไม่สบาย ถ้าอยากให้แม่รัก ต้องทำตามทีแม่บอกเท่านั้น

ความต้องการสูงสุดคือ การได้ออกไปข้างนอกและได้รับความรักจากแม่

2.5.2.3 อิศระ : โสด อายุประมาณ 20 ปี ปลายๆ เพิ่งเข้ามาทำงานด้านการเมืองเป็นสมัยแรก ชื่อสัตย์และจงรักภักดี ทำงานหนักและเป็นที่พึ่งให้กับคนอื่น สามารถยอมเสี่ยงอันตรายเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาสและถูกเอารัดเอาเปรียบได้ เขาไม่ค่อยวางใจพวกผู้นำที่มีอำนาจมากนักและพยายามที่จะหลีกเลี่ยงไม่ให้ถูกคนเหล่านั้นบังคับบัญชา โดยเล็กๆ แล้วเขาหวังว่าสักวันหนึ่งเขาจะก้าวขึ้นไปเป็นผู้นำที่น่าเชื่อถือบ้าง เขาจะทำงานได้ดีเฉพาะกับผู้นำที่น่า

เชื่อถือและนำพาเขาได้เท่านั้น อีสระไม่ใช่คนซึ่กั้วแต่เป็นคนที่ต้องตรึกตรองอย่างหนักก่อนทำอะไร เขามักจะมองโลกในแง่ร้ายไว้ก่อนเพื่อความปลอดภัยและระมัดระวัง หากความกลัวปรากฏขึ้นในใจเขาเมื่อใด เขาจะเปลี่ยนความกลัวนั้นไปเป็นการสู้หรือหนี โดยปกติเขาจะมีความสุขกับการได้รู้สึกกลัวบ้างเพราะความกลัวเป็นพลังในความรู้สึกของเขา แม้เขาจะเป็นคนที่ใช้ความคิดมากกว่ากำลัง แต่ถ้าสถานการณ์คับขันหรืออยู่ในภาวะที่เขาคิดว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมอย่างแน่นอนแล้ว เขาก็สามารถจะกลายเป็นคนที่ใช้ความรุนแรงในการตัดสินใจได้เช่นกัน เขาชอบวางแผนและเป็นคนทีี่ฉลาดรอบคอบมาก เพราะฉะนั้นเขามักจะรำคาญคนที่ไม่ตัดสินใจและคนที่ตามความคิดของเขาไม่ทัน และเขาก็มักจะรู้ทันคนที่มีความคิดหรือแผนการบางอย่างที่ซ่อนเอาไว้ภายใต้หน้ากากที่สวยงามเสมอ ซึ่งเขาเองพร้อมตลอดเวลาที่จะฉีกหน้ากากของ คนพวกนั้น

ชีวิตในวัยเด็กของเขาเติบโตมาในครอบครัว ที่เต็มไปด้วยเรื่องราวของความน่าตระหนกอกสันขวัญหาย ไม่ว่าจะเป็นการที่พ่อเขาเป็นหนึ่งในผู้ก่อการประท้วง และโค่นล้มรัฐบาลที่เผด็จการ การหลบหนีทหารที่ตามล่า ตลอดจนการมีแม่ที่ติดเหล้า ทำให้เขาต้องเรียนรู้ที่จะทำให้ตัวเองอยู่ในสภาวะที่ปลอดภัย เขาจึงกลายเป็นคนที่ต้องตรวจสอบทุกสิ่งเสมอว่ามีอันตราย หรือไม่ โชคดีที่เขาเรียนเก่ง เป็นนักเรียนทุนทุกปี และครอบครัวของเขาก็กลับมามีสถานะทางสังคมอีกครั้งหลังจากหมดยุคผู้นำเผด็จการชุดนั้นไปแล้ว แต่เขาก็ต้องเสียพ่อและแม่ไป จากอุบัติเหตุรถยนต์ตอนที่เขาอายุได้ 20 ปีพอดี

ความต้องการสูงสุดของเขาคือ การได้เป็นผู้นำที่นำพาสังคมให้มีความเท่าเทียมกัน

2.5.2.4 กฤติกา : หญิงม่าย อายุ 40 ปี เป็นคนอ่อนไหวทำตามความรู้สึกและอุดมคติ ถ้ารักใครแล้วเธอพร้อมจะทุ่มกายถวายชีวิตให้อย่างไม่คิด เป็นคนกล้าบ้าบิ่นในบางครั้งแต่ภาวะเช่นนี้จะเกิดขึ้นได้น้อยมากเฉพาะในยามคับขันจริงๆ เพราะปกติเป็นคนยึดหลักเลและไม่กล้าตัดสินใจ ผลักไสหรือจุดดิ่งได้กับคนที่ไม่สนิท เธอสามารถระเบิดอารมณ์ออกมาได้ทันที ถ้ามีใครพยายามมาค้านความรู้สึกของเธอด้วยการใช้เหตุผลในยามที่เธอเกิดวิกฤตทางอารมณ์ ซึ่งมักเกิดขึ้นเมื่อระดับฮอร์โมนในร่างกายทำงานผิดปกติ เป็นมากช่วงก่อนมีประจำเดือน แต่ก็ก็เป็นคนที่เห็นอกเห็นใจคนอื่นได้อย่างจริงแท้และลึกซึ้ง สามารถสละความทุกข์ของตนทิ้งไปก่อน เพื่อหันมาประคับประคองความรู้สึกของคนอื่น โดยเฉพาะถ้ารู้สึกว่าคนนั้นประสบกับความทุกข์ที่หนักหนาสาหัสกว่าตน เธอจึงเป็นเพื่อนที่ดีของเอลิกามาก เพราะรู้ว่าเอลิกานั้นน่าเห็นใจและเต็มไปด้วยความปวดร้าวในใจ

ชีวิตในวัยเด็กเธอมีแม่เพียงคนเดียว และแม่ก็ไม่มีเวลาให้กับเธอมากนัก เพราะแม่เป็นนักดนตรีที่ต้องออกไปหาเงินมาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องครอบครัว กฤติกาจึงเติบโตมาในครอบครัวที่ประพาศต่อโลกอย่างไม่เคร่งครัดนัก เธอมักถูกปล่อยให้ทำตามสิ่งที่ปรารถนา แต่ลึกๆ แล้วเธอรูสึกว่าเธอก็โหยหาความรักอยู่เช่นกัน โดยเฉพาะความรักจากพ่อซึ่งเธอไม่เคยรู้จัก เรื่องการเรียน เธอไม่ชอบเรียนหนังสือเลย มักโดดเรียนไปนั่งดูเด็กผู้ชายเตะฟุตบอลเป็นประจำ สาเหตุนี้เองทำให้ตรรกะของเธอไม่เป็นเหตุเป็นผล แยกแยะประเด็นไม่ค่อยได้ มักจะตีความตามความรู้สึกของตนเองมากกว่าการใช้เหตุผล

ชีวิตรักของเธอมีผู้ชายผ่านเข้ามาอยู่เรื่อยๆ มักคบหากับผู้ชายที่อายุมากกว่า แต่สุดท้ายก็ลงเอยที่การทะเลาะและเลิกกันไป เธอแต่งงานกับวิศวกรคนหนึ่งตอนอายุ 20 ปี ชีวิตคู่ดีและมีความสุขมาก จนกระทั่งตั้งครรภ์โดยธรรมชาติซึ่งผิดกฎหมายของประเทศ และเมื่อใกล้กำหนดวันคลอดสามีของเธอก็หายตัวไป

ความต้องการสูงสุดในชีวิตคือ การที่ลูกให้อภัยที่ในอดีตเธอเคยทอดทิ้งลูกไปและได้อยู่กับลูก

ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิหลังให้ตัวละคร เพราะผู้วิจัยต้องการทำให้ตัวละครจากนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** มีมิติยิ่งขึ้น ในนิทาน **ราพุนเซล** ของกริมม์นั้น ตัวละครต่างๆ ถูกถ่ายทอดให้เป็นตัวละครที่ขาดความลึกและซับซ้อน จนทำให้ตัวละครถูกแบ่งเป็นตัวละครฝ่ายดีและฝ่ายเลวตามลักษณะของนิทานเทพนิยาย โดยเฉพาะตัวละครแม่มดในเรื่องนี้นั้น ถูกออกแบบมาจากตัวละครแม่เลี้ยง ซึ่งถือว่าเป็นตัวละครแบบฉบับ (stereotype) เพราะไม่ว่าตัวละครในลักษณะนี้จะไปปรากฏในวรรณกรรมเรื่องใด ภาพลักษณ์ของแม่เลี้ยงและแม่มดก็จะถูกมองว่าเป็นตัวละครหญิงใจร้ายอยู่เสมอ แม้เจตนาของผู้วิจัยจะสร้างบทละครเวทีที่ทำให้ผู้ชมรู้สึกเกลียดชังตัวละครแม่มดทั้ง 2 ตัว แต่ผู้วิจัยเชื่อว่าตัวละครที่น่ารังเกียจนั้นสามารถสร้างให้ลึกซึ้งและมีมิติได้ด้วยการหาสร้างลักษณะนิสัย และการหาเหตุผลเบื้องหลังการกระทำนั้นๆ ของตัวละคร ดังที่ได้อธิบายไปข้างต้น

2.5.3. ความคิดหลักของเรื่อง

เมื่อพิจารณาในประเด็นเรื่องความคิด คือ แก่นเรื่องหรือความหมายของการนำเสนอเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นนิทานหรือบทละครนั้น ความคิดในเรื่องอาจจะมีหลายอย่างก็ได้ขึ้นกับ

ประสบการณ์และการตีความของคนอ่าน แต่ถ้านำมาสร้างเป็นละครแล้วความคิดจะสามารถถูกตีความได้ทั้งจากคนอ่านบทละคร คนดูละคร และผู้กำกับการแสดง ซึ่งผู้กำกับการแสดงจะเป็นคนสื่อสารความคิดนี้ผ่านมายังการกำกับการแสดงของตนเอง บางครั้งคนดูก็อาจจะได้หรือไม่ได้รับความคิดเช่นเดียวกันเสมอไป เรื่องความคิดของเรื่องนี้ เมื่อนำมาสร้างเป็นบทละคร ก็คงสุดแต่แต่ว่าคนเขียนบทอยากจะเล่าประเด็นไหน เห็นอะไรจากนิทานแล้วนำมาขยายในนิทานเรื่องหนึ่งคนเขียนบทแต่ละคนอาจจะเห็นประเด็นที่ต่างกัน เช่น บทมิวสิกเคิลเรื่อง *Into the Woods* จับตัวละครจากนิทานหลายๆ เรื่องมาผสมกันเป็นบทละคร ไม่ว่าจะเป็นหนูน้อยหมวกแดง แจ็คผู้ฆ่ายักษ์ ราพูนเซล ชินเดอเรลลา แม่มด หรือยักษ์ โดยนำเสนอความคิดที่ว่าคนเรานั้นเท่าเทียมกัน หากอยู่ด้วยกันด้วยความรักและความเข้าใจ โลกเราก็จะสันติ เพราะฉะนั้นอย่าไปตัดสินคนอื่นว่าชั่วหรือเลวเพียงเพราะเขาแตกต่างจากเรา เช่น เพราะเขาเป็นยักษ์ เราจึงฆ่าได้ เพราะเขาเป็นแม่มด เราจึงรังเกียจและรังแก ทั้งที่เราเองนั้นมีพฤติกรรมที่เลวร้ายกว่ายักษ์ หรือแม่มดเสียอีก แจ็คขโมยแม่ไก่ทองคำของยักษ์และโค่นต้นถั่ว ทำให้ลูกยักษ์ที่ปีนตามลงมาต้องตกลงมาตาย หรือ หนูน้อยหมวกแดงที่ขโมยกินขนของคุณยายจนหมด หรือตัวละครอย่างคนทำขนมปัง ผู้ซึ่งโกหกว่าจะให้ลูกกับแม่มดข้างบ้านแต่ก็ไม่ทำตาม เป็นต้น

ความคิดหลักที่ผู้วิจัยสนใจและได้หยิบยกขึ้นมาขยาย เพื่อนำมาสร้างเป็นบทละครเรื่อง **เกศาราพูนเซล** คือ ความเห็นแก่ตัวของมนุษย์โดยเน้นที่ความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกในที่นี้ไม่ใช่เพียงหมายถึงแม่ผู้ให้กำเนิดกับลูกเท่านั้น แต่หมายรวมถึงแม่เลี้ยง กับลูกเลี้ยงด้วย และความคิดรองที่มีปรากฏร่วมด้วย คือ เรื่องอิสรภาพ

เรื่องความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ที่เน้นระหว่างความสัมพันธ์ของแม่กับลูกนั้น จากการวิเคราะห์นิทานเรื่อง **ราพูนเซล** ที่ผู้วิจัยนำเสนอเรื่องของความอยาก หรือ ความปรารถนาของตัวละครนั้น ก็เพื่อจะแสดงให้เห็นว่าในมนุษย์นั้นมีนิสัยพื้นฐานเรื่องของความเห็นแก่ตัวอยู่ แต่ความเห็นแก่ตัวนี้จะถูกลดความสำคัญลงหากเรามีความรัก ความเห็นใจในคนอื่นมากขึ้น ซึ่งในนิทานกริมม์ได้ใส่ความสดชื่นและความหวังให้กับคนอ่าน โดยให้ตัวละครอย่างเจ้าชายและราพูนเซลยอมเสียสละเพื่อรักแท้ แต่ในบทละครเรื่องใหม่นี้ “ความรัก” จะเป็นสิ่งที่ถูกลืมแต่ถูกนำมาใช้เป็นข้ออ้างของตัวละคร สิ่งที่มีปรากฏจะมีเพียง “ความเห็นแก่ตัว” ของคนแต่ละประเภท โดยเฉพาะคนที่เห็นแก่ตัวซึ่งผลของการกระทำนั้นได้นำมาซึ่งความทุกข์ทรมาน และชีวิตของลูก

การแสดงความคิดเรื่องความเห็นแก่ตัวนี้จะถูกนำเสนอผ่านตัวละคร 2 ตัวหลัก คือ เอลิกา (แม่เลี้ยง/แม่มด) และ กติกาหรือกฤติกา (แม่ผู้ให้กำเนิด) เพื่อเปรียบเทียบว่า ทั้งคู่ต่างก็มี

สัญชาตญาณของความเป็นแม่และความเห็นแก่ตัวเป็นพื้นฐานเช่นกัน เอลิการักลูกเลี้ยง แต่รักตนเองมากกว่า จึงยอมเลือกที่จะฆ่าลูกดีกว่าเสี่ยงงานของตนเอง ในขณะที่กฤติกาที่อ้างว่ารักลูกเหมือนกัน แต่ความรักตัวเองก็มีมากทำให้เลือกที่จะเอาลูกของตนเองไปฝากคนอื่นไว้ แทนที่จะปกป้องดูแลเอง ผสมกับความรักตัวกลัวตายจนไม่กล้าที่จะช่วยพาลูกตัวเองหนีออกไปในตอนแรก จึงทำให้สุดท้ายแม้จะกล้าตัดสินใจเลือก แต่ก็ทำให้ตนเองและลูกต้องตายเช่นกัน

ประเด็นเกี่ยวกับความเห็นแก่ตัวนี้ ทำให้ตัวละครอย่างอิสระและเกศินีไม่ได้เป็นตัวแทนของความรักในอุดมคติดังเช่นความรักของเจ้าชายและราพุนเซลในนิทาน ในทางตรงกันข้าม อิสระช่วยเหลือเกศินีเพียงเพื่อใช้เกศินีเป็นเครื่องพิสูจน์อุดมการณ์ทางการเมืองของตน เมื่อเป็นเช่นนั้นการกระทำของอิสระก็ไม่ต่างไปจากการกระทำของเอลิกา ที่ต้องการใช้เกศินีเป็นเครื่องมือเรียกร้องอำนาจทางการเมืองให้แก่ตนเอง

ในบทละครเรื่อง **เกศาราพุนเซล** ได้แสดงให้เห็นถึงความเห็นแก่ตัวที่แอบแฝงอยู่กับความรัก ไม่เว้นแม้แต่ความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกที่ควรจะเป็นความรักที่บริสุทธิ์ ดังเช่นในกรณีของกฤติกาเธอนำความรักของความเป็นแม่มาอ้างเพื่อให้กำเนิดเกศินีตามธรรมชาติทั้งๆ ที่รู้ว่าหากเกศินีเกิดมาจะต้องเผชิญกับความยากลำบาก เพราะถือเป็นมนุษย์ที่ผิดกฎหมาย เนื่องจากเธอถือกำเนิดขึ้นโดยการปฏิสนธิตามธรรมชาติ หรือเอลิกาที่ใช้ความรักมากักขังเกศินี โดยทำให้เชื่อว่าการสิ่งที่เธอทำอยู่นั้นก็เพื่อช่วยเกศินี ซึ่งการใช้ความรักมาอ้างนี้เป็นประเด็นที่บทละครได้นำมาตีแผ่ให้เห็น เพื่อกระตุ้นให้คนดูได้คิดหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม

ความคิดรอง เรื่องอิสราภาพ ผู้วิจัยมองเรื่องนี้แยกออกเป็น 2 ประเด็น คือ อิสราภาพทางกาย และอิสราภาพทางใจ เน้นอนการซึ่งหมายถึงการจำกัดอิสราภาพทางกาย แต่ราพุนเซลในนิทานไม่ได้ถูกขังแต่เฉพาะร่างกายเท่านั้น เธอถูกแม่กักขังจิตใจเอาไว้ด้วย กล่าวคือถ้าราพุนเซลคิดจะหนีออกไปจากหอคอย เธอน่าจะทำได้และไม่ใช่เรื่องยากหากราพุนเซลต้องการ แต่ไม่มีปรากฏในนิทานเลยว่าเธอมีความคิดเช่นนั้น สิ่งที่เห็นคือการรอคอย รอคอยด้วยความหวังว่าสักวันจะมีคนมาช่วย ซึ่งผู้วิจัยนำเรื่องนี้มาตีความใหม่ในบทละครว่า การที่ราพุนเซลไม่คิดหนีไปไหนไม่ใช่เพราะเธอไม่ยอมไป แต่เป็นเพราะความรู้สึกทางใจที่ห่วงเหนียวเธอไว้ เธอกลัวที่จะทำผิดและถูกลงโทษจากแม่ ยิ่งถ้าแม่เป็นคนเดียวที่เธอรักแล้วด้วย ความรู้สึกกลัวแม่ไม่รักย่อมทวีความรุนแรงมากกว่าสิ่งใด ดังนั้นอิสราภาพในบทละครเรื่องนี้จึงให้ความสำคัญ ทั้งการถูกกักขังอิสระทั้งทางกายและทางจิตใจ ซึ่งการถูกขังทางใจอาจจะเป็นโชครวนที่ผูกผู้หญิงคนนี้ได้

แน่นอนเสียยิ่งกว่าการถูกกักขังทางร่างกายด้วยซ้ำ ด้วยเหตุนี้เมื่อเกิดนี้มีโอกาสที่จะหนีไป แต่เธอก็จะไม่ไปจนกว่าเอลิกา (ผู้เป็นแม่ที่รัก) จะยอมอนุญาตให้เธอไป

นอกจากนั้นแล้ว ผู้วิจัยได้ขยายความคิดเรื่องอิสรภาพนี้ในอีกมิติหนึ่ง ด้วยการกำหนดให้ สถานการณ์ในเรื่อง ตัวละครต่างๆ ถูกจำกัดอิสรภาพด้วยชาติกำเนิด กฎหมาย และสภาพแวดล้อม อันนำมาซึ่งความวุ่นวาย การประท้วง ปราบบราม ฆ่าฟันในสังคม เมื่อมนุษย์ทนอยู่ภายใต้ภาวะที่เก็บกดและกดดันไม่ไหว

2.5.4. ภาษา

การนำองค์ประกอบเรื่อง ภาษา ของบทละครไปศึกษานิทานนั้น พอจะใช้เทียบเคียงได้ คือ ภาษาในบทละครเป็นสิ่งที่นักเขียนใช้ในการเล่าเรื่องราวและใช้อธิบายความคิดของตัวละคร ภาษานั้นสามารถทำให้เกิดรสบางอย่างแก่ผู้ฟังได้ด้วย²⁴ ซึ่งคงไม่ต่างจากการใช้ภาษาของนิทานหรือวรรณกรรมประเภทอื่นนัก เพียงแต่ภาษาที่ปรากฏในบทละครส่วนมากนั้นคือ บทสนทนาของตัวละคร ในการเขียนบทละครเรื่อง *เกศราพูนเซล* ผู้วิจัยมีความตั้งใจที่จะเขียนบทสนทนาที่สั้นกระชับให้ตัวละครพูดน้อยที่สุด และไม่ให้ตัวละครอธิบายความคิดของตนเองออกมาทางคำพูดเท่าใดนัก ตลอดเรื่องผู้วิจัยต้องการเพียงให้คนดูนั่งจ้องและมองการเคลื่อนไหวเล็กๆ น้อยๆ ทางสีหน้าและท่าทางของตัวละคร ซึ่งการเคลื่อนไหวต่างๆ นี้ ผู้วิจัยเองก็ไม่ได้กำหนดลงไป ในบทละครด้วย เนื่องจากต้องการให้ทุกการเคลื่อนไหวเกิดขึ้นจากจินตนาการของนักแสดงเอง การเลือกใช้ภาษาและวิธีการเล่าเรื่องด้วยภาษาแบบนี้ เพราะผู้วิจัยคาดหวังให้นักแสดงได้ใช้ความคิดและความรู้สึกในการตีความละครเรื่องนี้ออกมาเองทั้งหมด เช่นเดียวกับการตีความคิด และการกระทำของตัวละครในนิทาน

2.5.5. เสียง

เสียงในละครนั้นเป็นลักษณะเฉพาะ ที่ทำให้บทละครต่างจากวรรณกรรมประเภทอื่น เพราะเสียงในละคร คือ สิ่งที่คนดูจะได้ยินในละครซึ่งอาจจะเป็นเสียงพูดของตัวละคร หรือว่าเสียงเพลง เสียงดนตรีที่เกิดขึ้น หรือเสียงของความเงียบที่เกิดจากการเว้นวรรคหรือหยุดพูดหยุดทำของตัวละคร และรวมถึงเสียงประกอบต่างๆ ที่อยู่ในบทละครนั้นด้วย ซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนประกอบสำคัญอีกประการที่ช่วยให้เราเข้าใจเรื่อง และความหมายของละคร เช่น ในบทละครอาจไม่มีคำบรรยายเสียงประตูดุ แต่มีเพียง Stage direction ที่บอกว่าตัวละคร เปิดประตู

²⁴ นพมาศ ศิริกายะ. *การวิเคราะห์บทละคร*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักพิมพ์คุรุสภา, กรุงเทพฯ: หน้า 41.

ซึ่งจังหวะของเรื่องหรือการแสดง ณ จุดนั้นจะเป็นตัวกำหนดให้เราได้ยินเสียง ของประตูเอง เรื่องนี้จึงเป็นลักษณะเฉพาะในองค์ประกอบของบทละครที่เพิ่มไปจากนิทาน ความสำคัญของเสียงนี้ จะไปปรากฏชัดเจนเมื่อบทละครได้ถูกนำไปผ่านการตีความจากนักแสดง และฝ่ายเทคนิคต่างๆ ต่อไป สำหรับเสียงในบทละครเรื่อง *เกศาราพุนเซล* นี้ จะมีแต่เฉพาะเสียงเปิดปิดประตู และเสียงที่จำเป็นที่จะทำให้รู้ว่าเกิดอะไรขึ้นเท่านั้น ไม่มีเสียงเพลงที่นำมาใส่เพื่อปลุกเร้าความรู้สึกของคนดู หรือเพื่อสร้างบรรยากาศแต่อย่างใด ผู้วิจัยต้องการสร้างให้เกิดความเจ็บปวดมากที่สุด เพื่อให้คนดูรู้สึกอึดอัดกับสภาวะแบบนี้ และถ้าจะมีเสียงดังขึ้นมาก็จะเป็นเสียงที่หวีดหวิว โหยหวน ให้รู้สึกถึงความไม่น่าอยู่ของโลกในละคร

2.5.6. ภาพ

ภาพ หมายถึงสิ่งที่เราเห็นในละครไม่ว่าจะเป็นฉาก แสง สี การแต่งหน้าแต่งตัว เครื่องประกอบฉาก หรือว่าท่าทางต่างๆ ที่นักแสดงทำ ซึ่งต้องอาศัยตั้งแต่ความสามารถของคนเขียนบท ตลอดจนถึงผู้กำกับการแสดงและก๊อปปี้ทีมงานฝ่ายต่างๆ ช่วยกันสร้างสิ่งที่ปรากฏในบทละครให้สะท้อนออกมาเป็นภาพที่ปรากฏบนเวที ภาพที่ปรากฏบนเวทีนั้นถูกกำหนดไว้จากฉาก ประกอบกับแสงและการแสดงของนักแสดงที่จะช่วยสื่อความหมายสำหรับในบทละครเรื่องนี้ ภาพที่เกิดขึ้นจะเกิดจากฉาก แสง และการแต่งกายของนักแสดงเป็นส่วนใหญ่ โดยผู้วิจัยกำหนดให้ส่วนประกอบทั้งสามสอดคล้องประสานกัน เพื่อก่อให้เกิดความรู้สึกของโลกที่ต่างไปจากปัจจุบัน เหมือนหลุดเข้าไปในโลกจินตนาการแบบในนิทาน แต่โลกในละครนี้เป็นโลกในอนาคตที่มีความแปลกประหลาดและผิดปกติ โดยฉากจะเป็นห้องโล่งๆ กว้างๆ ดูขาวนวล สะอาดตา ดูทันสมัยน่าอยู่ แต่เมื่อเรื่องดำเนินไปถึงระยะ ความสวยงามและน่าอยู่ของฉากจะค่อยๆ หายไป กลายเป็นความอึดอัด และน่าขยะแขยง ซึ่งสิ่งที่ช่วยให้ความรู้สึกนี้เกิดขึ้นนอกจากฉากแล้ว คือแสงที่ต้องเปลี่ยนไป Black Light ซึ่งเป็นแสงสะท้อนวัตถุสีขาวให้เรืองสว่างมากกว่าสีอื่น ความสกปรกโสโครกที่พื้นผิวจะถูกปิดซ่อนไว้ในตอนแรก และแสงแห่งความจริงจะค่อยๆ เผยให้คนดูเห็นความสกปรกของโลกใบนี้ นอกจากนั้นการใช้แสง Black Light ทำให้วัสดุและสิ่งของสะท้อนเฉพาะบางส่วนออกมาเท่านั้น ทำให้มีลักษณะรูปร่าง หน้าตาดูพิลึกแปลกตา สำหรับความรู้สึกของคนที่อยู่ในแสงนี้ เมื่อแรกเห็นจะรู้สึกสวยงาม สดใส แต่เมื่ออยู่ในแสงประเภทนี้นานๆ จะรู้สึกปวดตา อึดอัด และคลื่นไส้ อย่างไรก็ตามลักษณะของภาพที่ผู้วิจัยอธิบายนี้ จะไม่มีปรากฏเป็นคำอธิบายในบทละครเลย เนื่องจากต้องการให้หน้าที่ในการสร้างภาพสำหรับละครเรื่องนี้จะเป็นจินตนาการของผู้ออกแบบด้านต่างๆ ที่ต้องทำงานประสานไปกับผู้กำกับการแสดง

บทที่ 3

บทละครเรื่อง เกศาราพุนเซล

หลังจากจบกระบวนการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ และรวบรวมความคิดแล้ว ผู้วิจัยได้เริ่มเขียนบทละครเรื่อง เกศาราพุนเซล ซึ่งใช้เวลาทั้งหมด 2 เดือนเต็ม (ระหว่างเดือนเมษายน ถึงพฤษภาคม 2547) ซึ่งผู้วิจัยได้นำบทละครที่ได้ไปปรึกษากับที่ปรึกษาด้านบท คือ คุณดารากา วงศ์ศิริ อยู่ 2 ครั้ง ซึ่งคุณดารากาได้ให้คำแนะนำเฉพาะส่วนของความสมเหตุสมผลของบทละคร ดังนี้ ในครั้งแรก คุณดารากาได้ให้คำแนะนำเรื่อง การปรับภาษาในบางช่วงที่ไม่เข้ากับยุคสมัย ในบทละคร การใช้คำฟุ่มเฟือย และคำพูดที่กำกวม รวมทั้งข้อสังเกตเพิ่มเติม²⁵ ผู้วิจัยก็นำมาปรับปรุงแก้ไข และได้นำไปปรึกษาคุณดารากาอีกครั้ง จนได้ข้อสรุปเป็นบทละครที่นำมาใช้ในการจัดแสดง ดังนี้

²⁵ ภาคผนวก ค

เกศารapunเซล

ฉาก 1 เมื่อม่านเปิดจะเห็นดร.เอลิกา ยืนอยู่ เบื้องหลังเป็นจอภาพขนาดใหญ่

เอลิกา

เอลิกา ขจัดโรคภัย

รัฐมนตรีกระทรวงพิทักษ์มนุษย์ขอรายงานผลงานที่ผ่านมาของกระทรวงต่อท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติค่ะ (ออกไป)

ภาพบนจอขนาดใหญ่พร้อมคำบรรยาย (ภาพแอนิเมชัน)

คำบรรยาย

ผลกระทบจากสงครามนิวเคลียร์ ในปี พ.ศ. 2585

ทำให้จำนวนประชากรลดลงจาก 1.3 พันล้านคน เหลือเพียง 16,900,000

คนทั่วโลก ผลที่เกิดขึ้นตามมาอีกคือมนุษย์ที่เกิดขึ้นหลังปี พ.ศ. 2585

มีลักษณะของผิวหนังที่หนังที่เรียบตั้งแต่ศีรษะจรดปลายเท้า ผมหหรือขน รูขุมขน (Hairs and Hair Follicles) และต่อมไขมัน (Sebaceous Glands)

ซึ่งเป็นอวัยวะปกติที่กำเนิดจากผิวหนัง (Skin Derivatives) ได้หายไป

นอกจากนั้นแล้วผลกระทบของนิวเคลียร์ยังทำไอโซนในชั้นบรรยากาศถูกทำลาย ออกซิเจนในอากาศลดน้อยลง

รัฐบาลต้องใช้งบประมาณจำนวนมหาศาลเข้าแก้ไข

ด้วยการสร้างเครื่องผลิตออกซิเจนขนาดใหญ่และโดมกระจกครอบทั้งประเทศ

เพื่อรักษาชีวิตของประชากรที่เหลืออยู่ 20 ปีต่อมา

สภาประชาชนแห่งชาติได้มีมติให้ใช้นโยบายการคุมกำเนิดและจำกัดการเกิด

พ.ศ. 2600

โดยกำหนดให้เด็กทุกคนที่จะเกิดมาต้องได้รับอนุญาตการเกิดจากรัฐบาล

และไม่อนุญาตให้ประชาชนมีเพศสัมพันธ์อันจะก่อให้เกิดการปฏิสนธิตามธรรมชาติ

ทั้งนี้ทั้งนั้นเพื่อให้ประชาชนที่เกิดขึ้นใหม่ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็น

มนุษย์ที่มีศักยภาพสูงในการดำรงชีวิตบนโลก มนุษย์ที่เกิดก่อนปี พ.ศ. 2600

ให้จัดเป็นประชากรชั้นสองที่จะได้รับสิทธิจำกัด

ภาพบนจอหายไป เห็น **เอลิกา** ยืนตระหง่าน

เอลิกา ตามกฎหมายพ.ศ. 2600
 กระทรวงพิทักษ์มนุษย์ได้ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ในการลงโทษประชากรที่ฝ่าฝืน
 กฎหมายด้วยการให้กำเนิดเด็กที่เกิดจากการปฏิสนธิตามธรรมชาติ
 ทั้งยังได้รับอนุญาตให้กำจัดเด็กที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
 และมีหน้าที่ต้องจัดการดูแลประชากรชั้นสองที่ยังมีชีวิต
 ซึ่งมักจะเป็นบุคคลที่ด้อยสมรรถภาพ
 และเป็นภาระของรัฐบาลให้อยู่ในความสงบเรียบร้อย
 นอกจากนั้นแล้วกระทรวงนี้ยังมีหน้าที่ดูแลการวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพของ
 มนุษย์อีกด้วย
 ขณะนี้กระทรวงสามารถควบคุมให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมายอย่าง
 เคร่งครัด ในช่วง 4 -5 ปี จำนวนผู้กระทำผิดได้ลดลงร้อยละ 70
 และกำจัดเด็กที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติได้ถึง 99 เปอร์เซ็นต์
 ผลสำรวจความพอใจของประชาชนอยู่ในอันดับ 85.46 เปอร์เซ็นต์
 และผลงานที่ผ่านมาของสถาบันวิจัยทางรอดของมนุษย์ได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า
 เราได้ใช้งบประมาณของรัฐบาลอย่างคุ้มค่า
 ในปีนี้รัฐบาลยังคงมีแผนงานที่จะพัฒนากระทรวงให้มีศักยภาพในการดูแลและค
 ควบคุมประชากรที่เพิ่มขึ้น เราวางงบประมาณ 2 ใน 3
 ของกระทรวงสำหรับการควบคุมและปราบปรามผู้กระทำผิด และ 1 ใน 3
 สำหรับการทดลองในศูนย์วิจัยทางรอดของมนุษย์ (เอลิกาหยุด
 มองไปทางที่นั่งของสมาชิก)

อิสระปรากฏตัวขึ้นจากด้านข้างเวที

อิสระ ผมนายอิสระ วาทะ สมาชิกสภาประชาชนมณฑล 16 พรรคทางเลือก
 ผมขอใช้สิทธิ์หรือท่านประธานครับ จากรายงานของกระทรวงพิทักษ์มนุษย์
 แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าประชาชนส่วนใหญ่ได้ทำตามนโยบายของรัฐบาล

99% ที่ท่านรัฐมนตรีกล่าวมา แสดงให้เห็นว่าคงจะไม่มีประชากรชั้นสองเพิ่มมากขึ้นอีก กระผมเห็นว่าเราไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณจำนวนมหาศาลกับกระทรวงนี้อีก 1 ใน 4 ของงบประมาณแผ่นดินนะครับ ที่เราสูญเสียไปกับกระทรวงนี้ ท่านคิดว่าเราควรจะเพิ่มเงินให้กับกระทรวงนี้ เพื่อให้เขาไปใช้ฆ่าคนที่เกิดเองหรือครับ ผลงานที่ชัดเจนที่สุดของกระทรวงนี้คือการฆ่าคน เราฆ่าคนไปมากแล้วนะครับ (เสียงฮือดังกึกก้อง) ท่านสมาชิกทุกท่านครับ คิดให้ดีนะครับ อย่าคิดถึงแต่ชีวิตของคนส่วนใหญ่ แต่คิดถึงทุกชีวิตที่เกิดขึ้นสิครับ พวกเขาทุกคนมีสิทธิ์ที่จะเกิด และมีชีวิตรอดบนโลกใบนี้นะครับ เลิกใช้นโยบายจำกัดพันธุกรรม และให้โอกาสคนได้เกิดอย่างอิสระตามสัญชาตญาณของมนุษย์เถอะครับ นโยบายแบบนี้ไม่เคยเกิดขึ้นในประเทศไทยไหน โลกไหน หรือว่ายุคไหนครับ (เสียงฮือดังขึ้นอีก อิสระหยุด)

เอลิกา

พวกเรากำลังถูกดึงออกนอกประเด็นค่ะ
เรากำลังหารือกันเรื่องการเพิ่มงบประมาณสนับสนุนให้กับกระทรวงนี้ ไม่ใช่การหารือเพื่อแก้ไขกฎหมายหรือเปลี่ยนแปลงนโยบาย
ท่านสมาชิกโปรดพิจารณาให้ตรงประเด็นนะคะ

อิสระ

เป็นประเด็นเดียวกันครับ
กระผมอยากให้สภาคิดทบทวนกฎหมายของประเทศเราอีกครั้ง
การคุมกำเนิดเพื่อควบคุมจำนวนประชากร กระผมเข้าใจได้
การแจกใบสุภาพิตามารดาก่อนให้กำเนิด กระผมก็รับได้
แต่การตรากฎหมายเพื่อฆ่าคนที่เกิดเองตามธรรมชาติเป็นสิ่งที่ผมยอมรับ
และเข้าใจไม่ได้ เราเป็นประเทศเสรี
แต่เรากลับไม่ให้เสรีกับธรรมชาติพื้นฐานของมนุษย์ได้อย่างไรครับ

เอลิกา

ขอค้านค่ะ

อิสระ

ยกเลิกกฎหมายนั้นเถอะครับ หาทางออกใหม่ อย่าให้เกิดการตายขึ้นอีกเลย
ตอนนี้เราก็มีคนเหลืออยู่น้อยเต็มที่แล้ว

เอลิกา

ท่านสมาชิกคะ
การแก้ไขกฎหมายเป็นเรื่องใหญ่ที่ต้องใช้เวลาในการศึกษาหาข้อมูล
จะมาพิจารณาในเวลาอันจำกัดนี้ไม่ได้

- และถ้าเรายกเลิกกฎหมายการจำกัดการเกิด
 เราจะต้องเสียทรัพยากรให้กับพวกไร้สมรรถภาพซึ่งเป็นกาฝากของพวกเรา
 ที่สำคัญอาจทำให้ลักษณะชาติพันธุ์ของเราเสียด้วย
- อิสระ ไม่ใช่พวกเขาไร้สมรรถภาพแต่พวกเขาถูกตัดสินว่าไร้สมรรถภาพและไม่ได้
 โอกาสตั้งแต่ต้นต่างหาก ท่านประธาน (อิสระหยุด มองที่ประธาน) ครับ (นั่งลง)
- เอลิกา (พยักหน้ารับกับประธาน) ขอขอบคุณค่ะ ท่านคะ
 ตอนนี้เราอยู่ในวาระพิจารณาเพิ่มงบประมาณค่ะ นอกจากเหตุผลข้างต้น
 ที่ดิฉันได้เสนอไปแล้ว
 เหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งที่ดิฉันอยากให้สภาพิจารณาสันับสนุนกระทรวง
 พัททศมนุสย์ต่อไป คือ โครงการของศูนย์วิจัยทางรอดของมนุสย์ รหัส 004
 โครงการเกษตรราพูนเซล โปรดเช็คในจอของพวกท่านคะ (หยุดรอสักครู่)
 ถ้าเราทำสำเร็จปัญหาเรื่องสุขภาพของประชาชนจะหายไป
 เราจะกลับมามีชนและผมตามธรรมชาติอีกครั้งค่ะ
- (ทั้งคู่เจียบไปสักครู่ใหญ่ ต่างลั่นคำตอบจากสภา)
- อิสระ (กับเอลิกา) เลิกเห็นแก่ตัว คิดถึงคนอื่นบ้าง
- เอลิกา (นิ่ง กับประธาน) ว่ายังไงคะ
- อิสระ ท่านประธานโปรดพิจารณาข้อโต้แย้งของผมด้วยครับ
- เอลิกา (ยิ้ม) ขอขอบคุณค่ะ ที่สภาไว้วางใจรัฐบาลชุดนี้
 ดิฉันรับรองว่าจะไม่ทำให้พวกท่านผิดหวัง
 ทั้งยังทำให้ประเทศของเรายิ่งใหญ่และก้าวไกลกว่าประเทศอื่นในภูมิภาค
 (หันมาพูดกับอิสระ) ทำไมไม่ยอมเลิกซักที รู้ทั้งรู้ว่าไม่มีทางชนะ
 เถียงให้ตายผลโหวตออกมาก็แพ้อยู่ดี เอาเวลามาช่วยกันทำงานดีกว่า
 อย่ามัวแต่มานั่งจับผิดกันเลย
- อิสระ ผมไม่เข้าใจ ทำไมท่านต้องรังเกียจคนที่เกิดเองตามธรรมชาติด้วย
 อยู่ด้วยกันไม่ได้เหรอ

- เอลิกา ฉันก็ไม่เข้าใจเหมือนกันว่าทำไมเธอไม่เข้าใจ
 ประเด็นคือเราต้องเลือกทางที่ดีที่สุดให้กับคนที่พร้อมที่สุด
 ถ้าเราจะทำให้ประเทศอยู่รอดได้เราต้องมีประชากรที่มีศักยภาพ
 เพื่อให้คุ้มกับเงินทุนที่เราลงไป
- อิสระ ก็เพราะคุณคิดถึงแต่เรื่องกำไรขาดทุน คิดถึงแต่ผลประโยชน์ของตัวเอง
 ความเป็นคนมันถึงไม่เหลืออยู่ในประเทศนี้ไงล่ะ
 ยังไงผมก็จะสู้กับพวกคุณให้ถึงที่สุด เพราะผมยังเป็นคนอยู่ (ออกไป)
- เอลิกา (มองตาม อั้ง)

(ไฟดับ)

- ฉาก 2 บนจอภาพ ปรากฏภาพแอนิเมชันโฆษณาการปลูกดอกกุหลาบ
 ที่ปลูกให้ขึ้นเองตามธรรมชาติ ดอกออกมาสีไม่สด ต้นเล็ก อ่อนแอ
 ไม่ได้มาตรฐาน และถูกทำลาย คนปลูกคอตก แต่อีกต้นมีการเลือกพันธุ์
 เพาะเมล็ด โตขึ้นมาสวยงาม แข็งแรง หลากหลายสี ได้รับการรับรองจาก
 World Standard 2077 ส่งไปต่างประเทศ คนปลูกสำเร็จ ปรากฏภาพ ดร.
 เอลิกา และสัญลักษณ์กระทรวงพิทักษ์มนุษย์

- เอลิกา (อย่างเป็นมิตร) อยากให้ลูกคุณเป็นอย่างกุหลาบต้นไหน คุณเท่านั้นที่มีสิทธิ์เลือก
 แจ้งเบาแสบผู้กระทำผิดและศึกษาข้อมูลการกำหนดลักษณะบุตรได้ทุกที่ที่คุณ
 เห็นสัญลักษณ์กระทรวงพิทักษ์มนุษย์

- ฉาก 3 ภายในห้องทดลองซึ่งเป็นห้องโล่ง ๆ ประตูทางเข้าอยู่ตรงกลาง จอภาพ
 ถูกเก็บขึ้นไป ด้านขวาเห็นอุปกรณ์ทางเคมีและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์
 ด้านซ้ายเป็นตู้ กระจกทรงกระบอกด้านใน เห็นเกตินี๋กึ่งนั่งกึ่งยืน
 ผมยาวสลวยโดดเด่น ใบหน้าอímเอิบ แม้จะหลับมีสายระโยงระยาง
 เอลิกาเข้ามาทางประตูกลาง ในตู้กระจก เสียงคนวิ่งอย่าง
 รีบร้อน และเสียงเปิดประตูอิเล็กทรอนิกส์ กติกาเข้ามาอย่างระวัง
 เอลิกาเข้ามาจากด้านขวาของเวที กติกาหาที่หลบ เกตินี๋เริ่มขยับตัว
 เหมือนกำลังฝันร้าย วิ่งหนีอะไรบางอย่างเอลิกาเดินเข้าไปดู

เอลิกา เป็นอะไรลูก (เดินไปหยิบเข็มฉีดยามาฉีดที่คอเกศินี เกศินีสงบลง) 'ไม่เป็นไรแล้ว
ทุกอย่างเรียบร้อย หายใจเข้าลึก ๆ แค่นี้ล่ะ

กติกาปรากฏตัวขึ้น

เอลิกา กติกา!! เธอเข้ามาได้อย่างไร

กติกา ทำไมฉันจะเข้ามาไม่ได้ในเมื่อฉันเคยมาที่นี่แล้ว เธอประมาทเองที่ไม่เปลี่ยนรหัส

เอลิกา (นิ่ง) พันโทเซแล้วหรือ หรือว่าหนีออกมา

กติกา แก่หักหลังฉัน ทำแบบนี้กับฉันได้อย่างไร

เอลิกา ฉันทำตามหน้าที่

กติกา ไหนแสร้งปากว่าจะช่วยฉัน แต่หลังจากที่แกได้ลูกฉันไป ก็มีคนมาจับฉัน

เอลิกา ฉันก็ช่วย ฉันไม่ได้บอกให้ใครไปจับเธอแต่เจ้าหน้าที่ของกระทรวงมีตั้งเยอะ
และสิ่งที่เธอทำก็ไม่ใช่ว่าเรื่องเล็ก ๆ ที่จะปิดกันได้

หมอที่เธอไปหาก็เป็นคนของกระทรวง เป็นไปไม่ได้ที่เธอจะรอด

กติกา แต่เธอรับปากว่าจะช่วยฉัน ทำแบบนี้ไม่เห็นช่วยอะไรเลย

เอลิกา ช่วยสิ พอฉันรู้เรื่องฉันก็ขอย้ายเธอไปอยู่เรือนจำพิเศษทันที ฉันทำได้เท่านั้น

กติกา ถ้าคิดจะทำจริง ๆ ต้องมีทางสิ

เอลิกา กติกา ถ้าเราเป็นผู้พิทักษ์กฎแต่ไม่รักษากฎ จะมีกฎไว้ทำไม

ฉันจะปกครองคนอย่างไรถ้าฉันมีมลทิน แค่นี้ทำเป็นไม่รู้ไม่เห็นเรื่องเธอ

ฉันว่ามันก็มากพอแล้ว ฉันทำดีที่สุดเท่าที่จะทำได้แล้วล่ะ

กติกา (นิ่ง) ทำไมแม่กับผัวฉันถึงตาย ทำไม (จ้องเอลิกาเพื่อให้อธิบายความจริง)

เอลิกา อย่ามองฉันแบบนั้น ฉันไม่ได้เป็นคนทำ แม่เธอขาดอากาศตาย

ส่วนกิตติเขาเป็นพวกต่อต้านรัฐบาล ถูกยิงตาย

กติกา ไม่จริง เธอขัดข้อหาให้เขา

เอลิกา จะดูหลักฐานไหม มีทั้งสองคนเลย จะดูของใครก่อนล่ะ

กิตติเป็นแกนนำคนสำคัญของพวกต่อต้าน

เขาถูกยิงตอนขัดขวางการทำงานของกระทรวง

กติกา ศพพวกเขาล่ะ

เอลิกา ทำลายแล้ว ไม่มีที่เก็บหรือ

กติกา บ้าชิบ!

เอลิกา เธอเปลี่ยนไปมากนะ ดูแกร่งขึ้นเยอะ
 กติกา ถ้าไม่อึดก็ตายสิ โดนเล่นงานทุกวัน
 เอลิกา พวกนักโทษด้วยกันเหวอ
 กติกา ทั้งหมดละ ทั้งผู้คุมทั้งนักโทษ เธอไม่เคยโผล่หัวมาเลยนะ
 เอลิกา ฉันยุ่ง เวลานอนยังแทบไม่มี
 กติกา ลืมไป เธอไม่ใช่คนธรรมดา เป็นทนายรัฐมนตรีนะ
 เอลิกา (ยอมรับ) ฉันผิดที่ไม่มีเวลาไปเยี่ยม ไม่ได้ดูแลเธออย่างที่ควร พอใจรึยัง
 (กติกานิ่งนาน เอลิกาคิด) จะให้ฉันทำอะไร เธอถึงจะพอใจ
 กติกา (นิ่ง) ฉันไม่รู้ ฉันไม่รู้ ในนั้นมันยิ่งกว่านรก ฉันไม่รู้ฉันทนอยู่ในนั้นได้อย่างไร
 ตอนนี้ฉันก็ไม่ว่าจะไปไหน ฉันไม่มีใครเหลือแล้ว แคมยังมีแต่คนตามล่าฉัน
 เอลิกา (เข้าไปปลอบ) ตอนนี้เธอปลอดภัยแล้ว
 กติกา เอลิกา ฉันขอร้อง ช่วยฉันอีกสักครั้งนะ ขอฉันอยู่ด้วย
 ถ้าฉันอยู่ที่นี้ต้องไม่มีใครมาจับฉันกลับไปได้อีก นะ สงสารฉันเถอะ
 เอลิกา แต่มันผิด เธอควรจะต้องรับโทษที่เธอทำไว้ อีกไม่กี่ปีเอง
 เธอหนีออกมาแบบนี้โทษเธอจะเพิ่มขึ้นนะ
 กติกา เธอจะไม่ช่วยฉันใช่ไหม (เอลิกานิ่ง) ไหนเธอบอกว่าจะทำอะไรก็ได้ให้ฉันพอใจ
 เอลิกา (นิ่งคิด) แต่ถ้ามีใครพบเธอ ฉันคงช่วยไม่ได้
 กติกา รับรองฉันจะไม่ออกไปไหนเลย ฉันจะอยู่แต่ในนี้
 เอลิกา (พยักหน้า)
 กติกา (เข้าไปใกล้) ขอบใจ (เดินไปที่ตู้ของเกศินีหยุดมองคิด)
 เอลิกา เกศินี ฉันช่วยเขาตามที่สัญญา
 กติกา เกศินี ลูกฉันเขา...เขายังไม่ตาย เขายังไม่ตายจริง ๆ ด้วย
 (มองเกศินีอย่างพิลึก)ทำไม...เธอทำอะไรเขา ทำไมเขาเป็นแบบนี้
 เอลิกา เขาอยู่ในโครงการลับของสถาบันวิจัยทางรอดมนุษย์
 เป็นวิธีที่ฉันใช้เพื่อช่วยให้เขารอด คือ
 ฉันใช้เกศินีเป็นต้นแบบการวิจัยสร้างเจนเนอเรชั่นต่อไปให้กลับมามีผมและขนอีกครั้ง
 กติกา ไม่ได้ เธอทำกับเขาแบบนี้ไม่ได้ เธอใช้เขาเป็นหนูทดลองไม่ได้ เอาเขาออกมา

- เอลิกา เขาไม่เป็นอะไร ฉันไม่ได้ทดลองอะไรกับเขา
 เพียงเอาเซลล์ผมของเขาไปเป็นตัวอย่างเท่านั้น
- กตติกา แล้วทำไมต้องให้เขาอยู่ในตู้แบบนี้ ให้เขามีชีวิตปกติไม่ได้หรือ
- เอลิกา ไม่ได้ เขาไม่เข้าใจว่าทำไมต้องอยู่แต่ในห้องนี้
 ทุกครั้งที่ฉันปล่อยเขาต้องหาทางที่จะหนีออกไป
 เธอรู้ใช่ไหมถ้าเกศินีออกไปข้างนอกจะเกิดอะไรขึ้น เขาตายแน่ ๆ
 คนของฉันฆ่าเขาแน่ เด็กที่เกิดมาจากการปฏิสนธิตามธรรมชาติทุกคนถูกฆ่าหมด
 ยิ่งเกศินีมีสิ่งที่แตกต่างกันชัดเจนขนาดนี้แค่ก้าวพ้นประตูนี้ไปเขาก็ตายแล้วละ
 ฉันถึงต้องทำกับเขาแบบนี้
- กตติกา แล้วเธอบอกเขารึเปล่าว่าถ้าเขาออกไปเขาจะตาย
- เอลิกา เขารู้ทุกอย่าง
- กตติกา แต่ก็ยังอยากจะออกไปนั่นหรือ
- เอลิกา ฉันถึงต้องทำแบบนี้ นี่เป็นทางเดียวที่จะควบคุมเขาได้
- กตติกา (นั่งคิดอยู่นาน) เอาอย่างนี้สิ เธอให้เขาได้ใช้ชีวิตปกติกับฉัน ฉันจะดูแลเขาเอง
 รับรองว่าเขาหนีไปไหนไม่ได้แน่
- เอลิกา ไม่มีทางหรอก ฉันรู้จักเขาดี ความอยากที่จะออกไปของเขามีมากกว่าที่เธอรู้
 ทำตามวิธีของฉันล่ะ ถ้าเธออยากให้เขามีชีวิตอยู่กับเธอนาน ๆ
- กตติกา (คิด) แล้วฉันจะได้คุยกับเขาไหม แล้วเมื่อไรฉันจะบอกเขาได้ว่าฉันเป็นแม่เขา
- เอลิกา คงอีกสักพักละ
- กตติกา ทำไม
- เอลิกา เขาคิดว่าเขาเป็นลูกฉัน ฉันไม่รู้จะบอกเขาอย่างไรเลยบอกไปแบบนั้น
- กตติกา ทำไมไม่บอกความจริง
- เอลิกา บอกแบบนี้ง่ายกว่า
- กตติกา แล้วยากตรงไหนที่จะบอกเขาว่าแม่เขาอยู่ในคุก พ่อหายหัวไปตอนเขาเกิด
- เอลิกา ฉันไม่มีเวลามานั่งสาธยายเรื่องราวของพวกเขาหรอก
- กตติกา เธอบอกอะไรเขาก็ได้ โทษอะไรก็ได้ แต่ไม่ใช่บอกเขาว่าเธอเป็นแม่
- เอลิกา จะเถียงกันไปก็เท่านั้น มันผ่านมาแล้ว ฉันทำลงไปแล้ว
- กตติกา เอาลูกฉันคืนมา เอาลูกฉันคืนมา

- เอลิกา จะตะโกนหาอะไร มีเหตุผลน้อยสิ
- กติกา เหตุผล เหตุผลอะไร จะให้ฉันเอาเหตุผลอะไรมาพูด มีเหตุผลแล้วช่วยอะไรได้ไหม เธอไม่เข้าใจหรอก ไม่เข้าใจว่าคนที่อยู่ในคุกมาสิบกว่าปี สิ่งเดียวที่ทำให้อยู่ได้คือความหวัง ความหวังว่าว่าจะได้ออกมาเจอลูกเจอครอบครัว ตอนนี้ไม่มีใครเลย ไม่มีเหลือเลย จะไปไหนก็ไม่ได้ จะทำอะไรก็ไม่ได้ เธอจะให้ฉันอยู่เฉย สงบเยือกเย็นแบบเธอนั่นหรือ บ้าไปแล้ว
- เอลิกา ฉันผิดเธอที่ช่วยเธอ ฉันผิดเธอที่เธอดันมีลูก ความผิดฉันเธอ ที่ต้องมาโดนเธอตำ ฉันกำลังเอาหน้าที่เอาอนาคตฉันมาเสี่ยงกับเธอนะ หยุดโว้ยวาย แล้วคิดบ้าง
- กติกา เสี่ยงอะไร เธอเสี่ยงอะไร เธอมีทุกอย่าง แต่ฉันไม่มี แล้วเธอยังมาเอาลูกฉันไปอีก
- เอลิกา ถ้าอยากอยู่กับลูก หุบปาก แล้วทำตามที่คุณบอก
- ไม่ฉันเธอก็ออกไปพร้อมกับลูกของเธอ จะไปตายที่ไหนก็ไป ไปเลย
- กติกา (คิด) เธอก็รู้ว่าเป็นไปไม่ได้ ถ้าฉันพาเกศินีออกไป มีแต่ตายกับตาย
- เอลิกา ตกลงจะทำตามที่ฉันบอกใช่ไหม (กติกายักหน้า เกศินีส่งหลอดยาให้กติกา) ให้นานี่เขาทุก 4 ชั่วโมง 3 ครั้ง แล้วพัก 3 ชั่วโมงแล้วให้อีก
- กติกา ยาอะไร
- เอลิกา เหมือนยาคลายกล้ามเนื้อ ควบคุมการทำงานของสมอง เธอต้องให้นานี่ทุกวัน (พากติกามาที่เครื่องให้น้ำที่ติดอยู่กับตัวเกศินี) เครื่องนี้จะทำงานอัตโนมัติตามที่ตั้งเวลาไว้ เอายาทั้งหมดเทลงไปแล้วตั้งเวลา จำไว้ว่าบางครั้งยาอาจจะไม่ได้ผลหรือหมดฤทธิ์สมองจะทำงานอิสระ เขาจะตื่นขึ้นมา (หยิบหลอดยาพร้อมที่ฉีดขึ้นมา) ให้ฉีดยานี้ให้นานี่แทน
- กติกา (นั่งคิดอยู่นาน)
- เอลิกา คิดให้ดี ถ้าเขามีสติเขาจะคิดหนีออกไปอีก และถ้าเขาหนีออกไปได้ ผลที่ตามมาคือความรับผิดชอบของเธอ

เอลิกาออกไปทางประตูกลาง **กติกา** มอง **เกศินี** อย่างใช้ความคิด

เสียงอดและไฟเตือนว่ามีคนที่ประตู กติกาดูจากจอภาพเห็นเป็นอิสระ

อิสระ คุณกตিকা เปิดประตูเร็ว ผมเอง อิสระ (หันซ้ายขวาเพื่อดูตรวจดูว่าไม่มีใครเห็น) เร็วครับ

กตিকা กดประตูเปิด รีบไปหาอิสระ

กตিকা อิสระ มาทำไม กลับไปก่อนเดี๋ยวใครเห็นเข้าเป็นเรื่องแน่

อิสระ ไม่ต้องห่วงครับ ดร.ออกไปแล้ว ผมให้คนดูแลดูเลาอยู่ด้านหน้า

กตিকা แล้วพวกทหารข้างนอกนั้น

อิสระ ผมอาศัยตอนจังหวะพวกเขาผลัดเวร

กตিকা (ถอนใจ) มีอะไร

อิสระ ผมอยากรู้ว่าคุณเป็นอย่างไรบ้าง

หลังจากที่คนของผมพาคุณหนีออกมาจากคุกได้แล้ว

คุณหนีออกมา ดีที่ผมเห็นเข้าเลยตามมา ไม่คิดว่าคุณจะมาที่นี่

กตিকা ขอโทษที่ทำอะไรไม่บอก ฉันมีเรื่องที่ต้องสะสางกับเอลิกา มันค้างคาใจ

อิสระ เสี่ยงมากนะครับที่กลับมาเจอเขา

กตিকা ตอนนั้นฉันไม่ทันคิดอะไร

ในหัวมีแต่คำถามที่ต้องให้เอลิกาตอบ...แต่ก็โชคดีนะที่เขายอมให้ฉันอยู่ด้วย

อิสระ แปลก คนอย่างดร.เอลิกา ไม่น่าปล่อยให้นักโทษหลบอยู่ในบ้าน

กตিকা เขาก็คงมีความรู้สึกอยู่บ้าง

ฉันกับเขาโตมาด้วยกัน ถ้าไม่ช่วยกันบ้างก็เรียกว่าใจดำเกินไปแล้วละ

อิสระ อย่าวางใจนะครับ ผมว่าดร.เอลิกาไม่มีหัวใจ เขาทำทุกอย่างได้เพื่อตัวเอง

กตিকা ไม่ขนาดนั้นหรอก เขาอาจจะดูเย็นชาไปหน่อยแต่ไม่ถึงกับไม่มีหัวใจหรอกนะ

ที่จริง เอลิกาเป็นคนน่าสงสาร เขาโตมาคนเดียว ไม่เคยรู้จักคำว่ารัก

พ่อแม่ทำแต่งงาน เขาเกิดมาจากความตั้งใจในท้องทดลองของพ่อแม่

เพื่อสืบทอดความฉลาด เขาก็ฉลาดสมใจพ่อแม่

อิสระ ถ้าฉลาดทำไมถึงคิดไม่ได้ว่าสิ่งที่ตัวเองทำอยู่นั้นไม่ถูก

กตিকা เพราะเขาฉลาดในแบบของเขา เขามองคนละมุมกับเรา

พวกเรามันบ้าความรู้สึกเขาทำตามหน้าที่และกฎเกณฑ์ที่คิดว่าควรทำ

เหมือนหุ่นยนต์ที่ทำงานตามโปรแกรมที่มีคนตั้งไว้

- อิสระ เศร้าครับ ที่ประเทศเรามีคนแบบนี้ปกครอง...(มองไปรอบ ๆ เห็นเกตินี้) นี่อะไร
- กติกา เกตินี้... ลูกฉัน... เขายังไม่ตาย
- อิสระ จริงเหวอครับ ผมดีใจด้วยจริงๆ (มองที่ผมของเกตินี้) สวยจัง ผมไม่เคยเห็นผมแบบนี้มาก่อน ทำได้อย่างไร
- กติกา ที่เธอเห็นเป็นผมจริง ๆ
- อิสระ ผมจริง ๆ (คิด) เขามีได้อย่างไร
- กติกา ฉันก็ไม่รู้เหมือนกัน เป็นแบบนี้ตั้งแต่เขาเกิดแล้ว อิสระขอถามหน่อย กิตติเป็นพวกต่อต้านรัฐบาลเหวอ
- อิสระ ครับ
- กติกา ทำไมเขาถึงไม่บอกฉัน
- อิสระ คงไม่อยากจะให้คุณลำบากใจเพราะรู้ว่าคุณสนิทกับดร.
- กติกา ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าสนิทกันแต่ก็ยังมายุ่งด้วย ฉันชักไม่แน่ใจแล้วละว่าเขารักฉันจริง ๆ
- อิสระ อย่างสงสัยเลยครับ ผมว่าคุณกิตติรักคุณมากจริงๆ ถึงยอมเสี่ยงอยู่ใกล้ ดร.ขนาดนั้น
- กติกา แล้วไง แล้วไง แล้วก็ทิ้งกันไป ปล่อยให้ฉันต้องรับกรรมคนเดียวฉันเหวอ
- อิสระ คงไม่ใช่แบบนั้น คุณกิตติคงไม่ตั้งใจทิ้งไปแบบนั้นหรอกครับ เหตุการณ์ตอนนั้นซับซ้อนมากจนคุณกิตติแทบจะไปไหนไม่ได้ แต่ก็ต้องมาเสียชีวิตก่อนที่จะได้กลับไปพบคุณและลูก ผมพบเขาก่อนตายครับ
- กติกา เขาทรمانรีเปล่า
- อิสระ ครับ หลายแผลเลย ที่ร้ายแรงที่สุดคือกระดูกสันหลังที่ดับ แต่ที่แย่กว่านั้นคือหมอไม่ยอมช่วยพวกต่อต้าน
- กติกา เขาพูดอะไรถึงฉันบ้าง
- อิสระ คุณกิตติฝากให้ผมช่วยคุณออกจากคุกครับ แล้วก็บอกด้วยว่า คุณกิตติรักคุณมากแล้วก็ขอโทษที่ไม่เคยบอกความจริงเรื่องงานแล้วก็กำเริบตัวเอง
- กติกา กำเริบตัวเอง
- อิสระ (จับมือกติกาย่างปลอบโยน)
- คุณกิตติเป็นเด็กที่เกิดจากการปฏิสนธิตามธรรมชาติครับ

- กตিকা (นั่งอยู่นาน) อ้อ เพิ่งเข้าใจวันนี้เอง ทำไม ทำไมกิตติถึงอยากมีลูกเอง
ทำไมเขาถึงมีความรักมากมายที่อยากจะมอบให้คนอื่น
ทำไมเขาถึงเชื่อในพลังธรรมชาติ (นิ่ง) เสียตาย เสียตาย
ที่เขาไม่ได้เห็นธรรมชาติที่สวยงามในตัวลูกเขา
- อิสระ ผมว่าคุณกิตติคงจะรับรู้ได้ครับ อยู่ข้างบนนั่น
- กตিকা ฉะนั้นใจจริง ๆ เป็นไปได้อย่างไรที่ไม่เคยสงสัยเลยตลอดเวลาที่อยู่ด้วยกัน
- อิสระ ผมว่าบางครั้งเราไม่จำเป็นต้องรู้ทุกอย่างหรอกนะครับ
ถ้าความรู้นั้นจะทำให้เราเกิดทุกข์
คุณกิตติคงคิดดีแล้วที่ไม่อยากให้คุณต้องมารับรู้เรื่องนี้
- กตিকা คงจริง เขาคงรู้จักฉันดี บ้านแตกแน่ถ้าฉันรู้ ฉันคงคลั่งเพราะความกลัว (ยิ้ม)
- อิสระ ฉันสงสัยว่าคุณเป็นทั้งนักการเมืองและผู้ต่อต้านในเวลาเดียวกันได้อย่างไร
- อิสระ ผมทำไม่ได้หรอกครับ ผมไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับพวกต่อต้านเลย
ผมเชื่อในการต่อสู้ด้วยกฎหมายมากกว่า แต่บางครั้งผมก็เข้าใจว่า
สู้ด้วยกฎหมาย ไม่ได้ การใช้กำลังก็จำเป็นและเห็นผลเร็วกว่า ความจริงแล้วผม
ไม่อยากให้มีการใช้กำลังเกิดขึ้นหรอกครับ เหนือนี้ก็ตายกันแทบทุกวันแล้ว
- กตিকা แล้วรู้จักกิตติได้อย่างไร
- อิสระ เขาช่วยชีวิตผมไว้ และทำให้ผมมีทุกวันนี้ ผมเป็นเด็กที่เกิดตามธรรมชาติครับ
- กตিকা ตายจริง
- อิสระ ผมอยู่ด้วย identity ของคนอื่นครับ ดุสิผมแข็งแรง ไม่ผิดปกติอะไรเลย
ผมถึงไม่เชื่อในทฤษฎีที่ว่าเด็กที่เกิดเองจะอยู่บนโลกใบนี้ไม่ได้ (นิ่ง)
เรื่องนี้เป็นความลับระหว่างเรานะครับ
- กตিকা จ๊ะ
- อิสระ คุณกตিকাครับ ผมมีเรื่องอยากขอร้อง ผมรู้ว่าอาจทำให้คุณลำบากใจ
แต่ถ้าคุณช่วยผมเรื่องนี้ ไม่เพียงแต่เพื่อตัวคุณเองและลูก
แต่ยังได้ช่วยให้ความฝันของคุณกิตติเป็นจริง
ช่วยให้คนอื่นหลายร้อยคนได้มีชีวิตเทียบเท่ากับคนอื่น ๆ
ช่วยให้เด็กที่เกิดจากความรักของพ่อแม่ได้มีชีวิตบนโลกนี้
สืบเรื่องโครงการเกศาราวพูนชลให้ผมเถอะครับ

- กตिका ทำไมจะ
- อิสระ ผมคิดว่าเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับเกศินี คือ
- ดร.เอลิการายงานกับสภาว่ากำลังทำการทดลองเพื่อสร้างโครโมโซมคู่ที่สร้าง
- ต่อมขนให้กับเด็กที่จะเกิดขึ้นใหม่ แต่ไม่ได้ระบุว่ามีคนเข้ามาเกี่ยวข้องกับ
- ถ้าเราได้หลักฐานว่าดร. เอาชีวิตคนโดยเฉพาะคนที่เกิดขึ้นจากการ
- ปฏิสนธิตามธรรมชาติ ซึ่งก็คือ เกศินี เข้ามาเกี่ยวข้องกับการทดลองนี้
- ผมว่าจะเป็นประโยชน์กับเรานะครับ
- กตिका คุณทำของคุณเองไม่ได้เหรอ
- อย่าให้ฉันต้องไปเกี่ยวข้องด้วยเลย
- ฉันได้อยู่ในนี้ฉันก็พอใจแล้ว ไม่อยากหาเรื่องราวอะไรอีก
- อิสระ แล้วคุณพอใจกับชีวิตแบบนี้เหรอครับ คุณไม่อยากรู้ชีวิตจริง ๆ ได้อยู่กับลูกจริง ๆ
- ไม่ใช่ฉันนี่เขาแบบนี้เหรอครับ
- กตिका ก็อยากนะ แต่ไม่เห็นทางเลย ฉันว่ามันเสี่ยงเกินไป
- เชื่อฉันเถอะ
- อิสระ แค่สืบเท่านั้นเอง ผมไม่ได้ให้คุณไปเสี่ยงที่ไหน ถ้าผมทำให้สภาเชื่อได้
- กฎหมายทั้งหมดก็จะถูกล้ม คุณก็ไม่ต้องหลบๆ ซ่อนๆ
- ลูกคุณก็จะปลอดภัยมีชีวิตปกติ ไม่อยากได้เหรอครับ (กติกานิ่งคิด)
- ถ้าไม่คิดถึงตัวเองก็คิดถึงลูกบ้างสิครับ อยากให้เขาอยู่แบบนั้นตลอดไปเหรอ
- กตिका (มองที่เกศินี) ขอฉันคิดดูก่อน

ไฟและสัญญาณที่ประตูเตือน

กตिका ไปก่อน รีบออกไป

อิสระ คิดดูให้ดีๆ นะครับ (วิ่งออกไป)

ฉาก 4 เวลาผ่านไป ห้องทดลองของเอลิกา กติกานั่งมองเกศินีที่เริ่มขยับตัว

 และลิ้มตาขึ้นกติกาถือหลอดยาในมือจะเอาไปใส่ในเครื่อง

 แต่เปลี่ยนใจวางลง แล้วค่อย ๆ ไปเปิดประตูเก็บเกศินี

กตिका เกศินี เกศินี (ตะโกน) เอลิกา เอลิกา (ไม่มีเสียงตอบจากเอลิกา
 จึงหันกลับมาหาเกศินี) เป็นไงลูก เป็นอย่างไรบ้าง

เกศินี (เข้ากอด ร้องขอความช่วยเหลือ)

กตिका เป็นอะไร โธ ลั่นไปหมดเลย

เกศินี (สงบลง) แม่ แม่

กตिका แม่! (ลูบหลังเบา ๆ)) ไม่เป็นไรแล้ว ไม่เป็นไร แม่อยู่ตรงนี้ แค่นี้

เกศินี (หลับ)

กตिका โธ... ลูก (วางเกศินีไว้ที่เดิม) แม่รู้ว่าหนูทรมาณ หนเหนื่อยนะลูก หนอีกเหนื่อย
 (นั่งคิด) ขอโทษนะลูกที่ทำให้ต้องเป็นแบบนี้
 แต่แม่ไม่เสียใจเลยที่เลือกมีหนูแบบนี้ พ่อกับแม่รักหนูนะ เกศินี
 (กระซิบข้างหูเกศินี) แม่รักหนู แม่รักหนู (ถอนใจ) หนูไม่รู้ด้วยซ้ำว่ามีแม่คนนี้อยู่
 บ้าที่สุด เกศินี แม่ควรทำอะไรดี แม่ควรช่วยอิสระไหม
 ควรตอบแทนที่เขาช่วยแม่ไหม แต่ใครใช้ให้เขาช่วยแม่ออกมาละ
 ถ้าปล่อยแม่ไว้ในนั้นออกมาแม่ก็ต้องรับรู้เรื่องบ้า ๆ พวกนี้
 คงได้มีชีวิตปกติที่ไหนสักแห่ง แต่เราคงไม่ได้เจอกัน แม่คงนี้กว่าลูกตายไปแล้ว
 จะทำอะไรดี ช่วยหรือไม่ช่วยดีถ้าช่วยแล้วพลาด เราตายแน่
 แต่ถ้าไม่ช่วยเราก็คงไม่มีโอกาสได้เป็นอิสระกัน อยู่ข้างไหนดีลูก
 ข้างไหนดีที่เราจะได้อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข (มองเกศินี) ตายละ
 แล้วเมื่อไรหนูจะจำแม่ได้ เมื่อไรหนูจะรู้ว่าแม่เป็นใคร

เกศินี (ร้องขอความช่วยเหลือ)

เอลิกา โผล่ออกมาจากด้านข้างเวที

กตिका (เข้าไปใกล้) เกศินี

เกศินี (ผลัด) ออกไป ไปนะ ไป อย่ามายุ่งกับหนู ปล่อย ปล่อย

กตिका (หยิบsyringeจะฉีดที่คอเกศินี แต่เปลี่ยนใจ กอดแทน) ใจเย็น ๆ ใจเย็น ๆ ลูก

เอลิกา กตिका ลืมให้ยาอีกแล้วเหวอ

กตिका เปล่า

เอลิกา อย่าใจอ่อน

- กตিকা เขาฝันร้าย เขาทรมาน ไม่เห็นเป็นอย่างที่เธอบอก
- เอลิกา เพราะเธอให้ยาไม่ตรงเวลาต่างหาก
- แค่ว่าไปนาทีเดียวก็มีผลให้สมองทำงานอิสระแล้ว ซึ่งเราควบคุมไม่ได้
- ทำให้เป็นแบบนี้
- กตিকা ปล่อยเขาออกมาเถอะ ฉันสงสัยสารลูก
- เอลิกา สงสารเธอ ถ้าปล่อยให้เขามีชีวิตปกติเขาจะเป็นอย่างไร เขาไม่ทรมานกว่าเธอ
- ไปไหนไม่ได้ แล้วถ้าเขาออกไปเธอก็รู้ว่าเขามีแต่จะต้องตาย
- กตিকা ลองใหม่สิ เดี่ยวฉันจะพูดกับเขาเอง บอกเขาว่าข้างนอกไม่ดีอย่างไร
- ฉันว่าเขาต้องเชื่อฉันแน่ๆ
- เอลิกา แม่เขาพูดเขายังไม่เชื่อ คิดเธอว่าเขาจะเชื่อเธอ
- กตিকা อย่ามาข่มฉันนะ ไซลิ เธอเลี้ยง เธอเป็นแม่เขา ฉันเป็นคนอื่น เขาไม่รู้จักฉันด้วยซ้ำ
- เอลิกา ทำอย่างที่คุณบอกเถอะ ถ้าคิดจะรักเขา
- (เข้ามาดึงเส้นผมของเกตินี้ไปสองสามเส้นใส่กล่อง)
- อีกอย่างถ้าเธอบอกเขาว่าเธอเป็นแม่ คิดเธอว่าเขาจะรักเธอ
- คิดเธอว่าเขาจะรักแม่ที่ทิ้งเขาไป
- กตিকা (อึ้ง) ลองก่อนเถอะ ให้โอกาสเขาอีกครั้ง
- ตอนนี้เขาอาจจะไม่เป็นอย่างเมื่อก่อนก็ได้ เอลิกา ทำตามที่ฉันบอกเถอะนะ
- ขอรับรอง
- เอลิกา เธอกำลังทำให้ฉันเสียเวลาแล้วก็เสียงานรู้ไหม
- กตিকা ถ้าเธอไม่ทำฉันจะทำเอง ฉันจะเอาเขาออกมาเอง
- เอลิกา อยากให้เขาตายก็เอาสิ ทำอย่างที่คุณต้องการเลย พาเขาออกมาเลย ลองดูสิ
- ถ้าเธอทำรับรองว่าเธอจะไม่ได้เห็นหน้าลูกเธออีกเลย เธอจะส่งเธอกลับไปที่คุณนั้น
- อยากทำอะไรก็เชิญ (ออกไป)

กตিকা คิดอยู่สักครู่ แล้วเดินไปที่คอมพิวเตอร์ พยายามหาข้อมูลบางอย่าง

ภาพบนจอปรากฏขึ้นเห็นความพยายามของ**กตিকা**ที่จะเข้าระบบอยู่หลายครั้ง แต่เข้าไม่ได้

กตিকা ถอนใจ

(ไฟดับ)

- ฉาก 5 เวลาต่อมา ห้องทดลองเอลิกา
- ไฟเปิดเห็นอิสระกำลังพยายามเข้าสู่ระบบอยู่ที่หน้าจอมอนิเตอร์
- กติกายืนใกล้ ๆ
- กติกา ทำอย่างไรดี ระบบถูกบล็อคอ่ะทั้งหมด ฉันทำอะไรไม่ได้
- อิสระ สังเกตความเคลื่อนไหวในนี้ทุกฝีก้าว คุณต้องรายงานผมทุกอย่างที่เอลิกาทำ โดยเฉพาะกับเกตินี (เอาเครื่องติดต่อส่งให้กติกา)
- กติกานี้ทุกครั้งที่คุณต้องการผม (หยิบกล้องวิดีโอขนาดเล็กออกมา)
- ผมจะติดอุปกรณ์พวกนี้ไว้รอบ ๆ แล้วผมจะเห็นทุกอย่าง (เดินติดกล้องตามจุดต่าง ๆ)
- กติกา แน่ใจนะว่าเอลิกาจะจับไม่ได้
- อิสระ รับรองครับ ระบบพวกนี้ได้รับการออกแบบให้หลีกเลี่ยงภัยคุกคามจากภายนอก (มาถึงตัวของเกตินี) เอาเขาออกมาจากตัวนั้นได้ไหมครับ
- กติกา ไม่ได้ ถ้าพาเขาออกมาเขาจะตาย และถ้าเอลิการู้เขาจะส่งฉันกลับไปในคุก
- อิสระ ไม่ต้องห่วงหรอกครับ เขาไม่ตายและเอลิกาจะไม่รู้ พาเขาออกมาเถอะครับ
- กติกา ไม่ได้ เอลิกาบอกว่าเขาจะตายเพราะขาดอากาศ
- เกตินีหายใจเองไม่ได้เพราะอยู่ในนั้นมานาน
- แล้วผิวหนังของเขาก็ปรับสภาพกับอากาศข้างนอกนี้ไม่ได้
- อิสระ เป็นไปไม่ได้ ผมว่าไม่น่าจะมีผลอะไรขนาดนั้น
- กติกา อย่างไรก็ตามเราเสี่ยงไม่ได้
- อิสระ ถ้าปล่อยไว้แบบนี้เมื่อไรเขาจะได้รู้ว่าคุณเป็นแม่
- เมื่อไรที่เขาอยู่กับคุณจะได้อยู่ด้วยกันจริง ๆ
- กติกา รอก่อนเถอะ ขอให้ฉันแน่ใจก่อน
- อิสระ คุณอยากจะลองไหม ผมจะช่วย
- กติกา (พยักหน้า) จะเริ่มต้นอย่างไร จะพูดอะไรกับเขาดีล่ะ
- อิสระ ใจเย็น ๆ อย่างกังวล ทุกอย่างจะเป็นไปเองตามธรรมชาติ ค่อย ๆ
- สร้างความสัมพันธ์กับเกตินีก่อน ส่วนผมจะเตรียมทีมไว้
- พร้อมเมื่อไรเราจะมาพาเกตินีหนีออกไป

- กตिका หนึเหรอก ไม่ จันกับเกศินีจะไม่ไปไหน ทำไมเป็นแบบนี้ละ
 ตอนแรกบอกว่าจะให้สืบเรื่องโครงการนั้น ทำไมกลายเป็นหนี
- อิสระ เป็นอีกทางที่ช่วยให้คุณสามารถอยู่กับลูกคุณเร็วขึ้น
- กตिका ไม่เหรอก ข้างนอกอันตรายกว่า อยู่ที่นี่ฉันได้อยู่กับลูกแน่นอน
- อิสระ อย่างนี้ไม่เรียกว่าอยู่เหรอกครับ แบบนี้เรียกว่าเฝ้ามอง
 ชีวิตข้างนอกคือสิ่งที่พวกคุณต้องการ ออกไปเถอะครับ
 อยู่กับพวกผมรับรองไม่มีใครทำอันตรายได้
- กตिका รอให้ชนะในสภาไม่ได้เหรอก
 แบบให้พวกเธอเปลี่ยนกฎหมายให้ได้ก่อนแล้วค่อยออกไป
- อิสระ เมื่อไรล่ะครับ เมื่อไรวันนั้นจะมาถึง ห้าปี สิบปี หรือว่ายี่สิบปี
 การเปลี่ยนฐานอำนาจทางการเมืองไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ นะครับ
- กตिका แต่ถ้าสภาไม่เห็นด้วยกับคุณพวกเราก็แยสิ ฉันว่าเสี่ยงเกินไป
- อิสระ ผมถึงต้องการเกศินีไงครับ ถ้ามีเขารับรองเราชนะแน่
- กตिका ทำไมต้องเอาเขาไปด้วย
- อิสระ ผมมาคิดดูแล้ว หลักฐานอาจไม่มีน้ำหนักพอเท่ากับได้เกศินีไปจริง ๆ
- กตिका อ้าว แล้วจะเอาหลักฐานพวกนี้มาติดทำไม
- อิสระ กันไว้ก่อนครับ เพื่อไม่ให้เสี่ยงเกินไป อย่างน้อยเราก็มีภาพเหตุการณ์ในนี้
 เชื้อผมเถอะครับ คุณค่อย ๆ ทำให้เกศินีมีสติ อยู่กับคุณ เชื้อคุณ
 แล้วพาเขาออกไป
- กตिका (คิด) ฉันว่าไม่มีทางรอดสายตาเอลิกาได้ ยังไม่ทันก้าวพ้นประตูก็จบแล้ว
- อิสระ ถ้าคิดแบบนั้นเราไม่มีวันทำสำเร็จเหรอกครับ เราต้องมีความหวัง
 และนี่เป็นทางเลือกเดียวในตอนนี้
 อีกอย่างช่วงนี้กระแสต่อต้านรัฐบาลรุนแรงมาก
 นโยบายของกระทรวงที่ใช้ความรุนแรงสร้างความเจ็บแค้นให้กับชาวบ้านมาก
 พวกที่เสียลูกร่วมกับพวกต่อต้านก่อเหตุต่อสู้กับรัฐบาลทุกวัน
 รับรองสภาต้องฟังเสียงพวกเราแน่
- กตिका (คิดตรึกตรองสักครู่) รอให้ทุกอย่างลงตัวก่อน แล้วค่อยออกไปดีกว่า
- อิสระ เขาอาจฆ่าเกศินีเมื่อไรก็ได้ล่ะครับ

กตिका ไม่หรอก ฉันว่าเอลิกาจะไม่ทำอันตรายเกศินี

อิสระ แน่ใจหรือครับ

กตिका (พยักหน้า)

เกศินี (ร้องขอความช่วยเหลือดังขึ้น)

กตिका ไม่เป็นไรจ๊ะ ช่วงนี้เขาไม่ค่อยสบาย เดี่ยวก็หาย

อิสระ อย่างนี้เขาเรียกว่าตายทั้งเป็น แบบนี้คุณยังจะรออีกหรือครับ

กตिका ก็พยายามแล้ว ฉันทำแล้ว ช่วงนี้ฉันก็ไม่ค่อยให้ยากล่อมประสาทเขา ให้เขาได้
รู้สึกตัวบ้าง แต่ทำมากกว่านี้ไม่ได้เอลิกาจะสงสัย

อิสระ คุณอยากช่วยเขาจริง ๆ รีเปล่า อยากอยู่กับเขาจริง ๆ รีเปล่า

กตिका ฉันทำเต็มที่แล้ว

อิสระ ยังครับ คุณยังไม่ทำ ถ้าอยากช่วยเขาคุณต้องทำมากกว่านี้ (เปิดตู้) เกศินี เกศินี
(ดึงสายน้ำเกลือ สายอาหาร สายออกซิเจนออก)

กตिका อย่า อิสระ

อิสระ เกศินี ตื่นสิ ตื่น (อุ้มออกมาวางข้างนอก) ให้เขาได้มีชีวิตจริง ๆ

กตिका เขาอยู่ไม่ได้ ร่างกายเขาปรับสภาพกับอากาศข้างนอกยังไม่ได้

อิสระ ต้องได้สิครับ ให้โอกาสเขา เกศินี ตื่น

เกศินี (ลืมตาขึ้น สะลึมสะลือ)

อิสระ เกศินี อยากออกไปข้างนอกไหม อยากไหม เกศินี ตื่นสิ พยายามเข้า

กตिका เขาหายใจไม่ออก อิสระ เขาหายใจไม่ออก (วิ่งไปหยิบสายออกซิเจน)

อิสระ ตั้งสติไว้ พยายามหน่อย เกศินี ได้ยินไหม หายใจเข้าลึก ๆ เร็วเข้า หายใจ

กตिका อิสระ เขากำลังจะตาย อิสระ เขากำลังจะช็อค อิสระ (ใส่สายออกซิเจนที่จมูก)
ทำแบบนี้เขาจะตายรู้ไหม

อิสระ ผมไม่เชื่อว่าเขาจะอยู่ไม่ได้ เป็นไปได้อย่างไร

กตिका เธอกลับไปก่อนดีกว่า

อิสระ (อุ้มเกศินีไปเก็บที่เดิม) เกศินี พยายามเข้านะ เธอต้องทำได้ (กับกตिका)
ผมเชื่อว่าถ้าเราค่อย ๆ ฝึกให้เขาหายใจเอง พาเขาออกมาบ่อย ๆ
ร่างกายเขาจะปรับสภาพได้เอง ทำอย่างที่ผมบอกนะครับ
ถ้าคุณอยากช่วยเขาจริง ๆ (ออกไป)

(ไฟดับ)

ฉาก 6 วันต่อมา ห้องทดลองของดร. เอลิกา เกศินีนอนหลับ กติกาหิวหมให้เกศินี
เอลิกายืนออกมาจากทางขวาของเวที ในมือถือถุงดำถุงใหญ่ หยุดมอง

เอลิกา เก็บตัวอย่างเซลล์รียัง

กติกา (หยิบแล้วส่งให้) เอาไปทำอะไรเรื่อย ๆ (เอลิกานิ่ง)

ถ้าเธออยากให้ฉันช่วยเธอก็ควรอธิบายให้ฉันเข้าใจ ฉันจะได้ไม่ทำให้งานเธอพัง

เอลิกา แค่ตัวอย่างโครโมโซมเอาไปโคลนนิ่ง

กติกา โคลนนิ่ง

เอลิกา สำหรับเด็กที่จะเกิดใหม่ ฉันใช้เกศินีเป็นต้นแบบโคลนนิ่ง

เหตุผลที่ทำให้เขาอยู่รอดมาถึงทุกวันนี้

กติกา แล้วเกี่ยวอะไรกับโครงการเคศาราพุนเซล

เอลิกา เธอรู้ได้ไง

กติกา ฉันไม่ไฉนนะ ก่อนที่จะมาอยู่กับเธอฉันได้ยืมข่าวโครงการนี้

แต่ไม่เห็นบอกว่าเกี่ยวข้องกับการโคลนนิ่งเกศินี

เอลิกา ผมกับชนของเกศินีเป็นลักษณะที่พวกเราไม่มี ซึ่งถ้าเราสร้างขึ้นมาใหม่ได้

มนุษย์รุ่นใหม่ ๆ ที่เกิดมาก็จะมีขน มีรูขุมขนซึ่งจะช่วยไม่ให้ร่างกาย

สูญเสียความร้อน ป้องกันผิวหนังจากอันตรายจากเชื้อโรคและแสงแดด

และยังช่วยรักษาสมดุลของ epidermis การหายใจของแผล

กติกา ฉันรู้ข้อดีนั้นแล้ว เธอยังไม่ตอบคำถามนะ

ทำไมต้องปิดเรื่องการโคลนนิ่งเป็นความลับ

เอลิกา ถ้ามีใครรู้ว่าเราโคลนนิ่งได้จากเกศินีอะไรจะเกิดขึ้น

กติกา (คิด)

เอลิกา เกศินีเป็นใคร เป็นเด็กที่เกิดจากความบังเอิญทางพันธุกรรมตามธรรมชาติ

เราจะให้ใครรู้ไม่ได้ว่าความบังเอิญที่เป็นประโยชน์นี้เกิดขึ้นกับเด็กที่ปฏิสนธิเอง

ตามธรรมชาติ ถ้าเรื่องนี้รั่วออกไป พวกฝ่ายค้านต้องนำมาโจมตี

พวกต่อต้านคงลุกฮือขึ้น เราจึงต้องปิดข่าวเรื่องนี้

- กตিকা (เข้าไปใกล้) แปลว่าเรื่องโคลนนิ่งเกตินีมีแต่เธอกับคนของเธอไม่กี่คนที่รู้ ถ้าฉันเธอจะมาอ้างว่าเอาโครงการนี้ขึ้นมาบังหน้าเพื่อช่วยชีวิตเกตินีได้อย่างไร ในเมื่อไม่มีใครรู้ว่ามิเกตินีอยู่ในโลกนี้
- เอลิกา (อึ้ง)
- กตিকা (ได้กลิ่นเหม็นจากถุงที่เอลิกาทิ้งออกมา) กลิ่นอะไร เหมือนเนื้อเน่า
- เอลิกา (เอลิกากำถุงแน่น) ถ้าไม่ยอมให้ลูกตายเร็วก็อย่าสงสัยให้มาก (กำลังจะไป เปลี่ยนใจหันกลับมาเปิดถุง เทศพของเด็กทารกหลายศพออก)
- กตিকা เธอทำอะไรเด็กพวกนี้
- เอลิกา หนูทดลองที่ใช้งานไม่ได้ ถ้าไม่ยอมให้ลูกเป็นแบบนี้ก็สงบใจไว้ แล้วทำตามที่ฉันสั่ง (นิ่ง) กตিকা ห้ามหิวผมให้เขาก่อน (ออกไป)
- กตিকা (นั่งอยู่นาน เกตินีร้องขึ้น) เกตินี เป็นอะไร เป็นอะไรลูก
- เกตินี (หอบ) มันมาอีกแล้ว มันตามมาอีกแล้ว มาดึงหนูไว้อีกแล้ว
- กตিকা ใคร
- เกตินี เขาไม่ให้หนูไป เขาจับหนูไว้ หนูเกือบจะถึงแล้ว ปล่อยหนู
- กตিকা ไม่มีใครหรอกจ้ะ ไม่มี
- เกตินี (กอด) แม่ แม่
- กตিকা ไม่เป็นอะไรแล้ว แค่นี้เท่านั้น นอนนะ (คิด มองไปที่ศพของทารกที่กองอยู่บนพื้นแล้วค่อย ๆ เอาออกซิเจนออกจากจมูกเกตินีแล้วเปิดประตูค้างไว้)
- ลองดูนะลูกนะ

(ไฟดับ)

- ฉาก 7 หลายวันต่อมา ห้องทดลองของเอลิกา เกตินีนั่งอยู่นอกตู้กระจก ห่มผ้าหนา มีสายออกซิเจนอยู่ กติกานั่งพับหลังอยู่ข้าง เกตินีรู้สึกตัว
- เกตินี แม่ แม่
- กตিকা (เข้าไป) อยู่ที่นี่จ้ะ
- เกตินี (ผงะ) ใคร แม่ละ

กตिका แม่..แม่หนูไม่อยู่จะ ให้ฉันมาดูหนูแทน ดีใจจังที่หนูรู้สึกตัวแล้ว ไม่ต้องกลัว
 ฉันไม่ทำอันตรายหนูหรอก แม่หนูให้ฉันมาดูหนูแทน (ยื่นมือไปใกล้) มา
 เกศินี (ผงะ กติกาลดมือลง เกศินีตั้งสติอยู่นาน) เมื่อไรแม่จะกลับ
 กตिका เดียวก็มาจะ ติดประชุม อยากเดินไหม
 เกศินี หนาวจัง (จะแกะสายออกซิเจนออก)
 กตिका อย่า เดี่ยวหนูหายใจไม่ออก
 เกศินี รำคาญ
 กตिका อดทนหน่อย หนูหายใจเองไม่ได้
 เกศินี ได้ ทุกทีหนูก็ไม่ได้ใช้ไอ้นี้
 กตिका ตอนนี้นั้นไม่เหมือนกัน
 เกศินี (ถอด) เห็นไหม
 กตिका ฉันว่าใส่ไว้ดีกว่านะ ตามใจ อยากเดินเล่นไหม
 (เอาผ้าคลุมไหล่ออกมาพันรอบเกศินี เกศินีถอย) ไม่ต้องกลัว
 คลุมนี้ไว้หนูจะได้ไม่หนาว
 เกศินี (หยิบผ้ามาคลุม ลูกขึ้น) มาอยู่นานรึยัง (ชี้ที่กตिका)
 กตिका อ้อ ฉันหรว
 เกศินี คุณ ทำไมคุณ
 กตिका ฉันช็อกตिका เรียกกติกาก็ได้
 เกศินี คุณมาอยู่นานรึยัง (ไปที่คอมพิวเตอร์) ทำไมใช้ไม่ได้ แม่นะแม่
 กตिका อยากใช้หรว ฉันทำให้
 เกศินี คราวก่อนแม่โกรธที่หนูแอบเข้าไปในไซเบอร์เน็ตที่แม่บล็อกไว้ได้
 หนูเลยไม่ได้ใช้อีก
 กตिका ไซเบอร์ไหน
 เกศินี เดี่ยวทำให้ดู โอ้ย
 กตिका เป็นอะไรไปลูก
 เกศินี เวียนหัว มันทิด
 กตिका มานี้ลูกมาตรงนี้ (เอาสายออกซิเจนให้) ใส่นี้เถอะ (เกศินีนิ่ง) ดีขึ้นจริง ๆ นะลองสิ
 เกศินี (หยิบออกซิเจนมาใส่สักครู่) หายแล้ว (จะถอดออก)

- กตিকা อย่าเพิ่งถอดใส่ไว้ก่อน นิ่งนิ่ง ๆ ก่อน (นั่งไปสักครู่ ต่างฝ่ายต่างมองกัน)
 อยากฟังนิทานไหม สนุกนะ
- เกศินี ไม่หรอก นิทานเป็นของเด็ก (ไปที่ประตู หาทงเปิด)
- กตিকা เปิดไม่ออกหรอก และถึงหนูออกไปได้หนูก็ไปไหนไม่ได้
 ข้างนอกมีคนของแม่หนูเต็มไปหมด
- เกศินี หนูไม่ได้จะออกไปสักหน่อย แค่เดินเล่น
- กตিকা มาฟังนิทานเรื่องนี้ดีกว่า สนุกนะ อยากลองฟังไหม
- เกศินี (พยักหน้า) ลองดู
- กตিকা กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีสามีภรรยาคนหนึ่งอาศัยอยู่ข้าง ๆ บ้านของแม่มด
 ทั้งคู่รักกันมาก วันหนึ่งภรรยาซึ่งกำลังท้องแก่เกิดแพ้ท้องหนักกินอะไรไม่ได้
 อยากกินแต่ผักพูนเซลในสวนของแม่มด
 แต่เป็นที่รู้กันว่าไม่มีใครเข้าไปในสวนนั้นและกลับออกมาได้
 แต่ด้วยความรักสามีจึงแอบปิ่นเข้าไปในสวนนั้น
- เกศินี ทำไมถึงกลับออกมาไม่ได้ เข้าไปได้ก็ต้องออกมาได้สิ
- กตিকা ฟังต่อก่อน เมื่อสามีปิ่นเข้าไปเก็บผักพูนเซลได้แล้วกำลังจะปิ่นกลับออกมา
 แม่มดก็ปรากฏตัวขึ้น
 สามีขอร้องให้แม่มดไว้ชีวิตตนเพื่อจะได้เอาผักพูนเซลไปให้ภรรยาตนกิน
 แม่มดจึงยอมให้สามีเอาผักไปให้ภรรยากินทุกวันจนกระทั่งนางคลอดลูกออกมา
- เกศินี ทำไมแม่มดยอมให้ล่ะ
- กตিকা เพราะแม่มดอยากได้ลูกของสามีภรณานั้นมาเป็นลูกของตัวเอง
- เกศินี ทำไมแม่มดถึงอยากได้ลูกของสองคนนี้ล่ะ ทำไมไม่มีเอง
- กตিকা (คิด) เพราะแม่มดไม่รู้จักความรักจึงมีลูกไม่ได้
 ลูกเกิดจากรักของคนสองคนซึ่งพร้อมจะมอบความรักให้กับลูกของเขาจะ
 เมื่อแม่มดไม่มีลูกพอยุ่ยาวนานไปก็เริ่มเหงาเลยอยากมีใครอยู่ด้วย ฟังต่อนะ
 แม่มดตั้งชื่อเด็กคนนั้นว่าพูนเซลตามชื่อของผักในสวน ลูกสาวของสองสามี
 ภรรยาเป็นเด็กที่มีผิวพรรณผ่องใส มีเส้นผมที่สวยงาม และยังมีเสียงที่ไพเราะด้วย
- เกศินี ทำไมเขายอมล่ะ ไหนบอกว่าเขารักลูก ถ้ารักแล้วยกให้ทำไม หนูไม่เข้าใจ
- กตিকা ก็สามีได้รับปากกับแม่มดเอาไว้แล้ว เป็นคนต้องรักษาคำพูด

เกศินี หนูไม่ชอบสองคนนี้เลย
 กติกา ทำไมล่ะจ๊ะ
 เกศินี ไม่รู้สิ ถ้าเป็นหนู หนูจะไม่ทำอย่างนี้
 กติกา แล้วหนูจะทำอย่างไร
 เกศินี หนูจะไปหาผักที่อื่นกิน หรือไม่ก็โกหกแม่มดว่าจะยกให้แล้วก็หนีไป
 กติกา การโกหกเป็นสิ่งไม่ดี
 เกศินี แต่ก็ดีกว่าต้องยกของของเราให้คนอื่น
 กติกา (นิ่ง) ลูกไม่ใช่สิ่งของ และการยกลูกของตัวเองให้คนอื่นไม่ง่ายเหมือนให้ของ
 หรอกนะ หนูไม่เข้าใจหรอกว่าในความเป็นจริงนั้นบางครั้งสถานการณ์ก็บังคับ
 ให้เราต้องทำในสิ่งที่เราไม่อยากทำ ไม่ใช่สองคนนั้นจะไม่รักลูก
 แต่ถ้าเขาไม่ยกให้เขาอาจต้องตาย แล้วก็จะไม่ได้พบกับลูกอีก
 เกศินี แต่ทำแบบนี้ก็ไม่ได้พบลูกอยู่ดี
 กติกา ได้สิ บางวันเขาสองคนก็แอบมาดูลูกเขา แอบดูอยู่ห่าง ๆ
 เกศินี หนูไม่ชอบนิทานเรื่องนี้
 กติกา ทำไมล่ะจ๊ะ
 เกศินี หนูไม่ชอบที่สองคนนี้ทิ้งลูก
 กติกา ทั้งที่เขาไม่อย่างทำนั้นหรอก
 เกศินี ไม่รู้สิ มีเรื่องอื่นไหม
 กติกา หนูยังฟังไม่จบเลย จะฟังต่อไหม
 เกศินี ไม่ดีกว่า
 กติกา หนูไม่อยากรู้เรื่องของราพุนเซลหรอก ไม่อยากรู้หรอกว่าเขาอยู่อย่างไร
 เกศินี เขาเป็นอย่างไร
 กติกา ก็ฟังต่อสิ จากนั้นแม่มดก็เอาราพุนเซลไปขังไว้บนหอคอยที่ไม่มีประตู
 มีเพียงหน้าต่างบานเดียว ถ้าจะขึ้นไปต้องตะโกนว่า
 ราพุนเซลปล่อยผมลงมาให้แม่หน่อย
 ราพุนเซลก็จะทิ้งผมที่ยาวเป็นเกลียวลงมาให้แม่มดปีนขึ้นไป
 เกศินี ทำไมแม่มดต้องเอาราพุนเซลไปขังด้วย

- กตिका เพราะแม่มดกลัวว่าราฟุนเซลจะไปรักคนอื่นมากกว่าตัวเอง
เลยไม่อยากให้ราฟุนเซลได้เจอใคร จะได้อยู่กับตนตลอดไป
- เกตินี้ แล้วสามีภรรยานั่นล่ะไม่คิดจะช่วยลูกบ้างเหรอ
- กตिका คิดสิ คิดตลอดเวลา แต่ว่าแม่มดมีเวทมนต์ทำให้สองคนนั้นช่วยไม่ได้
- เกตินี้ แล้วเวลาแม่มดจับผมราฟุนเซลแล้วปีนขึ้นไปราฟุนเซลไม่เจ็บเหรอ
- ทำไมราฟุนเซลถึงต้องยอมด้วย เป็นหนูจะกระโดดหนีออกมา
- กตिका (หัวเราะ) นั่นสินะ แม่มดจะมาทุกวันแล้วก็กลับไป
ราฟุนเซลชอบยืนร้องเพลงที่หน้าต่าง
เสียงของนางไพเราะมากจนทำให้เจ้าชายต่างเมืองที่ผ่านมาได้ยินและตามมา
จนพบและหลงรักราฟุนเซลทันที
- เกตินี้ เจ้าชายมาช่วยราฟุนเซลเหรอ
- กตिका จะ เจ้าชายเลียนเสียงแม่มดให้ราฟุนเซลปล่อยผมลงมาแล้วขึ้นไป

เสียงสัญญาณกับไฟเตือนว่ามีคนมา

- กตिका ถึงเวลาที่หนูต้องเข้านอนแล้ว
- เกตินี้ ทำไม
- กตिका เพราะว่าหนูต้องนอน (จะจับแต่เกตินี้ไม่ยอมให้ถูกตัว
ถึงพยายามดื้อนให้เกตินี้ไปที่ตู้กระจก)
- เกตินี้ แต่หนูอยากฟังต่อ เจ้าชายช่วยราฟุนเซลได้ไหม
- กตिका พรุ่งนี้จะเล่าให้ฟังต่อ วันนี้ไปนอนก่อนนะ เดี่ยวแม่มดกลับมาจะโดนดุ ไปสิ อย่าดื้อ
แม่มดกำลังมาแล้ว คนดี นะ ไปเถอะ
- เกตินี้ ก็ได้ (เดินเข้าไปในตู้กระจก)

กตिका กำลังจะฉีดยาให้

- เกตินี้ ไม่เอา ไม่ฉีดได้ไหม นะ
- กตिका (คิด) แต่หนูต้องแก้ล้างหัวบ่นะ ถ้าแม่หนูมาหนูต้องไม่ลืมตาเลยนะ
- เกตินี้ ได้ หนูสัญญา
- กตिका หลับตา เร็ว

เอลิกาเข้ามาทางประตูกลาง กติกาหันไปสบตาแล้วยิ้ม

(ไฟดับ)

ฉาก 8 จอภาพเหตุการณ์ของผู้ประท้วงกลุ่มใหญ่

ผู้ประกาศข่าว (เสียง)

ขณะนี้สถานการณ์การต่อต้านกฎหมายการจำกัดการเกิดและการทำงานของกระทรวงพิทักษ์ได้รุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ จากการปะทะกันทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและกลุ่มผู้ต่อต้านเสียชีวิตกว่าร้อยนายและบาดเจ็บนับสิบแล้ว แต่ที่ท่าของรัฐบาลก็ยังคงไม่เปลี่ยนแปลง จากประกาศสำนักนายกฯ ฉบับล่าสุดแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลจะไม่ล้มเลิกกฎหมายและยืนยันให้มีกระทรวงพิทักษ์มนุษย์ต่อไป และได้ยื่นคำขาดต่อกลุ่มผู้ต่อต้านว่าจะใช้กำลังเข้าปราบปรามจนถึงที่สุด หากไม่เข้ามาสงบตัวในเจ็ดวัน

ฉาก 9 สามวันต่อมา ห้องทดลองเอลิกา เกตินีออกมาอยู่นอกตู้กระจก รัตมศรีศรีระ มีผ้าห่อหน้าพันรอบตัว มีขนมใส่อาหารอยู่ในมือ กติกาอยู่ข้าง ๆ

กติกา ดีใจจังที่หนูกินได้เอง

เกตินี เล่าอีก ทำไมแม่ मदถึงจับได้นะ

กติกา จะฟังก็รอบ ไหนบอกไม่ชอบ

เกตินี เล่าอีก ทำไมแม่ मदถึงจับได้

กติกา เพราะราพุนเซลเผลออกไปถามแม่ मदว่าทำไมเวลาที่ดิงเจ้าชายขึ้นมาถึง หนักกว่าดิงแม่ मदขึ้นมา

เกตินี โง่จริง ๆ เลย ถามเข้าไปได้อย่างไร ไม่รู้จักคิด ผู้ชายก็ต้องหนักกว่าผู้หญิงอยู่แล้ว

กติกา เพราะราพุนเซลไร้เดียงสา เขาไม่รู้ว่ากำลังสร้างภัยให้กับตัวเอง

เกตินี สองคนเลยต้องแยกจากกัน

กตिका ไม่หรอก แม้ว่าเจ้าชายจะตาบอด
 แต่ก็ได้พบกับราฟุนเซลอีกครั้งและอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข
 เกตินี เจอกันได้อย่างไร
 กตिका เดินตามเสียงเพลงของราฟุนเซลจนได้พบกัน
 เกตินี (หัวเราะ) ราฟุนเซลคงเป็นคนเสียงดังนะ ร้องที่ได้ยินไปทั่ว
 หนูน่านิทานเรื่องนี้ตลกดี
 กตिका แปลว่าหนูชอบเรื่องนี้แล้ว
 เกตินี เปล่า
 กตिका แล้วให้เล่าให้ฟังทุกวันทำไม
 เกตินี ก็ไม่มีอะไรทำ
 กตिका (นิ่ง) แล้วหายโกรธพ่อกับแม่ของราฟุนเซลรึยัง
 เกตินี มั้ง ผมยัยนี้คงแข็งแรงเนอะเป็นเชือกได้ด้วย แถมเสียงดังอีกร้องเพลงยังไกลไกล
 เป็นโยชนี่ ทำไมต้องให้เจ้าชายตาบอดเพราะโดนหนามกุหลาบตำละ
 โดนอย่างอื่นไม่ได้หรอก

เสียงไฟกับสัญญาณประตูดัง **อิสระ**ปรากฏตัวขึ้น กติการีบไปเปิดประตู **อิสระ**เข้ามาเห็น**เกตินี**

อิสระ (ยิ้มกับกตিকা) ในที่สุดคุณก็ทำได้
 กตিকা (ยิ้ม) เพราะคุณนั่นละ ทำให้ฉันกล้า มานี่ มาหาเกตินีเร็ว (กับเกตินี)
 มารู้จักเพื่อนของฉันสิจ๊ะ เขาชื่ออิสระ
 เกตินี (หลบ)
 กตিকা ไม่ต้องกลัว เขาไม่ทำร้ายหนูหรอก ออกมาเถอะ
 เกตินี (นั่งอยู่นานก่อนตัดสินใจออกมายิ้ม)
 อิสระ เป็นไง
 กตিকা เรากำลังเล่นนิทานกันอยู่ ฟังด้วยกันไหม
 อิสระ (พยักหน้า)
 เกตินี หนูไปนอนดีกว่า
 กตিকা ยังไม่ถึงเวลาลูก เดี๋ยวค่อยไปก็ได้

เกศินี (เดินไปเดินมาไกลจากอิสระ)

กตिका มานั่งนี้ ไม่อยากฟังนิทานแล้วเหวอ

เกศินี (ค่อย ๆ เดินมานั่งข้าง ๆ กตिका)

กตिका ถึงไหนแล้วนะ

เกศินี ทำไมเจ้าชายถึงต้องตาบอด

กตिका นั่นสิ อิสระทำไมเจ้าชายของราพุนเซลถึงต้องตาบอด

อิสระ เพราะชีวิตของเรามักมีอุปสรรคเสมอ แต่ถ้าเราไม่กลัวและต่อสู้กับอุปสรรคนั้น อย่างกล้าหาญ ความสำเร็จจะมาถึงเรา เหมือนเจ้าชายที่แม้จะตาบอด แต่ก็ไม่ย่อท้อที่จะตามหาราพุนเซล จนในที่สุดก็ได้พบกันและอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

เกศินี ถ้าเราไม่กลัวกับอุปสรรคและต่อสู้ สุดท้ายเราจะได้อย่างที่เราฝันเหวอ

อิสระ ฉันเชื่อแบบนั้นนะ (ยิ้ม)

เกศินี (ยิ้ม) คุณมาจากข้างนอกเหวอ (อิสระพยักหน้า) เป็นยังไง มีที่กว้าง ๆ ไหม แล้วคนเหาะได้ไหม

อิสระ กว้าง แต่เหาะไม่ได้ เวลาจะไปไหนเราใช้รถ รถจะพาเราไปทุกที่

เกศินี (กับกตिका) เราไปข้างนอกกันไหม

กตिका หนูอยากไปเหวอ

เกศินี อยากสิ แต่ต้องไม่ให้แม่รู้นะ ไม่งั้นหนูโดนทำโทษแน่

กตिका แล้วแม่..ฉันจะพาหนูไปสักวันหนึ่ง แม่สัญญา (เกศินีหันมามอง กตिकाพูดเสียงดังขึ้น) ฉันสัญญา (ถอนใจ)

เกศินี ไปวันนี้เลยไม่ได้เหวอ หนูอยากออกไปมาก หนูรอไม่ไหวแล้ว ไปกันเถอะนะ

กตिका ใจเย็น ๆ ให้หนูแข็งแรงก่อนแล้วเราจะไปกันนะ

อิสระ ใช่ ถ้าหนูออกไปตอนนี้หนูจะไม่สบาย อากาศข้างนอกน้อยกว่านี้แล้วก็ร้อนกว่านี้

เกศินี หนูทนได้

กตिका หนูทนได้แต่ร่างกายหนูรับไม่ได้ รออีกหน่อย เราจะพาหนูไป

อิสระ เราจะชนะอุปสรรคได้ก็ต่อเมื่อเรามีความอดทนรู้ไหม

เกศินี จริงเหวอ (อิสระพยักหน้า)

กตिका หนูไปเล่นเน็ตไซเบอร์ก่อนนะ ฉันมีธุระจะต้องคุยกับอิสระ

อิสระ เดี๋ยวล่ะ เล่นนี่ดีกว่า (ไปที่กล้องวิดีโอที่ซ่อนไว้ ปรับมุมบางอย่าง
ภาพปรากฏเป็นท้องฟ้าในเวลากลางคืน
มีกลุ่มดาวเคราะห์และดาวฤกษ์ปรากฏขึ้น) สวยไหม

เกศินี (ยิ้มกว้างมองไม่ละสายตา กระโดดไปมา)

กติกาก อย่าเพิ่งโลดโผนมากเลย ค่อย ๆ เอะอะ

เกศินี (หลบ)

อิสระ ดาวตก ไม่ต้องกลัว ไม่ถูกหกรอก

เกศินี (ค่อย ๆ มอง) สวยจัง (เกศินีสนใจแต่ดวงดาวบนท้องฟ้า)

อิสระ (กระซิบกับกติกาก) บอกเขาไปריךังครับ

กติกาก (กระซิบ) ยังจ๊ะ (นิ่ง) กลัวเขารับไม่ได้

อิสระ ผมว่าไม่หกรอกครับ ดูเขารักคุณดีนะ ผมว่ารีบบอกไปเถอะ ยิ่งช้ายิ่งเสียเวลา

กติกาก (พยักหน้า) ไปเอาเทปที่กล้องสิ

อิสระ (ไปถอดเทปจากกล้อง)

กติกาก คิดว่ามีภาพเด็กทารกที่กติกากเอามาทดลองแล้วฆ่า เอาไปดูเองแล้วกัน โหดมาก

อิสระ ครับ เกศินีมา พอได้แล้ว เร็ว (ปรับภาพไปกลับมาเป็นปกติ) ผมไปก่อนครับ
แล้วเจอกันใหม่นะเกศินี คราวหน้าจะพาไปเจอของจริง

เกศินี ของจริงเหรอ

อิสระ สวยกว่านี้ แต่ต้องมองผ่านกระจกนะ

เกศินี (วิ่งเข้าไปในตู้กระจกตัวเองแล้วมองออกมา) แบบนี้เหรอ

อิสระ ใช่

เกศินี ทำอย่างไรถึงจะได้เห็นจริง ๆ

อิสระ ก็ต้องทำตัวให้แข็งแรง เชื้อฟังกติกาก

เกศินี สักวันหนูจะออกไปเห็นของจริง จะออกไปนอกโตมกระจกเลย

อิสระ เป็นเด็กดีนะ

เกศินี จ๊ะ

กติกาก มัวแต่ชักช้า เดียวก็ไม่ได้ไปกันพอดี

อิสระ ไปนะเกศินี ผมไปก่อนครับ (ออกไป)

กติกาก (เห็นเกศินีมองตามอิสระออกไป) อยากออกไปเหรอ

เกศินี (ยิ้ม)

กตিকা เดี่ยวหนูกลับไปอยู่ที่เดิม ใส่สายพวงนั้น ทำให้เหมือนปกติ ทำได้ไหม

เกศินี ได้ แต่ทำไมหนูต้องอยู่ในนั้นอีก

กตিকা เพราะแม่หนูไม่รู้ว่าฉันไม่ได้ให้ยาหนู แล้วยังปล่อยให้หนูออกมาวิ่งเล่นอีก

เกศินี คุณบอกแม่ไม่ได้เหรอ

กตিকা (นิ่ง)

เกศินี ทำไมแม่ทำกับหนูแบบนี้

กตিকা เพราะแม่กลัวว่าหนูจะดื้อเหมือนคราวก่อน อยากออกไปข้างนอก

เกศินี หนูไม่ดื้อแล้ว คราวนี้หนูก็ไม่ได้จะหนีออกไป หนูจะให้คุณพาไป

คุณบอกแม่ให้หน่อยได้ไหม หนูไม่อยากอยู่ในตู้นี้ หนูไม่อยากนอนตลอดเวลา นะ

กตিকা (คิด) อยากออกไปข้างนอกกรีปเล่า ถ้าอยากต้องทำตามทีบอก เข้าไป

เกศินี ที่แท้คุณก็คือแม่มด คุณเป็นแม่มดที่จับราพุนเซลไปขัง

กตিকা ไม่ใช่ โถ เกศินี ทำไมฉันจะไม่อยากให้หนูอยู่แบบนี้ทุกวัน

เกศินี คุณเป็นแม่มด คุณเป็นแม่มด

กตিকা เกศินีหยุดเล่นได้แล้ว เดี่ยวแม่กลับมาจะไม่ได้ออกมาอีกรู้ไหม อย่าลืมนะ

เกศินี หนูไม่โง่เหมือนราพุนเซลหรอกน่า อย่าลืมหาหนูออกไปข้างนอกนะ

กตিকা จ๊ะ

เกศินี (ยิ้ม) อิสระ

กตিকা หนูชอบอิสระใช่ไหม

เกศินี ใช่ คราวหน้าทำผมหนูให้สวยกว่านี้นะ

กตিকা เอาละ เข้าไปนอนนะ อย่าลืมสัญญาละ

ไฟและเสียงสัญญาณดัง **เอลิกา** เข้ามาเห็น **กตিকা** กำลังจัดผมเกศินีให้เข้าที่

เอลิกา กตিকা

กตিকা (สะดุ้ง)

เอลิกา เป็นอะไร

กตিকা ออopsy ก็โผล่มาทำไมจะไม่ตกใจละ

เอลิกา ฉันบอกแล้วไงไม่ให้ยุ่งกับผมของเกศินี
 กติกา ก็แค่จับเป็นอะไรนักหนา
 เอลิกา ฉันไม่ชอบให้เธอสัมผัสเขามาก
 กติกา ฉันเป็นแม่เขานะ เธอจะไม่ให้ฉันทำอะไรเลยหรอ
 เอลิกา (นิ่ง มองที่เกศินี) ช่วงนี้สังเกตไหมว่าเกศินีมีอะไรผิดปกติ
 กติกา หรอ ฉันไม่รู้สิกันนะ คงอยู่ด้วยกันทุกวัน เขาเป็นอะไรล่ะ
 เอลิกา เธอน่าจะรู้ดีกว่าฉันนะ หลบไป (ไปที่เกศินี)

กติกาไปหลบตรงมุมห้อง

เอลิกา เป็นอย่างไบบ้างลูก (เกศินีขยับ เอลิกาชะงัก) อยู่กับแม่อย่างนี้ตลอดไปนะ
 (นิ่ง ค่อย ๆ เอามือเกาะผมที่รัดครึ่งศีรษะของเกศินี แล้วใช้มือสางผมเกศินี
 แแรงขึ้น ๆ)
 เกศินี (ร้อง ลืมตาขึ้นสบตาเอลิกา)
 เอลิกา (จับเกศินีออกมาจากตู้ กับกติกา) ฉันบอกให้เธอให้เขาหาทุกสามชั่วโมงใช่ไหม
 กติกา ฉันก็ให้ตามที่เธอบอก
 เอลิกา โกหก (หยิบหลอดยาเป็นสิบหลอดออกมาจากกระเป๋า) นี่อะไร
 เธอไม่ได้ให้เขาเลย เธอขัดคำสั่งฉัน
 กติกา ฉันแค่ลืมไปบางครั้งเท่านั้น ฉันไม่ได้อยากขัดคำสั่งเธอนะ
 เอลิกา โกหกเก่งเหมือนเดิมนะ เกศินีเดี๋ยวนี้กลัวหลอกแม่หรอ
 เกศินี ก็หนูไม่อยากอยู่แต่ในนั้น ไม่อยากนอนอยู่ในนั้นทั้งวันทั้งคืน หนูอยากมีชีวิต
 อยากออกไปข้างนอกเหมือนอิสระบ้าง
 กติกา เกศินี!
 เอลิกา อิสระ รู้จักมันได้อย่างไร เกศินี แม่ถามว่ารู้จักมันได้อย่างไร (เอามือจิกผมเกศินี)
 เกศินี แม่ หนูเจ็บ หนูเจ็บ
 กติกา เอลิกา หยุด หยุดทำแบบนี้สักที พอเถอะ
 เอลิกา เธอใช่ไหมที่พามันเข้ามา เธอใช่ไหม ฉันไม่น่าพลาดเลย
 กติกา เอลิกา ฉันขอร้องอย่าทำแบบนี้

เอลิกา (จิกหัวเกศินีผลักเข้าไปในตัว) เข้าไป คราวนี้ฉันจะไม่ให้ใครได้ช่วยเธออีก
 (ความหยาบคายจะมัดเกศินีกับเก้าอี้ เกศินีหลุดมือวิ่งออกมา เอลิกาคว้าผม
 กระชากกลับ)
 เกศินี อย่าแม่ หนูเจ็บ แม่
 กติกา เอลิกา หยุด หยุดทำร้ายเขา หยุด
 เอลิกา อยากออกไปมานานักใช่ไหม อยากไปกับคนอื่นนักใช่ไหม (จิกหัวให้ก้มลงกับพื้น)
 กติกา เอลิกา อย่าทำร้ายเขา ฉันขอร้อง อย่าทำเขา
 เอลิกา (หยิบยาออกมาฉีดที่คอเกศินี) กล้าหลอกแม่ตีนัก
 กติกา อย่าเอลิกา อย่า (เข้าไปช่วยเกศินีแต่เอลิกาลักเกศินีไปอีกทาง)
 เอลิกา อย่ายุ่งกับเขา เขาเป็นลูกฉัน อย่าเข้ามานะ (จิกผมเกศินีแรงขึ้นลากไปที่ตู้)
 เกศินี โอ้ย แม่หนูเจ็บ
 กติกา ปล่อยเขานะ ปล่อยลูกฉันนะ
 เกศินี (หันมาสบตากติกา เริ่มหมดแรงเพราะฤทธิ์ยาแต่พยายามสู้)
 เอลิกา (กับกติกา) หลีกไป
 กติกา ไม่
 เอลิกา บอกให้ออกไป (ผลักกติกา กติกาสู้ เกศินีดิน) เกศินี เดี๋ยวนี้ไม่เชื่อแม่แล้วเหวอ
 บอกให้อยู่นิ่ง ๆ
 กติกา เกศินี แม่จะช่วยหนูเอง แม่จะช่วย
 เอลิกา อยากช่วยใช่ไหม อยากนักใช่ไหม (หยิบกรรไกรออกมา)
 ดูสิว่าแบบนี้แล้วจะเป็นอย่างไร (ตัดผมเกศินีเรื่อย ๆ) ชอบกันนักใช่ไหม
 กติกา เอลิกา หยุด พอเถอะ
 เอลิกา (หันกรรไกรไปทางกติกา) อย่าเข้ามานะ (ตัดผมเกศินีต่อไป)
 กติกา เกศินี ลูก ลูกแม่
 เกศินี (พยายามสู้ แล้วหยุดนิ่ง) นี่มันอะไร นี่มันอะไรกัน
 เอลิกา (ตัดผมเกศินีไม่หยุด) โทษของการโกหกแม่
 กติกา เกศินี อย่าไปฟังเขา เขาไม่ใช่แม่หนู แม่เป็นแม่หนู แม่เป็นแม่หนูจริง ๆ
 เกศินี (กับเอลิกา) นี่มันอะไร แม่ เขาพูดอะไร จริงเหวอ แม่บอกหนูสิ บอกหนู
 กติกา แม่เป็นแม่หนูจริง ๆ

เกศินี หยุด (เอามือปิดหูทั้งสองข้าง ผมที่ถูกตัดหลุดติดมือออกมาเรื่อย ๆ) ทำไม
ทำไมทำไมทำไมกับหนูแบบนี้ ผมหนู ผมหนู

กติกากา เอลิกา

เอลิกา คราวนี้ดูสิว่าจะยังมีคนรักอีกไหม

เอลิกากำลังจะออกไป แต่สะดุดกลิ้งวิดีโอที่**อิสระ**ติดไว้
ซึ่งหลุดออกมาจากตู้เกศินีตอนที่สู้กันเมื่อสักครู่ หยิบขึ้นดู มอง**กติกากา** **กติกากา**หลบตา

กติกากา (เข้าไปหาเกศินี) เกศินี มาหาแม่มาลูก

เกศินี ไป ไป ไปให้พ้น ไป (หมดสติไป)

กติกากา ลูกแม่

(ไฟดับ)

ฉาก 10 ห้องซังเดียว กติกากาถูกล่ามอยู่ในนั้น เอลิกาเข้ามา

กติกากา เอลิกา เกศินีเป็นอย่างไรบ้าง เขาดีขึ้นไหม หรือเธอทำให้เขาหลับตลอดไป
เอลิกา บอกฉันหน่อยลูกเป็นอย่างไร เขาพูดถึงฉันบ้างรีเปล่า เขายอมรับฉันไหม
เอลิกา!

เอลิกา เขาสบายดี สงบ

กติกากา ปล่อยฉันออกไปเถอะนะ ฉันสัญญาฉันจะทำทุกอย่างตามที่เธอบอก
ให้ทำอะไรก็ได้

เอลิกา ทำงานให้ฉันขึ้นหนึ่ง ถ้าสำเร็จฉันจะให้เธอได้อยู่กับลูก

กติกากา อะไร

เอลิกา ตามอิสระมาให้ฉัน

กติกากา เธอจะทำอะไรเขา

เอลิกา ไม่ใช่เรื่องของเธอ ทำเท่าที่ฉันบอก

กติกากา แค่ให้เขามาเท่านั้นเหวอ

เอลิกา ทำให้เขาเชื่อด้วยว่าเธอจะพาเกศินีหนีไป

กตিকা (คิดอยู่นาน)

เอลิกา ว่าไง อยากอยู่ที่นี่หรือกลับไปอยู่กับลูก

กตিকা เอลิกา อย่าบังคับฉันมากนักเลย ให้ฉันทำอย่างอื่นได้ไหม อย่าให้ฉันทำงานนี้เลย

เอลิกา จะทำหรือจะอยู่ที่นี่

กตিকা (คิดอยู่นาน เอลิกาจะไป) แต่ต้องสัญญาว่าจะไม่ทำร้ายใคร

เอลิกา ฉันไม่ทำอะไรใครหรอก บ้านเมืองมีกฎหมายนะ อีสระเขาไม่ได้ทำผิดอะไรฉันไม่มีสิทธิ์ไปทำอะไรเขาอยู่แล้ว

กตিকা แล้วจะให้เขามาทำไมล่ะ

เอลิกา ฉันมีเรื่องจะต่อรองกับเขาหน่อย

กตিকা ไปเจอกันที่อื่นก็ได้ ทำไมต้องให้ฉันล่อเขามาด้วย

เอลิกา เขาเคยเจอเกศินีแล้ว แล้วเธอก็เดินไปบอกเขาหมดว่าฉันกำลังทำอะไรอยู่ คิดเหวอว่าอีสระจะไม่เอาเรื่องนี้ไปบอกคนอื่น เธออยากให้ลูกเธอตายเหวอ

กตিকা แต่อีสระเขาคิดจะช่วยเกศินี เขาไม่ทำร้ายหรอก

เอลิกา เธอไม่รู้จักนักการเมืองซะแล้ว ไม่มีใครทำเพื่อใครจริง ๆ หรือ

เขาคิดแต่จะใช้เธอกับเกศินีให้เป็นประโยชน์

กตিকা แล้วเธอจะทำอะไรกับเขา

เอลิกา ฉันก็จะใช้วิธีของฉันต่อรองกับเขา เธอทำหน้าที่เธอแล้วกัน เพื่อลูกเธอไง

กตিকা (คิด) ได้ แต่เอลิกา อย่าทำร้ายเกศินีแบบนั้นอีกนะ

เอลิกา (นิ่ง) ได้

(ไฟดับ)

**ฉาก 11 เวลาผ่านไป ห้องทดลองของเอลิกา อีสระอยู่กับกตিকা
เกศินีซึ่งไม่มีผมเหลืออยู่แล้วหลับอยู่ในตู้**

กตিকা เอลิกาเริ่มสงสัยแล้ว เปลี่ยนแผนดีไหม

อีสระ ถ่วงเวลาไว้อีกสองสามวันได้ไหมครับ ได้ข่าวมาว่าพวกต่อต้านจะปฏิวัติ

กตিকা ตายจริง

อิสระ รัฐบาลแข็งแกร่งมากไม่ยอมลงให้เลย พวกนั้นจะเริ่มจากยึดสถานที่สำคัญ เช่น โรงผลิตออกซิเจน โรงไฟฟ้า ช่วงที่พวกนั้นลงมือผมจะพาคนมาช่วยเกสินี

กตिका เมื่อไร

อิสระ วันพุธที่ 17

กตिका ไม่รู้ว่ามันวันนั้นเอลิกาจะอยู่รึเปล่า

อิสระ ไม่ต้องห่วงครับ วันที่พวกนั้นเลือกลงมือจะมีประชุมสภา

อย่างไรเอลิกาก็ไม่มีทางอยู่ที่นี้ได้

กตिका แล้วฉันต้องทำอะไรบ้าง

อิสระ เตรียมตัวให้พร้อม เตรียมเกสินีให้พร้อมกับการเดินทาง

กตिका อิสระ (นิ่ง) ไม่มีอะไรจะ

อิสระ ไม่ต้องห่วงครับ ไม่มีทางพลาดแน่นอน

กตिका ถ้าพลาดคราวนี้คงได้ไม่อยู่กับเกสินีแน่ เอลิกาเอาตายเลย

อิสระ ไว้ใจผมเถอะครับ

กตिका ไม่รู้เกสินีจะยอมรึเปล่า

อิสระ ทำไมจะไม่ล่ะครับ เขาอยากออกมาจะตาย อย่าบอกเขาสิครับว่าเราจะหนี

ทำเหมือนว่ากำลังจะพาเขาออกไปเที่ยว

กตिका เขาอาจจะเปลี่ยนใจก็ได้ ยังไงถ้าจะเปลี่ยนใจก็ได้นะ

อิสระ (หยิบกระดาศกับปากกาอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นเขียน)

ผมจดเวลากับรายละเอียดให้คุณนะครับ ทำตามนี้แล้วกัน

ผมจะหาทางติดต่อคุณเอง ถ้าไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงเจอกันวันพุธนี้

ผมจะมาหลังจากไฟดับหนึ่งชั่วโมง (จะขยับไปที่เกสินี)

กตिका รีบไปเถอะ วันนี้เอลิกาคงกลับมาเร็ว

อิสระ (จะไปเปลี่ยนเทปที่กล่อง)

กตिका อย่าเพิ่งเลย ไปก่อน เดี๋ยวฉันเปลี่ยนให้เอง

อิสระ (ส่งเทปใหม่ให้) ครับ (จะไป)

กตिका อิสระ...ขอบใจนะ

อิสระ (ยิ้ม) ครับ (ออกไป)

เอลิกา ออกมาจากเวทีทางขวา หยิบกล่องของอิสระที่ตัวเองเอามาติดไว้แล้ว **พากติกา**ออกไป
เกศินีขยับตัว เห็นว่ามีสติแต่ถูกมัดและพูดไม่ได้

(ไฟดับ)

ฉาก 12 วันพุธ ห้องทดลองเอลิกา เกศินีอยู่ในตู้กระจกเหมือนเดิม ลืมตา
 แต่ขยับไม่ได้ กติกานั่งนิ่ง เสียงไฟและสัญญาณดัง กติกาเปิดประตู
 อิสระเข้ามา

อิสระ ทุกคนพร้อมแล้ว ไปตอนนี้นี้เลยคนไม่พลุกพล่าน (กติกานิ่ง) ไปเร็วครับ เกศินีล่ะ
 ทำไมไม่พาเขาออกมาครับ (ไปหาเกศินี เปิดตู้) เกศินี (มองที่อิสระ
 เกศินีพยายามจะพูดแต่พูดไม่ได้) ทำไมเป็นแบบนี้

เกศินี (พยายามจะพูด)

อิสระ ไปเร็ว ไปเที่ยวกัน (พาเกศินีออกมา)

กติกา ขอโทษนะอิสระ อย่าโกรธฉันเลยนะ ฉันไม่ได้ตั้งใจให้เป็นแบบนี้

อิสระ ทำอะไรครับ (มองไปรอบ ๆ เสียงฝีเท้าทหารดังสนั่น)

กติกา หนีไป เร็ว

อิสระวิ่งไปจะเปิดประตูแต่เปิดไม่ออก **เอลิกา**ปรากฏตัวขึ้นจากด้านข้างเวที

เอลิกา เป็นไงอิสระ

อิสระ (ตั้งใจ) ดร. ยอมเถอะครับ รัฐบาลชุดนี้ไปไม่รอดหรอก

เอลิกา ใครกันแน่ที่ไม่รอด

อิสระ ผมจะเปิดโปงเบื้องหลังคุณ

ผมจะทำให้ทุกคนในประเทศนี้รู้ว่าการเกิดตามธรรมชาติมีโอกาสมันจะมีสิ่งที
 วิทยาศาสตร์ทำไม่ได้ แล้วผมก็มีหลักฐานด้วยว่าคุณใช้ทารกเป็นหนูทดลอง

เอลิกา จะไปปลุกระดมใคร พวกต่อต้านเหวอ ป่านนี้คงถูกฆ่าตายหมดแล้ว

ขอบใจนะที่ให้อะไรกับเรา

อิสระมองไปที่กติกา **กติกา**หลบตา

เอลิกา (หยิบเทปของอิสระออกมา) ใครกันแน่ที่มีหลักฐาน คิดว่าตัวเองแน่ละสิ
ติดกล้องดักภาพในนี้ แต่กลายเป็นติดกับดักตัวเอง

อิสระ (อึ้ง) ผมจะพาเขาออกไป ผมไม่ยอมให้คุณกักขังใครอีก

เอลิกา เธอไม่มีโอกาสแล้วละ
ยังจะหวังอะไรอีกในเมื่อตอนนี้เธอกลายเป็นผู้สมรู้ร่วมคิดกับพวกต่อต้านแล้ว
อย่าเถียง บทสนทนาเธอกับกติกาแสดงชัดมากกว่าเธอรู้เห็นเป็นใจกับพวกนั้น

อิสระ ผมจะสู้คดี

เอลิกา อย่าเลย เสียเวลาเปล่า ๆ มอบตัวเถอะ

อิสระ (ไปที่เกคินี)

เอลิกา (หยิบปืนขึ้นมา) อย่างนะ ถ้าเธอจะต้องเกคินีฉันจะยิง

อิสระ คุณยิงผมไม่ได้ ตอนนี้ผมยังไม่ได้เป็นผู้ต้องหา คุณก็ไม่มีสิทธิ์

เอลิกา (ยิงอิสระที่แขน) เธอพูดถูก แต่...คิดว่าฉันไม่รู้หรอกว่ากำเนิดเธอเป็นอย่างไร (นิ่ง)
ถูกต้อง คนที่เธอแสนวางใจเขาบอกฉันหมดแล้ว

อิสระ (มองที่กติกา) กติกา (กติกาหลบหน้า)

เอลิกา คราวนี้ฉันฆ่าเธอได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายแล้วนะ พวกชั้นสอง

กติกา อย่าเอลิกา อย่า

อิสระวิ่งไปหลบตามที่ต่าง ๆ **เอลิกา**ยังไม่ยั้ง

กติกา เอลิกา อย่า เดี่ยวโดนเกคินี หยุด หยุด

เกคินี (พยายามรวบรวมแรงปลั่งเสียงออกมา) แม่ พอแล้ว พอแล้ว

กติกาพยายามเปิดล็อกประตูจากคอมพิวเตอร์ เอลิกาหยุดยิง

กติกา หนีไป อิสระ หนีไป (วิ่งไปหาเกคินี) ไปเร็วที่ประตู

อิสระ ผมจะพาเกคินีไปด้วย

เอลิกาไปจับแขนของเกคินี

เอลิกา น่าเกลียดอย่างนี้แล้วยังอยากได้อยู่อีกเหรอ ยังจะเอาไปด้วยอีกงั้นเหรอ

เกศินี โอบย หนูเจ็บ
 อิศระ ทำแบบนี้ทำไม คุณจะชังเขาไว้ทำไม ทำไมไม่ปล่อยให้เขามีชีวิตของเขาเอง
 เอลิกา เขาเป็นของฉัน เขาอยากอยู่กับฉัน
 อิศระ เกศินี บอกเขาสิ บอกเขาไปว่าเธออยากอยู่ที่ไหน เธออยากไปไหน
 เอลิกา เขาไม่อยากไปไหนทั้งนั้น
 อิศระ เกศินี บอกเขาสิ บอกเขา

เอลิกา บีบแขนเกศินีแรงขึ้น **เกศินี** ร้องด้วยความเจ็บและกลัว

อิสระ จะขยับ **เอลิกา** หันป็นมาจ่อตรงหน้า**อิสระ** **เกศินี** ดิ้นหลุดวิ่งมาหา**อิสระ**

เอลิกา หลีกไป... ทำไม
 เกศินี อย่าทำร้ายเขาเลย
 เอลิกา หลีกไป
 เกศินี ไม่
 กติกา อิศระ พาเกศินีหนีไป ไปสิ ไป
 เอลิกา ถ้าขยับฉันยิงแน่
 กติกา ไป ไป เร็ว

อิสระ ผลัก**เกศินี** ให้เข้ามาข้างใน แล้ววิ่งไปที่ประตู ขณะที่**เอลิกา** ยิง**กติกา** เข้าบังเกศินีเลยถูกยิงที่ขา**กติกา** ล้ม **เอลิกา** ตาม**อิสระ** ไปด้านนอก เราได้เสียงปืนดังสี่ครั้งและเสียงคนล้มลง

เกศินี (ร้อง)

(ไฟดับ)

จาก 13 ที่ห้องทดลองเอลิกา เกศินีอยู่ในตู้
 ทุกอย่างกลับเป็นเหมือนฉากแรกที่เราเห็น
 เว้นแต่บนศีรษะของเกศินีที่มีผมงอกขึ้นบ้าง ที่ขาและแขนโดนมัดไว้
 ถัดไปด้านหลังเห็นร่างไร้ลมหายใจของอิสระโดนแช่อยู่ในตู้
 กติกา มีผ้าพันแผลที่ขานั่งอยู่

เกศินี (ลืมนตา) อีสระ (ถอดสายทุกอย่างออก พยายามเปิดตู้
แต่หายใจไม่ออกต้องกลับไปใส่ออกซิเจน แล้วพยายามเปิดตู้อีก)

กตिका เป็นอะไรลูก เกศินี เป็นอะไร

เกศินี ปล่อยหนูออกไป ปล่อยหนูออกไป

กตिका (ขยับมาใกล้ ๆ อย่างลำบากจะฉีดยา) อย่าลูก อย่า

เกศินี หนูไม่ใช่ลูกคุณ หยุดเรียกหนูอย่างนั้นสักที (หันไปเห็นอีสระ) อีสระ
ทำไมทำกับเขาแบบนี้ ปล่อยหนู ปล่อยหนู

กตिका เกศินี อย่าทำแบบนี้ได้ไหม แม่ขอร้อง

เกศินี ทำไม ทำไม ทำอย่างนี้ ปล่อยเขาออกมาสิ

กตिका เขาตายแล้ว

เกศินี ไม่ เอาเขาออกมา เขาจะหายใจได้เอง เขาจะไม่หนาว ปล่อยเขาสิ ชังเขาไว้ทำไม
ปล่อยเขา

กตिका เกศินี เขาไม่รับรู้แล้ว เขาตายแล้ว

เกศินี อีสระ ทำไมทำแบบนี้ ทำไม ปล่อยเขา ปล่อย

กตिका ไม่มีใครชังเขาไว้ได้แล้วจะ เขาไปจากร่างนี้แล้ว เขาเป็นอีสระแล้วจริง ๆ

เกศินี ขอหนูไปดูเขาใกล้ ๆ ได้ไหม ขอหนูอยู่ใกล้ ๆ เขาเถอะ

กตिका เกศินี อย่าดี๊ดีสิ แม่ปล่อยหนูไม่ได้จริง ๆ แม่ขอร้อง

เกศินี หยุด หยุดเรียกแม่กับหนูสักที หนูไม่อยากได้ยิน

กตिका เกศินี หนูจะไม่อภัยให้แม่เหวอ คนเราทำผิดกันได้
หนูจะไม่ให้อีกาสแม่แก้ตัวเลยเหวอ

เกศินี คุณทำให้หนูต้องเป็นแบบนี้แล้วยังทำให้อีสระต้องตาย

กตिका ยกโทษให้แม่เถอะนะ อย่าโกรธแม่เลย
แม่ไม่ได้อยากทิ้งหนูแต่ถ้าแม่ไม่ยกหนูให้เอลิกาหนูอาจต้องตาย
แม่ไม่รู้ว่าเขาจะทำกับหนูแบบนี้ แม่คิดว่าจะเป็นการช่วยหนู

เกศินี ไม่จริง คุณไม่ได้อยากช่วยหนู คุณอยากช่วยตัวเองต่างหาก คุณกลัวตัวเองเดือดร้อน
คุณคือสามีภรรยาคุณนี่ที่ยกหนูให้แม่หมดเพราะกลัวตาย กลัว

กตिका ไม่ใช่ แม่ไม่ได้ยกหนูให้คนอื่นเพราะกลัวตัวเองตาย แต่แม่กลัว
กลัวว่าหนูจะตายแล้วเราจะไม่ได้อยู่ด้วยกัน

เกศินี แล้วให้หนูเกิดมาทำไม ถ้ารู้ว่าจะต้องเป็นแบบนี้
 กติกา ไม่มีใครรู้หรอกว่าจะอะไรจะเกิดขึ้น ถ้าแม่รู้แม่ก็ไม่ทำ
 เกศินี คุณรู้ คุณรู้ แต่คุณก็เลือกที่จะให้หนูเกิดมาเป็นแบบนี้ ให้หนูมาทรมานในนี้
 กติกา แม่ผิดไปแล้ว ยกโทษให้แม่เถอะนะ เรามาเริ่มต้นกันใหม่นะ แม่ยอมทุกอย่างเลย
 เกศินี ฉันปล่อยหนูออกไปสิ ปล่อยหนูออกไป (กติกานิ่ง) ไม่ต้องอธิบายแล้ว
 ยังไงก็ไม่ปล่อยหนูใช่ไหม ฉันไม่ต้องมาพูดกันอีก
 กติกา (ถอนใจ)

เอลิกา เข้ามาจากด้านขวาของเวที

เอลิกา อาละวาดอีกแล้วหรือ ให้ยาเพิ่มรึยัง
 กติกา เพิ่มทุกวันไม่ไหวหรอกนะ เดี่ยวก็ตายพอดี
 เอลิกา ฤทธิ์มากนัก เป็นไงละ ฝีมือเธอ สงสารลูก สงสารลูก ดื้อยาแล้วเป็นไง
 (หยิบบยามาฉีดให้เกศินี)
 เกศินี ไม่ อย่า (ดิ้นแล้วค่อย ๆ หลับไป)
 กติกา (มองเกศินี) เธอเลี้ยงเขาให้เป็นแบบเธอ เลือดเย็นไม่มีหัวใจ
 เอลิกา ขอบใจ
 กติกา เอาศพอิสระไปไว้ที่อื่นได้ไหม จะทรมานฉันไปถึงไหน
 เอลิกา วัณณะดีแล้ว จะได้เตือนใจเธอไม่ให้ทำอีก พรุ่งนี้ฉันจะลบความจำเขาทิ้งทั้งหมด
 กติกา อย่างนะ
 เอลิกา ถ้าไม่อยากจะฉันทำแบบนั้นก็ไปจากที่นี่สิ เดี่ยวนี้เลย
 จะอยู่ไปทำไมลูกเธอเขาเกลียดเธอแล้ว
 กติกา สมใจแล้วสิ ทำให้เขาเกลียดฉันได้ แผนเธอทั้งหมด
 เอลิกา ไม่เกี่ยวกับฉันหรอก ถึงฉันไม่ทำอะไรเขาก็เกลียดเธออยู่ดี เพราะเธอทิ้งเขาไป
 ไม่รับผิดชอบ ไหน ๆ ก็เคยทิ้งไปรอบหนึ่งแล้วไปอีกสักครั้งสิ
 คราวนี้ยังอาจทำให้เขาสำนึกในบุญคุณเธอบ้าง
 กติกา (นิ่ง) เธอไม่มีคุณสมบัติของการเป็นแม่เลย ฉันปล่อยลูกไว้กับเธอไม่ได้หรอก
 เอลิกา เหรอ แล้วยี่สิบปีที่ผ่านมาละ ฉันว่าเธอกลัวตัวเองเดือดร้อนมากกว่า
 ที่ต้องออกไปหลบ ๆ ซ่อน ๆ

- กตिका ไม่ใช่ว่า
- เอลิกา ถ้าไม่ใช่ก็ไปสิ
- กตिका ฉันไม่ไปไหนทั้งนั้นจนกว่าเขาจะอภัยให้ฉัน
- เอลิกา (นิ่ง) เขาไม่มีวันอภัยให้เธอหรอก เขาเกลียดเธอมากขนาดนี้
- กตिका ต้องมีสิ ฉันเชื่อว่าเขาจะทำ เพราะถ้าเขาเกลียดได้แปลว่าเขารักได้
- ยิ่งเขาเกลียดฉันมากก็ยิ่งแปลว่าเขารักฉันมาก แคร่ฉันมาก
- ซึ่งเป็นสิ่งที่เธอไม่มีวันเข้าใจ เพราะเธอรักไม่เป็น
- เอลิกา (นิ่ง) เพราะฉันไม่รักฉันถึงไม่ทำให้ใครทุกข์ เธอมันบ้าไม่มีสติ ความรักของเธอ
- ทำร้ายคนอื่น เธอคิดจะทำตามใจเธอ อยากให้ลูกปฏิเสธจากความรักของ
- พ่อกับแม่ โดยไม่ดูว่าผลที่ตามมาจะเป็นอย่างไร แล้วเป็นไง ที่ลูกเธอต้องเป็น
- แบบนี้ก็เพราะเธอ เพราะเธอคนเดียว แบบนี้เธอที่เรียกว่ารักเป็น
- กตिका (คิด) ใช่ ฉันอาจจะทำให้เขาเป็นแบบนี้แต่ฉันรู้ว่ารักของคนเป็นแม่คืออะไร
- รักที่จะให้ไม่ใช่รักที่จะครอบครอง...ทำไมเธอถึงอยากให้เกิดขึ้นอยู่กับเธอตลอด
- ไปรู้ใหม่ ไม่ใช่เพราะเธอรักเขาหรอก แต่เพราะเธอรักตัวเอง
- เธอกลัวที่จะต้องอยู่คนเดียว กลัวที่จะไม่มีใครรัก
- เอลิกา ไม่จริง ฉันปกป้องเขาเพราะกลัวเขาได้รับอันตราย
- กตिका ไม่มีอันตรายอะไรทำร้ายเขาได้นอกจากเธอ
- ถ้าเธอรักเขาทำไมไม่เลิกกฎหมายพวกนั้นล่ะ ถ้าเธอทำ เกตินีก็จะเป็นอิสระ
- ไม่มีพวกบ้าที่โหดมาตามล่าเขา ทำไม ทำไมเธอไม่ทำ ทำไม
- เอลิกา (นิ่ง)
- กตिका ฉันจะบอกให้ก็ได้ เพราะเธอรักตัวเองมากกว่า เธอรักตัวเองมากกว่าที่จะยอม
- เสียสละให้คนอื่น นั่นล่ะที่ฉันบอกว่าเธอไม่เข้าใจว่าความรักคืออะไร
- และเธอจะไม่มีวันได้มัน เธอจะต้องโดดเดี่ยว ว้าเหว แบบนี้ไปชั่วชีวิต
- เอลิกา (นิ่ง) เลือกลูกตัวเองแล้วกันว่าจะไปดี ๆ หรือจะให้ฉันล้างสมองลูกเธอ
- (วางกุญแจไข้อย่างตั้งใจก่อนออกไป)

กตिकाคิดหนัก มองเกตินีที่หลับสนิท จากนั้นกตিকাเลื้อยไปเห็นกุญแจที่เอลิกาวางไว้

เกศินี อย่า อย่า อย่า

กตिका (ตัดสินใจหยิบกุญแจ เปิดประตู ไขกุญแจมือและเท้าของเกศินี) เกศินี
เป็นอะไรลูก เกศินี

เกศินี (พยายามลืมตา) คุณ

กตिका อีกแล้วหรอ ยังเห็นภาพนั้นอยู่อีกหรอลูก

เกศินี ทำไมถึงปล่อยหนู

กตिका นี่คงเป็นสิ่งที่เดียวที่แม่จะทำเพื่อหนูได้ กินยานี้ซะ หนูจะแข็งแรงขึ้น หายใจได้
สะดวก กินสิ เอาถั่งนี้ไปด้วย เผื่อไว้ก่อน (เอาถั่งออกซิเจนเล็กๆ ใส่กระเป๋ากติกา)

เกศินี จะทำอะไร

กตिका เราจะหนีไปจากที่นี่ ไปด้วยกัน

เกศินี พาอิสระไปด้วยได้ไหม

กตिका ไม่มีประโยชน์

เกศินี ขอหนูลาเขาก่อน (ไปที่ตู้อิสระ) ไปก่อนนะ

(เสียงทหารผลัดแถว)

กตिका ไปเร็ว (พยายามเดินให้เร็วที่สุด)

เกศินี เจ็บขาหรอ

กตिका ไปเถอะ

(กดปุ่มเปิดประตู เสียงสัญญาณและไฟดังทั่วห้อง)

กตिका แยแล้ว (พยายามเปิดประตูจากคอมพิวเตอร์) ทำไมเป็นแบบนี้

เกศินี เราไปไม่ได้แล้ว เราไปไม่ได้

กตिका ต้องได้สิ อย่ายอมแพ้ถ้าเราสู้ เราจะชนะ

เกศินี ไม่ ไม่จริง ทำไมอิสระแพ้ ทำไมอิสระตาย พวกคุณโกหก เราสู้ไม่ได้ หนูรู้

กตिका ผลึกประตูลิ มาช่วยกัน เร็ว

เกศินี (ถอยห่าง) ไม่ อย่าทำเลย เราเปิดไม่ออกหรอ

กตिका (พยายามหาทางอื่นที่จะเปิดประตู)

 ถ้าหนูทำแบบนี้เท่ากับทำให้ชีวิตอิสระต้องสูญเปล่านะ เขาตายไปเพื่ออะไร

อย่าเห็นแก่ตัวแบบนี้สิ พวกเราทำเพื่อหนูกันทั้งนั้น แล้วหนูจะยอมง่าย ๆ
แบบนี้หรือ ไปเถอะ อย่าให้เขาต้องตายเปล่าเลย

เกศินี (นิง) เสียแรงเปล่า เดี๋ยวแม่ก็ออกมา แล้วพวกข้างนอกอีก

กติกา ทำไม ทำไม หนูกลายเป็นแบบนี้ หนูเคยอยากออกไปข้างนอกนั้นตลอดชีวิต
ทำไมจู่ๆ ก็เปลี่ยนใจ

เกศินี เจ้าชายของหนูเขาตายแล้ว ไม่มีใครช่วยหนูได้อีกแล้ว เราสู้แม่ मदไม่ได้หรอก

กติกา (นิง) แม่ไม่คิดเลยว่าหนูจะเป็นแบบนี้

เกศินี (นิง)

ทุกอย่างเงียบกริบ เสียงสัญญาณเจีบบลง **เอลิกา** ออกมาจากด้านขวาของเวที

เอลิกา ถูกต้องแล้วลูกแม่ หนูคิดถูกแล้ว ในที่สุดเกศินีก็เลือกที่จะอยู่กับฉัน
เขาไม่อภัยให้เธอหรอก ไปเถอะ ไปจากพวกเรา

กติกา ฉันไม่เชื่อ ฉันไม่เชื่อว่าเกศินีจะเลือกอยู่ที่นี่

เอลิกา ก็เขาเพิ่งพูดไปเมื่อกี้ไง

กติกา นั่นเพราะสถานการณ์บังคับให้เขาต้องเลือก

เอลิกา ได้ (กับเกศินี) บอกแม่มาว่าจะเลือกใคร
อยู่ที่นี่กับแม่หรือออกไปลำบากข้างนอกกับกติกา... บอกสิ

เกศินี (นิง)

เอลิกา บอกมาสิ บอกมา...เกศินี แม่สั่งให้พูด พูด พูดเดี๋ยวนี้

เกศินี หนูเลือกไม่ได้

เอลิกา ทำไม

เกศินี หนูไม่รู้...หนูไม่รู้

กติกา เลือกแม่สิ หนูจะได้ออกไปข้างนอกเหมือนที่หนูอยากไป

เอลิกา เกศินี อยากออกไปตายรีเปล่า ถ้าออกไปแม่ช่วยเธอไม่ได้
คนพวกนั้นจะฆ่าเธอทันที อยู่ที่นี่กับแม่เถอะ แล้วเธอจะปลอดภัย

กติกา ไม่ต้องไปสนใจ เกศินี เลือกสิ่งที่หนูต้องการ

เอลิกา จะออกไปทำไม อยู่ที่นี่มีแม่มีทุกอย่าง เธออยากได้อะไรบอกมาแม่หาให้หมด
ขออย่างเดียวอย่าออกไปไหน

- เกศินี แต่หนูไม่อยากอยู่แบบนี้ตลอดไป หนูอยากมีชีวิตของหนู หนูอยากเห็นท้องฟ้า
เห็นดวงดาว อยากมีชีวิต อยากเจอคนอื่นบ้าง
- เอลิกา กติกาใช้ไหมที่เอาความคิดแบบนี้มาให้เธอ
- เกศินี ไม่ใช่ใครทั้งนั้นที่ทำให้หนูเป็นแบบนี้ หนูอยากออกไปเจอที่กว้าง ๆ อยากวิ่ง
อย่างมีอิสระ หนูรู้สึกแบบนี้อยู่กับตลอดเวลาและรู้สึกมากขึ้นเรื่อย ๆ
รู้ไหมทุกครั้งทีหนูฝัน หนูกำลังวิ่ง วิ่งไปในที่กว้าง ๆ วิ่งเท่าไรก็ไม่สุดสักที
แล้วทุกครั้งทีหนูกำลังจะถึงปลายทางหนูก็เห็นแม่ แม่มาจับหนู กระซอกผมหนูไว้
ไม่ให้หนูไป มันทรมาน หนูทรมาน
- กติกา เอลิกา ให้เขาไปเถอะ
- เอลิกา ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าออกไปแล้วอาจจะตายจั้นหรือ (นิ่ง) ไม่..เกศินี
เธอเลือกที่จะไปกับกติกาใช้ไหม
- เกศินี ไม่ใช่ หนูไม่เลือกใคร หนูแค่อยากออกไป
แต่ถ้าการได้ออกไปต้องทำให้หนูต้องเลือกใครสักคน หนูไม่ไปก็ได้ หนูอยู่ที่นี้ก็ได้
เราอยู่ด้วยกันทั้งหมดที่นี้เหมือนเดิมก็ได้
- เอลิกา ไม่ได้ เราอยู่ด้วยกันสามคนไม่ได้
- เกศินี ทำไม เมื่อก่อนเรายังอยู่ได้
- เอลิกา คนเรามีแม่ได้คนเดียวเท่านั้น
- กติกา ไม่จริง เกศินีไม่มีกฎเกณฑ์อะไรทั้งนั้น ไม่ต้องไปสนใจ เลือกในสิ่งที่หนูต้องการ
- เอลิกา จะเลือกฉันหรือมัน
- เกศินี หนูเลือกไม่ได้
- เอลิกา จะยากตรงไหน ก็แค่พูดออกมา
- เกศินี เราอยู่ด้วยกันที่นี้ทั้งหมดเถอะ นะ หนูสัญญาว่าจะไม่ออกไปข้างนอก
ไม่แม้แต่จะคิด นะ
- เอลิกา ไม่ได้ ต้องมีแค่ใครคนใดคนหนึ่งเท่านั้น
- เกศินี ทำไม ก็หนูยอมอยู่แล้ว
- เอลิกา เพราะหนูต้องอยู่กับแม่สองคนเท่านั้น...ว่าไง
- กติกา อย่างบังคับเขาเลย เขาเลือกไม่ได้หรอก
- เอลิกา ต้องได้ คนเราต้องเลือก ต้องตัดสินใจ เลือกเดี๋ยวนี้

เกศินี ก็หนูเลือกแล้ว หนูเลือกที่จะอยู่ด้วยกัน

เอลิกา ไม่ใช่ นั่นไม่ใช่ทางเลือกที่ฉันให้ เลือกมา...ฉันหรือมัน เลือกสิ
(เข้าไปจับเกศินีขยำ) เลือก เลือก

กติกา เอลิกา พอเถอะ ฉันจะไป ฉันจะไปเอง

เอลิกา (ยิ้ม) เกศินี เห็นไหม เขาไม่รักเธอ เขาจะทิ้งเธอไปอีกแล้ว

กติกา (เข้าไปหาเกศินี) เกศินี พี่แม่นะ แม่ไม่เคยไม่รักหนู ที่แม่จะไปเพราะแม่
ไม่อยากให้หนูต้องเดือดร้อน จำไว้นะแม่อยู่กับหนูตรงนี้ (ชี้ที่หน้าอกเกศินี)
กับหนูตลอดไป ถึงแม่จะช่วยหนูไม่ได้ก็อย่าสิ้นหวังลูก (กระซิบ)
สักวันต้องมีเจ้าชายมาช่วยหนู หนูจะปลอดภัยที่นี่ ใช้ชีวิตให้มีความสุขที่สุดนะ
แม่รักลูกจ๊ะ (จะกอด เกศินีหลบกติกากำลังจะไป เอลิกาเปิดประตู)

เกศินี (นิ่ง) แม่ แม่ (เข้าไปหากติกา) ถ้าแม่ไปหนูไม่มีวันมีความสุข อย่าไป
อย่าทิ้งหนูไปอีก อยู่กับหนูเถอะ อยู่กับหนู

กติกา เกศินี ลูกแม่ ลูก (กอดเกศินี)

เอลิกา (เข้าไปแยก) ไปกติกา ไปสิ

เกศินี เอลิกา ขอหนูอยู่กับแม่เถอะนะ

เอลิกา แม่เธอ...ถ้าเลือกมัน ก็ไปเลย ออกไปตายข้างนอกพร้อมกันเลย ไป
ฉันไม่ใช่แม่เธอแล้วนี่ จะไปไหนก็ไป

เกศินี เอลิกา หนู....(เข้าไปหาเอลิกา เอลิกาเดินหนี)

กติกา ไปเกศินี ไปกันเถอะ (พาเกศินีจะออกไป)

เอลิกาเปิดประตู เสียงทหารพร้อมอาวุธปืนดังสนั่น กติกาหยุด

กติกา (ชะงัก) เอลิกา

เอลิกา ถ้าจะไปที่ผ่านพวกนั้นไปได้แล้วกัน (นิ่ง)

กติกา (คิด) เอลิกา เธอจะฆ่าเราสองคนนั้นเธอ (เอลิกานิ่ง)

เกศินี เอลิกา

เอลิกา (มองหน้าเกศินี นิ่งพักสักครู่) ก็เลือกแบบนี้เอง
อยากออกไปก็เอาชีวิตให้รอดแล้วกัน

เกศินี (คิด มองกติกา เข้าไปหาเอลิกา) แม่ หนูยอม หนูยอมอยู่ที่นี้กับแม่ตลอดไป
 หนูเลือกแม่ แต่แม่ต้องไว้ชีวิตกติกานะนะ
 เอลิกา ได้ (ยิ้ม) ในที่สุดเขาก็เลือกฉัน เขาเป็นลูกฉัน มาหาแม่มาลูก
 กติกา ไม่ใช่ เขาไม่ใช่ลูกเธอ (ยิ้ม) เขาเป็นลูกฉัน เขาเป็นลูกฉันจริง ๆ

เกศินีกลับเข้าไปอยู่ในตู้ตามเดิม

เอลิกา ตามฉันมาจะพาเธอออกไป

เอลิกาพากติกาออกไปทางประตูกลาง

เกศินี (ยิ้ม) ไม่ต้องห่วง หนูจะไม่ทรมาน เพราะหนูได้อะไรมากกว่าออกไปข้างนอกนั้นนี่
 (จับที่หน้าอก) หนูมีแม่กับอิสระอยู่ด้วยเสมอ (เดินกลับเข้าไปในตู้กระจก ค่อยๆ
 หลับตาลง อย่างสงบ)

ฉาก 14 จอภาพ เป็นภาพในความฝันของเกศินี ทุ่งกว้าง
 ท้องฟ้าเต็มไปด้วยดวงดาวระยิบระยับ เกศินีวิ่ง
 สักพักเห็นผู้ชายคนหนึ่งยืนอยู่ หันมาเป็นอิสระ
 เกศินีวิ่งไปหาแล้วทั้งคู่วิ่งไปด้วยกัน สุดทุ่งกว้างเห็นกติกายืนรออยู่
 เธอยื่นมือออกทั้งสองข้าง เกศินีกับอิสระจับมือกติกา
 แล้วมองขึ้นไปบนท้องฟ้า
 (ไฟดับ ม่านลง)

ฉาก 15 จอภาพลงมาเป็นภาพข่าวเห็นดร. เอลิกา แถลงข่าวโครงการนี้บนเวที
 มีคนเข้าร่วมฟังนับร้อย และตามด้วยภาพผู้ประชุมเป็นกลุ่มเล็ก ๆ
 อย่างสงบ (ภาพเอนิเมชัน)

ผู้ประกาศข่าว (เสียง) นับจากนี้ไปจะเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่กับมนุษยชาติ
 เมื่อสถาบันวิจัยเพื่อทางรอดมนุษย์ กระทรวงพิทักษ์มนุษย์
 ประสบความสำเร็จจาก โครงการเกษตราพุนเซลล์
 ซึ่งเป็นการทดลองสร้างโครโมโซมคู่ใหม่ให้มนุษย์
 ที่ช่วยให้บุตรที่จะเกิดมาของทุกคนครบถ้วน และเส้นผมตามธรรมชาติได้
 นับว่าโครงการนี้เป็นผลงานวิจัยที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของมนุษย์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2585

เป็นต้นมา พร้อมกันนี้ ดร.เอลิกา ซัดโรคภัย
ได้ออกมาปฏิเสธข่าวลือที่ว่าโครงการนี้มีเบื้องหลังจากการทำโคลนนิ่งเด็ก
ที่เกิดขึ้นจากการปฏิสนธิทางธรรมชาติ
พร้อมจะแถลงผลงานวิจัยอย่างละเอียดในอีกสองวัน
จากความสำเร็จของโครงการนี้
ทำให้เสียงของฝ่ายค้านที่จะให้ลดงบประมาณของกระทรวงนี้เบาลง
แต่ความรุนแรงของพวกที่ต่อต้านรัฐบาลดูจะไม่ลดลงเลย
อีกเพียงหนึ่งวันเท่านั้นเราก็จะรู้กันแล้วว่ารัฐบาลจะจัดการปราบปราม
ผู้ต่อต้านอย่างเด็ดขาดดังที่ประกาศไปหรือไม่

----- จบ -----

บทที่ 4

กระบวนการในการสร้างละคร

หลังจากการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และสังเคราะห์นิทานเรื่อง **ราพุนเซล** ของกริมม์แล้ว ผู้วิจัยก็ได้สร้างบทละครเวทีเรื่อง **เกศาราพุนเซล** ขึ้น หากว่าเมื่อพิจารณาบทละครที่ได้แล้วนั้น พบว่าบทละครเรื่องนี้ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนาที่ผู้วิจัยต้องการ กล่าวคือ 1. ตัวละครหลักมิใช่เอลิกา แต่กลายเป็นกติก้า 2. บทละครไม่สามารถทำให้คนอ่านรู้สึกเกลียดชังตัวละครแม่ได้ แต่กลับเข้าใจ เห็นอกเห็นใจ และให้อภัยแม่ทั้ง 2 คน ทั้งๆ ที่เห็นปัญหาแต่ด้วยเงื่อนไขของเวลาที่จะต้องประชุมและ ประสานงานกับฝ่ายต่างๆ รวมทั้งกำหนดการแสดงที่จัดไว้แล้วแต่ต้น ผู้วิจัยจึงไม่มีเวลามากพอที่จะแก้ไขและสร้างบทละครขึ้นมาใหม่ได้ ผู้วิจัยจึงตัดสินใจใช้บทละครนี้ เพื่อให้กระบวนการ ทั้งหมดเกิดขึ้น และดำเนินการต่อไปได้

4.1 แนวการนำเสนอ

เพื่อให้ฝ่ายต่างๆ มีแนวทางการทำงานที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดแนวการนำเสนอของละครเรื่อง **เกศาราพุนเซล** ดังนี้ เมื่อพิจารณาจากเนื้อหาของละคร เรื่อง **เกศาราพุนเซล** ที่พูดถึงเรื่องราวของโลกอนาคต ณ ประเทศแห่งหนึ่งที่รัฐบาลต้องสร้างโดมครอบประเทศ เพื่อกักออกซิเจนไว้ เนื่องจากโลกภายนอกเต็มไปด้วยอากาศที่ไม่บริสุทธิ์และประชาชนไม่มีผม และชนเพื่อห่อหุ้มร่างกาย เหมือนคนปกติในทุกวันนี้ เด็กที่เกิดมาส่วนใหญ่เป็นเด็กที่เกิดจากกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ประชาชนคนใดก็ตามที่ให้กำเนิดลูกตามวิถีทางธรรมชาติถือว่าผิดกฎหมายและจะกลายเป็นพลเมืองชั้นสองทันที แม้ว่าเรื่องราวในละครเรื่องนี้จะเกิดขึ้นในอนาคตอันแสนไกล แต่ผู้วิจัยต้องการให้ผู้ชมรู้สึกว่าการเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องไกลตัวนัก เพราะผู้วิจัยต้องการสื่อสารแก่นเรื่อง ความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ซึ่งเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวผู้ชมมาก สิ่งที่สำคัญที่สุดในการนำเสนอ คือ การทำให้คนดูไม่รู้สึกรำคาญเรื่องที่ไกลตัวไปตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง ขณะที่ผู้ชมกำลังชมละคร ผู้ชมควรรู้สึกเหมือนกำลังแอบดูชีวิตของเพื่อนบ้านของเราผ่านกำแพงที่ใส โดยส่วนของการแสดงนั้น จะเน้นที่ความสมจริงที่สุดเพื่อสร้างความรู้สึกอึดอัด ชวนหลับให้กับคนดู ดังนั้นแม้กระทั่งช่วงระยะเวลาที่นักแสดงคิดบนเวที ก็จะต้องปล่อยให้นักแสดงได้ใช้เวลาให้เต็มที่ โดยที่ไม่เร่งจังหวะของการแสดงให้เร็วขึ้น โดยผู้วิจัยเชื่อว่าความเงียบในขณะที่นักแสดงกำลังคิดและวิเคราะห์ห้อยู่ในนั้นจะทำให้คนดูเข้าถึงความรู้สึกกดดันและอึดอัด จนกระทั่งผู้ชมจะรู้สึกว่าการกำลังแอบดูชีวิตที่หนักอึ้งและแสนอึดอัดของเพื่อนบ้านอยู่จริงๆ มากกว่ามาดูการแสดงของนักแสดง แต่อย่างไรก็ดีสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการนำเสนอให้สมจริงที่สุดนั้น จะเน้นเฉพาะส่วนของเนื้อหาที่หนักหน่วงและการแสดงที่จริงจัง

เท่านั้น องค์ประกอบอื่นๆ ในเรื่องไม่ว่าจะเป็นฉากและเครื่องประกอบฉาก แสง เสียง เครื่องแต่งกาย และอุปกรณ์ประกอบการแสดงนั้น เน้นที่ภาพฝันของโลกในอนาคต เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบโลกแห่งจินตนาการในนิทานได้

4.2 ขั้นตอนการผลิตละคร

หลังจากกำหนดแนวทางการนำเสนอแล้ว ผู้วิจัยจึงได้เริ่มประสานงานกับฝ่ายต่างๆ เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้าใจแนวทางในการนำเสนอของละครได้อย่างชัดเจน และเพื่อให้เข้าใจขั้นตอนในการผลิตละครเรื่อง *เกศาราพุนเซล* ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจะขอแบ่งการทำงานในระหว่างการผลิตละครออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือการทำงานกับฝ่ายออกแบบ และส่วนที่สองคือการทำงานกับนักแสดง²⁶

4.2.1 การประสานงานกับฝ่ายออกแบบ

ในช่วงแรกหลังจากได้บทละครสำหรับใช้จัดแสดงแล้ว ผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจกับฝ่ายออกแบบในละคร อันได้แก่ ผู้ออกแบบฉากและเครื่องประกอบฉาก ผู้ออกแบบแสง ผู้ออกแบบเครื่องแต่งกาย และผู้ออกแบบเครื่องประกอบการแสดง เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้าใจแนวความคิดหลักที่ละครต้องการนำเสนอ โดยผู้วิจัยได้วางแผนทางการออกแบบไว้ จากนั้นจึงมอบหมายให้ผู้ออกแบบของทุกฝ่ายได้ทำการสร้างสรรค์องค์ประกอบต่างๆ ในละครให้ออกมาตรงกับที่ผู้วิจัยต้องการ

4.2.1.1 การออกแบบฉากและแสง

เมื่อผู้วิจัยต้องการรักษาแบบเรื่องของหญิงสาวที่ถูกขังบนหอคอยไว้ ผู้วิจัยจึงจำเป็นจะต้องมีฉากหอคอยซึ่งเป็นสถานที่กักขังราพุนเซล เมื่อประกอบกับภูมิหลังของละครที่เป็นเรื่องของโลกอนาคตด้วยแล้ว ควรจะสร้างฉากหอคอยแบบทันสมัยขึ้น แต่ในทางปฏิบัติไม่สามารถสร้างหอคอยได้ดังที่ตั้งใจ ผู้วิจัยจึงแทนที่หอคอยด้วย “หลอดทดลอง” แล้วให้ฉากของห้องทดลองช่วยสร้างความรู้สึกกักขังหน่วงเหนี่ยว ดังนั้นฉากที่ผู้วิจัยคาดหวังจึงไม่ได้สวยงามอย่างโลกในจินตนาการของเทพนิยาย และเพื่อให้ความรู้สึกของการถูกกักขัง หลอดทดลองมีรูปร่างเป็นแท่งกลมทรงสูง เพื่อให้ความรู้สึกว่าหลอดทดลองนี้เป็นตัวแทนของหอคอย นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้สารเคมีและสายระโยงระยางแทนการเหนี่ยวรั้ง กักขัง และหน่วงเหนี่ยว ที่สำคัญห้องทดลองนี้จะต้องเป็นห้องที่ไม่มีประตูและหน้าต่างเพื่อปิดกั้นตัวละครจากโลกภายนอก

²⁶ หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติมอย่างละเอียดสามารถดูได้ที่ Director's Workbook

นอกจากความรู้สึกอัดอั้นแล้ว ผู้วิจัยคิดว่าจากนั้นควรให้ความรู้สึกอ้างว้าง วังเวง เย็นเยียบ เสมือนว่าเป็นโลกไร้ชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นกับการที่โลกอนาคตกำลังพยายามปฏิเสธชีวิตที่กำเนิดขึ้นโดยธรรมชาติ โลกอนาคตในความหมายของผู้วิจัยเป็นโลกที่มนุษย์ไร้ความรู้สึก ความรัก จึงเป็นสิ่งที่ไม่มีใครให้ความสำคัญ ตัวละครทุกตัวเป็นเสมือนหุ่นยนต์ที่ไร้ความรู้สึก แต่อย่างไรก็ดี ฉากแรกที่ปรากฏบนเวทีนั้น ผู้วิจัยต้องการให้ผู้ชมรู้สึกว่าการที่โลกในละครนี้เป็นโลกล้ำสมัยที่น่าอยู่และสวยงาม แต่ต่อมาเมื่อตัวละครบางคนดูควรจะรู้สึกตรงกันข้ามว่าโลกที่สวยงามล้ำยุคนี้ไม่ใช่โลกในอุดมคติดังเช่นโลกในเทพนิยายแต่กลับเป็นโลกที่โหดร้ายและเย็นชาจนไม่น่าอยู่

การเลือกใช้วัสดุและโทนสีของการออกแบบฉาก จึงมีส่วนในการกำหนดบรรยากาศของเรื่อง เช่นกัน วัสดุที่ตกแต่งฉากนั้นเป็นวัสดุที่หายากกระด้าง เช่น ม่านพลาสติกสีขาว และเลือกใช้สีโดยรวมของฉากเป็นสีขาว เพราะสีขาวเป็นสีที่ให้ความรู้สึกเยือกเย็น หลังจากใช้แสงเข้ามาประกอบ ก็จะทำให้ฉากสีขาวแปรเปลี่ยนไปกับสีของแสง สีที่สื่อให้เห็นบรรยากาศของโลกอนาคตมากที่สุด ก็คือ โทนสีฟ้าและม่วงซึ่งเป็นสีที่ให้ความรู้สึกเยือกเย็น วิธีการจัดแสงด้วยการใช้ Back Light เป็นวิธีที่ผู้วิจัยเชื่อว่าน่าจะเหมาะสมที่สุด เพราะแสงที่ปรากฏออกมานั้นจะทำให้ผู้ชมไม่สามารถมองภาพบนเวทีได้ชัดเจน แสงที่สลับจะสร้างความรู้สึกกดดันให้คนดูรู้สึกอัดอั้นซึ่งจะตรงกันข้ามกับภาพตระการตาของฉากสีขาวที่ปรากฏในตอนแรกก่อนละครเริ่มแสดง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเลือกใช้ช่วงไฟที่มีขอบวงชัดเจน เพื่อให้วงไฟเป็นตัวปิดกั้นอาณาเขตของตัวละครเกดสินีที่ถูกจำกัดขอบเขต

นอกเหนือไปจากการใช้เทคนิคของแสงเข้ามาประกอบการแสดงแล้ว ผู้วิจัยยังเลือกใช้สื่อผสม อาทิเช่น ภาพเคลื่อนไหว และแอนิเมชัน เข้ามาประกอบการเล่าเรื่องเพื่อสร้างความฉับไวในการนำเสนอ และเพื่อใช้เป็นสื่อในการเล่าสถานการณ์และบรรยากาศที่เกิดขึ้นภายนอกห้องทดลองอีกด้วย

4.2.1.2 การออกแบบเครื่องแต่งกาย

นอกจากฉากที่แสดงให้เห็นถึงความล้ำยุคของโลกในอนาคตแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าการแต่งกายของตัวละครก็ควรจะบ่งบอกให้รู้ด้วยว่า ผู้คนในละครเป็นคนที่อยู่ในโลกที่ต่างจากเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ตัวละครได้กำหนดไว้ว่าผู้คนเหล่านี้เกิดขึ้นยุคที่มนุษย์โลกถูกนิวเคลียร์ทำลายยีนส์บนโครโมโซม จึงส่งผลให้มนุษย์บนโลกนั้นไม่มีผม ขน ตลอดจนรูขุมขนและต่อมไขมัน ผู้วิจัยได้ให้ตัวอย่างกรณีของเด็กดักแด้แก่ฝ่ายออกแบบเสื้อผ้า เพื่อให้นำมาปรับใช้ในการออกแบบลักษณะภายนอกของตัวละครในเรื่อง การที่ผู้คนไม่มีขนและผมในร่างกาย จึงทำให้ตัวละครไม่สามารถทนแดดทนฝนได้ นอกจากนี้ตัวละครยังจะไวต่อความรู้สึกร้อนและหนาว เพราะระบบระบายอากาศในร่างกายทำงานผิดปกติ ดังนั้นจึงส่งผลให้เสื้อผ้าที่ตัวละครใน

โลกนี้สวมใส่ควรจะทำด้วยวัสดุที่ไม่อัปชั่น และในขณะที่เดียวกันก็ต้องใส่แล้วให้ความรู้สึกอบอุ่น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงคิดว่าตัวละครทุกตัวน่าจะสวมถุงมือและถุงเท้า เพื่อป้องกันผิวหนังจากแสงแดด และอากาศที่หนาวเหน็บ

ในส่วนของการออกแบบเครื่องแต่งกายของตัวละครแต่ละตัวนั้น ผู้วิจัยเลือกที่ให้ออกแบบตามบุคลิกลักษณะของตัวละคร ยกตัวอย่างเช่น ลักษณะนิสัยที่แข็งแกร่งของ ดร.เอลิกา ย่อมที่จะทำให้ ดร.เอลิกา ไม่น่าจะเลือกใส่ผ้าที่พลิ้วบาง สิ่งที่ทำให้ ดร.เอลิกา ดูทรงอำนาจ คือสีโทนเข้มและเนื้อผ้าที่มีความแข็ง ชูดเข้ารูป คอตั้ง ส่วนทรงผมนั้น เมื่อพิจารณาประกอบกับจุดมุ่งหมายของตัวละครจะพบว่า ตลอดทั้งเรื่องการกระทำหลักของ ดร.เอลิกา คือ การลักลอบโคลนนิ่ง ยีนส์เส้นผมของเกคินี เพื่อที่จะใช้เส้นผมของเกคินีช่วยกอบกู้โครโมโซมให้มนุษย์ในโลกกลับมามีผม และขนอีกครั้ง ด้วยเหตุนี้บุคลิกลักษณะของเอลิกาน่าจะแสดงให้เห็นว่าเธอให้ความสำคัญกับเส้นผม ผู้วิจัยเลือกให้เอลิกาสวมใส่วิกผมตลอดเวลา และวิกนั้นจะต้องเป็นวิกที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเป็นสิ่งแปลกปลอมที่ไม่ใช่เส้นผมตามธรรมชาติ เพื่อให้วิกของเอลิกาดูโดดเด่นและวิกที่เธอใช้ควรจะเป็นวิกทรงสูง ที่แสดงถึงอำนาจของเธอเอง

การแต่งกายของเกคินีเป็นอีกส่วนสำคัญที่ผู้วิจัยให้ความสำคัญ เนื่องจากเกคินีเป็นตัวละครที่ไร้เดียงสา ผู้วิจัยจึงให้ความคิดกับฝ่ายออกแบบว่า เกคินีควรสวมเสื้อผ้าสีขาวและครีม ความอ่อนแอที่ตรงข้ามกันกับเอลิกา น่าจะทำให้เนื้อผ้าที่นำมาใช้กับเครื่องแต่งกายของเกคินีเป็นผ้าที่บางเบาและพลิ้วยาว เพื่อสื่อถึงความอ่อนแอ เปราะบาง อ่อนไหว และหัวอ่อนของเกคินี แต่อย่างไรก็ดีเสื้อผ้าของเกคินีก็ต้องไม่เป็นเสื้อผ้าที่มีสีสันสดใสจนเกินไป เพราะอาจจะขัดกับโทนของเรื่องที่หดหู่ สิ่งที่ได้โดดเด่นที่สุดของเกคินีและจะขาดไม่ได้เลยก็คือ เส้นผมที่ยาวสลวย ผมของเกคินี จะต้องเป็นผมที่ยาว ดำขลับ และดูมีความมันเงางามเป็นธรรมชาติ เพราะเส้นผมของเกคินีนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้เกคินีแตกต่างไปจากมนุษย์คนอื่นในประเทศนั้น

กติกาก็คือตัวละครที่ชีวิตต้องประสบกับความยากลำบาก ดังนั้นเสื้อผ้าของเธอ จึงไม่ได้สวยงามหรืออย่างเสื้อผ้าของเอลิกา ผู้วิจัยพบว่าเสื้อคลุมยาวสีเข้มน่าจะเป็นชุดที่เหมาะสมกับเธอ และด้วยความที่เธอต้องเผชิญปัญหาในชีวิต เสื้อคลุมดังกล่าวน่าจะดูเก่าและโทรมไปบ้าง กติกาก็คือตัวละครที่ไม่มีเส้นผมแต่เธอก็ไม่ได้เห็นความจำเป็นของเส้นผม ดังนั้นเธอจึงไม่เลือกที่จะสวมวิก ดังเช่นเอลิกา แต่กติกาก็คือใช้เพียงแค่ผ้าโพกผมสีเดียวกับเสื้อคลุมเพื่อปกปิดศีรษะของตนเองไว้

อิสระเป็นตัวละครชายหนุ่มไฟแรงและเปิดเผย ตรงไปตรงมา ดังนั้นเสื้อผ้าของเขา จึงควรจะต้องดูเบาสบาย ทะมัดทะแมง แต่อย่างไรก็ดี การที่เขาเป็นสมาชิกของสภาผู้ทรงเกียรติ ชุดที่เขาใส่ควรมีลักษณะเป็นทางการด้วย ผู้วิจัยเลือกเสื้อคลุมยาวที่ค่อนข้างดูดีเพื่อสร้างบุคลิกให้

อิสระมีความน่าเชื่อถือ อิสระเป็นตัวละครที่เชื่อในธรรมชาติ และคัดค้านการคัดพันธุ์กรรม ดังนั้น เขาจึงไม่คิดจะปกปิดศีรษะแม้ว่าเขาจะไม่มีผมก็ตาม

4.2.2 การกำกับการแสดง

4.2.2.1 การคัดเลือกนักแสดง

ผู้วิจัยเริ่มต้นที่การคัดเลือกนักแสดงเป็นลำดับแรกเหตุผลหนึ่งที่ต้องการให้นิสิตในภาควิชาศิลปการละครได้มีโอกาสฝึกฝนการแสดง และมีประสบการณ์ในการแสดงละครเวที จึงได้คัดเลือกนักแสดงจากนิสิตในภาควิชาศิลปการละครเพื่อมารับบทเกตินี้ แต่ผู้วิจัยตระหนักดีว่า บทของเอลิกาและเกตินั้น เป็นบทที่มีความซับซ้อน ซึ่งจำเป็นจะต้องใช้นักแสดงที่มีประสบการณ์ทางการแสดงและ / หรือมีวิสัยทัศน์ที่มากพอสำหรับบทแม่มาถ่ายทอดความรู้สึกขัดแย้งในจิตใจของตัวละคร ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงตั้งใจคัดเลือกนักแสดงที่มีวัยที่เหมาะสมพอที่จะใช้ประสบการณ์ในชีวิตมาเทียบเคียงกับความเป็นแม่ได้

แต่อย่างไรก็ดีเมื่อเวลาผ่านไป ผู้วิจัยก็ยังไม่สามารถเลือกนักแสดงที่เหมาะสมกับบทของเอลิกาได้ จึงตัดสินใจเลือกนิสิตปี 4 ในภาควิชาศิลปการละคร ผู้ซึ่งมีศักยภาพและมีแนวโน้มที่จะเข้าใจและถ่ายทอดความเป็นตัวละครตัวนี้ออกมาได้

ดังนั้นเกตินาจึงเป็นตัวละครตัวเดียวที่ผู้วิจัยได้นักแสดงที่มีวิสัยทัศน์ที่มากกว่าที่มากกว่านักแสดงคนอื่นๆ ดังนั้นสิ่งที่ผู้วิจัยต้องคำนึงถึงคือ การกำกับการแสดง และการออกแบบการแต่งหน้าและแต่งกายของนักแสดงที่รับบทเอลิกาให้เหมาะสมกับวัย และดูใกล้เคียงกับนักแสดงที่รับบทเป็นเกตินา เนื่องจากตัวละครทั้งสองนั้นเป็นตัวละครที่อยู่ในวัยเดียวกัน

ส่วนการคัดเลือกผู้ที่จะมารับบทอิสระนั้น ผู้วิจัยเลือกนักแสดงชายที่ยังไม่เคยมีประสบการณ์ทางการแสดงมาก่อน แต่มีวิสัยทัศน์ บุคลิก และลักษณะนิสัย ตลอดจนทัศนคติในการมองโลกที่ใกล้เคียงกับตัวละครอิสระ

หลังจากผ่านกระบวนการคัดเลือกนักแสดงเป็นเวลา 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยก็ได้นักแสดงที่มาร่วมแสดงจำนวน 5 คน โดย 2 ใน 5 นั้นเป็นนักแสดงที่มารับบทเกตินา เนื่องจากนักแสดงมีปัญหาด้านเวลาจึงจำเป็นต้องใช้ double cast ซึ่งกลายเป็นงานหนักที่ต้องทำเพิ่มขึ้น

4.2.2.2 การฝึกซ้อมการแสดง

เนื่องจากนักแสดงทั้ง 5 คนนี้มีพื้นฐานทางการแสดงที่ค่อนข้างต่างกัน กล่าวคือ นักแสดงที่มารับบทเกตินาและอิสระนั้น เป็นนักแสดงที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทางการแสดงมาก่อนเลย ในขณะที่นักแสดงอีกสามคนที่มารับบทเกตินาและเอลิกานั้น เป็นนักแสดงที่เคยผ่านการแสดงละครเวทีมาบ้างแล้ว

ในช่วงสัปดาห์แรกของการซ้อม ผู้วิจัยเริ่มต้นให้นักแสดงอ่านบทแล้วตีความตัวละคร ในเบื้องต้นผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักแสดงได้ร่วมแสดงความคิดเห็น โดยผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้กำกับการแสดงจะคอยกำหนดแนวทางในการวิเคราะห์ตัวละครเบื้องต้น ซึ่งในช่วงสัปดาห์นี้ผู้วิจัยได้ปรับภาษา และบทสนทนาบางช่วงให้เข้านักแสดงสามารถเปล่งเสียงและง่ายต่อการสื่อสารมากขึ้น ซึ่งรวมถึงการเปลี่ยนชื่อตัวละคร จาก กติกา เป็น กฤติกา เพื่อให้นักแสดงสามารถออกเสียงเรียกได้ง่ายขึ้นด้วย หลังจากทำความเข้าใจกันแล้ว นักแสดง และผู้วิจัยได้ร่วมกันสรุปแนวทางการแสดงของนักแสดงแต่ละคนไว้ดังนี้

ดร.เอลิกา ขจัดโรครภัย

เป็นหญิงโสดวัยกลางคน กำพร้าพ่อแม่ตั้งแต่อายุ 15 ปี มีความมุ่งมั่นในจิตใจสูง ไม่ยอมใคร แต่ต้องการเป็นที่ยอมรับของทุกคน เด็กๆ ไม่เคยได้รับความรักจากทั้งพ่อแม่ เคยมีความรักหนึ่งครั้งแต่ถูกปฏิเสธจึงไม่ยอมมีความรักอีกเลย มีความมั่นใจในตนเองสูงในเรื่องงาน แต่ลึกๆ อ้างว้างและรู้สึกว่ามีใครต้องการ เธอเชื่อว่า การเป็นคนเก่งคือสิ่งที่จะพิสูจน์ให้เห็นคุณค่าของคนๆ นั้น และถ้าหากเธอทำให้ทุกคนเชื่อได้ว่าเธอเป็นเก่งแล้วเธอก็จะเป็นที่ต้องการของทุกคน เอลิกามีความต้องการสูงสุด คือ ทำงานทดลองที่พ่อแม่ทำไม่ได้ให้สำเร็จ เพื่อจะได้อำนาจในการ ควบคุมประเทศ

Objective และ Action หลัก : ต้องการให้ทุกคนร่วมมือกับเธอเพื่อเธอจะได้ทำงานทดลองให้สำเร็จ

Conflict : ความรู้สึกผิดในฐานะของแม่ที่มีต่อลูกแต่ต้องทำงานให้สำเร็จ

Spine : ความพยายามต่อสู้ระหว่างหน้าที่กับความปรารถนาของตนเอง

ความสัมพันธ์กับตัวละครอื่น

กฤติกา เพื่อนในวัยเด็กของเอลิกา เป็นคนอ่อนแอ ไม่กล้าตัดสินใจ ต้องคอยคิดคอยตัดสินใจให้เสมอ บงการได้อยู่ด้วยแล้วรู้สึกว่าตนเองสำคัญเพราะเป็นที่ต้องการ

เกศินี ลูกเลี้ยงของเอลิกา ที่เอลิกาทั้งรักและสงสาร แต่ต้องตั้งใจใช้ทดลอง เพื่อทำสิ่งที่ตนปรารถนาให้สำเร็จ ตอนที่เอามาเลี้ยง ไม่ได้คิดว่าจะมีความรู้สึกรักและผูกพันแบบนี้

อิสระ นักการเมืองฝ่ายตรงข้าม ที่คอยค้านความคิดของเอลิกาเสมอ เอลิกาไม่ชอบอิสระแต่ก็มองเห็นผลประโยชน์ว่าถ้าได้อิสระมาร่วมมือก็จะได้ เพราะเห็นว่าเป็น

คนที่ไม่ถอยเหมือนกัน และลึกๆ ก็อยากให้อิสระรู้สึกดีและยอมรับตน

กฤติกา (เพื่อนของเอลิกา)

หญิงม่าย สามีตาย วัยกลางคน หัวอ่อน ไม่มีความมั่นใจ ใครทำอะไรก็เห็นตาม ชักลัว หวาดระแวง ก่อนติดคุกเป็นแม่บ้านที่ไม่รู้ว่าสามีทำงานอะไร อยู่ไปวันๆ ไม่คิดมาก ไม่มีเป้าหมายในชีวิตอะไร เพราะชีวิตมีความสุขตั้งแต่เด็กจนโต และมีคนวางแผนให้เสมอ ความต้องการ สูงสุดคือ มีชีวิตครอบครัวที่อบอุ่นพร้อมหน้า พ่อแม่ลูก

Objective และ Action หลัก : ต้องการให้อเอลิกายอมปล่อยให้เกิดหนีกลับออกไปอยู่กับตน

Conflict : ความรักตัวกลัวตายกับหน้าที่ของแม่ที่ต้องปกป้องลูก

Spine : ความพยายามต่อสู้ระหว่างหน้าที่กับความปรารถนาของตนเอง

ความสัมพันธ์กับตัวละครอื่น

เอลิกา เป็นเพื่อนกันแต่เด็ก มีปัญหาอะไรก็ปรึกษาเสมอ อยู่ด้วยแล้วรู้สึกปลอดภัย แต่ก็กลัว เพราะรู้สึกว่าเอลิกาคู และเอาจริงเสมอ ไม่กล้าขัดใจเพราะไม่รู้ว่าเมื่อไหร่จะส่งเธอกลับเข้าไปในคุกอีก

อิสระ ไม่รู้จักมากนัก แต่ก็ไว้วางใจเพราะเป็นคนสนิทของสามี และรู้สึกเป็นหนี้บุญคุณที่ช่วยเหลือตนออกมาจากคุก เป็นเพื่อนคุยต่างวัย อยากให้อิสระช่วยพาออกไป

เกศินี เห็นครั้งแรกก็รักและรู้สึกผิดมากที่ทิ้งลูกไป เจ็บปวดที่เห็นเขาทรมาน อยากให้เกศินีอภัยและรักตน

อิสระ (ฝ่ายตรงข้ามในสภาพของเอลิกา)

นักการเมืองหนุ่มไฟแรง อายุ 30 ต้นๆ ใจร้อน ต้องการพิสูจน์ตัวเอง มีอุดมการณ์สูง เชื่อในเรื่องความเท่าเทียมกัน และธรรมชาติจึงไม่เชื่อในเรื่องการกำหนดวิธีการเกิดด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของรัฐบาล มีหัวต่อต้าน พร้อมจะทำงานใหญ่เพื่อส่วนรวมเสมอ ถึงขั้นยอมเสียบางส่วนเพื่องานที่ใหญ่กว่า ความต้องการสูงสุด คือ แก้ไขกฎหมาย และทำให้ทุกคนเกิดมาได้อย่างอิสระ

Objective และ Action หลัก : ต้องการทำให้เอลิกาเปลี่ยนใจและมาช่วยกันแก้กฎหมาย

และทำให้กฤติกายอมพาเกศินีหนีออกไป

Conflict : หน้าที่ของการเป็นคนดี (สงสารเห็นใจแม่ลูกคู่นี้) กับความปรารถนาของตัวเอง

(พาเกศินีออกไปเพื่อใช้ล่อเอลิกา)

Spine : ความพยายามต่อสู้ระหว่างหน้าที่กับความปรารถนาของตนเอง

ความสัมพันธ์กับตัวละครอื่น

เอลิกา	มีความคิดที่ขัดแย้งกันเสมอ แข่งกันลึกๆ ไม่เข้าใจและไม่ยอมรับความคิดของเอลิกา คิดว่าเป็นคนไม่มีจิตใจ อารมณ์ และไม่มีมนุษยธรรม
กฤติกา	อยากช่วยแต่บางครั้งก็รำคาญที่เป็นคนตัดสินใจช้า ชักลวนเกินกว่าเหตุ และรู้สึกว่างกฤติกาเห็นแก่ตัวเกินไปในบางครั้ง
เกศินี	สงสารและเห็นใจ อยากพาออกไปแต่ก็สับสนว่าจะช่วยเกศินีได้หรือไม่

เกศินี (ลูกเลี้ยงของเอลิกา)

เด็กหญิงวัย 16 ปี แต่ดูเหมือนเด็กอายุ 12 ปีมากกว่า เพราะตัวที่เล็กกว่าเด็กในวัยเดียวกันและไม่เคยได้ไปสัมผัสกับโลกนอกห้องทดลองเลย เชื่อว่าตัวเองไม่สบายและมีแม่เพียงคนเดียว ความต้องการสูงสุด คือ ได้ออกไปข้างนอก

Objective และ Action หลัก : ต้องการทำให้แม่(เอลิกา) พอใจและรักษาตนให้หาย จะได้ออกไปข้างนอก

Conflict : กลัวแม่ไม่รัก จึงพยายามทำตามที่แม่บอก แต่ก็อยากออกไปข้างนอกเช่นกัน

Spine : ความพยายามต่อสู้ระหว่างหน้าที่กับความปรารถนาของตนเอง

ความสัมพันธ์กับตัวละครอื่น

เอลิกา	รักและเชื่อฟัง โลกนี้สำหรับเธอมีแม่เพียงคนเดียว ไม่กล้าขัดคำสั่งเพราะเคยถูกแม่ทำโทษบ่อยๆ และก็กลัวแม่ไม่รัก
กฤติกา	เห็นว่าเป็นคุณป้าใจดี รู้สึกดี อยู่ด้วยแล้วอบอุ่นไม่น่ากลัวเหมือนแม่ แต่ก็ไม่สนิทใจ รู้สึกว่าเป็นคนอื่นอยู่ดี
อิสระ	ประทับใจแต่แรกเห็น เพราะมีความรู้สึกถึงเพศตรงข้าม อยากอยู่ใกล้ๆ แต่ไม่รู้ทำไม เชื่อฟังและเคารพในสิ่งที่อิสระบอก

หลังจากทำความเข้าใจตัวละครกันเบื้องต้นแล้ว ในระยะเวลาสองสัปดาห์ต่อมาผู้วิจัยเน้นการซ้อมแยกฉากย่อย เพื่อจะปรับพื้นฐานการแสดง ตลอดจนเพื่อช่วยแก้ปัญหาการแสดงให้กับนักแสดงรายบุคคล ซึ่งแต่ละคนก็มีปัญหาที่หลากหลายกันไป ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องเครื่องมือต่างๆ ของนักแสดงไม่พร้อมเช่น การเปล่งเสียงไม่ชัด ความพร้อมของอารมณ์ความรู้สึก ความ

เข้าใจเรื่องการแสดง เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยในฐานะผู้กำกับการแสดงก็ได้ใช้แบบฝึกหัดต่างๆ เข้าช่วย เพื่อแก้ปัญหาเหล่านั้น แม้ผลที่ได้จะไม่ดีเยี่ยมแต่ก็เห็นพัฒนาการของนักแสดงในระดับหนึ่ง

4.2.2.3 ปัญหาและการแก้ปัญหาในการกำกับการแสดง

หลังจากซ้อมไปเป็นระยะเวลา 1 เดือนแล้ว ในเดือนที่ 2 ของการซ้อม ผู้วิจัยเริ่มซ้อมฉากต่อเนื่อง นักแสดงจึงมีโอกาสดูฉากร่วมกัน²⁷ จากการซ้อมในระยะนี้ ผู้วิจัยพบปัญหาทางการแสดงอื่นนอกเหนือจากปัญหาส่วนตัวของนักแสดงแต่ละคน นั่นคือปัญหาเรื่องความเหมาะสมของนักแสดงกับตัวละคร ซึ่งเกิดจากขั้นตอนการการคัดเลือกนักแสดงนักแสดงที่เลือกมา ไม่สามารถจะถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด และการแสดงออกในสิ่งที่ผู้วิจัยตั้งเป้าไว้ได้ ผลลัพธ์ของการแสดงออกของนักแสดงแต่ละคน จะเน้นที่การแสดงอารมณ์ แสดงความรักหรือความทุกข์ทรมานของตัวละคร มากกว่าแสดงสันดานดิบของความต้องการที่กระหายอยากและความเห็นแก่ตัว อันนำไปซึ่งความน่ารังเกียจของพฤติกรรมของตัวละคร กล่าวโดยสรุปของปัญหาที่ผู้วิจัยพบในระหว่างการซ้อมและการค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ ดังนี้

4.2.2.3.1 นักแสดงสมาธิผิดที่ ซึ่งเกิดขึ้นจากความกังวล การกลัว ความไม่มั่นใจ หรือความเข้าใจผิดในการแสดง ทำให้นักแสดงไม่ได้มีสมาธิอยู่กับความต้องการหรือสถานการณ์ใดๆ ที่เกิดขึ้นตรงหน้าซึ่งทำให้เกิดความไม่กลมกลืน ไม่จริง ไม่สามารถเชื่อมกับเงื่อนไขของสถานการณ์และตัวละครได้ ซึ่งมีสาเหตุจำแนกออกได้ดังนี้

a. นักแสดงเกิดความรู้สึกเปรียบเทียบ เนื่องจากมีนักแสดง 2 คน ที่รับบทกฤติกา (double cast) คนหนึ่งอายุมากกว่าและมีประสบการณ์ การแสดงสูงกว่า ทำให้ นักแสดงอีกคนกังวลและเปรียบเทียบ กลัวทำได้ไม่ดี ทั้งนักแสดงผู้นี้ยังเป็นอาจารย์พิเศษสอนนิสิตที่มาทำหน้าที่ต่างๆ ใน production ด้วย ทำให้เวลาซ้อมมักปกป้องตัวเองจากความรู้สึกไม่มั่นใจ โดยการไม่แสดงความรู้สึกใดๆ ออกมาและสมาธิอยู่กับตนเอง สลับกับคนดูตลอดเวลา

การแก้ปัญหา ทำความเข้าใจกับนักแสดงใหม่เรื่องทัศนคติของการเป็นนักแสดง และให้กำลังใจว่านักแสดงสามารถทำได้ และทำได้ดีอยู่แล้วแม้จะมีนักแสดงสองคน ไขว่ว่าจะต้องทำออกมาแล้วเหมือนกัน ให้อิสระที่จะลอง และเป็นตัวของตัวเองเต็มที่ รวมทั้งนัดซ้อมส่วนตัวโดยแยกซ้อมนักแสดงที่รับบทเดียวกันคนละวัน และให้ทีมงานและทีมกำกับเวทีรอด้านนอกในการซ้อมบางฉาก ซึ่งก็ทำให้

²⁷ สามารถดูข้อมูลและตารางระยะเวลาซ้อมได้ในภาคผนวก ง.

นักแสดงมั่นใจขึ้น และเริ่มหันมาให้ความสนใจกับสถานการณ์และความต้องการของตัวละครเพิ่มขึ้น

b. นักแสดงมีปัญหาเรื่องการพูด เนื่องจากพูดเร็ว รวด และเมื่อต้องการปรับการพูดใหม่ จึงไปสมาธิที่ต้องพูดให้ช้า ให้ชัด มากกว่าการสื่อสาร เพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตัวละครต้องการ

การแก้ปัญหา ให้นักแสดงฝึกพูดบทของตัวเองและฝึกการหายใจ และ project เสียงทุกวัน เพื่อให้กล้ามเนื้อปากเคยชินกับการเปล่งเสียงที่ถูกต้อง และในขณะซ้อมก็ไม่เน้นวิจารณ์เรื่องการพูดไม่ชัด ซึ่งทำให้นักแสดงกังวล แต่ใช้วิธีกล่าวชมเชยในพัฒนาการ ให้กำลังใจ เพื่อให้นักแสดงไม่ต้องมาพะวง ในขณะแสดง

c. นักแสดงมีความเคยชินกับการแสดงที่เน้นบอกเล่าอารมณ์ความรู้สึก หรือบรรยายคาของตัวละครมากกว่าความเชื่อในตัวละคร โดยไปเน้นที่การทำท่าทาง หรือใช้น้ำเสียง ซึ่งเมื่อต้องปรับก็เกิดความกังวล คอยเช็คความรู้สึกว่าสิ่งที่ทำนั้นใช่หรือไม่ และตั้งใจแก้ปัญหามากเกินไปจนสมาธิไปอยู่ที่ความพยายามที่แก้ปัญหามากกว่าจะปล่อยให้อยู่กับสถานการณ์ของตัวละคร

การแก้ปัญหา กล่าวชมเชย ให้กำลังใจ สร้างความรู้สึกผ่อนคลายให้กับนักแสดง กระตุ้นความรู้สึกที่ว่า ลองดู ไม่ได้ไม่เป็นไร เพื่อให้นักแสดงลดความกดดัน และจับกำหนดจุดโฟกัสให้นักแสดงใหม่ โดยเน้นที่ความต้องการ เพื่อให้นักแสดงลืมสิ่งที่กังวลอยู่

4.2.2.3.1 นักแสดงขาดประสบการณ์ด้านการแสดงและชีวิต ทำให้ไม่เชื่อและไม่สามารถเชื่อมโยงเหตุการณ์ของตัวละครเข้ากับตัวเองได้ ทำให้การแสดงออกมาไม่น่าเชื่อถือไม่เข้มข้นและลึกซึ้ง ซึ่งต้องยอมรับว่าส่วนหนึ่งเกิดจากการเลือกนักแสดงของผู้วิจัยเอง เนื่องจากมีความเชื่อว่าละครเรื่องนี้ควรจะเป็นพื้นที่สำหรับให้นักเรียนและผู้สนใจได้ฝึกฝนการแสดง ทำให้ไม่ได้เลือกนักแสดงมืออาชีพและมีอายุตามตัวละคร ที่ปรึกษาด้านบทเองก็ได้เตือนไว้ตั้งแต่ต้นว่าให้เลือกนักแสดงที่มีประสบการณ์และเป็นผู้ใหญ่ เพราะเด็กอาจไม่เข้าใจและแสดงออกไม่ได้

การแก้ปัญหา คือ การใช้แบบฝึกหัดโดยดึงประสบการณ์ทางอารมณ์ ความรู้สึกของนักแสดงมาใช้เทียบเคียงกับสภาวะทางจิตใจของตัวละคร เช่น ความรู้สึกผิดที่มีต่อคนที่เรารัก ความเห็นแก่ตัวจนลืมคนที่เรารัก หรือความเกลียดชังคนที่โกหกหรือคดโกง การหาความเชื่อมโยงของสถานการณ์ในละครกับเหตุการณ์ปัจจุบัน การสร้างเหตุการณ์จำลอง รวมทั้งปรับบทให้ง่ายขึ้นและให้เข้ากับศักยภาพของนักแสดงที่เลือกมา

4.2.2.3.3 นักแสดงเกิดความสุขในการอยู่กับอารมณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งส่งผลให้การกระทำดำเนินไปอย่างเชื่องช้า ไม่มีความกระตือรือร้นที่จะต่อสู้เพื่อให้ได้ในสิ่งที่ต้องการ และพุ่มพ่ายหรือครวญครางเกินกว่าเหตุ

การแก้ปัญหา คือ คอยเพิ่มเงื่อนไขและกระตุ้นให้นักแสดงระลึกถึงความต้องการที่จะกระทำกับตัวละครอื่นมากกว่ารู้สึกกับตนเอง เช่น ทำโน้ตสั้นๆ ถามนักแสดงในฉากที่เล่นไปว่า ทำอะไรอยู่ อยากได้อะไรจากคู่ หรืออยากทำให้เขารู้สึกอย่างไร เพื่อให้ได้อะไร ซึ่งช่วยให้นักแสดงไปสนใจที่คู่แสดงมากกว่าความรู้สึกของตนเองและตัดบทบางช่วงที่มีแนวโน้ม ทำให้นักแสดงหมกมุ่นกับอารมณ์ออก

4.2.2.3.4 นักแสดงรู้ก่อนล่วงหน้าในการแสดง ซึ่งเกิดขึ้นกับนักแสดงที่ไม่มีประสบการณ์ในการแสดงมากนัก และมีความตั้งใจเอาจริงเอาจังกับการแสดงมากเกินไป จึงพยายามจำทุกอย่างเพื่อป้องกันความผิดพลาด สมาริสั้น บางครั้งเกิดขึ้นเมื่อนักแสดงไม่อยู่ในเงื่อนไขของตัวละคร หรือไม่เชื่อกับสถานการณ์ตรงหน้าได้อย่างเต็มที่ และเกิดขึ้นได้เมื่อนักแสดงเริ่มชินกับ blocking และ business ที่ซ้อมไปสักพักหนึ่งแล้วจึงทำให้ พุดหรือทำไปก่อนที่จะรู้สึก ซึ่งผลที่ตามมาทำให้กลายเป็นปัญหาอื่นๆ ด้วย เช่น ไม่เกิดการปะทะ เพราะนักแสดงได้จัดระบบความคิดและลำดับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นไว้ล่วงหน้าแล้ว ทำให้การแสดงขาดการตอบสนองสดๆ (reaction) นิ่ง ไม่มีชีวิต ไม่มีความลุ้นหรือพยายามมากขึ้นเพื่อให้ได้ในสิ่งที่มุ่งหวัง

การแก้ปัญหา การให้นักแสดงทำสมาธิก่อนแสดง ผ่อนคลายจากความกังวลและค่อยๆ ซึมซับเงื่อนไขของตัวละคร ให้อุ่นคลายจากความกลัวผิดพลาด ย้ำว่าความพลาดเป็นสิ่งปกติ ถ้าเกิดขึ้นให้แก้ปัญหาเฉพาะหน้า ดีกว่ากลัวจนไม่มีความสดและน่าเชื่ออยู่ในระหว่างการแสดง ให้นักแสดงกำหนดสิ่งที่คาดหวังทั้งสีหน้า แววตา น้ำเสียง จากคู่แสดงในทุกๆ สิ่งทีพุดหรือทำออกไปเพื่อให้สมาธิอยู่กับเหตุการณ์ตรงหน้า ซึ่งผลที่ได้ก็ขึ้นอยู่กับ

การเรียนรู้ของนักแสดงแต่ละคน บางคนนำไปใช้ได้ตลอดทั้งเรื่อง บางคนทำได้บ้างไม่ได้บ้างแล้วแต่วัน สรุปโดยรวมแล้วนั่นถือว่ามีพัฒนาการที่น่าพอใจ

4.2.2.3.5 นักแสดงพูดบทไม่หมายความว่า ซึ่งก็มีสาเหตุหลายประการ ได้แก่ นักแสดงอ่านภาษาไทยไม่คล่อง ทำให้แบ่งวรรคไม่เป็นและไม่เข้าใจสิ่งที่พูดอย่างลึกซึ้ง นักแสดงท่องบทจนชิน เพราะเริ่มต้นการจำบทด้วยการท่องก่อนการเข้าใจ และนักแสดงเข้าใจผิดเรื่องการแสดง ไปเน้นการสร้างเสียง ด้วยการทำให้เสียงสูงเสียงต่ำ หรือเน้นเสียงแทนการหมายความว่า

การแก้ปัญหา สำหรับนักแสดงคนแรก ใช้วิธีการอธิบายความหมาย แบ่งวรรคตอนให้ และตีความที่ละประโยค อย่างไรก็ดี ไม่ได้บันทึกเสียงอ่านออกเสียงให้นักแสดงกลับไปฟัง เพราะการทำเช่นนั้นอาจทำให้นักแสดงจำเสียง และการเว้นวรรคตอนของต้นฉบับ จนมีผลต่อการแสดงของเขาได้ ส่วนปัญหาของนักแสดงคนที่สอง ให้แก้ด้วยการให้พูดบทเป็นคำสำเนียงหรือเสียงอื่นที่ไม่ใช่ภาษาที่เข้าใจ โดยมีเงื่อนไขที่การสื่อสารความหมายของประโยคนั้นให้สัมพันธ์กับความต้องการ ทำซ้ำๆ จนเข้าใจและลืมหันการออกเสียงแบบท่องจำ ปัญหาของนักแสดงคนสุดท้าย ซึ่งเป็นคนเดียวกับปัญหาที่สอง หลังจากใช้วิธีที่กล่าวควบคู่กับการสร้างความเข้าใจในเรื่องการแสดง ทำให้ปัญหาดังกล่าวได้รับการปรับปรุง การทำเสียงลดน้อยลงและเริ่มสื่อสาร และพูดหมายความว่ามากขึ้น

4.2.2.3.6 นักแสดงไม่กล้าลองหรือเสียงทำมากกว่าที่เคยทำ เพราะยังไม่วางใจในการกระทำของตัวเอง จึงกำหนดตัวเองให้ทำเท่าที่เคยทำหรือที่เคยรู้สึก โดยเฉพาะเกิดขึ้นกับนักแสดงชายที่เพิ่งเคยเล่นละครเป็นครั้งแรก และไม่คุ้นเคยกับนักแสดงคนอื่นๆ และทีมงาน

การแก้ปัญหา คือ สร้างบรรยากาศกันเอง และหาแบบฝึกหัดสนุกๆ ที่ช่วยให้ทุกคนได้ร่วมกันคิดและรู้สึก ได้ลองทำอะไรแปลกๆ ตลกๆ โดดเินทางความรู้สึก เพื่อให้เกิดความสนิทสนมและไว้วางใจกันทั้งนักแสดงและทีมงาน รวมทั้งอธิบายให้นักแสดงเข้าใจว่า เขาสามารถทำในสิ่งที่นอกเหนือจากปกติได้ เพียงแค่ลองทำให้สุด รู้สึกให้สุด ซึ่งเป็นกระบวนการในการซ้อมและทดลอง จากนั้นเราจะเลือกสิ่งที่ได้ลองทำไปแล้วเพื่อนำมาใช้ในการแสดง

4.2.2.3.7 นักแสดงติดอยู่กับการแสดงความรักมากกว่าการแสดงความเห็นแก่ตัว เพราะนักแสดงอยู่ในวัยที่ต้องการความรัก และไม่มีวุฒิพอกที่จะหลุดไปจากความปรารถนาของตนเอง ณ ขณะนั้น

การแก้ปัญหา คือ พยายามให้นักแสดงแสดงออกถึงความเห็นแก่ตัว อยากได้ อยากเอา และให้สมารถกับความต้องการที่จะต้องได้ โดยไม่ต้องสนใจในธรรมหรือความรู้สึกผิด ที่เกิดขึ้นในใจ ให้ทำแบบฝึกหัด ด้วยการให้ทุกคนเลือกเป็นสัตว์แต่ละชนิด ต่อสู้ ดิ้นรน เพื่อให้ได้สิ่งที่ตนต้องการ ซึ่งในแบบฝึกหัดนั้น นักแสดงทุกคนหลุดพ้นจากความรู้สึกรักใคร่คนอื่นรัก และกลับมาสนใจที่ความต้องการแล้ว แต่เมื่อกลับเข้าสู่การบท ปัญหาเดิมๆ ก็กลับมาอีก

เมื่อเวลาของการเปิดแสดงใกล้เข้ามา ปัญหาหลักเรื่องการแสดงก็ยังไม่ได้รับการแก้ไข ทั้งๆ ที่ผู้วิจัยได้หยุดพักการซ้อมร่วมกัน นัดแก้ปัญหารายบุคคลแล้ว แต่ก็มีได้ผล เมื่อเชิญ อ. ดังกมล ณ ป้อมเพชร ซึ่งเป็นหัวหน้าโครงการวิจัยเรื่องเก่าเล่าใหม่ และทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา เรื่องการนำบทมาจัดแสดงละคร มาชมการซ้อม อาจารย์ได้ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

ก. ให้ผู้วิจัยกลับไปดูวัตถุประสงค์เริ่มต้นในการสร้างบทใหม่ โดยเฉพาะประเด็นของการกำหนดตัวละครหลัก ตอนนี้ตัวละครหลักได้เปลี่ยนจากเอลิกาแล้ว จะเลือกอะไร และทำอะไร

ข. ปัญหาหลักของนักแสดง ที่ทำให้ไม่สามารถแสดงออกตามแนวทางของการกำกับ การแสดงที่ผู้วิจัยต้องการนั้น (ปัญหาในข้อ 7) สรุปว่าน่าจะเป็นปัญหาทางจิตวิทยาซึ่งเกิดจากทัศนคติ และมุมมองของนักแสดงเอง ที่ยังไม่พร้อมจะแสดงความเลวออกมา เพราะกลัวจะถูกมองว่าไม่ดี และจะไม่ได้รับความรัก การแก้ไขตรงส่วนนี้คงต้องใช้เวลาในการปรับทัศนคติกับนักแสดงสักระยะ แต่ด้วยเงื่อนไขของเวลาที่จำกัด ผู้วิจัยต้องเลือกระหว่างเปลี่ยนตัวนักแสดง หรือปรับบท

ค. ถ้าเลือกที่จะปรับบท ต้องทำให้บทสั้นลงเพื่อให้ทันเวลาเปิดการแสดง

4.2.2.4 การปรับบทละคร

หลังจากใช้เวลาเท่าที่จะทำได้ในการตัดสินใจ ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะแก้ปัญหาด้วยการปรับบทใหม่ โดยไม่เปลี่ยนตัวนักแสดงแต่อย่างใด เนื่องจากผู้วิจัยเชื่อว่าความผิดพลาดเกิดขึ้นจากการกำกับการแสดงของผู้วิจัยเอง ที่มีสามารถแก้ปัญหานักแสดงที่เลือกมาได้ และ

เนื่องจากวัตถุประสงค์ในตอนแรกที่เลือกนักแสดงเหล่านี้ เพราะเชื่อว่าผู้วิจัยจะสามารถใช้เวลาเท่าที่มีในการพัฒนา ผักผ่อน และแก้ปัญหาการแสดงให้พวกเขาได้ แต่เมื่อทำไม่ได้ ความผิน่าจะเป็นที่ตัวผู้วิจัยเอง เมื่อทบทวนปัญหาทั้งหมดเทียบกับระยะเวลาแล้ว ผู้วิจัยจึงตัดสินใจปรับบทตามรายละเอียด ดังนี้ 1. ตัดให้บทสั้นลง 2. ลดบทของกฤติกาและเกศินีลง และเพิ่มบทให้กับเอลิกา 3. สามปรับบทสนทนาบางช่วงที่มีแนวโน้มให้นักแสดงจับทางผิด และไปเล่นที่อารมณ์มากกว่าสื่อสารความรู้สึก

การแก้ปัญหาทั้งสองนี้ช่วยให้ได้ประโยชน์ ดังนี้

4.2.2.4.1 ปัญหาเรื่องความยาวของบทกับระยะเวลาในการซ้อมมีความเป็นไปได้มากขึ้น

4.2.2.4.2 ปัญหาเรื่องนักแสดง เนื่องจากนักแสดงที่รับบทเป็นกฤติกาซึ่งมีบทมาก แต่ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกของตัวละครออกมา และปรับเปลี่ยนทัศนคติและความเข้าใจเรื่องการแสดงใหม่ได้ทัน จึงเพิ่มบทให้กับเอลิกา ซึ่งเป็นนักแสดงที่รับบทนี้มีศักยภาพที่จะพัฒนาได้ทัน และจับทิศทางของละครได้ชัดเจนอยู่แล้ว รวมทั้งตัดบทบางส่วนของอิสระและเกศินีด้วยเพื่อแก้ปัญหาในส่วนการแสดงของทั้งสอง

4.2.2.4.3 การเพิ่มบทบทให้เอลิกานี้ ยังช่วยให้บทละครมีความชัดเจนขึ้น ในเรื่องการดำเนินเรื่องตามตัวละครเอกที่ผู้วิจัยตั้งใจไว้แต่เริ่มต้นว่าเป็นเอลิกาหรือแม่มดในนิทาน ซึ่งก่อนหน้านี้การปรับบทนั้น น้ำหนักของบทหลายๆ ตอนตกอยู่ที่กฤติกามากกว่า และดูเหมือนว่าการกระทำส่วนใหญ่ในเรื่องจะเป็นของกฤติกามากกว่าเอลิกาเสียด้วยซ้ำ

4.2.2.4.4 การปรับบทครั้งนี้ยังมีผลกับทิศทางการกำกับการแสดงด้วย เนื่องจากตอนต้นผู้วิจัยต้องการให้คนดูติดตามตัวละครอย่างละเอียด การกำกับการแสดงจึงเน้นให้นักแสดงใช้เวลากับการหยุดคิดและนั่งนานมาก รวมถึงให้ขยับร่างกายและการเคลื่อนไหวที่น้อยมาก เพื่อสร้างความอึดอัด แต่การจะทำเช่นนั้นได้การแสดงของนักแสดงต้องชัดเจนมากกว่าความเงิบที่เกิดขึ้นนั้น มีความหมายหรือเกิดความรู้สึกอะไรข้างในใจ ซึ่งเมื่อนักแสดงไม่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกที่ชัดเจนได้ ผลที่ตามมาคือนอกจากความอึดอัดแล้ว ยังอาจทำให้คนดูเบื่อและหลับได้อีกด้วย²⁸

4.2.2.4 การทำงานร่วมกับฝ่ายต่าง ๆ

หลังจากปรับบทละครแล้ว นักแสดงจำเป็นจะต้องปรับการแสดงให้ตรงตามรายละเอียดที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย ในสองสัปดาห์หลังจากการปรับเปลี่ยนบทเป็นการซ้อมพร้อมทั้งฝ่ายเทคนิคต่างๆ ในช่วงนี้นักแสดงจะได้มีโอกาสซ้อมกับฉาก อุปกรณ์ประกอบฉาก เครื่อง

²⁸ บทที่ปรับเปลี่ยนในครั้งนี้อยู่หลาย จึงไม่สามารถนำมาแสดงในรายงานฉบับนี้ได้

แต่งกาย ตลอดจนแสง และสีผสมตามลำดับการแสดงจริง แต่เมื่อถึงระยะเวลานี้ปัญหาที่เกิดขึ้นอีกหนึ่งปัญหาคือ เอนิเมชั่นที่จะใช้ฉายในเรื่องทำไม่เสร็จทั้งหมด และมีแนวโน้มว่าจะเสร็จไม่ทันกำหนดแสดง ผู้วิจัยจึงตัดสินใจแก้ปัญหาลอง ด้วยการยกเลิกภาพเอนิเมชั่นทั้งหมด และเข้าห้องอัด เลือกบางฉากในภาพยนตร์เรื่องต่างๆ มาตัดต่อแทน เพื่อให้ภาพที่ปรากฏบนจอภาพเป็นไปในสไตล์เดียวกัน

นอกจากนั้นแล้ว เสื้อผ้าก็มีปัญหา เนื่องจากชุดที่ตัดมาไม่ช่วยให้นักแสดงเคลื่อนไหวได้ง่าย การเปลี่ยนเสื้อผ้าง่ายลำบาก ไม่ทันต่อการเปลี่ยนฉาก ผู้วิจัยจึงตัดสินใจลดจำนวนเสื้อผ้างาน ให้นักแสดงทุกคนสวมเสื้อผ้าชุดเดียวตลอดทั้งเรื่อง

อย่างไรก็ดี แม้ปัญหาเรื่ององค์ประกอบต่างๆ จะได้รับการแก้ไขแล้ว แต่ปัญหาลหลักคือ เรื่องการแสดงและการกำกับแสดง ยังคงมีปัญหาอยู่ ซึ่งในตอนนี้อยู่ที่ผู้วิจัยเริ่มสับสนว่า ปัญหาอยู่ที่บทหรือการกำกับการแสดง ทางเลือกเดียวที่คิดว่าจะเป็นทางออกที่ดีที่สุดขณะนี้ คือ การปรับบทอีกครั้ง²⁹ โดยทำให้สั้นลงอีก และเน้นแก้ปัญหเฉพาะกับนักแสดง ที่มีแนวโน้มว่าจะกำกับได้ เพื่อให้เรื่องดำเนินไปได้ทันวันเปิดแสดง และรวมถึงตัดฉากเอนิเมชันนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** ออก ซึ่งแต่เดิมวางแผนไว้ว่าจะให้ปรากฏแทรกขึ้นมาในระหว่างที่กฤติกาเล่นนิทานให้เกศินีฟัง ทั้งนี้

การปรับบทครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกวิธีการใหม่ คือ ไม่ปรับบทเอง แต่เปิดโอกาสให้นักแสดงซึ่งในขณะนี้เข้าใจเหตุผลในการกระทำของตัวเองละคร ตลอดจนเรื่องราวทั้งหมดในบทละครอย่างดีแล้วได้ทดลองพูดและทำตามเงื่อนไขของตัวเองละคร (improvisation) ซึ่งการทดลองในครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อสรุป ในการปรับบท ดังนี้

1. ความยาวของบทเหลือ 50 นาที จากความยาวเดิม 2 ชั่วโมง
2. คงไว้แต่เฉพาะประเด็นหลักๆ ประเด็นเดียว รายละเอียดอื่นที่เป็นข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับเรื่องถูกตัดทั้งหมด
3. เปลี่ยนบทสนทนาให้ตรงไปตรงมายิ่งขึ้น
4. เปลี่ยนจุดจบของตัวละคร จากตอนจบเดิมที่ยังให้ความหวังว่า แม้เกศินี (ราพุนเซล) จะตาย แต่ชีวิตหลังความตายเธอก็ยังได้พบกับคนที่รัก นั่นคืออิสระและกฤติกา เป็นการจบด้วยความหายหน้าของเอลิกา คือ หายหน้าทางความรู้สึกของตัวเองละคร ที่ต้องสูญเสียเกศินีไปด้วยน้ำมือของตนเอง ซึ่งทำให้โลกในละครนี้น่าหดหู่และสิ้นหวัง

²⁹ การปรับบทที่กล่าวในรายงานฉบับนี้ หมายถึง การปรับในโครงเรื่องหลัก ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 2 ครั้งใหญ่ แต่การปรับบททั้งหมดนั้น มีอยู่ด้วยกันหลายครั้ง แต่เป็นการปรับเล็กๆ น้อยๆ เช่น ปรับคำ เปลี่ยนประโยค สลับคำและประโยค เพื่อให้ได้ความหมายที่ชัดเจนขึ้น

10/08/04

เกศารapunเซลล์

ฉาก 1 เมื่อมันเปิดจะเห็นจอภาพขนาดใหญ่พร้อมคำบรรยาย

คำบรรยาย ผลกระทบจากสงครามนิวเคลียร์ ในปี 2585 ทำให้โครโมโซมที่ 17 ในช่วง 17Q12 – 17Q19 กับโครโมโซมที่ 12 ในช่วง 12Q13 และยีนส์บนโครโมโซมที่ 1 และ 5 เกิดการทำงานผิดปกติ มีผลให้ผมหรือขน รูขุมขน (Hairs and Hair Follicles) และต่อมไขมัน (Sebaceous Glands) ซึ่งเป็นอวัยวะปกติที่กำเนิดจากผิวหนัง (Skin Derivatives) ได้หายไป

รัฐบาลต้องใช้งบประมาณจำนวนมหาศาลเพื่อรักษาชีวิตของประชาชนที่เหลือ ด้วยการสร้างเครื่องผลิตออกซิเจนขนาดใหญ่และโดมกระจกครอบทั้งประเทศ 15 ปี ต่อมา สภาประชาชนแห่งชาติได้มีมติให้ใช้นโยบายการคุมกำเนิด 2600 โดยกำหนดให้ เด็กทุกคนที่จะเกิดมาต้องได้รับอนุญาตการเกิดจากรัฐบาล และให้สิทธิพิเศษกับเด็กที่เกิดด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

แต่เมื่อการรณรงค์ไม่ได้ผลเต็มที่ในปี 2700

สภาประชาชนแห่งชาติได้ออกกฎหมายจำกัดการเกิด คือ

ไม่อนุญาตให้ประชาชนมีเพศสัมพันธ์จนก่อให้เกิดการปฏิสนธิตามธรรมชาติ

ทั้งนี้ทั้งนั้นเพื่อให้ประชาชนที่จะเกิดขึ้นด้วยวิธีทางวิทยาศาสตร์เป็นบุคคลที่มีศักยภาพสูงในการดำรงชีวิตบนโลก

และกำหนดให้ประชาชนที่เกิดด้วยวิธีตามธรรมชาติก่อนปี 2700

เป็นประชาชนชั้นสองที่มีสิทธิจำกัด

ภาพบนจอค่อยๆ เฟดหายไป เอลิกาเข้ามา

เอลิกา

เอลิกา ขจัดโรคภัย

รัฐมนตรีนว่าการกระทรวงพิทักษ์มนุษย์ขอรายงานผลงานที่ผ่านมาของกระทรวงต่อท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติค่ะ ตั้งแต่ปี 2700 เป็นต้นมา

กระทรวงพิทักษ์มนุษย์ได้ทำหน้าที่ดูแลปัญหาทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประชาชนมา

โดยตลอด ขณะนี้กระทรวงของเราสามารถควบคุมจำนวนประชากรได้แล้ว
และได้ลดจำนวนผู้ลักลอบมีบุตรด้วยการมีเพศสัมพันธ์ได้ถึงร้อยละ 70
และกำจัดเด็กที่เกิดอย่างผิดกฎหมายได้ถึง 99 เปอร์เซนต์ค่ะ
เท่านั้นยังไม่พอนะคะ ผลสำรวจความพอใจของประชาชนก็อยู่ในระดับสูงถึง
85.46 เปอร์เซนต์ค่ะ เพราะฉะนั้น..... (เอลิกาหยุด มองไปทางที่นั่งของสมาชิก)

อิสระ ปรากฏตัวขึ้นจากด้านที่นั่งของสมาชิก

อิสระ ผมนายอิสระ วาทะ สมาชิกสภาประชาชนมณฑล 16 พรรคทางเลือก ขอใช้สิทธิ
ข้อ 22 วรรค 3 หรือท่านประธานครับ จากรายงานที่ท่านรัฐมนตรีกล่าวมา
เห็นได้ชัดเจนครับว่าผลงานที่กระทรวงนี้ทำมากที่สุด คือการฆ่าคน
คนที่พวกเขาฆ่าคือเด็กบริสุทธิ์ เด็กตาบอดๆ ที่ต้องตายทั้งๆ ที่เขาไม่ได้ทำผิดอะไร
ท่านคิดว่าเราควรจะมีงบประมาณให้กระทรวงนี้นำไปใช้ฆ่าคนอื่นอีกหรือครับ
ถ้าสิ่งที่ท่านรัฐมนตรีกล่าวมาเป็นความจริง
ทำไมถึงมีประชาชนไปเข้าร่วมกับพวกต่อต้านมากขนาดขึ้นนั้น ทำไมครับ

เอลิกา พวกเรากำลังถูกดึงออกนอกประเด็นนะค่ะ
เรากำลังพิจารณาเรื่องการเพิ่มงบประมาณ
ท่านสมาชิกโปรดพิจารณาให้ตรงประเด็นด้วยนะค่ะ

อิสระ เป็นประเด็นเดียวกันครับ เพราะเรากำลังจะให้เงินกับกระทรวงนี้ทำไปใช้ฆ่าคน

เอลิกา ท่านสมาชิกคะ ประเทศเรากำลังประสบปัญหาหะคะ

เรามีทรัพยากรและออกซิเจนที่จำกัด
เราจึงต้องเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับคนที่พร้อมที่สุดเท่าค่ะ

อิสระ คุณเอาอะไรมาวัดล่ะครับว่าคนที่พร้อมที่สุดคือคนที่เกิดด้วยวิธีทาง
วิทยาศาสตร์ทั้งๆ ที่คุณยังไม่ให้โอกาสคนที่เกิดด้วยวิธีทางธรรมชาติเลย

เอลิกา ก็ถ้าปล่อยให้คนพวกนั้นเกิดมา ประเทศเราจะอยู่รอดได้ยังไง
จะต้องเสียทรัพยากรเท่าไรไปกับคนพวกนั้น

อิสระ แต่ถ้าเขาเกิดมาแล้ว เขาก็ควรมีสิทธิได้มีชีวิตบนโลกนี้ เขาไม่ได้ทำผิด
คนที่ผิดคือพ่อแม่เขา

- เอลิกา ซึ่งประเทศเราก็มีกฎหมายที่ใช้ลงโทษคนพวกนั้นอย่างชัดเจนแล้ว
ยกเลิกนโยบายฆ่าเด็กและการจำกัดการเกิดเถอะครับ
ท่านประธานคะ เราอยู่ในวาระเพิ่มงบประมาณนะคะ
ไม่ใช่วาระการแก้ไขกฎหมายคะ (มองประธาน พยักหน้ารับ) ขอขอบคุณคะ ท่านคะ
นอกจากเหตุผลที่ดีฉันได้เสนอไปแล้ว
เหตุผลสำคัญอีกประการที่ดีฉันอยากให้สภาพิจารณาเพิ่มงบประมาณให้กระทรวง
พิทักษ์มนุษยต่อไป คือ โครงการของสถาบันวิจัยทางรอดของมนุษย์ รหัส 004
REBORNING PROJECT โปรดเช็คในจอมอนิเตอร์ของพวกท่านคะ
โครงการทดลองนี้อยู่ในระยะที่สี่คะ ถ้าเราทำโครงการนี้สำเร็จ
เราจะแก้ไขปัญหาเรื่องสุขภาพประชาชนได้
ทุกท่านคงทราบดีแล้วนะคะว่าเพราะการที่โครโมโซมของเราบกพร่อง
ทำให้ผิวหนังของเราไม่มีรูขุมขนไปด้วย
ซึ่งทำให้มีปัญหาในการระบายของเสียออกจากร่างกาย
ฝุ่นละอองก็เข้าสู่ร่างกายได้ง่ายขึ้น...ผิวหนังก็ได้รับ...(พยักหน้ารับท่านประธาน)
- อิสระ ท่านประธานครับ ผมนายอิสระ วาทะ สมาชิกสภาประชาชนมณฑล 16
พรรคทางเลือก ขอใช้สิทธิ์ข้อ 25 ครับ
ผมอยากให้เลื่อนวาระพิจารณาเรื่องนี้ออกไปก่อน
ผมเชื่อว่าโครงการนี้ต้องนำคนมาทดลองครับ
- เอลิกา ไม่จริงคะ โครงการของเราไม่มีคนเข้ามาเกี่ยวข้อง
และถ้าเราทำสำเร็จจะแก้ไขปัญหาคือ ในประเทศได้
และประเทศของเราก็จะก้าวขึ้นสู่ความเป็นผู้นำในด้านนี้ด้วยนะคะ
- อิสระ ท่านประธานครับ วิทยาศาสตร์ไม่มีทางสร้างธรรมชาติได้
ถ้าเราอยากจะทำกลับไปมีสิ่งที่เป็นธรรมชาติ
เราต้องปล่อยให้ธรรมชาติสร้างธรรมชาติครับ
เพราะฉะนั้นถ้าเราจะกู้โครโมโซมพวกนั้นกลับมา
ผมเชื่อว่าจะต้องสร้างมาจากคนเท่านั้น
ผมมั่นใจครับว่าโครงการนี้ต้องนำคนมาทดลอง และเขากำลังทรมานคนอยู่ครับ
ขอเวลาผมตรวจสอบ เลื่อนไปก่อนเถอะครับ

(ทั้งคู่เจียบไปสักครู่ใหญ่ ต่างลั่นคำตอบจากสภา)

เอลิกา ว่ายังไงคะ...คะ

(ทั้งคู่เคารพประธาน ประธานปิดการประชุมและออกไป)

เอลิกา (หันมาพูดกับอิสระ) เลิกยุ่งกับฉันสักทีได้ไหม

อิสระ ไม่ ผมจะไม่ยอมให้คุณทำร้ายใครได้อีก

(ไฟดับ)

ฉาก 2 เวลาค่ำ ภายในห้องทดลองซึ่งเป็นห้องโล่งๆ ประตูทางเข้าอยู่ตรงกลาง ด้านขวาเห็นอุปกรณ์ทางเคมีและคอมพิวเตอร์ ด้านซ้ายเป็นตู้กระจก ซึ่งด้านในเห็นเกศินีนั่งกึ่งยืน ผมยาวสลวย มีสายออกซิเจนที่จุมก ไฟยังไม่สว่างให้เห็นเกศินี เราเห็นแต่เอลิกาพยายามตัดสินใจทำอะไรสักอย่าง เกศินีร้องขึ้นเพราะฝันร้าย ไฟที่เกศินีขึ้น

เอลิกา (เข้าไปปลอบ) เป็นอะไรอีก

เกศินี มันมาอีกแล้ว มันตามมาอีกแล้ว ปล่อย ปล่อยหนู ปล่อย

เอลิกา ไม่เป็นไรแล้ว ไม่ต้องร้อง

เกศินี (ลืมหืมตาขึ้น) แม่...เจ็บ เจ็บ

เอลิกา (พยายามบังคับตัวเองให้ฉีดยานอนหลับให้เกศินี) หนน้อย เดี่ยวก็ไม่เจ็บแล้ว

ไฟดับ

ฉาก 3 ที่หน้าห้องทดลองเอลิกา

อิสระ ทำไมถึงให้ผมพาหนี่มาที่นี่

กฤติกา ฉันอยากให้เธอช่วย เอาลูกฉันคืนจากเอลิกา

อิสระ ลูกคุณ

กฤติกา ฉันฝากเขาไว้ก่อนที่จะถูกจับเข้าคุก
 อิศระ เขาไม่ฆ่าลูกคุณไปแล้วหรอ ลูกคุณเกิดอย่างผิดกฎหมายนี่
 กฤติกา ไม่หรอ ฉันว่าเขาต้องยังมีชีวิตอยู่ เขาต้องอยู่
 อิศระ ถ้าผมช่วยคุณกิติได้ทัน คุณคงได้อยู่กับลูก
 กฤติกา เธอทำหน้าที่ของเธอได้ดีที่สุดแล้ว
 อิศระ (ส่งสร้อยให้) ก่อนตายเขาฝากให้คุณ แล้วก็บอกด้วยว่าเขารักคุณกับลูกมาก
 กฤติกา เสียายที่เขาไม่ได้เห็นลูก...อิสระ ถ้าฉันเป็นอะไรไปเธอต้องช่วยลูกฉันนะ
 อิศระ ครับ เข้าไปก่อน มีอะไรติดต่อกันนะ

กฤติกา เข้าไป **อิสระ** มองตามแล้วกลับเข้าไปอีกทาง

ฉาก 4 ห้องทดลองเอลิกา เวลาต่อเนื่อง เอลิกาเอาเข็มเจาะที่ท้องเกศินี กฤติกาเข้า

กฤติกา เอลิกา
 เอลิกา (รีบปิดไฟตู้ทดลองเกศินีแล้วเดินเลี่ยงไปทางอื่น) เธอออกมาตั้งแต่เมื่อไร
 กฤติกา ลูกฉันล่ะ เกศินี เขาอยู่ไหน ปลอดภัยรึเปล่า
 เอลิกา เขาตายแล้ว
 กฤติกา ทำไมเขาถึงตาย
 เอลิกา ก็เป็นอย่างนี้ล่ะ เด็กที่เกิดเองจากการปฏิสนธิตามธรรมชาติ อ่อนแอ อยู่ได้ไม่นาน
 กฤติกา ไม่จริง เขาต้องอยู่ได้ เขายังอยู่ในท้องฉันได้ตั้งนาน ตอนเกิดมาก็ดูแข็งแรงดี
 ฉันยังได้เห็นหน้าเขา เห็นตาเขา แล้วก็เห็นผมเขา เขามีผมด้วย
 เขาต้องแข็งแรงกว่าคนอื่นด้วยซ้ำ
 เอลิกา ไม่หรอ ลูกเธอต่างจากเด็กคนอื่น เขาเลยอยู่ไม่ได้ในอากาศแบบที่พวกเราอยู่
 กฤติกา แล้วทำไมเธอไม่ช่วยเขา ทำไมปล่อยให้เขาตาย
 เอลิกา ถ้าจะโทษ โกรธตัวเองดีกว่า ที่ปล่อยให้เขาเกิดมาเป็นแบบนี้ เพราะเธอเขาถึงตาย
 กฤติกา ศพเขาล่ะ
 เอลิกา ทำลายแล้ว ไม่มีที่เก็บหรอ...กลับไปได้แล้ว หรืออยากให้ฉันเรียกคนมาจับเธอ

เกศินี ร้องขึ้นเพราะฝันร้าย และเจ็บปวด

เกศินี แม่ แม่ แม่
 กฤติกา นั่นใคร
 เอลิกา ลูกฉัน
 กฤติกา เธอไม่มีวันมีลูกเองได้ (จะเข้าไปหาเกศินี)
 เอลิกา อย่ายุ่งกับเขานะ ไปได้แล้ว
 กฤติกา เธอทำอะไรเขา... เธอใช้เขาทดลองใช่ไหม
 เอลิกา ไม่ใช่
 กฤติกา ถ้าฉันเธอทำอะไรกับเขา
 เอลิกา ฉันบอกให้ไป

กฤติกา ดึง **เอลิกา** ที่ขวางทางให้พ้น แล้วพยายามจะเปิดตู้

กฤติกา เกศินี เกศินี (เปิดตู้สำเร็จ พิจารณาอย่างละเอียด) เกศินี ไข่ลูกจริงๆ
 เอลิกา ลูกเธอตายไปแล้ว
 กฤติกา ฉันจำเขาได้ ฉันจำเขาได้
 เอลิกา ก็บอกว่าไม่ใช่ เป็นบ้าไปแล้วหรือ ลูกเธอตายไปแล้ว นี่ลูกฉัน
 กฤติกา เธอไม่มีทางมีลูกที่มีผมได้
 และเธอก็ไม่มีทางหาเด็กที่มีผมที่ไหนมาทดลองได้ด้วยนอกจากเขาจะเป็นลูกฉัน
 เกศินี (เข้าไปจับตัวอย่างรักใคร่)
 เอลิกา (เข้าไปจับมือกฤติกาให้ออกจากเกศินี) อย่ายุ่งกับเขานะ
 กฤติกา เธอทำอะไรเขา บอกฉันมานะ เธอทำอะไร เขาเจ็บรีเปล่า เขาทรมานรีเปล่า
 เอลิกา เธอไม่มีสิทธิ์มาไยววาย จำไม่ได้หรือว่าเขาเป็นคนทิ้งเขาไป
 กฤติกา ฉันไม่ได้อยากทิ้งเขาไปเธอก็รู้ ฉันถึงคิดถึงเขา คิดถึงเขาทุกวัน
 รอทุกวันที่จะได้ออกมาเจอเขา เอลิกา คืนเขาให้ฉันเถอะนะ ให้ฉันได้อยู่กับเขา
 เอลิกา ได้ แต่เธอต้องอยู่ที่นี้ ห้ามออกไปไหน แล้วให้ฮอริโมนเขาทุกวัน
 ถ้าช่วงไหนเขาตื่นขึ้นมากก็ให้ยานอนหลับเขา อย่าให้เขาตื่นขึ้นมาร้องได้ล่ะ

กฤติกา จะให้ฉันฉีดยาลูกตัวเองแทนเธอสินะ ฉันทำไม่ได้หรอก
 ไม่มีแม่คนไหนทำแบบนี้กับลูกตัวเองได้หรอก

เอลิกา ฉันถึงให้เธอทำแทนไงล่ะ

กฤติกา ...

เอลิกา เลือกลงแล้วกันว่าจะทำหรือจะออกไปตาย

กฤติกา (ตัดสินใจ)

เอลิกา จำไว้นะ ห้ามพาเขาออกมาข้างนอก ถ้าเขาออกมาเขาจะตาย

เอลิกา เดินไปกดลิศประตูที่คอมพิวเตอร์ แล้วเข้าไปในห้องทดลองด้านขวาของเวที

ไฟดับ

ฉาก 5 บนจอภาพ ปรากฏภาพเอ็นิเมชั่นของสวนกุหลาบ ที่ปลูกให้ขึ้นเองตามธรรมชาติ ดอกออกมาสีไม่สด ต้นเล็ก อ่อนแอ ในที่สุดก็ถูกทำลายอีกสวนเป็นการปลูกที่เกิดจากการเลือกเมล็ดพันธุ์อย่างดี ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กลายเป็นสวนกุหลาบที่ออกดอกสวยงาม แข็งแรง หลากหลายสี ได้รับการรับรองจาก World Standard 2747 ปรากฏภาพดร. เอลิกา และสัญลักษณ์กระทรวงพิทักษ์มนุษย์

เอลิกา (อย่างเป็นทางการ) อยากให้ลูกคุณเป็นอย่างกุหลาบต้นไหน คุณเท่านั้นที่มีสิทธิ์เลือก แจกเบาะแสผู้กระทำผิดและศึกษาข้อมูลการกำหนดลักษณะบุตรได้ทุกที่ที่คุณเห็นสัญลักษณ์กระทรวงพิทักษ์มนุษย์

ฉาก 6 วันรุ่งขึ้น ห้องทดลองเอลิกา ไฟขึ้นเห็นกฤติกากับอิสระ

กฤติกา ทำยังไงดี

อิสระ หนี พาเขาหนีไป

กฤติกา ไม่ได้ ถ้าพาเขาออกมาเขาจะตาย

อิสระ ไม่หรอกครับ ร่างกายมนุษย์ต้องปรับสภาพกับอากาศได้เอง เขาเป็นคนนะครับ มีทุกอย่างเหมือนเรา มีมากกว่าด้วยซ้ำ เอาเขาออกมาแล้วไปกัน

กฤติกา ไม่ได้ เสียเกินไป
 อีสระ ถ้าไม่ทำตอนนี้ เราจะไม่มีโอกาสแล้วนะครับ
 กฤติกา แต่ถ้าออกมาแล้วเขาตายล่ะ ไม่ได้ หาวิธีอื่น

ทั้งสองคนพยายามคิดหาวิธีอื่น

กฤติกา คนของเธอไง ให้พวกเขามาช่วยสิ
 อีสระ มาแล้วจะช่วยอะไรได้
 กฤติกา เอาหมอมาร่วม เพื่อเกศินีเป็นอะไรจะได้ช่วยทัน
 อีสระ ผมจะไปหาหมอที่ไหน ใครจะยอมมาเสี่ยงที่นี่
 กฤติกา ก็พวกต่อต้านไง เธอสนับสนุนเขานี้
 เขาต้องช่วยเธอแน่ๆ ไม่มีใครเป็นหมอเลยเธอ
 อีสระ ผมว่าช้าเกินไป ตอนนั้นเราอาจจะไม่มีโอกาสก็ได้
 ผมว่าพาเกศินีออกไปตอนนี้เลยดีกว่า
 กฤติกา (คิด)
 เกศินี (กรีดร้องเพราะฝันร้าย)
 กฤติกา เกศินี เป็นอะไรไปลูก เป็นอะไร
 เกศินี (สะลึมสะลือ) เจ็บ เจ็บ
 กฤติกา (หยิบยามาฉีดยา)
 อีสระ ทำอะไร
 กฤติกา ต้องให้ยานอนหลับเขา เขาจะได้ไม่ทรมาน
 อีสระ เป็นขนาดนี้แล้วคุณยังยอมให้เขาอยู่ในนี้อีกเหรอ คุณเป็นแม่คนได้ยังไง
 กฤติกา ก็จะให้ฉันทำยังไงล่ะ

กฤติกา กำลังจะฉีดยา เกศินีลืมนึกขึ้นหันมาเจอ

เกศินี ใคร แม่ แม่ แม่
 กฤติกา ไม่ต้องกลัวจ๊ะ ไม่ต้องกลัว เราไม่ทำร้ายหนูหรอก
 เกศินี แม่ แม่
 อีสระ

กฤติกา (เข้าไปปลอบ) ไม่ต้องกลัวนะลูก ไม่ต้องกลัว
 เกศินี (สงบลง แต่ยังเจ็บระบมอยู่ หันไปมองทีละคน)
 อีสระ (หยิบเข็มฉีดยาที่กฤติกามาฉีดให้เกศินี)
 กฤติกา อีสระ...ทำไม
 อีสระ (เปิดตู้) ต้องพาเขาออกไปเดี๋ยวนี้
 กฤติกา เขาอยู่ไม่ได้ ร่างกายเขาปรับสภาพกับอากาศข้างนอกไม่ได้
 อีสระ ต้องได้สิครับ ให้โอกาสเขาสิครับ

เกศินี ดิ้นและร้องเพราะเจ็บที่ถูกจับโดนตัวที่ระบม

กฤติกา อีสระ เขากำลังจะตาย อีสระเขากำลังจะช็อค อีสระ
 อีสระ (พามาเก็บที่ตู้)
 กฤติกา (ใส่สายออกซิเจนให้) ทำแบบนี้เขาจะตายรู้ไหม
 อีสระ เขาปลอดภัยแล้ว เห็นไหม ผมว่าเขาต้องอยู่ได้
 กฤติกา หาวิธีอื่นเถอะ กลับไปได้แล้ว

(ไฟดับ)

ฉาก 7 กลางคืน ห้องทดลองของเอลิกา เกศินีนอนหลับอยู่ทั้งคู่ เอลิกาออกมาจากห้องทดลอง มาหยุดที่ตู้เกศินี มองอย่างเอ็นดูรักใคร่ ตัดใจหยิบเข็มฉีดยา เห็นหลอดยาที่ไม่ได้ฉีดยา เดินไปหากฤติกา ซึ่งตื่นมาสักระยะแล้ว

เอลิกา ไม่ได้ให้ยาเขาหรอก
 กฤติกา (นิ่ง)
 เอลิกา ทำไมไม่ให้ยาเขา...ถ้าทำแบบนี้อีกฉันจะส่งเธอเข้าคุก
 กฤติกา อยู่ในคุกก็ยิ่งดีกว่าเห็นเขาทรมาน ฉันไม่เข้าใจ เธอทนได้ยังไง
 เอลิกา ทำตามที่คุณสั่งก็พอ
 กฤติกา (มองเอลิกาจับผิด) เอลิกา เธอไม่ยอมทำใช่ไหม เธอไม่ยอมทำร้ายเกศินีใช่ไหม
 ถึงให้ฉันทำแทน

เอลิกา (นิ่ง)

กฤติกา ในเมื่อเธอรักเขา แล้วจะทรมานเขาทำไม

เอลิกา ...

กฤติกา ไม่มีประโยชน์หรอก ยังไงพ่อแม่เธอก็ตายไปแล้ว

เขาไม่รับรู้ในสิ่งที่เธอทำหรอก... เธอไม่จำเป็นต้องเสียสละตัวเองถึงขนาดนี้

เอลิกา

กฤติกา สิ่งที่ทำมันเกินกำลังของเธอ พ่อแม่เธอเขาทำมาทั้งชีวิตยังไม่สำเร็จเลย

แล้วเธอคนเดียวจะทำได้ยังไง

เอลิกา (นิ่ง)

กฤติกา เธออยู่คนเดียวในโลกนี้ไม่ได้นะ เลิกโครงการพวกนี้เถอะ

แล้วอยู่ด้วยกัน... ให้เกศินีมีแม่สองคน แล้วเราช่วยกันเลี้ยงเขา

ดีไหม... ดูลิเขาน่ารักจะตาย อย่าให้เขาต้องทรมานอีกเลย

เอลิกา (ส่งหลอยตาให้กฤติกา) ชีดยาฮอร์โมนให้เขา แล้วอย่าทำให้เขาตื่นขึ้นมาอีก

กฤติกา ฉันจะไม่ทำร้ายเขาต่อไปแล้ว

ไฟดับ

ฉาก 8 ภาพบนจอเป็นรูปเอลิกากับสัญลักษณ์กระทรวงพิทักษ์มนุษย์

ผู้ประกาศ (เสียง) ขณะนี้สถานการณ์ดูจะเลวร้ายลงทุกที

ไม่เพียงแต่ประชาชนชั้นสองเท่านั้นที่ถูกขึ้นมอด้านนโยบายกีดกันชนชั้นและก

ำจัดทหารที่ไม่ได้เกิดด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

ประชาชนทั่วไปที่ไม่เห็นด้วยกับนโยบายนี้ได้เข้าร่วมกับกับกลุ่มต่อต้านมากขึ้นทุก

ที และวันนี้สถาบันกำหนดลักษณะบุตรได้ถูกเผาทำลายเสียหาย

ซึ่งทำให้กระทรวงพิทักษ์มนุษย์ยืนยันที่จะใช้วิธีปราบปรามด้วยความรุนแรงหาก

กลุ่มต่อต้านยังไม่สลายตัว ตอนนี้เรากำลังอยู่กับท่านรัฐมนตรีค่ะ ท่านคะ

ไม่ทราบว่...

ฉาก 9 ไฟเปิด เห็นกฤติกากับอิสระที่มุมหนึ่ง เกตินิกนอนหลับสบายอยู่ในตู้

อิสระ ตกลงพรุ่งนี้ผมกับพวกต่อต้านจะเข้ามาช่วยคุณและเกตินีหนีออกไป
 กฤติกา (นิ่ง)

อิสระ ผมเตรียมหม้อ เตรียมทีมปฐมพยาบาลไว้ทุกอย่าง
 รับรองเขาปลอดภัย...เขาเป็นถึงขนาดนี้แล้วคุณยังจะยอมให้เขาอยู่ในนี้อีกหรอ
 รู้ไหมว่าเอลิกากำลังทำอะไร เขาฉีดฮอร์โมนให้เกตินีเพื่อเร่งให้ไข่ตกเร็วขึ้น
 แล้วเอาไปเพาะทำโครโมโซมเส้นผม เพื่อให้เด็กคนอื่น ๆ
 เกิดมามีผมเหมือนเกตินีไง

กฤติกา (คิดตามและเริ่มคล้อยตามสิ่งที่อิสระพูด แต่ยังไม่ตัดสินใจ เลี่ยงไปดูเกตินี)

อิสระ เขาเป็นยังไงบ้างแล้วครับ

กฤติกา แข็งแรงขึ้นบ้าง ฉันไม่ค่อยได้ให้ฮอร์โมนเขา ช่วงนี้เขาหลับได้เอง แต่ยังไม่ค่อย
 รู้สึกตัว

อิสระ พยายามสร้างสัมพันธ์กับเขาไว้นะครับ เขาจะได้ยอมไปกับเรา

กฤติกา (พยักหน้า)

เกตินี (รู้สึกตัว ลืมตามมาเห็นอิสระ ผงะ) ใคร

กฤติกา ไม่ต้องกลัว แม่...แม่เป็น...แม่หนูให้ฉันมาดูหนูแทน

เกตินี

อิสระ เกตินี เราเป็นเพื่อนเธอนะ เราไม่ทำร้ายเธอหรอก ใจเย็นๆ เกตินี ฉันชื่ออิสระ

เกตินี (เริ่มสงบแต่ยังไม่วางใจ)

อิสระ (หยิบกล่องไฟออกมาเปิด) ดูนี่สิ ชอบไหม

เกตินี (มองดาว)

อิสระ พวกนี้เรียกว่าดาว

เกตินี ดาวเหรอ

อิสระ ใช่ อยากเห็นดาวจริงๆไหม ข้างนอก สวยกว่านี้เป็นร้อยเท่าเลยนะ
 อยากเห็นไหม

เกตินี (พยักหน้า) แต่หนูออกไปไม่ได้ แม่บอกว่าถ้าออกไปหนูจะตาย

กฤติกา หนูไม่ตายหรอกจ้ะ หนูจะต้องได้ออกไป

เกตินี จริงๆเหรอ

อิสระ รอให้แข็งแรงก่อนแล้วจะพาไปนะ (กับกฤติกา) ผมไปก่อนนะครับ (ออกไป)
 กฤติกา เกศินี คือ...แม่.... (ปิดไฟ) นอนเถอะลูก (จะเก็บกล่องไฟ)
 เกศินี ขอหนูได้ไหม
 กฤติกา (ส่งให้) ฉันซื้อกฤติกาจะ
 เกศินี กฤติกา (พยักหน้า)

เอลิกา เข้ามาจากประตูกลาง

เอลิกา เกศินี แม่กลับมาแล้ว

กฤติกา หลบไปอีกทางหนึ่ง **เอลิกา** เข้าไปหาเกศินี เห็นกล่องดาวในมือ

เอลิกา นี่อะไร
 กฤติกา ของฉันเอง ฉันให้เขา
 เกศินี ไม่จริง ผู้ชายคนนั้นให้ต่างหาก
 เอลิกา ใคร (จับเกศินีเขย่า) ใคร
 เกศินี อิสระ
 เอลิกา อิสระเหรอ (ปิดตู้เกศินี ไปหากฤติกา) เธอพาอิสระเข้ามาในนี้ใช่ไหม ใช่ไหม
 (เขย่ากฤติกา) รู้ไหมว่าถ้ามีใครรู้เรื่องนี้จะเกิดขึ้น จำไม่ได้เหรอ
 พาเขาเข้ามาทำไม
 กฤติกา (รวบรวมความกล้า) ฉันจะพาเกศินีหนีออกไป ฉันไม่ยอมให้เธอทำร้ายเขาอีกแล้ว
 เอลิกา ออกไปแล้วช่วยอะไรได้ เธอเปลี่ยนกฎหมายได้เหรอ
 อย่าลืมนะเธอมันนักโทษแหกคุก เกศินีเป็นเด็กนอกกฎหมาย ร่างกายก็ไม่แข็งแรง
 ออกไปก็มีแต่ตาย
 กฤติกา ออกไปเสี่ยงข้างนอกก็ยิ่งดีกว่าอยู่ที่นี่
 เอลิกา อยู่ที่นี่ยังกับปลอดภัย จะออกไปทำไม บอกฉันมานะ
 เธอกับอิสระกำลังจะทำอะไร บอกฉันมา... ถ้าเธอไม่บอกฉันจะฆ่าเกศินี
 กฤติกา เธอไม่ทำหรอก เธอฆ่าเกศินีไม่ลงหรอก ฉันรู้

- เอลิกา แต่ถ้าเธอพาเขาออกไปฉันก็ต้องทำ บอกแล้วไง
 ไม่มีใครขัดขวางโครงการของฉันได้
- กฤติกา
- เอลิกา บอกฉันมา แผนเธอคืออะไร มีใครอีกที่รู้เรื่องนี้ กฤติกา (หยิบบายขึ้นมา)
 ถ้าเธอไม่บอกฉันจะคิดยาให้เกศินีตายเดี๋ยวนี้
- กฤติกา (เข้าไปห้าม) อย่างนะ...พຼ່ງนี้พวกต่อต้านจะพาเกศินีหนีออกไป
- เอลิกา (มองเกศินีที่ยังเล่นของเล่นอยู่ ตัดสินใจก่อนวิ่งเข้าไปที่ห้องทดลอง) ไปหาอิสระ
 เอานี้ไปให้เขาดู (ส่งดิสก์ให้) บอกเขาว่าเป็นข้อมูลของโครงการนี้
- กฤติกา จะให้ฉันหักหลังเขาหรือ
- เอลิกา คิดให้ดี เธอจะเลือกหักหลังเขาหรือชีวิตลูกเธอ
- กฤติกา (นิ่ง)
- เอลิกา จำไว้ละ ถ้าเธอทำให้อิสระรู้ตัวและทำให้งานของฉันพัง เกศินีจะต้องตาย

กฤติกา ออกไปที่ประตูกลาง **เอลิกา** เข้าไปหา **เกศินี** ในตู้

- เอลิกา นอนได้แล้วลูก (เข้ากอด)
- เกศินี แม่จำ เล่านิทานให้หนูฟังหน่อย นะ นะ
- เอลิกา กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว
 มีสามีภรรยาคนหนึ่งที่ยากจนในสวนของแม่มีดมากถึงขนาดยอมยกลูกตัวเอง
 ให้แม่มีด แม่มีดรักเด็กคนนั้นมากและเก็บเธอไว้บนหอคอยสูง
 เพราะกลัวว่าเธอจะได้รับอันตรายจากโลกภายนอก
 เมื่อแม่มีดจะขึ้นไปนางจะร้องว่า ราพูนเซล ราพูนเซล ปล่อยผมลงมาให้แม่หน่อย
 แล้วราพูนเซลก็จะปล่อยผมยาวสลวยลงมาทางหน้าต่างให้แม่มีดปีนขึ้นไป
 แต่แล้ววันหนึ่งเจ้าชายก็เสด็จผ่านเมื่อทรงเห็นราพูนเซลก็ตกหลุมรักเธอทันที
 เจ้าชายปีนขึ้นไปหาราพูนเซลทุกวัน แต่แล้ววันหนึ่งแม่มีดก็จับได้
 จึงตัดผมราพูนเซลทิ้ง และหลอกให้เจ้าชายขึ้นมา....(เห็นเกศินีหลับไปแล้ว
 ลูบหัวเบาๆ) อย่าว่าแม่มีดใจร้ายเลยนะลูก
 ที่จริงแล้วนางไม่ได้อยากทำอย่างนั้นเลย
 นางกลัวด้วยซ้ำไปว่าจะต้องอยู่คนเดียวและไม่มีใครรัก...ทนหน่อยนะลูก

ถ้าแม่ทำงานนี้สำเร็จหนูก็ไม่เจ็บแล้ว (กอดเกศินีไว้
แล้วลุกขึ้นเอาอีดิศอร์โมนตัวใหม่ให้เกศินี)

ไฟดับ

ฉาก 10 กลางดึก ห้องทดลองเอลิกา เห็นเกศินีกระสับกระส่าย นวดหัวตัวเอง
ที่ปวดจนระบม และเส้นผมหลุดติดมือออกมาเป็นกำๆ ร่วงเรื่อยๆ

ฉาก 11 บนจอภาพปรากฏหน้าดร.เอลิกา ขจัดโรคภัย และมีเสียงผู้ประกาศ

ผู้ประกาศ ดูเหมือนว่าความพยายามของฝ่ายค้านที่จะยับยั้งโครงการ Rebornig
จะไม่เป็นผลสำเร็จ
เมื่อวันนี้กระทรวงพิทักษ์มนุษย์ได้ออกมาประกาศว่าแม้สภาพประชาชนจะยังไม่มีย
มติเพิ่มงบประมาณให้กับกระทรวง
แต่สถาบันวิจัยทางรอดมนุษย์ก็ยังคงจะทำงานวิจัยต่อไปได้
และจะมีข่าวดีแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับโครงการ REBORNING ในอีกสองวันนี้

ฉาก 12 วันต่อมา ห้องทดลองเอลิกา วันต่อมา เกศินีอยู่ในตู้กระจกเหมือนเดิม
หลับสนิท บนศีรษะเห็นผมเป็นหย่อม ที่พื้นมีเส้นผมหลุดร่วงเต็มไปหมด
กฤติกานั่งนิ่ง ประตูกกลางเปิดออก อีศระเข้ามา

อีศระ ไปกันเถอะครับ ได้เวลาแล้ว เกศินีละ (เห็นผมที่เหลือเป็นหย่อมๆ) ทำไมเป็นแบบนี้
เกศินี ตื่น (จะอุ้มเกศินีออกมา)

กฤติกา ไม่มีประโยชน์หรอก เสียเวลาเปล่าๆ

อีศระ ทำไมล่ะครับ

เอลิกา ออกมาจากห้องทดลอง

อีศระ ดร. ยอมเถอะ โครงการของคุณไปไม่รอดหรอก

เอลิกา ใครกันแน่ที่ไปไม่รอด ดิสก์ที่เธอได้ไปนอกจากจะทำลายตัวเองแล้ว ยังเป็นโปรแกรมจับสัญญาณและรายงานฐานข้อมูลของเครื่องที่ใช้ด้วย ตอนนี้ฉันก็ได้หลักฐานทุกอย่างที่จะจับเธอเข้าคุก

อิสระ ผมไม่มีวันยอมให้คุณทำสำเร็จหรอก

เอลิกา มันสายไปแล้วล่ะ เพราะฉันทำสำเร็จหมดแล้ว... ว่าไงจะร่วมมือกับฉันไหม

อิสระ (นิ่ง)

เอลิกา ฉันมีหลักฐานทุกอย่าง...ฉันเปิดโปงเธอจริงๆ นะ

อิสระ กฤติกา พาเกศินีหนี เร็ว

เอลิกา ออย่านะ กฤติกา ออย่า

กฤติกา (คิด และตัดสินใจ) เกศินี ตื่นลูก ตื่น

เอลิกา วิ่งไปปิดลิ้นคประตู่ที่คอมพิวเตอร์

เกศินี (ลืมหืมตาขึ้น)

เอลิกา เกศินีมาหาแม่

เกศินี (ลังเล ไม่แน่ใจว่าตนออกจากตู้ได้)

เอลิกา แม่บอกให้มา มานี่

เกศินี (ไปหาเอลิกา)

อิสระ เขาจะฆ่าเธอนะ เกศินี ผู้หญิงคนนี้เขาใช้เธอเป็นตัวทดลอง ให้ยาเธอ

เอลิกา ไม่จริงลูก ไม่จริง หนูไม่สบาย ยาที่แม่ให้หนูจะทำให้หนูแข็งแรงขึ้น แล้วเราก็จะได้ออกไปข้างนอกกัน

อิสระ ยาที่เขาให้ไม่ได้ทำให้เธอดีขึ้นหรอกเกศินี แต่กลับทำให้เธอป่วยและกัทรมาน เธอไม่ได้เป็นอะไร ปกติดี แข็งแรงทุกอย่าง เห็นไหมเธอไม่จำเป็นต้องอยู่ในตู้นั้น

เอลิกา ลองให้อยู่นานกว่านี้สิ ไปเกศินี ไปกับแม่ (จะพาเข้าไปในห้องทดลอง)

อิสระ เขาโกหก เธอไม่เป็นอะไร อาการที่เกิดขึ้นกับเธอเป็นผลข้างเคียงจากฮอร์โมนที่เขาให้ทั้งร้อน ปวดตัว บางครั้งปวดเข้าไปถึงกระดูก แล้วก็นอนไม่หลับ นั่นละเป็นอาการที่เกิดจากการที่เขาใช้เธอทดลอง

เกศินี (คิด)

เอลิกา แม่ไม่ทดลองหนู ไม่ได้ทำ

อิสระ ถ้าเขาไม่ได้ทำ ทำไมต้องให้เธออยู่ในตุนั้นล่ะ ทั้งๆ ที่เธอไม่ได้เป็นอะไร

เกศินี (คิดตาม)

เอลิกา อย่าไปเชื่อเขา เขาเป็นคนอื่น เชื่อแม่สิ

กฤติกา เอลิกา ปล่อยเขาไปเถอะ เธอจะชังเขาไว้ทำไมอีก ในเมื่อเธอก็ทำงานสำเร็จแล้ว ปล่อยเขาไปเถอะ

เอลิกา ไม่ได้

กฤติกา ทำไมไม่ได้ ทำไม

เอลิกา

กฤติกา เพราะเธอกลัวไง กลัวว่าถ้าปล่อยเขาออกไปจะมีคนรู้เรื่องที่เธอเอาเขามาทดลอง แล้วงานของเธอจะพัง

เอลิกา ไม่จริง

กฤติกา เกศินี เขาไม่ใช่แม่หนู ฉันต่างหากที่เป็นแม่ของหนู เขาแย่งหนูไปตอนที่หนูเกิด เราเลยไม่ได้อยู่ด้วยกัน

เอลิกา ไม่จริงลูก หนูเป็นลูกแม่

กฤติกา แม่จริงๆ เขาไม่เอาลูกมาทดลองหรอก...เกศินี คิดให้ดี (ไปที่ตู้เกศินี) ในเมื่อหนู ไม่ได้เป็นอะไร (หยิบหลอดยาขึ้น) ทำไมเขาต้องให้ยาหนู ทำไมถึงจับหนูมาไว้ใน ตุนี ทำไม

เอลิกา (นิ่ง)

เกศินี (ทบทวนจนเข้าใจ) ทำไมแม่หนูถึงต้องหลอกหนู ทำไม

เอลิกา ช่างนอกมันอันตราย ไม่ช่วยหนูไม่ได้ถ้าหนูออกไป

เกศินี แล้วทดลองหนูทำไม ใช้หนูทำไม

เอลิกา

กฤติกา (ไปเปิดประตูที่คอมพิวเตอร์) ไปอิสระพาเกศินีหนีไป

เอลิกา (ยกปิ่นขึ้น) หยุดนะ

กฤติกา (เข้าไปจับเอลิกา) ไปอิสระ ไป

เอลิกา พยายามเดินออกจาก **กฤติกา** **อิสระ** กับ **เกศินี** หนีออกไปพ้นประตู **เอลิกา** ยิง **กฤติกา** ล้มลง แล้ววิ่งตามออกไปยัง **อิสระ** ล้มลง

เกศินี กรีด!!!

เอลิกา (จับเกศินีกลับเข้ามา) มานี่ เข้ามา

เกศินี ปล่อย ปล่อย (มองศพกฤติกาที่กองอยู่ที่พื้น มองเอลิกา สะบัดหนีไปอีกทางหนึ่ง)
หนูไม่อยู่กับคุณแล้ว คุณใจร้าย คุณฆ่าคน

เอลิกา แม่ไม่ได้อยากทำ เกศินี แม่รักหนูนะ

เกศินี คุณไม่ใช่แม่หนู แม่หนูตายไปแล้ว (จะวิ่งออกไป)

เอลิกา (ยกปิ่นขึ้น) อย่าไปนะ

เกศินี ถ้ารักหนู ต้องให้หนูออกไป ต้องให้หนูออกไป แม่ แม่รักหนูบ้างไหม รักหนูบ้าง
รีเปล่า

เอลิกา

เกศินี (จะไป)

เอลิกา (ยกปิ่นขึ้น) ถ้าหนูไป แม่ยิ่งจริง ๆ นะ

เกศินี (วิ่ง)

เสียงปิ่นดัง เป็นจังหวะเดียวกับไฟดับ

ฉาก 12 ที่จอภาพ เป็นภาพขาวเห็นตร. เอลิกา แลลงข้างโครงการนี้บนเวที

ผู้ประกาศข่าว (เสียง)
เมื่อวานนี้กระทรวงพิทักษ์มนุษย์ได้ใช้กำลังเข้าทำลายที่ตั้งและจับแกนนำสำคัญ
ของกลุ่มต่อต้านได้หลายคน และหนึ่งในนั้น คือ นายอิสระ วาทะ
สมาชิกสภาประชาชนมณฑล 16 ซึ่งถูกยิงเสียชีวิตในที่เกิดเหตุ
แม้ว่าการตายของนายอิสระจะเป็นประเด็นที่ถกเถียงกันว่า
กระทรวงพิทักษ์มนุษย์ทำเกิดกว่าเหตุหรือไม่
แม้ว่าจะมีหลักฐานว่านายอิสระเป็นหนึ่งในแกนนำผู้ต่อต้านก็ตาม
แต่กระแสนี้ก็ได้ถูกกลบไปเมื่อกระทรวงพิทักษ์มนุษย์ได้
ได้สร้างปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ให้กับมนุษยชาติ
ด้วยความสำเร็จในการกู้โครโมโซมที่หายไป

ซึ่งช่วยให้บุตรที่จะเกิดมาในทุกครอบครัวมีเส้นผมตามธรรมชาติได้
 นับว่าผลงานวิจัยที่ใหญ่ที่สุดตั้งแต่ปี 2585 เป็นต้นมาพร้อมกันนี้
 ดร.เอลิกา ขจัดโรคภัย ได้ออกมาปฏิเสธข่าวลือที่ว่า
 โครงการนี้มีเบื้องหลังจากการทำโคลนนิ่งเด็กที่เกิดขึ้นเอง
 จากการปฏิสนธิตามธรรมชาติซึ่งตนเก็บมาเลี้ยงเป็นลูกอีกด้วย
 พร้อมทำให้ผู้สงสัยตรวจสอบได้ (ภาพตัด เปิดให้เห็นเอลิกายืนตระหง่านบนเวที)

เอลิกา

ไม่จริงค่ะ ดิฉันไม่เคยมีลูก และไม่เคยเอาใครมาเลี้ยงเป็นลูกด้วย
 โครงการของเราทำอย่างบริสุทธิ์ โปร่งใส และพร้อมให้ตรวจสอบได้ตลอดเวลา
 จะมีคำถามอื่นไหมค่ะ

ตารางเปรียบเทียบการดัดแปลงเนื้อหาของบทละครเกศารapunเซลในร่างแรกกับร่างสุดท้าย

บทละครเกศารapunเซล ร่างแรก			บทละครเกศารapunเซล ร่างสุดท้าย	
ฉาก	เนื้อหา		ฉาก	เนื้อหา
1	เอลิกานำเสนอผลงานของ กระทรวงพิทักษ์มนุษย์ต่อ หน้ารัฐสภาว่ากระทรวง สามารถควบคุมจำนวน ประชากรเด็กที่เกิดตาม ธรรมชาติลงได้ทำให้ ประชากรโดยรวมมีคุณ ภาพชีวิตดีขึ้น		1	เอลิกานำเสนอผลงานของ กระทรวงพิทักษ์มนุษย์ต่อ หน้ารัฐสภาว่ากระทรวง สามารถสามารถควบคุม จำนวนประชากรเด็กที่เกิด ตามธรรมชาติลงได้ทำให้ ประชากรโดยรวมมีคุณ ภาพชีวิตดีขึ้น
	อิสระคัดค้านการขอเพิ่มบ ประมาณให้กับกระทรวง ของเอลิกาพร้อมกับเรียก ร้องสิทธิให้ผู้ถือกำเนิด ตามธรรมชาติไม่ต้องถูก กำจัดหรือถูกกดให้เป็นพล เมืองชั้นสอง			อิสระคัดค้านการขอเพิ่มบ ประมาณให้กับกระทรวง ของเอลิกาพร้อมกับเรียก ร้องสิทธิให้ผู้ถือกำเนิด ตามธรรมชาติไม่ต้องถูก กำจัดหรือถูกกดให้เป็นพล เมืองชั้นสอง
	เอลิกานำเสนอโครงการ กอบกู้โครโมโซมเส้นผมใน ชื่อโครงการว่า “เกศาร apunเซล” อิสระไม่เห็น ด้วย			เอลิกานำเสนอโครงการ วิจัยโครโมโซมเส้นผม อิสระไม่เห็นด้วยเพราะเชื่อ ว่าเอลิกาใช้มนุษย์เป็นตัว ทดลอง
2	โฆษณาทางโทรทัศน์ของ กระทรวงพิทักษ์มนุษย์ที่มี เอลิกาชักชวนให้ประชาชน เห็นด้วยกับการให้กำเนิด			

บทละครเกศารapunเซล ร่างแรก		บทละคร เกศารapunเซล ในร่างต่อมา	บทละครเกศารapunเซล ร่างสุดท้าย	
ฉาก	เนื้อหา		ฉาก	เนื้อหา
	ทารกด้วยวิธีทางวิทยาศาสตร์ เพื่อควบคุมคุณภาพมนุษย์และ ในขณะเดียวกันก็ชี้ให้เห็นบท ลงโทษของการให้กำเนิดทารก ด้วยวิธีทางธรรมชาติ			
			2	เอลิกาฉีดยานอนหลับให้ เกศินีซึ่งถูกขังอยู่ในหลอด ทดลองและมีสายออกซิเจน ตรึงไว้
			3	อิสระพากฤติกาหนีคุกมาที่ ห้องทดลองของเอลิกา กฤติกาขอร้องให้อิสระช่วย ชีวิตเกศินีลูกสาวของเธอ
3	กติกามหาเอลิกาหลังจาก ออกจากคุกจึงได้พบกับเกศินี ลูกสาวซึ่งถือกำเนิดขึ้นด้วยวิธี ทางธรรมชาติที่เอลิกาคอย เลี้ยงดูให้ตลอดระยะเวลาที่ กติกายู่ในคุก		4	กติกามหาเอลิกาเพื่อขอ พบเกศินี กฤติกาพยายาม ปกปิดและโกหกว่าเกศินีตาย ไปแล้ว
	กติกาทักใจเมื่อพบว่าเกศินีถูก ใช้เป็นหนูทดลองในโครงการ โคลนนิ่งโครโมโซมเส้นผมของ เอลิกา			กฤติกาจับได้ว่าเกศินีคือเด็ก สาวที่เอลิกากักขังไว้ในหลอด ทดลอง
	เอลิกาล่อหลอกให้กติกามาทำ หน้าที่คอยฉีดยาให้เกศินีเพื่อ แลกกับการที่เธอจะช่วย			เอลิกาล่อหลอกให้กติกามา ทำหน้าที่คอยฉีดยาให้เกศินี เพื่อแลกกับการที่เธอจะช่วย

บทละครเกศารapunเซล ร่างแรก		บทละคร เกศารapunเซล ในร่างต่อมา	บทละครเกศารapunเซล ร่างสุดท้าย	
ฉาก	เนื้อหา		ฉาก	เนื้อหา
	ปิดบังความลับเรื่องที่เกศินีถือกำเนิดโดยธรรมชาติไว้ให้			ปิดบังความลับเรื่องที่เกศินีถือกำเนิดโดยธรรมชาติไว้ให้
			5	โฆษณาทางโทรทัศน์ของกระทรวงพิทักษ์มนุษย์ที่มีเอลิกาชักชวนให้ประชาชนเห็นด้วยกับการให้กำเนิดทารกด้วยวิธีทางวิทยาศาสตร์เพื่อควบคุมคุณภาพมนุษย์และในขณะที่เดียวกันก็ชี้ให้เห็นบทลงโทษของการให้กำเนิดทารกด้วยวิธีทางธรรมชาติ
4	กติกามาหาอิสระเพื่อปรึกษาเรื่องที่เกศินีถูกใช้ในการทดลองของเอลิกา			
	อิสระโน้มน้าวให้กติกาเข้าร่วมกับขบวนการใต้ดินเพื่อเปิดโปงโครงการเกศารapunเซลของเอลิกา			
5	กติกาเห็นอาการทรมาณของเกศินีซึ่งเกิดจากผลข้างเคียงของฮอร์โมนที่ใช้ทดลองก็ทำให้กติกาเริ่มลังเลใจอยากจะร่วมมือกับอิสระ			
	เอลิกาอ่อนวอนให้เอลิกาเลิกใช้ยากับเกศินีและปล่อยเกศินีออกจากหลอดทดลองแต่ไม่เป็นผล เอลิกาเชื่อว่าเกศินีอาจตายได้หากออกมา			

บทละครเกศารapunเซล ร่างแรก		บทละคร เกศารapunเซล ในร่างต่อมา	บทละครเกศารapunเซล ร่างสุดท้าย	
ฉาก	เนื้อหา		ฉาก	เนื้อหา
	ใช้ชีวิตนอกหลอดทดลอง			
	กตีกาตัดสินใจร่วมมือกับ อิสระ			
6	อิสระมาพบเกศินีเป็นครั้งแรก อิสระวางแผนจะพาเกศินีหนี ออกจากห้องทดลอง กตีกา เกรงว่าเกศินีจะปรับสภาพเข้า กับอากาศภายนอกไม่ได้ตามที่ เอลิกาขู่		6	อิสระมาพบเกศินีเป็นครั้งแรก อิสระวางแผนจะพาเกศินีหนี ออกจากห้องทดลอง กตีกา เกรงว่าเกศินีจะปรับสภาพเข้า กับอากาศภายนอกไม่ได้ตามที่ เอลิกาขู่
	อิสระพิสูจน์ให้กตีกาเห็นว่า เกศินีสามารถออกมาใช้ชีวิตอยู่ นอกหลอดทดลองได้ กตีกายัง ไม่วางใจจึงบอกให้อิสระหาวิธี อื่นที่ปลอดภัยกว่า			อิสระพิสูจน์ให้กตีกาเห็นว่า เกศินีสามารถออกมาใช้ชีวิตอยู่ นอกหลอดทดลองได้ กตีกา ยังไม่วางใจจึงบอกให้อิสระหา วิธีอื่นที่ปลอดภัยกว่า
7	เอลิกาแจกแจงเหตุผลต้องเก็บ โครงการทดลองโครโมโซมเส้น ผมของเกศินีไว้เป็นความลับว่า เป็นเพราะเกศินีเป็นเด็กผิด กฎหมายเพราะถือกำเนิดขึ้น ด้วยวิธีทางธรรมชาติ			
	กตีกาเห็นว่าโครงการของเอลิ กาไร้มนุษยธรรม จึงได้หาทาง ช่วยเกศินีด้วยการทดลองถอด สายออกซิเจนของเกศินีออก เพื่อปล่อยให้เกศินีได้ลงสัมผัส อากาศ		7	กตีกาขอร้องให้เอลิกาเลิกใช้ เกศินีเป็นหนูทดลอง และ ประท้วงจะไม่ฉีดยาให้แก่เกศินี อีกต่อไป

บทละครเกศารapunเซล ร่างแรก		บทละคร เกศารapunเซล ในร่างต่อมา	บทละครเกศารapunเซล ร่างสุดท้าย	
ฉาก	เนื้อหา		ฉาก	เนื้อหา
	นอกหลอดทดลอง			
8	เกศินีออกมาจากหลอดทดลอง และเริ่มมีสติพูดคุยกับกติก้าได้ โดยที่ไม่รู้ว่ากติก้าคือแม่แท้ๆ			
	กติก้าเล่านิทานเรื่องราapunเซล ให้เกศินีฟังโดยเปรียบเทียบ กับแม่แท้ๆของราapunเซลที่จำใจ ต้องยกลูกสาวให้แม่มดเพื่อ หวังว่าเกศินีจะเข้าใจและยอม ให้อภัยตนเอง			
9	ภาพข่าวกระแสต่อต้าน นโยบายของกระทรวงพิทักษ์ มนุษย์		8	ภาพข่าวกระแสต่อต้าน นโยบายของกระทรวงพิทักษ์ มนุษย์
10	อิสระแอบลอบเข้ามาหาเกศินี กับกติก้าในห้องทดลองแล้วพบว่า เกศินีมีอาการดีขึ้นมาก สามารถปรับตัวให้เข้ากับ สภาวะอากาศภายนอกหลอด ทดลองได้		9	อิสระแอบลอบเข้ามาหาเกศินี และกติก้า อิสระร่วมมือกับ กติก้าจะวางแผนพาเกศินีหนี
	เอลิกาจับได้ว่ากติก้าไม่ได้ให้ ยาแก่เกศินีครบตามที่สั่งจึงสั่ง ห้ามไม่ให้กติก้ามาดูแลเกศินี อีก			
	เอลิกาได้ยินเกศินีละเมอถึง อิสระจึงล่วงรู้ถึงแผนการของ อิสระ			เอลิกาจับได้ว่าอิสระลักลอบ เข้ามาพบกับเกศินีและวางแผน จะพาเกศินีหนีออกจากห้อง ทดลอง

บทละครเกศารapunเซล ร่างแรก		บทละคร เกศารapunเซล ในร่างต่อมา	บทละครเกศารapunเซล ร่างสุดท้าย	
ฉาก	เนื้อหา		ฉาก	เนื้อหา
11	กตिकाไปพบอิสระเพื่อเตือนว่า เอลิกาล่วงรู้ถึงแผนการช่วย เหลือเกศินีแล้ว			
	อิสระนัดแนะกับกติกาวาจะพา เกศินีหนีไปในวันที่ฝ่ายค้านทำ การปฏิวัติ			
12	แผนการล้มเหลวเมื่อเอลิกาจับ ได้ว่ากติกากำลังจะพาเกศินีหนี ออกไปจากห้อง ทดลองตามแผนของอิสระ			
	กตिकाอ้างสิทธิ์ของความเป็น แม่จะเอาตัวเกศินีออกไป เกศินีตกใจเมื่อรู้ว่ากตিকাเป็น แม่ของตน			
13	เอลิกาจับตัวกติกามาขังไว้			
	เอลิกาข่มขู่ให้กตিকাหักหลัง อิสระด้วยการนำตัวอิสระมาให้ เธอ เพื่อแลกกับการที่กตিকা จะได้ตัวเกศินีกลับคืนไป กตিকাตกลงทำตามข้อเสนอ ของเอลิกา			เอลิกาข่มขู่ให้กตিকাหักหลัง อิสระด้วยการนำตัวอิสระมาให้ เธอ เพื่อแลกกับการรักษาชีวิต ของเกศินี กตিকাตกลงทำตาม ข้อเสนอของเอลิกา
				เอลิกาเล่านิทานเรื่องราapunเซล ให้เกศินีฟังโดยเปรียบเทียบ กับแม่และขอร้องให้เกศินี เข้าใจการกระทำของแม่คิดว่า ทำไปเพราะต้องการความรัก จากรapunเซล

บทละครเกศารapunเซล ร่างแรก		บทละคร เกศารapunเซล ในร่างต่อมา	บทละครเกศารapunเซล ร่างสุดท้าย	
ฉาก	เนื้อหา		ฉาก	เนื้อหา
			10	เอลิกาเร่งทดลองวิจัย โครโมโซมเส้นผมของเกศินี จนทำให้ร่างกายของเกศินี เริ่มรับไม่ไหว
			11	ภาพรายงานข่าวความคืบ หน้าของโครงการ Reborning ของเอลิกาที่ กำลังจะประสบผลสำเร็จ
14	กตติกาวางแผนหักหลังอิสระ ด้วยการล่อให้เขามาพาดัว เกศินีหนีเพื่อให้เอลิกาจับกุมตัว อิสระได้		12	กตติกาวางแผนหักหลังอิสระ ด้วยการล่อให้เขามาพาดัว เกศินีหนีเพื่อให้เอลิกาจับกุม ตัวอิสระได้
				อิสระบอกให้เกศินีรู้ความจริง ว่าเอลิกาใช้ตัวเธอเป็นหนู ทดลอง
				กตติกาสารภาพกับเกศินีว่า เธอคือแม่ที่แท้จริงของเกศินี
	เอลิกายิงกตติกาได้รับบาดเจ็บ และฆ่าอิสระตาย			เอลิกาฆ่าอิสระและกตติกา
				เกศินีโกรธเอลิกาและพูดว่าจะ หนี เอลิกายิงเกศินีตาย
15	เกศินีถูกจับขังไว้ในหลอด ทดลองตามเดิมโดยมีกตติกา เป็นผู้ดูแลอยู่ใกล้ๆ เกศินีเสีย ใจเมื่อเห็นร่างไร้ชีวิตของอิสระ			

บทละครเกศารapunเซล ร่างแรก		บทละคร เกศารapunเซล ในร่างต่อมา	บทละครเกศารapunเซล ร่างสุดท้าย	
ฉาก	เนื้อหา		ฉาก	เนื้อหา
	เกศินีต่อว่ากติกากที่กักขังเธอ และโทษว่ากติกาคือแม่ที่เห็น แก่ตัวไม่ต่างจากแม่แท้ๆของ rapunเซลในนิทาน			
	เอลิกาวางแผนจะลบความ จำของเกศินีทั้งหมดเพื่อขจัด ปัญหาและเพื่อควบคุมพฤติ กรรมของเกศินี			
16	กติกาลบเลือนเกศินีออกจาก ห้องทดลองเพื่อช่วยให้เกศินี รอดพ้นจากการถูกเอลิกา ล้างสมองเพื่อลบความจำ			
	เอลิกาเข้ามาขวางและยื่นคำ ขาดให้เกศินีเลือกว่าจะอยู่ กับเธอหรือว่ากติกาก			
	เกศินีเลือกไม่ได้จึงตัดสินใจ ฆ่าตัวตายด้วยการเข้าไปใน หลอดทดลองโดยไม่ใส่สาย ออกซิเจน			
17	เกศินีได้พบกับอิสระอีกครั้ง หลังความตาย			
18	ภาพชัยชนะของเอลิกาเมื่อ โทรทัศน์นำเสนอข่าวโครง การเกศารapunเซลของเอลิ กาที่ประสบความสำเร็จใน ขณะที่กลุ่มต่อต้านค่อยๆ สลายอำนาจลง		13	ภาพข่าวกระทรวงพิทักษ์ มนุษย์ของเอลิกาแถลงความ สำเร็จในการกอบกู้โครโมโซม เส้นผม เอลิการอดพ้นจาก ข้อกล่าวหาเรื่องที่เข้มนุสรณ์ ในการทดลอง

จากตารางการเปรียบเทียบ พบว่าแม้บทละครจะสั้นลง และมีการเปลี่ยนแปลงในโครงเรื่องบ้าง แต่แนวทางในการกำกับการแสดง ลักษณะนิสัย และความต้องการของตัวละครยังคงเดิม บทละครมีความตรงไปตรงมาและซับซ้อนน้อยลง ส่วนการดำเนินเรื่องนั้น เป็นไปตามลักษณะนิสัย และเหตุผลเบื้องหลังการกระทำของตัวละคร

นอกจากนั้นแล้วผู้วิจัยยังให้ข้อมูลกับนักแสดงเพิ่มขึ้น ในการกำกับการแสดง คือ การนำทฤษฎีทางจิตวิทยาของฟรอยด์ เข้ามาอธิบายเหตุผลเบื้องหลังการกระทำของตัวละครแต่ละตัว เพื่อวิเคราะห์ตัวละครในเรื่องให้มีความสมจริงในแง่ของความเป็นมนุษย์มากยิ่งขึ้น

การสร้างตัวละครตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์³⁰

จากประวัติและชีวิตของตัวละคร นำมาสู่การวิเคราะห์การกระทำในบทละครเรื่อง **เกศาราพุนเซล** ได้ดังนี้

1. เอลิกา

1.1 การป้องกันตัวเองของอีโก้ ด้วยการหาเหตุผลมาทำให้ตนเองรู้สึกดีขึ้น หรือทำในสิ่งที่ตรงกันข้าม

จากการแสดงออกและการกระทำของเอลิกาที่ต้องการอย่างมากที่จะผลักดันให้โครงการ Rebornig ของเธอประสบความสำเร็จ โดยให้เหตุผลว่าเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมนั้น แท้ที่จริงแล้วเป็นเพียงเหตุผลที่เธอใช้อ้างขึ้นมาเพื่อให้ ตัวเองรู้สึกดีขึ้น รู้สึกว่าตัวเองได้ทำในสิ่งที่มีคุณค่าเพื่อทดแทนความรู้สึกด้อยค่าที่ตัวเองมี และรวมถึงความรู้สึกผิดที่เธอทำกับลูกของตนเอง (การโคลนนิ่งซึ่งก็ผิดกฎหมาย และการทำร้ายลูกก็ผิดศีลธรรม) สาเหตุทั้งหมดที่ผลักดันให้เอลิกาดันทุรังที่จะทำ โครงการนี้ให้สำเร็จให้ได้นั้น ไม่ใช่เพื่อประโยชน์แก่มนุษยชาติตามที่อ้าง แต่เป็นการกระทำเพื่อทดแทนความรู้สึกไม่ได้รับการยอมรับจากพ่อแม่ของตนเอง จุดนี้เห็นได้จากฉากที่เอลิกาเข้ามาหาเกศินี ไตร่ตรองว่าจะทำการทดลองต่อไปหรือไม่ และกฤติกาเข้ามาโน้มน้าวโดยอ้างเรื่องของพ่อแม่ของเอลิกา เอลิกาไม่ต้องการยอมรับความจริงในเรื่องนี้จึงหลีกหนี ด้วยการทำเป็นจนเฉยและจากไป อาการปกปิดและป้องกันตัวเองจากความอ่อนแอของเอลิกายิ่งเห็นชัดยิ่งขึ้นเมื่อเธอเล่านิทานเรื่องราพุนเซลให้เกศินีฟัง เธอเลือกเล่านิทาน โดยเริ่มต้นจากความเห็นแก่ตัวของพ่อแม่ของราพุนเซลที่ลักขโมยผัก และยังยกลูกของตนเองให้กับแม่มดเพื่อขอได้โทษเพื่อหาเหตุผลให้ตนเองพ้นผิดและรู้สึกดีขึ้น เอลิกายิ่งให้เหตุผลด้วยว่า “แม่มดรักเด็กคนนั้นมากและเก็บเธอไว้บน หอคอยสูง เพราะกลัวว่าเธอจะได้รับอันตราย

³⁰ อ่านคำอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ที่ ภาคผนวก จ

จากโลกภายนอก” สิ่งที่เอลิกาเลือกที่จะเล่าให้เกศินีฟังนั้นก็เพื่อจะทำให้เกศินีไม่รู้สึกรังเกียจ แม่ मदและเข้าใจการกระทำของแม่เลี้ยงอย่างเธอ หลังจากที่เกิดหนีไปแล้ว เอลิกาจึงได้กล้าเปิดเผยความรู้สึกของตนเอง “อย่าว่าแม่ मदใจร้ายเลยนะลูก ที่จริงแล้วนางไม่ได้อยากทำอย่างนั้นเลย นางกลัวด้วยซ้ำไปว่าจะต้องอยู่คนเดียวและไม่มีใครรัก”

1.2 การเก็บกดนำไปสู่พฤติกรรมที่ก้าวร้าว

ตลอดเรื่องจะไม่มีช่วงไหนเลยที่เอลิกาแสดงอาการกราดเกรี้ยวออกมา เธอจะเก็บความรู้สึกไว้และพยายามประนีประนอมความรู้สึกโกรธนั้น ด้วยการหาเหตุผลมาอธิบาย เพื่อให้ตนเองรู้สึกว่าการกำลังทำความดี เห็นได้จากฉากที่ 1 หลังจากทีอิสระัดค้านโครงการของเธอในสภาแล้ว เอลิกาพยายามสงบสติและแสดงตนเป็นมิตรกับอิสระ เพื่อให้ตัวเองรู้สึกว่ากำลังเมตตาเด็กที่ไม่เข้าใจโลก และเมื่อกลับไปในห้องทดลองก็พยายามสงบสติ และความโกรธเกรี้ยวของตนลงโดยปลอบใจตัวเองว่า กำลังทำสิ่งที่ดี เป็นการเสียสละ ทั้งที่จิตสำนึกของตนเองก็ได้บอกอยู่ตลอดเวลาแล้วว่า สิ่งที่ทำอยู่คือการทำร้ายคนที่เธอรัก ตรงนี้ก็กลายเป็นความขัดแย้งในใจที่สร้างความกังวลให้กับเอลิกาด้วย เอลิกาจึงต้องขจัดความกังวลนั้นด้วยการบอกตัวเองว่าไม่ได้รักเกศินี เมื่อเกศินีร้อง นางจึงตวาดและเอาเข็มฉีดยาเป็นการทำร้ายเพื่อข่มความรู้สึกอ่อนแอของตนเอง การที่เอลิกาไม่ยอมปล่อยให้ความก้าวร้าวอันเป็นสัญชาตญาณอย่างหนึ่งของมนุษย์ได้แสดงออกแต่กลับเก็บกดความรู้สึกนั้นลงไป ยิ่งนานวันเข้าพลังของความก้าวร้าวได้ผันเปลี่ยนเป็นอำนาจของการทำลายล้าง เมื่อสิ่งที่เธอปรารถนาไม่เป็นดังใจ การที่อิสระเข้ามาขัดขวาง การที่เกศินีตัดสินใจที่จะหนีออกไป ทำให้ความเก็บกดของความรู้สึกโกรธ (ที่ถูกขวาง) ผิดหวัง และเจ็บปวด (ที่ถูก ไม่รักและคิดจะตีจาก) แสดงออกมาในรูปของการทำลายซึ่งก็คือการตัดสินใจยิงลูก ตัวเองนั่นเอง

1.3 ความกลัวการถูกลงโทษ

เนื่องจากเอลิกาเป็นคนมาตรฐานสูง ได้รับการอบรมอย่างเข้มงวด และไม่ต้องการความผิดพลาดจึงไม่ยอมประนีประนอมกับข้อบกพร่องใดๆ ที่อิสระเสนอให้ ที่เป็นเช่นนั้นเพราะในตัวของเธอเองนั้น แม้จะมีความอยากปลดปล่อยความทุกข์ที่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่บ้าง (พลังงานในอิด เรื่องความรักต่อลูกอันเป็นสัญชาตญาณอย่างหนึ่ง) แต่การมีซูเปอร์อิกโก้ที่สูงชันกัน ทำให้ซูเปอร์อิกโก้ที่กลัวความผิดพลาด กลัวไม่รับการยอมรับและจะถูกทำโทษ (โดยเฉพาะทางความรู้สึก) จึงไม่ยอมประนีประนอมกับอุดมการณ์ (จอมปลอม) ของตนเอง (การเชื่อว่าโครงการ Reborning จะช่วยเหลือมนุษยชาติได้) ซึ่งเป็นสิ่งที่สร้างขึ้น เพื่อให้

รู้สึกว่าคุณได้ทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่แล้ว เห็นได้จากทั้งฉากที่กฤติกาพยายามเปลี่ยนใจ และตอนที่อิสระขอร้องไห้ยก เลิกโครงการนี้

1.4 ชูปเปอร์อีโก้ทำงานสร้างความรู้สึกผิด บาป และละอาย หรือเรียกได้ว่าเป็นความรู้สึกเจ็บปวดภายในอันเนื่องมาจากความขัดแย้งในจิตใจ

เอลิกาเป็นคนที่เคร่งครัดในความถูกต้อง และแน่นอนทุกสิ่งทุกอย่างที่เธอทำ เธอพยายามที่จะหาเหตุผลมาอธิบายว่าเป็นความถูกต้องอย่างไร รวมทั้งเรื่องของการทดลอง เกตินี้ด้วย อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะบอิกโก้จะทำงานด้วยการหาเหตุผลมาปกป้องตนเองแล้วก็ตาม การหาเหตุผลมาอธิบายการทำลายชีวิตของคนถึง 3 คนย่อมไม่ใช่เรื่องง่าย ความรู้สึกผิด บาป อันเป็นสิ่งที่เอลิกาได้รับการหล่อหลอมมาก็ยังถูกสะสมอยู่ในชูปเปอร์อีโก้ ซึ่งถูกกระตุ้นออกมาให้ เล่นงานเธอ ดังนั้นแม้ว่าสุดท้ายแล้วความหวังที่จะประสบความสำเร็จในโครงการ Rebornig ยังพอมิ แต่ความหวังนั้นก็กลับเติมเต็มในจิตใจของเธอไม่ได้ เพราะความรู้สึกผิดได้เข้ามาแทนที่ ความรู้สึกอึดอัดเล็กๆ เธอรู้ว่า ถ้าเพียงเธอหยุดการทดลองเธอก็จะได้รับความรักจากทั้งเพื่อน และลูกของเธอซึ่งเป็นสิ่งที่เธอโหยหามาตลอด แต่เพราะเอลิกาไม่ยอมเชื่อความรู้สึกจาก สัญชาตญาณของเธอ สิ่งที่ได้รับตอนสุดท้ายจึงเป็นความหายนะทางจิตใจที่เลวร้ายไปเสีย ยิ่งกว่าความรู้สึกแรกที่ต้องการจะวิ่งหนีและหาสิ่งอื่นมาแทนที่ เห็นจากฉากสุดท้าย หลังจากที่ยิงเกตินี้แล้ว เอลิกาพยายามรวบรวมจิตใจเพื่อที่จะออกไปแถลงข่าว แม้จะทำหน้าที่ระรื่นในความสำเร็จแต่ความรู้สึกผิดก็ยังปรากฏในแววตา

2. เกตินี้

2.1 การไม่หนีเพราะกลัวการถูกลงโทษ อันเป็นพลังงานสะสมในชูปเปอร์อีโก้ และความรู้สึกขัดแย้งภายในลึกๆ แล้วแม้ว่าความปรารถนาของเกตินี้คือ การได้ออกไปใช้ชีวิตอย่างมีอิสระ (อิติ) แต่ด้วยความรักที่มีต่อแม่ ความอยากเป็นลูกที่ดี (ชูปเปอร์อีโก้) เพราะทั้งโลกนี้มีแม่เพียงคนเดียว ที่แม้ว่าจะไม่ค่อยได้รับสนองกลับมากนักก็ทำให้เกตินี้กลัวว่าการทำผิด ซึ่งก็คือการหนีออกไปนั้นจะทำให้ตนถูกแม่หมางเมินเหมือนหลายๆ ครั้งที่แม่ทำกับเธอ ตั้งแต่เด็กมาซึ่งเป็นการรู้สึกเจ็บปวดอันเนื่องมาจากการรู้สึกว่าตนไม่มีคนรัก และกับคนแปลกหน้าอย่างกฤติกา และอิสระ ถึงแม้ว่าเธอจะรู้สึกดีกับเขา แต่ก็ยังไม่ไว้วางใจว่าจะได้รับความรักอย่างที่อยากได้หรือไม่ ความรู้สึกอันนี้เป็นตัวถ่วงที่ทำให้เกตินี้ ลังเลที่จะออกไป ซึ่งมีปรากฏให้เห็นอยู่ตลอดเวลา

2.2 การโทษผู้อื่น

ในฉากที่ 9 บางคนอาจสงสัยทำไมเกศินีถึงบอกเอลิกว่า “อิสระเป็นคนให้กล่องดาว” ทั้งที่ไม่ต้องพูดก็ได้ ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะเธอเห็นแม่โกรธ การทำให้แม่โกรธเป็นความรู้สึกผิดที่อยู่ในใจของเกศินีและถ้าเธอโกหก และโดนจับได้ก็ยิ่งทำให้เธอรู้สึกผิดมากขึ้น เธอไม่สามารถทนกับความรู้สึกทรมาน และความรู้สึกผิดได้จึงรีบโยนความผิดนี้ออกไป ด้วยการพูดความจริงด้วยการโทษว่าเป็นความผิดของอิสระต่างหากที่แอบเข้ามา และเอาของสิ่งนี้มาให้เธอ ไม่ใช่เพราะเธออยากได้เอง

2.3 การหลีกเลี่ยงโดยยึดติดกับโลกในฝัน

ทุกครั้งที่เกิดเกศินีพบกับปัญหายุ่งยากใจ สิ่งที่จะร้องขอคือการฟังนิทานเรื่อง “ราฟุนเซล” เพราะอย่างน้อยนิทานเรื่องนี้ทำให้เธอรู้สึกดีขึ้นว่า อย่างน้อยไม่ใช่เธอเพียงคนเดียวที่ถูกขัง แต่ยังมีคนอื่นซึ่งถูกขังด้วยเหมือนกัน และเป็นการกักขังจากแม่คนเดียว แต่เธอถูกขังเพราะแม่เป็นห่วงว่าเธอจะตายถ้าต้องออกไป ยิ่งงั้นเธอก็ยังรู้สึกปลอดภัยกว่าที่รู้ว่าเหตุผลในการกักขังของเธอนั้น เป็นเหตุผลเรื่องสุขภาพที่เกิดจากความห่วงใยของแม่ และนิทานเรื่องนี้ยังสร้างความหวังให้กับเธอว่าสักวันเธอก็จะพบกับความสุข เธอฟังนิทานและเก็บไปฝันเสมอว่าเธอคือราฟุนเซล ภาวะในฝันนี้ช่วยลดภาวะความเครียดและความทุกข์อันเกิดจากความเจ็บปวดทางกายและทางใจของเธอได้ เห็นได้จากฉากที่ 9 หลังจากที่เธอทำให้แม่โกรธเรื่องกล่องดาวของอิสระ เธอรู้สึกผิดและไม่มั่นคง จึงขอให้แม่เล่านิทานเรื่องนี้ให้เธอฟัง

2.4 กลไกป้องกันตนเองของอีโก้ คือการทำในสิ่งที่ตรงข้าม การเปลี่ยนความรักเป็นความเกลียด เมื่อไม่ได้สิ่งที่ต้องการรวมถึงการพลัดท่าของซูเปอร์อีโก้ที่ถูกฉุดลงให้ใช้ความรุนแรงในการกำจัดตนเอง

อย่างที่กล่าวไปแล้ว ในฉากสุดท้าย เกศินีนั้นแม้จะมีความปรารถนาที่จะเป็นอิสระ แต่อิสระที่เธออยากได้ต้องเป็นอิสระที่ได้จากแม่ผู้เป็นที่รักด้วย ถ้าแม่ไม่อนุญาต ให้เธอไปยอมเป็นการยากมากที่จะทำให้เกศินีกล้าออกไปเผชิญกับชีวิตใหม่ แต่เมื่อเธอรู้ว่าแม่ผู้เป็นที่รักที่สุดของเธอทรยศกับความรักของเธอ ด้วยการจับเธอมาทดลองความรักที่เปี่ยมล้นนั้นได้เปลี่ยนเป็นความเกลียดขึ้นแทนเพราะแม่ไม่ให้ในสิ่งที่เธอต้องการ ดังนั้นความอยากทำให้แม่ปวดร้าวหรือการแค้นจึงบังเกิดขึ้นแทนการแค้น ที่เกศินีนี้ทำได้เพียงอย่างเดียวคือ การตายอันเกิดจากสัญญาตมณม่งตายที่ถูกเก็บกดมา ซึ่งที่จริงอาจผันออกเป็นความก้าวร้าวอื่นๆได้แต่ที่รุนแรงที่สุดก็คือ การทำลายชีวิตของตนเอง ณ เวลานั้น พลังของอีโคมักเหลือเกินมากเกินกว่าที่พลังของ

อีโก้และซูปเปอร์อีโก้จะต้านไหว สิ่งที่เกิดขึ้นรู้สึกคือ อยากตายเพราะคิดว่าตนเองไม่มีค่าอีกต่อไป ไม่มีคนรักอีกแล้วและการตายจะเป็นการลงโทษแม่ที่ไม่ให้ความรักกับตนด้วย

3. อิสระ

3.1 ซูปเปอร์อีโก้สูง

อิสระเติบโตมาในครอบครัวที่พ่อแม่เป็นนักต่อสู้ และไม่ยอมอ่อนข้อให้กับความอยู่ดีศรีธรรม ดังนั้นอิสระจึงเป็นคนที่ไม่ได้กับความไม่เท่าเทียมกันซึ่งเกิดขึ้นจากการสะสมของพลังงานในซูปเปอร์อีโก้ที่ได้รับการอบรมสั่งสอนแต่เด็ก เขาจึงทนไม่ได้เลยกับนโยบายจำกัดพันธกรรมและโครงการ Reborn ของเอลิกา ยิ่งเมื่อเขารู้ว่าโครงการนี้มีเบื้องหลังที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของเกตินี้ด้วยแล้ว ความพยายามที่จะทำลายความอยู่ดีศรีธรรมนี้ จึงถูกผลักดันขึ้นมาอย่างรุนแรงจนทำให้เขาสามารถที่จะทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งความถูกต้อง

3.2 การผสมผสานพลังของอีดีและซูปเปอร์อีโก้

โดยปกติคนอย่างอิสระซึ่งมีคุณธรรมสูง (Superego สูง) ย่อมไม่ควรที่จะมีพฤติกรรมที่หันเหไปในทางรุนแรงหรือใช้กำลัง แต่จะเห็นว่าในที่สุดอิสระก็เลือกวิธีของการใช้ กำลัง โดยการสนับสนุนกลุ่มพวกต่อต้านออกมาทำลาย และเผาสถานที่ราชการที่เขาเชื่อว่าไม่มีความเป็นธรรมอยู่ ทั้งนี้ทั้งนั้นก็เพราะว่าพลังงานของอีดีอันเป็นพลังของความต่ำทรามได้รวมพลังกับพลังของซูปเปอร์อีโก้ที่ต้องการกำจัดความไม่เป็นธรรมขึ้นแล้ว กระบวนการผสมผสานกันนี้เกิดขึ้นได้อย่างไร พรอยด์ไม่ได้อธิบายไว้เพียงแต่บอกว่าอาจเกิดขึ้นได้เช่นกัน

3.3 ความเจ็บปวดเนื่องจากความรู้สึกขัดแย้งภายใน

ในฉากที่ 6 อิสระมีความปรารถนาอย่างมากที่จะพาเกตินี้ออกไป ทั้งเพื่อช่วยเหลือและเพื่อทำให้งานของเขาสำเร็จ (อีดี) ซึ่งก็คือการนำเกตินี้ออกไปเป็นหลักฐานว่ามนุษย์สามารถกลับมาพัฒนาได้เองตามธรรมชาติ หากปล่อยให้มีการปฏิสนธิตามธรรมชาติ แต่ความรู้สึกผิดที่ทำให้เกตินี้อยู่ต้องทรมานและรวมทั้งเห็นภักดีที่คร่ำครวญด้วย ความตกใจว่าเกตินี้อาจตาย (ซูปเปอร์อีโก้) เขาไม่รู้จะเลือกทำอะไร ถ้าเขาพาเกตินี้ออกไปเดี๋ยวนี้ เรื่องทุกอย่างก็คงจบลงง่ายขึ้น แต่ความรู้สึกเรื่องของศีลธรรมก็ทำให้เขาไม่กล้าที่จะทำตามความปรารถนาของตนเอง จึงต้องปล่อยให้เกตินี้อยู่นั่นต่อไป ซึ่ง ทำให้เขารู้สึกเจ็บปวดกับการตัดสินใจของเขาเอง

4. กฤติกา

4.1 ภาวะอดสูง

จากประวัติและชีวิตของกฤติกา เป็นสิ่งที่ทำให้เธอตัดสินใจทำอะไรตามความรู้สึกเสมอ (อิด) โดยไม่ค่อยหาเหตุผลหรือคำนึงถึงค่านิยม ประเพณี หรือกฎเกณฑ์ ในสังคม และนั่นเป็นสาเหตุที่ทำให้เธอยอมที่จะมีลูกเองตามธรรมชาติซึ่งเป็นการกระทำ ที่ผิดกฎหมาย ผสมกับความรักที่มีต่อสามีอย่างท่วมท้น คำขอร้องของเขาคือสิ่งที่เธอไม่อาจปฏิเสธได้ โดยไม่ได้คำนึงถึงผลที่ตามมา อันนำมาซึ่งปัญหาที่เธอต้องเอาลูกมาทิ้งไว้ให้เอลิกาและต้องไปอยู่ในคุก อีกครั้งที่เธอทำตามใจ เมื่ออิสระให้คนไปช่วยเธอออกมา เธอไม่คิดว่าการหนีออกมา จะมีผลอะไรตามกับเธอ แต่รู้สึกว่ายากออกมาพบลูกและก๊อบกั้นเข้าไปหาเอลิกาต่างๆ ที่ถ้าเธอคิดสักนิดเธออาจจะต้องกลับเข้าไปอยู่ในคุกอีกก็ได้ เพราะเอลิกาเองแม้จะเป็นเพื่อนกันแต่ก็ไม่มีวันที่จะปล่อยให้เธอทำผิดซ้ำสองเป็นแน่

4.2 ความรู้สึกไม่เหมาะสม หย่อนความสามารถของบุคคล เพราะอ่อนแอหรือมีข้อจำกัดบางประการ ไม่มีปัญญาที่จะแยกแยะหรือทำความเข้าใจตนเองกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

แน่นอนที่สุดกฤติกาเป็นคนที่ไม่สามารถแยกแยะได้ว่าควรจะต้องทำอะไร เธอ มักทำตามคนอื่นเสมอ โดยไม่สามารถหาเหตุผลมาโต้แย้งได้ ภาวะเช่นนี้ทำให้เธอซุ่มซ่อน หมองใจและเป็นทุกข์ แต่ก็ไม่รู้จะหาวิธีคลายทุกข์ได้อย่างไรนอกจากการปลดปล่อยออกมา ด้วยการร้องไห้คร่ำครวญ ถ้าเธอคิดสักนิดก็จะรู้ว่าเกศินีไม่เป็นอะไร เธอแข็งแรงกว่าคนอื่นๆ ด้วยซ้ำ ดังนั้นเธอยอมต้องอยู่ได้ในอากาศข้างนอก ความกลัว และความรู้สึกผิดที่ทิ้งลูกไป ทำให้เธอกลัวอันตรายที่เกิดขึ้นกับลูกมากกว่าที่จะคิดตาม ความเป็นจริงและเธอเองนั้นแหละ ที่พบแต่ความทุกข์เพราะการตัดสินใจทำอะไรอย่างไม่น่าคิด ซึ่งก็น่าเสียดายที่เธอไม่ก็ไม่ฉลาดพอที่จะรู้ได้วิธีคิดที่จะคลายความทุกข์ของ เธอที่เกิดขึ้นได้

4.3 ความวิตกกังวลอันเนื่องมาจากความกลัว ความวิตกกังวลต่างๆ เกิดขึ้นกับเธอ ทั้งที่ไม่เคยมีมาก่อน เมื่อความกลัวว่าจะไม่ได้รับความรักจากเกศินีเกิดขึ้น เพียงแค่เธอบอกความจริงกับเกศินีเรื่องทุกอย่างก็น่าจะง่ายขึ้น แต่เธอก็ไม่กล้า ความกลัวการถูกปฏิเสธที่จะทำให้ เกิดความเจ็บปวดนั้นมีมากกว่าความกล้าเสี่ยงแบบที่เธอเคยมี ดังนั้นในฉาก 1 คำพูดของเอลิกา ที่จะบอกความจริงเรื่องกำเนิดของเกศินี จึงมีผลทำให้กฤติกายอมทำตามที่เอลิกาสั่งการทุกอย่าง หรือในฉาก 9 เธอก็ไม่กล้าที่จะบอกเกศินีไปว่าเธอคือแม่บังเกิดเกล้าของนาง และในขณะเดียวกัน ความกลัวในสิ่งที่ไม่รู้จัก ก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่มายั่วยุไม่ให้กฤติกาเชื่ออิสระแต่แรก ที่จะพาเกศินี หนีไป ความกลัวว่าเกศินีจะตายทำให้กฤติกายอมทำตามคำสั่งของเอลิกาโดยง่าย แม้กระทั่ง

ฉาก 12 ถ้ากฤติกาเล่าที่จะบอกอิสระว่า กำลังจะเข้ามาติดกับของเอลิกาในฉากสุดท้ายเรื่องราวอาจไม่จบลงเช่นนี้

4.4 ความรู้สึกเจ็บปวด เนื่องจากความขัดแย้งภายใน ความรู้สึกนี้เกิดขึ้นกับกฤติกาตลอดเวลาระหว่างความกลัวตาย กลัวไม่ได้อยู่กับลูก กลัวลูกไม่รัก (ติด) กับอยากทำหน้าที่ของแม่ที่ดีที่ปกป้องลูก (ซูปเปอร์ฮีโร่) แต่พลังของอัตตาคูจะมีอำนาจมากเกินไป เกินกว่าที่กฤติกาจะแทนได้ ความกลัวเข้ามาบดบังหน้าที่ของความเป็นแม่เกือบหมด อย่างไรก็ตามพลังของซูปเปอร์ฮีโร่ก็ทำงานในตอนสุดท้าย เมื่อความกลัวทั้งหมดนั้นได้ถูกเอาออกไปจนหมดด้วยการเผชิญความจริง การได้บอกเกตินี้ไปว่าตนคือแม่ผู้ให้กำเนิดของนาง แม้ว่าจะไม่มีผลอะไรกับความรู้สึกของเกตินี้ ณ ตอนนั้น แต่ก็ทำให้ความกลัวที่ถูกฝังอยู่ได้ถูกระบายออกไป ความเจ็บปวดที่ไม่ได้รับความรัก และความสนใจจากเกตินี้ได้ย้อนกลับมาตอบสนองความรู้สึกของกฤติกาแล้ว และคงจะไม่มีความรู้สึกเจ็บปวดอะไรที่ยิ่งใหญ่ที่เกิดจากความรู้สึกขัดแย้งภายในอีก เมื่อเธอเลือกที่จะทำหน้าที่ปกป้องลูกด้วยการเข้าไปแย่งปืนจากเอลิกาในฉากสุดท้าย เรียกได้ว่าการระบบซูปเปอร์ฮีโร่จะทำงานก็เมื่อฮีโร่ได้นำจิตใจให้เผชิญกับความจริง แม้ว่าจะเป็นความจริงที่เจ็บปวดยิ่งกว่าที่รู้ว่าสุดท้ายแล้วก็ไม่ได้รับความรักจากลูกเช่นกัน

ภายหลังจากการวิเคราะห์ตัวละครให้นักแสดงฟังแล้ว ในขั้นตอนนี้ได้ขอให้นักแสดงสิ่งที่ได้ยินได้ฟังทั้งหมด แล้วกลับไปสนใจที่ความต้องการของตัวละครเพียงอย่างเดียวเท่านั้น และทำทุกอย่างเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตนต้องการ ซึ่งหลังจากลงมือซ้อมในสัปดาห์สุดท้าย นักแสดงก็จับทิศทางได้มากขึ้น แม้ว่าปัญหาในการแสดงบางเรื่อง เช่น การเล่นอารมณ์ การส่งสารตัวละคร การพูดไม่ชัด ยังปรากฏอยู่บ้าง แต่ผู้วิจัยพบว่าอย่างน้อยที่สุดการแก้ปัญหาในระยะสุดท้ายด้วยการเปลี่ยนบท และการนำทฤษฎีจิตวิเคราะห์มาอธิบายนี้ แม้ว่าการแสดงในช่วงการตัดสินใจการใช้ความคิด การแสดงความรู้สึกจะไม่ชัดเจนนัก แต่มีความละเอียดขึ้น และเป็นไปตามทิศทางของการกำกับและการแสดง และเจตนาของบทในร่างสุดท้ายมากขึ้น

ทั้งหมดคือแนวทางการทำงานละครเรื่อง *เกศาราพุนเซล* และปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากตัวบทละครและการกำกับการแสดง ในบทต่อไปจะเป็นการประเมินผลจากแบบสอบถามจากคนดู และจากการเสวนาหลังการแสดงละครจบ รวมทั้งข้อเสนอแนะของผู้วิจัยในฐานะผู้เขียนบทและกำกับการแสดง

บทที่ 5
การประเมินผลการแสดง
สำหรับการสร้างบทและการกำกับการแสดงละครเรื่อง “เกศารapunเซล”

ละครเรื่อง **เกศารapunเซล** จัดแสดงขึ้นที่โรงละครคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างวันที่ 17 สิงหาคม ถึง วันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2547 รวมทั้งสิ้นจำนวน 17 รอบ ในแต่ละรอบมีผู้เข้าชมประมาณ 110 คน รวมแล้วมีผู้เข้าชมการแสดงรวมทั้งสิ้น 1,870 คน สำหรับการประเมินผลโครงการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ข้อสรุปจาก 2 ส่วน ดังนี้

1. จากแบบสอบถามที่แจกให้กับผู้ชมในแต่ละรอบการแสดง
 2. จากการจัดเสวนาในหัวข้อ “จากนิทานของพี่น้องตระกูลกริมม์สู่บทเรื่อง **เกศารapunเซล** ในวันอาทิตย์ที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2547 โดยมีนักวิจารณ์ นักการละคร นักเรียน นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจ เข้าร่วมเสวนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับละครเรื่องนี้
1. จากแบบสอบถามให้กับผู้ชมในแต่ละรอบการแสดง โดยแยกการประเมินออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้
- 5.1 ส่วนของการแสดง
 - 5.2 ส่วนของการจัดแสดง

5.1 ส่วนของการแสดง แบ่งออกเป็นฝ่ายต่างๆ ดังนี้

หัวข้อ	ความคิดเห็นต่อเรื่อง	ช่วงของคะแนน ที่ให้มากที่สุด	เปอร์เซ็นต์	ช่วงของคะแนน ที่ให้น้อยที่สุด	เปอร์เซ็นต์
1	การแสดง	8 คะแนน	33 %	4 คะแนน	3 %
2	การกำกับการแสดง	8 คะแนน	30 %	3 คะแนน	3 %
3	บท (การดัดแปลงบท)	7 คะแนน	20 %	1 คะแนน	1 %
4	ฉาก	7 คะแนน	25 %	3 คะแนน	4 %
5	เครื่องแต่งกาย / การแต่งหน้า	8 คะแนน	28 %	3 คะแนน	3 %

หัวข้อ	ความคิดเห็นต่อเรื่อง	ช่วงของคะแนน ที่ให้มากที่สุด	เปอร์เซ็นต์	ช่วงของคะแนน ที่ให้น้อยที่สุด	เปอร์เซ็นต์
6	แสง	9 คะแนน	33 %	4 คะแนน	3 %
7	เสียง	8 คะแนน	33 %	3 คะแนน	2 %
8	ภาพ/เทคนิคภาพ (Animation)	7 คะแนน	28 %	3 คะแนน	3 %

จากข้อคิดเห็นที่ได้รับจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะขอประมวลความคิดเห็นโดยสรุปของผู้ชมในแต่ละประเด็น ดังนี้

5.1.1 การแสดง

ผู้ชมมีความพึงพอใจในบทบาทการแสดงของนักแสดง เนื่องจากเห็นว่านักแสดงสามารถแสดงได้ระดับมาตรฐานที่ผู้ชมสามารถเข้าใจในตัวละครแต่ละตัวได้อย่างไม่ขัดแย้ง แต่ยังมีส่วนที่นักแสดงบางคนพูดเร็วและเร็วไปบ้าง แต่โดยรวมแล้วผู้ชมพึงพอใจในนักแสดงทุกคน โดยเฉพาะเอลิกา ซึ่งได้รับบทนำและเป็นตัวดำเนินเรื่องสามารถทำให้ผู้ชมติดตามการแสดงได้อย่างต่อเนื่อง

5.1.2 การกำกับการแสดง

ผู้ชมให้คะแนนการกำกับการแสดงไว้ค่อนข้างกว้าง คือตั้งแต่ 7 จนถึง 10 ทั้งนี้อาจมีความเป็นไปได้ในเรื่องของระยะเวลาของละครที่สั้นเกินไป ผู้ชมบางคนอาจยังรู้สึกว่ายังไม่สามารถเข้าใจกับสิ่งที่ต้องการจะนำเสนอได้เต็มที่ จึงให้คะแนนในระดับ 1-6 อยู่ระหว่าง 10 - 15% อย่างไรก็ตาม ผู้ชมบางกลุ่มจะชื่นชอบแนวทางของการกำกับการแสดง ที่นำเสนอความแปลกใหม่และเป็นการผสมผสานกันได้อย่างลงตัวระหว่างเทคนิคภาพ แสง เสียง และการแสดงบนเวที จึงให้คะแนนในระดับ 8 อยู่ระหว่าง 30 %

5.1.3 การเขียนบท (การดัดแปลงบท)

เนื่องจากละครมีความยาวไม่มากนัก บทละครจึงไม่สามารถพัฒนาไปในระดับที่สามารถทำให้ผู้ชมทุกคนเข้าใจเรื่องได้และผู้ชมบางคนไม่รู้จักรักนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** มาก่อน ทำให้มีผู้ชม 1% ที่ให้คะแนนในระดับ 1 หรือไม่พอใจกับการเขียนและการดัดแปลงบทนัก โดยให้เหตุผลว่า

บทสั้นและแบนเกินไป จึงทำให้ยากที่จะเข้าใจสิ่งที่คนเขียนบทต้องการจะเชื่อมโยงระหว่างนิทานและละครได้

เพื่อประเมินผลเรื่องของบทได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น ในแบบสอบถามได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับสารของละครที่คนดูได้รับ ซึ่งสามารถประมวลผลออกมาได้ดังนี้

หัวข้อ	ประเด็นและสารที่ได้รับ	ช่วงของคะแนน ที่ให้มากที่สุด	เปอร์เซ็นต์	ช่วงของคะแนน ที่ให้น้อยที่สุด	เปอร์เซ็นต์
1	เรื่องความสัมพันธ์ของแม่กับลูก	8 คะแนน	25 %	3	2 %
2	เรื่องความเห็นแก่ตัว	8 คะแนน	28%	3	3 %
3	เรื่องการกดขี่และอิสรภาพ	7 คะแนน	23%	2	1 %
4	เรื่องอิทธิพลทางการเมือง	8 คะแนน	20%	3	2%
5	เรื่องความสำคัญของผม	1 - 7 คะแนน	20%	-*	-*
6	ไม่เห็นประเด็นอะไรเลย	1 คะแนน	35%	-*	-*

* หมายเหตุ คะแนนในช่วงดังกล่าวมีความเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่แต่รอบซึ่งผู้ชมจะแตกต่างกันไป ไม่สามารถนำมาใช้ เป็นข้อมูลพื้นฐานได้

ผลสรุปจากแบบสอบถามในแต่ละรอบจะมีช่วงคะแนนที่ใกล้เคียงกัน ในหัวข้อที่ 2 เรื่องความเห็นแก่ตัวเป็นประเด็นที่ผู้ชมส่วนใหญ่ร้อยละ 28 ได้จากละคร ส่วนสารที่ผู้ชมได้รับรองลงมาก็คือประเด็นเรื่องความสัมพันธ์ของแม่กับลูก (25%) การกดขี่และอิสรภาพ (23%) และประเด็นเรื่องอิทธิพลทางการเมือง (20%) ส่วนเรื่องความสำคัญของผมซึ่งเป็นอนุภาคที่สำคัญของเรื่องจะมีความเห็นที่แตกต่างกันไป ช่วงของการให้คะแนนจึงกว้างตั้งแต่ 1 คือมองไม่เห็นประเด็นเรื่องความสำคัญของผมไปจนถึง 7 ซึ่งเห็นประเด็นเรื่องความสำคัญของผมค่อนข้างมาก ส่วนคำถามสุดท้ายคือไม่เห็นประเด็นอะไรเลยนั้น คนดู 35 % ให้คะแนนไว้ที่ระดับ 1 คือเป็นจำนวนคนดูที่มากที่สุด

ซึ่งจากการวิเคราะห์คะแนนที่ได้จากหัวข้อ 5 และ 6 แล้วนั้น พบว่าจะเปลี่ยนแปลงไปตามคนดูแต่ละรอบ ซึ่งคิดว่าปัญหาน่าจะมาจากคำถามที่กว้างเกินไป ทำให้มีความคิดที่แตกต่างกันหลายมุม

นอกจากนี้แล้วผู้ชมยังได้เสนอประเด็นอื่นๆ นอกเหนือจากที่ระบุให้ ได้แก่ ประเด็นเรื่องความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีผลต่อจิตใจคนและสภาพแวดล้อม โดยเห็นว่าธรรมชาติถูกทำลายโดยวิทยาศาสตร์ และความเจริญทางวิทยาศาสตร์กลายเป็นดาบสองคม หากใช้ไม่ถูกทาง

5.1.4 ฉาก

แม้ว่าผู้ชมส่วนใหญ่ให้คะแนนฉากละครเรื่องนี้ไว้ที่ระดับคะแนน 7 – 8 กับความเห็นที่ว่าฉากและแสงสามารถเข้ากัน และกลมกลืนกันได้อย่างดี ถึงแม้ว่าฉากจะดูเรียบแต่สามารถใช้ประโยชน์ได้หลายอย่างและทันสมัยสมกับเป็นโลกอนาคต แต่ก็มีผู้ชมจำนวนหนึ่งเห็นว่าฉากละครในเรื่องนี้เป็นฉากที่นิ่งไม่เปลี่ยนแปลงและไม่มีลูกเล่น ไม่มีสีสันที่ซับซ้อน และอยากให้มียุทธฉากมากกว่าฉากเดียว

5.1.5 เครื่องแต่งกาย / การแต่งหน้า

ผู้ชมค่อนข้างพึงพอใจในส่วนของเครื่องแต่งกายที่เข้ากับยุคสมัย สมกับเป็นโลกอนาคต และการแต่งหน้าที่เข้ากับเนื้อหาและเหตุการณ์ในยุคนั้น

5.1.6 แสง / เสียง / ภาพ / เทคนิคภาพ (Animation)

ในส่วนของแสง เสียง ภาพและเทคนิคภาพนั้น ค่อนข้างเป็นที่พอใจของผู้ชม โดยเฉพาะเสียงประกอบซึ่งสามารถเชื่อมโยงฉากและสื่อเรื่องราว และเหตุการณ์ในละครได้อย่างกลมกลืน ในส่วนของแสง ผู้ชมส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าสีส้ม สวยและทันสมัย เข้ากับฉากได้ดี มีเทคนิคการใช้แสงที่น่าสนใจ ในส่วนของภาพและเทคนิคภาพจะมีผู้ชมบางส่วน ที่เห็นว่าภาพและเทคนิคสามารถพัฒนาได้มากกว่านี้ ภาพและการแสดงไม่สัมพันธ์กัน ในขณะที่บางส่วนของบทนำเสนอที่แปลกใหม่ การผสมผสานสื่อต่างๆ ให้เกิดขึ้นบนเวทีได้อย่างลงตัว

5.2 ส่วนของการจัดการแสดง

(การประชาสัมพันธ์/สถานที่จัดแสดง/การซื้อบัตร/ราคาบัตร และอื่นๆ)

ในส่วนของจัดการแสดง ผู้ชมแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ

1. นิสิตอักษรศาสตร์ ซึ่งจะได้รับสิทธิ์ชมละครของคณะโดยไม่เสียค่าบัตร
2. นักเรียน นิสิต นักศึกษาซึ่งจะซื้อบัตรในราคา 150 บาท
3. ผู้ชมทั่วไป ซื้อบัตรในราคา 200 บาท

โดยรวมแล้วผู้ชมค่อนข้างพอใจในส่วนของการจัดการงานด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ชมส่วนใหญ่จะได้รับข่าวสารจากสื่อโปสเตอร์คิดเป็นร้อยละ 30% ซึ่งส่วนใหญ่จะติดอยู่ตามสถานที่ต่างๆ ในย่านสยามสแควร์ แหล่งรวมของคนทำงานศิลปะ ตามคณะของมหาวิทยาลัยต่างๆ โรงเรียน ร้านอาหารและห้างสรรพสินค้าชั้นนำ นอกจากนี้ยังมีสื่อเว็บไซต์ (10%) วิทยุ (6%) หนังสือพิมพ์ (5%) โทรศัพท์ (3%) และนิตยสาร (3%) ซึ่งใช้การประชาสัมพันธ์เพื่อให้เข้าถึง กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียน นิสิต นักศึกษา และผู้มีใจรักในด้านศิลปะการแสดง โดยการประชาสัมพันธ์จะเน้นให้เข้ากับสื่อที่ต้องการจะนำเสนอ โดยในส่วน的网站และวิทยุจะมีการเล่นเกมเพื่อชิงบัตรชมละคร ซึ่งถือเป็นการประชาสัมพันธ์ที่ค่อนข้างได้ผลลัพธ์เป็นที่น่าพอใจ อย่างไรก็ตาม การประชาสัมพันธ์โดยการบอกต่อ (Word of Mouth) ก็เป็นอีกหนึ่งหนทางการประชาสัมพันธ์ที่ได้ผลลัพธ์อย่างดีที่สุด ซึ่งคิดสัดส่วนถึง 55% จากภาพรวมของการประชาสัมพันธ์ทั้งหมด

ในส่วนของสถานที่จัดแสดง การซื้อบัตรและราคาบัตรนั้น ผู้ชมส่วนใหญ่พึงพอใจ สถานที่จัดแสดงและการซื้อบัตรที่ภาควิชาฯ ศูนย์หนังสือจุฬาฯ สาขาสยามสแควร์ และสาขาศาลา พระเกี้ยว นอกจากนี้ ยังมีผู้ชมอีกส่วนหนึ่งที่พอใจในเรื่องที่มีการซื้อบัตรผ่านทางโทรศัพท์ ในเรื่องของราคาบัตร มีผู้ชมส่วนหนึ่งคิดว่าราคาบัตรสูงเกินไป

ในละครเรื่องนี้ไม่มีการระบุเลขที่นั่ง ซึ่งเป็นผลดีในแง่ของการขายบัตรที่ผู้ชมจะสามารถซื้อบัตรได้อย่างสะดวกในแต่ละที่ที่จำหน่ายบัตร ซึ่งผู้ชมก็พึงพอใจและส่งผลดีต่อละครในเวลากการแสดง แล้วผู้ชมที่มาสายจะไม่รบกวนสมาธินักแสดงและผู้ชมคนอื่นมากนัก

2. จากการจัดเสวนาในหัวข้อ “จากนิทานของพี่น้องตระกูลกริมม์สู่บทเรื่อง เกศารา พุนเซล” ในวันอาทิตย์ที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2547 ณ โรงละครอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีนักวิจารณ์ นักการละคร นักเรียน นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจ เข้าร่วมเสวนาและแสดง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับละครเรื่องนี้ประมาณ 80 คน วิทยากรหลัก คือ

1. คุณนันทขว้าง สิริสุนทร	นักวิจารณ์ละครและภาพยนตร์
2. คุณภัทระ ด้านอุตรา	นักวิชาการการละครและนักวิจารณ์
3. คุณวชิรา ฤทธิรณก	บรรณาธิการนิตยสาร A DAY

จากการเสวนา ประเด็นที่วิทยากรและผู้เข้าร่วมเสวนาสนใจมีอยู่ 2 ประเด็นหลัก คือ

1.1 เรื่องการดัดแปลงบท

1.2 เรื่องการทำวิจัย

1.1 เรื่องการดัดแปลงบท

ผู้เข้าร่วมเสวนาบางส่วน รู้สึกชื่นชอบในประเด็นของการเชื่อมโยงเรื่องราวนิทานกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอนาคต เนื้อหาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ซึ่งผู้ร่วมเสวนาเหล่านี้ชอบในเรื่องของความแปลกใหม่ ความคิดสร้างสรรค์ ความทันสมัยและการหาแนวทางที่จะเสนอมุมมองใหม่ๆ ให้กับละครเวทีโดยผ่านสื่อผสมรูปแบบต่างๆ โดยไม่คาดคิดว่าจะได้ชมละครแนววิทยาศาสตร์จากละครของคณะอักษรศาสตร์ ซึ่งปกติจะมีลักษณะเฉพาะ คือมักจะจัดแสดงละครเวทีที่นำมาจากบทละครหรือวรรณกรรมชั้นเอกของโลก ความเห็นของผู้ชมในส่วนนี้ สอดคล้องกันกับความคิดเห็นของคุณภัทร ด้านอุตรา ซึ่งเป็นทั้งนักวิชาการการละครและนักวิจารณ์ ซึ่งกล่าวถึงเรื่องราวการโคลนนิ่งในละครว่าเป็นประเด็นที่ทันสมัยและสดร้อน ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนและรองรับวัตถุประสงค์ของ โครงการวิจัยเรื่องเก่าเล่าใหม่ได้เป็นอย่างดีว่า เรื่องเก่านั้นสามารถนำมาเล่าใหม่ให้ทันสมัย ให้คนในยุคปัจจุบันสามารถรู้เรื่องราวเก่า โดยผ่านมุมมองของคนทำงานสร้างสรรค์ในยุคปัจจุบัน

นอกจากนั้นแล้ว ผู้เข้าร่วมเสวนายังให้ความสนใจในเรื่องของการนำเรื่องเก่ามาเล่าใหม่ของโครงการนี้ว่าเป็นการดีที่ทำให้นิทานมีชีวิตปรากฏออกมาบนเวที แต่ไม่เข้าใจว่าทำไมเรื่องราวที่สนุกสนาน หวานชื่นของนิทานเทพนิยายเรื่อง ราพูนเซล จึงถูกดัดแปลงให้เศร้าและหดหูได้ เพราะจากการฟังชื่อละครเทียบกับนิทานแล้ว คาดหวังว่าจะมาดูละครที่เสนอความสนุกสนาน

มากกว่าเรื่องราวที่เครียดและเป็นโศกนาฏกรรม ทำให้ผู้ชมบางส่วนรู้สึกผิดหวังและไม่เข้าใจจุดประสงค์ของการเล่าใหม่ในครั้งนี้ ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าความตั้งใจของผู้วิจัยที่ต้องการจะให้ละครเรื่อง **เกศาราพุนเซล** กระตุ้นให้คนดูได้คิด และรู้สึกเกลียดชังตัวละครในเชิงเสียดสียังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร มีเพียงผู้ชมส่วนน้อยที่เห็นความพยายามของละครที่ต้องการจะกระตุ้นให้คนดูละครใช้ความคิดมากกว่าชมเพื่อความบันเทิง ดังเช่นที่คุณนนทขว้าง สิริสุนทร นักวิจารณ์และบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ Biz Week ได้กล่าวไว้ในการเสวนาว่า น่าเสี่ยงในการเสียดสีสังคมที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการเล่าเรื่อง ช่วยกระตุ้นให้เขารู้สึกว่า การชมละครเรื่องนี้ควรชมอย่างใช้ความคิดตรึกตรองไปด้วย

ส่วนคุณวชิรา รุธิรณก บรรณาธิการนิตยสาร A Day สนใจเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติ วิทยาศาสตร์ กับความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกสาว ที่ได้จากเนื้อหาของละครสรุปว่า การที่มนุษย์พยายามเอาชนะธรรมชาติอย่างมาก จึงสนใจกระบวนการทางวิทยาศาสตร์จนลืมเรื่องธรรมชาติภายในจิตใจของความเป็นแม่ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเศร้าและก่อให้เกิดโศกนาฏกรรมในสังคม ถ้าละครเรื่องนี้สะท้อนความคิดนี้ออกมาได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น สาระในเรื่องนี้น่าจะช่วยสะท้อนปัญหาสังคมและนำเสนอทางออกได้

1.2 เรื่องการทำวิจัย

มีผู้ร่วมเสวนาท่านหนึ่งเสนอแนะว่า การทำวิจัยในลักษณะนี้น่าสนใจ แต่อย่างไรก็ดีไม่ควรเก็บค่าชมละครในราคาเต็ม ควรแยกละครที่เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย ออกจากละครที่เปิดการแสดงปกติ เพราะเขารู้สึกว่าไม่ยุติธรรมสำหรับคนดูที่ต้องเสียค่าบัตรในราคาเต็ม ในขณะที่ละครที่ได้ดูนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยหรือการทดลอง ประเด็นนี้กลายเป็นเรื่องโต้แย้ง และอภิปรายกันอย่างกว้างขวางว่า ละครที่เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยทางด้านมนุษยศาสตร์ในโครงการลักษณะนี้แตกต่างจากการวิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์อย่างไร ซึ่งผู้ร่วมเสวนาหลายท่านเป็นนักการละครและเข้าใจธรรมชาติของงานสร้างสรรค์ในลักษณะนี้ต่างช่วยกันชี้แจงว่า การจัดแสดงละครมีลักษณะการทำงานที่เป็นองค์รวม มีกำหนดเวลาดตายตัว โดยเฉพาะเรื่องของการจัดการแสดง ไม่ว่าจะเป็นวันจัดแสดง รายรับ รายจ่าย ดังนั้นเมื่อมีการกำหนดวันแสดง ประชาสัมพันธ์แล้ว การแสดงต้องเกิดขึ้นหน้าที่ของคนเขียนบทหรือผู้กำกับการแสดงก็มีระยะเวลากำหนด ซึ่งเมื่อรูปแบบของงานถูกเปลี่ยนมือ

แล้วหน้าที่ของแต่ละฝ่ายก็จะหมดลง ซึ่งเมื่อละครเปิดการแสดง ผลตอบรับจากคนดูเป็นเครื่องมือหนึ่ง แต่ไม่ใช่ทั้งหมดในการตัดสินงานนั้นๆ ว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ เพราะงานศิลปะขึ้นอยู่กับรสนิยมของคนเสพและตัวตนของผู้สร้างที่พัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา แม้ว่าการวิจัยครั้งนี้ฟังดูเหมือนว่าเป็นการทดลองที่ยังไม่สมบูรณ์ในทางวิทยาศาสตร์ แต่สำหรับศาสตร์ด้านการละครถือว่า เป็นงานที่สมบูรณ์แล้ว ซึ่งประเด็นการถกเถียงในเรื่องนี้ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นประเด็นที่สำคัญสำหรับ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำวิจัยในลักษณะนี้ที่ต้องพิจารณา และเตรียมข้อมูลสำหรับชี้แจงให้กับผู้ที่ไม่ เข้าใจงานสร้างสรรค์ในลักษณะนี้ต่อไป

บทที่ 6

บทสรุป

หลังจากผ่านกระบวนการทำงานทั้งหมด เริ่มจากการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างบทละครเวทีเรื่อง **เกศาราพุนเซล** ตลอดจนการนำบทละครมาพัฒนาปรับเปลี่ยน แก้ไข และนำมาจัดแสดงเป็นละครเวทีเรื่อง **เกศาราพุนเซล** ณ โรงละครอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างวันที่ 17 สิงหาคม ถึง วันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2547 รวมถึงการจัดทำคู่มือการจัดแสดงละครฉบับสมบูรณ์ สำหรับการเขียนรายงานวิจัยฉบับนี้ สิ่งหนึ่งที่ผู้วิจัยค้นพบนับตั้งแต่ครั้งแรกที่เริ่มลงมือเขียนรายงานวิจัยก็คือ อุปสรรคในการอธิบายความคิด เหตุผลและขั้นตอนในการทำงานให้ออกมาในรูปของการเขียนรายงาน สาเหตุใหญ่คือ ผู้วิจัยกำลังต้องทำหน้าที่เป็นนักวิเคราะห์วิจารณ์ที่มองดูงานของตัวเอง ซึ่งเป็นหน้าที่และการใช้ทักษะคนละส่วนกับการสร้างสรรค์บทละครและการกำกับการแสดงละคร

อนึ่ง จากการพยายามเขียน ซ้ำแล้ว ซ้ำอีก ผู้วิจัยพบว่าไม่สามารถหาข้อสรุปของปัญหา และข้อเสนอแนะได้ในทันทีทันใด เพราะสมองสองส่วนทำงานกันคนละทิศละทาง กระทั่งผู้วิจัยได้ล้มเลิกความคิดที่จะเขียนและเลิกให้ความสนใจกับงานวิจัยของตนเองไปประมาณ 1 ปีเศษ แล้วกลับมาทบทวน กลับกรอง และมองย้อนกลับมาพิจารณางานของตนเองอีกครั้ง ในฐานะบุคคลที่สามจึงได้ข้อสรุปของการวิจัยในลักษณะงานสร้างสรรค์ดังที่จะกล่าวต่อไปนี้ ดังนี้

6.1 ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

จากการทำวิจัยในชุดโครงการ “เรื่องเก่าเล่าใหม่” ผู้วิจัยพบปัญหาในการดำเนินงานและมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้

6.1.1 ปัญหาเรื่องระยะเวลาในการสร้างบทละครมีน้อยเกินไป กล่าวคือ ผู้วิจัยมีเวลาเพียงแค่ 5 เดือน คือ ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงพฤษภาคมในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนิทานเรื่องนี้พร้อมๆ กับการเขียนบทละครเรื่องใหม่ด้วย ระยะเวลาที่จำกัดนี้ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถพัฒนาบทได้อย่างเต็มที่ คือ เพียงแค่ใช้เวลาในการเขียนบทละครทั้งหมดเวลาแล้ว ไม่มีเวลาที่จะทดลองอ่านบทและปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งยังมิได้ตรวจว่าบทละครที่ได้นั้นตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ก็เข้าสู่ขั้นตอนของการกำกับการแสดงแล้ว ซึ่งผู้วิจัยจึงจำที่จะต้องเปลี่ยนสถานะของตนเองจากคนเขียนบทไปเป็นผู้กำกับการแสดง ที่ต้องทำงานประสานกับฝ่ายต่างๆ โดยมีระยะเวลาของการเปิดการแสดงในเดือนสิงหาคมเป็นตัวกำหนดตารางการทำงาน ดังนั้น หากต้องมีการทำงานในลักษณะนี้ต่อไป ควรจะแยกบทบาทของคนเขียนบท กับผู้กำกับการแสดงออกจากกัน

และควรมีกำหนดเวลาแต่เฉพาะการสร้างบทละคร โดยไม่มีเงื่อนไขของเวลาในการจัดการแสดง มาเป็นอุปสรรค

6.1.2 ปัญหาเรื่องการตั้งวัตถุประสงค์ของการเขียนบทที่ขัดแย้งกัน กล่าวคือ การตั้งโจทย์ในการเขียนบทของผู้วิจัย 2 ประการ คือ 1. ตัวละครเอกคือ แม่มด (เอลิกา) 2. ละคร ต้องทำให้คนดูเกลียดชังตัวละครแม่ โดยใช้ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์มาอธิบายให้เห็นเหตุผล เบื้องหลังการกระทำของตัวละครได้สร้างปัญหาในการเขียนบทละคร ดังนี้

1. ถ้าให้ตัวละครเอกคือ เอลิกา ไม่สามารถทำให้คนดูเกลียดตัวละครตัวนี้ได้ ดังเช่นบทละครที่ใช้จัดแสดง ซึ่งมีข้อสรุปจากแบบสอบถามในบทที่ 5 ทั้งนี้เพราะคนดูรู้สึกเห็นอกเห็นใจและเข้าใจการตัดสินใจของตัวละคร แม้ว่าตัวละครจะเลือกกระทำตามสิ่งที่ตนเองต้องการ มากกว่าความรักที่มีต่อลูกก็ตาม

2. ถ้าเขียนบทละครที่ทำให้คนดูเกลียดชังตัวละครแม่ จะให้เอลิกาเป็นตัวละครเอกมิได้ เพราะถ้าจะให้คนดูรู้สึกเกลียดชังการกระทำของเอลิกาและกฤติกา ซึ่งเป็นตัวแทนของแม่แล้วนั้น ต้องสะท้อนภาพของเกศินีที่กลายเป็นเหยื่อของความเห็นแก่ตัวของตัวละครแม่ทั้งสองตัวนี้ โดยต้องไม่ให้คนดูรู้สึกเข้าอกเข้าใจตัวละครอย่างเอลิกามากนัก ให้เห็นเพียงการกระทำและผลลัพธ์ของเหยื่อที่ถูกกระทำ ดังเช่นบทละครร่างแรก

ดังนั้น ทางออกสำหรับการสร้างบทเรื่องนี้ต่อไป คือ ต้องเลือกโจทย์เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งเท่านั้น

6.1.3 การปรับหรือสร้างบทจากการทำงานกับนักแสดง ควรเลือกนักแสดงที่มีประสบการณ์ เนื่องจากการเลือกวิธีแก้ปัญหาวีธีหนึ่งในกระบวนการซ้อมละครนั้น ผู้วิจัยได้เลือกให้นักแสดงได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อเป็นแนวทางในการปรับบทละคร แต่ผู้วิจัยพบว่าการแสดงที่อาจเรียกได้ว่าเป็นการทดลองดังกล่าวน่าจะประสบผลสำเร็จ ถ้าหากนักแสดงเป็นนักแสดงที่มีประสบการณ์ทางการแสดงและคุ้นชินกับการทำงานแบบทดลองเช่นนี้บ้างแล้ว แต่ในกรณีของนักแสดงในเรื่อง **เกศาราพุนเซล** นี้ ยังมีนักแสดงที่ไม่มีประสบการณ์ทางการแสดงร่วมอยู่ด้วย ดังนั้นการปรับเปลี่ยนบทไปพร้อมกับการซ้อมจึงสร้างความสับสนให้กับนักแสดงมือใหม่ ซึ่งแน่นอนว่าย่อมจะทำให้นักแสดงคนอื่นได้รับผลกระทบไปด้วย

6.1.4 ปัญหาเรื่องการติดกรอบ

6.1.4.1 การกำหนดโจทย์ในการสร้างบทของผู้วิจัย ได้ส่งผลทำให้บทละครที่ออกมานั้นมีข้อจำกัดมากและไม่สามารถนำเสนอรายละเอียดได้ครบถ้วน ก่อนการลงมือเขียนบทละครเรื่อง **เกศาราพุนเซล** ผู้วิจัยได้ตั้งเงื่อนไขในการเขียน ดังนี้

1. การจำกัดสถานที่ของบทละครให้เกิดขึ้นในฉากเดียว เพื่อสร้างความกดดัน และความรู้สึกอึดอัดให้คนดู

2. การจำกัดตัวละครให้มีจำนวนเท่ากับตัวละครในนิทานเท่านั้น การกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวทำให้การสร้างโครงเรื่องเป็นไปได้ยาก แม้ว่าผู้วิจัยจะนำเทคนิคทางด้านภาพมาช่วยเล่าเรื่อง เพื่อสร้างความสมเหตุสมผลในแง่ของความต่อเนื่องของเวลา ก็ยังไม่สามารถสื่อสารให้คนดูลำดับความคิดได้ ที่สำคัญจุดประสงค์ของผู้วิจัยที่ต้องการเขียนบทสนทนาที่สั้นและกระชับ เพื่อให้การกระทำของตัวละครเป็นตัวละครเดี่ยวแทนคำพูดนั้น ทำให้บทละครไม่สามารถสื่อสารกับผู้ชมได้สำเร็จ เนื่องจากการนำเสนองานชิ้นนี้เป็นลักษณะของละครเวที บทสนทนาคือสื่อที่ช่วยให้คนดูเข้าใจตัวละครได้ชัดเจนกว่าการเห็นภาพสีหน้า แววตา ของนักแสดง โดยเฉพาะผู้ชมที่ไม่ได้นั่งอยู่ในระยะใกล้พอที่จะเห็นสีหน้าหรือแววตาของนักแสดงได้ชัดนัก เมื่อไม่มีบทสนทนาที่มากเพียงพอ คนดูก็ไม่อาจเข้าใจความรู้สึกขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครว่า ตอนนี้ตัวละครกำลังคิดอะไรอยู่ และอะไรคือเหตุผลที่ทำให้ตัวละครต้องตัดสินใจกระทำในสิ่งนั้นๆ เงื่อนไขในการสร้างบทละครได้เป็นอุปสรรคทำให้บทละครเรื่องนี้ไม่อาจสื่อความหมายให้กับคนดูได้อย่างที่ควรจะเป็น ด้วยเหตุนี้จึงมีผู้ชมบางส่วนที่ไม่เข้าใจประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการนำเสนอ

6.4.1.2 ปัญหาที่เกิดขึ้นในการกำกับการแสดง

1. การกำกับการแสดงที่ติดกับภาพที่เกิดจากการเขียนบท เนื่องจากผู้วิจัยทำหน้าที่เขียนบทและกำกับการแสดงด้วยตนเอง ทำให้ผู้วิจัยมีภาพที่ตนต้องการค่อนข้างชัดเจน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความคาดหวังที่จะให้นักแสดงสามารถแสดงได้ตามภาพที่ผู้วิจัยได้มองเห็นเอาไว้ แต่เมื่อศักยภาพของนักแสดงที่ผู้วิจัยเลือกมานั้น พัฒนาไปได้ไม่ถึงในระหว่างการซ้อมในช่วงแรก ทำให้นักแสดงถูกบีบบังคับให้ทำตามที่คุณผู้วิจัยในฐานะผู้กำกับการแสดงต้องการ เมื่อนักแสดงพยายามทำตามความคาดหวังของคุณผู้กำกับการแสดง นักแสดงจึงมีความกดดันมาก จนไม่สามารถแสดงความรู้สึกของตนเองออกมาได้อย่างเต็มที่และเป็นธรรมชาติ จนกระทั่งเมื่อผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักแสดงได้ทำแบบฝึกหัด และทดลองเล่นสดตามความเข้าใจของนักแสดงเอง จึงทำให้นักแสดงสามารถแสดงได้ดีขึ้น

2. ความรู้สึกผิดต่อแม่ ในการที่จะกำกับให้ “แม่” เป็นตัวละครที่เลวเนื่องจากผู้วิจัยรักและเทิดทูนแม่ของตนเองเป็นอย่างมาก และไม่เคยมองว่าคนที่เป็นแม่จะมีพฤติกรรมที่ชั่วร้ายและเห็นแก่ตัวได้ จึงไม่กล้า (เกิดจากจิตใต้สำนึก) ที่จะกำกับการแสดงให้ตัวละครทั้งภักดีกาและเอลิกา แสดงความเลวออกมาได้ จึงกำกับการแสดงโดยเน้นที่เหตุผลในการกระทำในทางดีมากกว่ากำหนดให้นักแสดง แสดงออกถึงความเห็นแก่ตัวหรือความปรารถนา

อย่างที่สุด ทำให้การแสดงของนักแสดงไม่แสดงออกถึงความอยากอย่างที่สุด แต่มีความขัดแย้ง เรื่องของคุณธรรมและความรักมายั่วยุอยู่ตลอด ทั้งๆ ที่นักแสดงสามารถแสดงออกถึงความเห็นแก่ตัวได้ชัดเจนกว่านี้และจะทำให้เรื่องราวดำเนินไปอย่างเข้มข้นมากขึ้น

3. การติดกับความพยายามให้เหตุผลเบื้องหลังการกระทำของตัวละครหลัก คือ เอลิกา และการเลือกให้เอลิกาเป็นตัวละครหลัก ทำให้วัตถุประสงค์ที่จะให้คนดูเกลียดชัง พฤติกรรมที่น่ารังเกียจของตัวละคร และการมุ่งใช้ละครเป็นพื้นที่ในการสะท้อนปัญหา เพื่อกระตุ้นให้ผู้ชมคิด แล้วนำสิ่งที่ได้จากการชมละครไปวิเคราะห์หาต้นตอของปัญหาในชีวิตจริง ได้ผลในทางตรงกันข้าม การใช้หลักจิตวิเคราะห์ตามแนวของฟรอยด์นั้น ทำให้คนดูเข้าใจเหตุผล เบื้องหลังการกระทำของตัวละคร โดยเฉพาะละครที่โหดเหี้ยมอย่างเอลิกา เมื่อผู้ชมเข้าใจปม ปัญหาของตัวละครได้อย่างดี ย่อมทำให้ผู้ชมรู้สึกรักและเห็นอกเห็นใจตัวละคร แม้ว่าตัวละคร ตัวนั้นจะกระทำในสิ่งที่เรียกว่าเห็นแก่ตัวก็ตาม ดังจะเห็นได้จากที่มีผู้ชมบางส่วนแสดงความ เห็นว่า หลังจากชมละครจบแล้ว ผู้ชมซึ่งใจความรักของแม่มากขึ้น ซึ่งขัดกับวัตถุประสงค์ของ ผู้วิจัยที่ต้องการจะชี้ให้เห็นถึงความเห็นแก่ตัวของแม่ ผู้ใช้ถูกเป็นเครื่องมือในการเติมเต็มสิ่งที่ ตนเองปรารถนา หรือแม่ที่ไม่รับผิดชอบกับการกระทำของตัวเองในการให้กำเนิดลูก ตามที่ผู้วิจัย ได้รับแรงบันดาลใจมาจากปัญหาทารกถูกทอดทิ้งดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงไปแล้ว

4. การติดกับสถานะของการเป็นลูกศิษย์ กล่าวคือ ผู้วิจัยยังคงเชื่อฟัง คำแนะนำของครูบาอาจารย์ และผู้ที่มีอายุมากกว่า ด้วยความเกรงใจ และกลัวผิด จึงทำให้น่าทุกๆ คำแนะนำจากทุกๆ ท่านมาแก้ไข และปรับปรุงบทละครของตนเอง โดยไม่เลือกและไม่กล้าจะ ยืนยัน ในสิ่งที่ผู้วิจัยได้เลือกแล้ว ซึ่งทำให้ทิศทางของบทเบี่ยงเบน ไม่เป็นไปดังที่ตั้งใจไว้แต่แรก

6.1.5 การประเมินผลจากผู้ชมนั้นยังไม่แม่นยำ และไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทั้งนี้เกิดจากการตั้งคำถามที่กว้างเกินไป ประกอบกับลักษณะนิสัยของคนดูละครที่มักจะรีบออก จากโรงละครทันทีหลังจากการแสดงจบ แบบสอบถามที่เยิ่นเย้อและถามไม่ตรงประเด็น อาจทำให้ คำตอบที่ได้ไม่ค่อยมีคุณภาพเมื่อเทียบกับปริมาณของคนดู เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้วิจัยจึงได้ความคิด เห็นที่เป็นประโยชน์ ต่อการประเมินปัญหาของโครงการค่อนข้างน้อยต่างๆ ที่ผู้ชมถือเป็นองค์ ประกอบสำคัญของละครเวทีที่ถือเป็นตัวแทนของผู้รับสาร ที่จะทำให้ผู้วิจัยสามารถวัดความ สำเร็จของการสื่อความหมายในเรื่องได้ดีที่สุด

6.1.6 การนำนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** กลับมาเล่าใหม่ในครั้งนี้ ได้สร้างความ สับสนให้กับผู้ชม เพราะผู้ชมบางส่วนไม่เคยรู้จักเรื่อง **ราพุนเซล** มาก่อน การที่นิทานมีแบบเรื่อง ที่ไม่แพร่หลายทำให้ผู้ชมไม่สามารถเชื่อมโยงเรื่องเก่าและเรื่องใหม่ได้ แม้ผู้ชมบางส่วนที่รู้จักและ

คุ้นเคยกับเรื่องของราพุนเซลเป็นอย่างดี ก็ยังเกิดความสับสน เพราะในละครไม่ได้ให้ภาพของหญิงสาวที่ถูกกักขังในหอคอยอันเป็นภาพที่ทำให้คนจำนวนมากจดจำนิทานเรื่องนี้ไว้ได้ รวมถึงภาพของหลอดทดลองก็ไม่อาจเชื่อมโยงและใช้เป็นตัวแทนของหอคอยได้ ตามที่ผู้วิจัยพยายามนำเสนอและที่สำคัญคือ การเปลี่ยนตัวเอกจากราพุนเซล เป็นแม่มด (เอลิกา) แต่ใช้ชื่อราพุนเซลเป็นส่วนหนึ่งของชื่อบทละคร

เพราะแม้ในงานเขียนอื่นๆ แม้ว่าจะนำแต่เฉพาะอนุภาคและแบบเรื่องของนิทานเรื่องราพุนเซลมาใช้ แต่ตัวเอกยังคงเป็นราพุนเซล³¹ นอกจากนั้นแล้วการตั้งชื่อบทละครโดยนำชื่อของราพุนเซลมาใช้ร่วมอยู่ด้วยนั้น ได้ทำให้ผู้ชมคาดหวังที่จะได้ชมเรื่องราวของราพุนเซลมาปรากฏอยู่ในละครเวทีเรื่องนี้บ้าง โดยเฉพาะเรื่องราวตัวละครในเทพนิยาย แต่เมื่ออนุภาคของหอคอยและเส้นผมไม่ได้ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน ทั้งยังไม่เห็นเรื่องราวความรักหรือลักษณะของนิทานเทพนิยายปรากฏอยู่ ทำให้ผู้ชมเกิดความผิดหวัง และหาความเชื่อมโยงของละครกับนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** ไม่ได้ ดังนั้นผู้ชมจำนวนหนึ่งจึงไม่เข้าใจว่าบทละครเรื่องใหม่นี้เชื่อมโยงกับนิทานเรื่องเก่าอย่างไร แม้ว่าผู้วิจัยจะมีความเชื่อว่า ผู้ชมที่ไม่เคยรู้จักนิทานเรื่อง **ราพุนเซล** มาก่อน น่าจะทำความเข้าใจประเด็นของเรื่องได้ไม่ยาก เพราะเนื้อเรื่องดำเนินไปอย่างตรงไปตรงมาและแสดงประเด็นเรื่อง “ความเห็นแก่ตัว” ของตัวละครแต่ละตัวอย่างชัดเจนก็ตาม อย่างไรก็ตามก็ดี มีผู้ชมบางส่วนที่นึกอยากกลับไปอ่านนิทานอีกครั้งเพื่อเปรียบเทียบประเด็น และลักษณะร่วมที่พวกเขาพบในละคร

สำหรับข้อเสนอแนะของปัญหานี้ ผู้วิจัยเชื่อว่าหากนำบทละครร่างแรกมาจัดแสดง จะทำให้ปัญหาเรื่องความสับสนต่างๆ หดไป ส่วนบทละครที่ใช้จัดแสดงนั้นหากจะแก้ปัญหานี้ในขั้นต้น คงจะเปลี่ยนชื่อโครงการ Reborn Project เป็นโครงการ เกศาราพุนเซล และจะใช้ Projector ฉายภาพหอคอยกลางน้ำ เพื่อเป็นภาพบรรยากาศภายนอกก่อนนำเข้าฉากที่ 2 ซึ่งเป็นฉากในห้อง ทดลองของเอลิกา

โดยสรุป การทำวิจัยในโครงการเรื่องเก่าเล่าใหม่ 1 : เกศาราพุนเซล นี้ จากการประเมินผลในรูปแบบต่างๆ ผู้วิจัยเชื่อว่าบทละครและละครเรื่อง **เกศาราพุนเซล** ซึ่งเป็นบทละครที่เกิดจากการนำนิทานพื้นบ้านโบราณของเยอรมัน มาผสมผสานกับความคิดและปัญหาในสังคมปัจจุบันของไทย เป็นบทละครและละครที่สามารถสื่อสารความคิดหลักเรื่อง “ความเห็นแก่ตัว” ของมนุษย์กับคนร่วมสมัยได้ แม้ว่าจะมีอุปสรรคและปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นบ้าง แต่ผู้วิจัยเชื่อว่าปัญหาและ

³¹ ยกเว้นเรื่อง *The Girl on the Island* ที่ตัวเอกเป็นผู้ชายชื่อ Gauriviti

ข้อเสนอแนะเหล่านี้ จะเป็นแนวทางและตัวอย่างที่ดี สำหรับผู้วิจัยเองและผู้ที่จะทำงานสร้างสรรค์
ในลักษณะนี้ต่อไป

อย่างไรก็ดี หากมีโอกาส ผู้วิจัยจะนำบทละครเวทีเรื่องนี้ในร่างแรก ไปทดลองจัดแสดง
และทำแบบสอบถามเพื่อประเมินผลต่อไป การนำเรื่องเก่ามาเล่าใหม่ในครั้งนี้ จึงอาจกล่าวได้ว่า
เป็นการเล่าใหม่ในอีกรูปแบบหนึ่ง คือ นำของเก่ามาสร้างใหม่ ในมุมมองและการนำเสนอใหม่
หรือที่ผู้ชมบางท่านได้กล่าวว่า เป็นการนำเหล่าเก่ามากลับใหม่และใส่ชีวิตใหม่ ไม่ใช่เฉพาะเป็น
เหล่าเก่าในชุดใหม่เท่านั้น

ภาคผนวก ก.

First edition, 1812	Final edition, 1857
Rapunzel	Rapunzel
Once upon a time there was a man and a woman who had long wished for a child but had never received one.	Once upon a time there was a man and a woman who had long, but to no avail, wished for a child.
Finally, however, the woman came to be with child.	Finally the woman came to believe that the good Lord would fulfill her wish.
Through the small rear window of these people's house they could see into a fairy's garden that was filled with flowers and herbs of all kinds.	Through the small rear window of these people's house they could see into a splendid garden that was filled with the most beautiful flowers and herbs.
No one dared enter this garden.	The garden was surrounded by a high wall, and no one dared enter, because it belonged to a sorceress who possessed great power and was feared by everyone.
One day the woman was standing at this window, and she saw the most beautiful rapunzel in a bed.	One day the woman was standing at this window, and she saw a bed planted with the most beautiful rapunzel.
She longed for some, but not knowing how to get any, she became miserably ill.	It looked so fresh and green that she longed for some. It was her greatest desire to eat some of the rapunzel. This

	desire increased with every day, and not knowing how to get any, she became miserably ill.
Her husband was frightened, and asked her why she was doing so poorly.	Her husband was frightened, and asked her, "What ails you, dear wife?"
"Oh, if I do not get some rapunzel from the garden behind our house, I shall surely die," she said.	"Oh," she answered, "if I do not get some rapunzel from the garden behind our house, I shall die."
The man, who loved her dearly, decided to get her some, whatever the cost.	The man, who loved her dearly, thought, "Before you let your wife die, you must get her some of the rapunzel, whatever the cost."
One evening he climbed over the high wall, hastily dug up a handful of rapunzel, and took it to his wife.	So just as it was getting dark he climbed over the high wall into the sorceress's garden, hastily dug up a handful of rapunzel, and took it to his wife.
She immediately made a salad from it, which she devoured greedily.	She immediately made a salad from it, which she devoured eagerly.
It tasted so very good to her that by the next day her desire for more had grown threefold.	It tasted so very good to her that by the next day her desire for more had grown threefold.
The man saw that there would be no peace, so once again he climbed into	If she were to have any peace, the man would have to climb into the garden

the garden.	once again.
To his horror, the fairy was standing there.	Thus he set forth once again just as it was getting dark. But no sooner than he had climbed over the wall than, to his horror, he saw the sorceress standing there before him.
She scolded him fiercely for daring to enter and steal from her garden.	"How can you dare," she asked with an angry look, "to climb into my garden and like a thief to steal my rapunzel? You will pay for this."
He excused himself as best he could with his wife's pregnancy, and how it would be dangerous to deny her anything.	"Oh," he answered, "Let mercy overrule justice. I came to do this out of necessity. My wife saw your rapunzel from our window, and such a longing came over her, that she would die, if she did not get some to eat."
Finally the fairy spoke, "I will accept your excuse and even allow you to take as much rapunzel as you want, if you will give me the child that your wife is now carrying."	The sorceress's anger abated somewhat, and she said, "If things are as you say, I will allow you to take as much rapunzel as you want. But under one condition: You must give me the child that your wife will bring to the world. It will do well, and I will take care of it like a mother."
In his fear the man agreed to	In his fear the man agreed to

everything.	everything.
When the woman gave birth, the fairy appeared, named the little girl Rapunzel, and took her away.	When the woman gave birth, the sorceress appeared, named the little girl Rapunzel, and took her away.
This Rapunzel became the most beautiful child under the sun, but when she was twelve years old, the fairy locked her in a high tower that had neither a door nor a stairway, but only a tiny little window at the very top.	Rapunzel became the most beautiful child under the sun. When she was twelve years old, the fairy locked her in a tower that stood in a forest and that had neither a door nor a stairway, but only a tiny little window at the very top.
When the fairy wanted to enter, she stood below and called out: Rapunzel, Rapunzel! Let down your hair to me.	When the sorceress wanted to enter, she stood below and called out: Rapunzel, Rapunzel, Let down your hair to me.
Rapunzel had splendid hair, as fine as spun gold.	Rapunzel had splendid long hair, as fine as spun gold.
When the fairy called out, she untied it, wound it around a window hook, let it fall twenty yards to the ground, and the fairy climbed up it.	When she heard the sorceress's voice, she untied her braids, wound them around a window hook, let her hair fall twenty yards to the ground, and the sorceress climbed up it.
One day a young prince came through the forest where the tower stood.	A few years later it happened that a king's son was riding through the forest.

He saw the beautiful Rapunzel standing at her window, heard her sing with her sweet voice, and fell in love with her.	As he approached the tower he heard a song so beautiful that he stopped to listen. It was Rapunzel, who was passing the time by singing with her sweet voice.
Because there was no door in the tower and no ladder was tall enough to reach her, he fell into despair.	The prince wanted to climb up to her, and looked for a door in the tower, but none was to be found.
He came to the forest every day, until once he saw the fairy, who said: Rapunzel, Rapunzel! Let down your hair.	He rode home, but the song had so touched his heart that he returned to the forest every day and listened to it. One time, as he was thus standing behind a tree, he saw the sorceress approach, and heard her say : Rapunzel, Rapunzel, Let down your hair. Then Rapunzel let down her strands of hair, and the sorceress climbed up them to her.
Then he knew which ladder would get him into the tower.	"If that is the ladder into the tower, then sometime I will try my luck."
He remembered the words that he would have to speak, and the next day, as soon as it was dark, he went to the	And the next day, just as it was beginning to get dark, he went to the tower and called out:

tower and called upward: Rapunzel, Rapunzel! Let down your hair!	Rapunzel, Rapunzel, Let down your hair.
She let her hair fall. He tied himself to it and was pulled up.	The hair fell down, and the prince climbed up.
At first Rapunzel was frightened, but soon she came to like the young king so well that she arranged for him to come every day and be pulled up. Thus they lived in joy and pleasure for a long time.	At first Rapunzel was terribly frightened when a man such as she had never seen before came in to her. However, the prince began talking to her in a very friendly manner, telling her that his heart had been so touched by her singing that he could have no peace until he had seen her in person. Then Rapunzel lost her fear, and when he asked her if she would take him as her husband, she thought, "He would rather have me than would old Frau Gothel." She said yes and placed her hand into his. She said, "I would go with you gladly, but I do not know how to get down. Every time that you come, bring a strand of silk, from which I will weave a ladder. When it is finished I will climb down, and you can take me away on your horse. They arranged that he would come to her every evening, for the old

	woman came by day.
The fairy did not discover what was happening until one day Rapunzel said to her, "Frau Gothel, tell me why it is that my clothes are all too tight. They no longer fit me."	The sorceress did not notice what was happening until one day Rapunzel said to her, "Frau Gothel, tell me why it is that you are more difficult to pull up than is the young prince, who will be arriving any moment now?"
"You godless child," said the fairy. "What am I hearing from you?" She immediately saw how she had been deceived and was terribly angry.	"You godless child," cried the sorceress. "What am I hearing from you? I thought I had removed you from the whole world, but you have deceived me nonetheless."
She took Rapunzel's beautiful hair, wrapped it a few times around her left hand, grasped a pair of scissors with her right hand, and snip snip, cut it off.	In her anger she grabbed Rapunzel's beautiful hair, wrapped it a few times around her left hand, grasped a pair of scissors with her right hand, and snip snap, cut it off.
Then she sent Rapunzel into a wilderness where she suffered greatly and where, after a time, she gave birth to twins, a boy and a girl.	And she was so unmerciful that she took Rapunzel into a wilderness where she suffered greatly.
On the evening of the same day that she sent Rapunzel away, the fairy tied the cut-off hair to the hook at the top of the tower, and when the prince called	On the evening of the same day that she sent Rapunzel away, the fairy tied the cut-off hair to the hook at the top of the tower, and when the prince called

out: Rapunzel, Rapunzel! Let down your hair! she let down the hair.	out: Rapunzel, Rapunzel, Let down your hair. she let down the hair.
The prince was startled to find the fairy instead of his beloved Rapunzel.	The prince climbed up, but above, instead of his beloved Rapunzel, he found the sorceress, who peered at him with poisonous and evil looks.
"Do you know what, evil one?" cried the angry fairy. "You have lost Rapunzel forever."	"Aha!" she cried scornfully. "You have come for your Mistress Darling, but that beautiful bird is no longer sitting in her nest, nor is she singing any more. The cat got her, and will scratch your eyes out as well. You have lost Rapunzel. You will never see her again."
The prince, in his despair, threw himself from the tower.	The prince was overcome with grief, and in his despair he threw himself from the tower.
He escaped with his life, but he lost his eyesight in the fall.	He escaped with his life, but the thorns into which he fell poked out his eyes.
Sorrowfully he wandered about in the forest weeping and, eating nothing but grass and roots.	Blind, he wandered about in the forest, eating nothing but grass and roots, and doing nothing but weeping and wailing over the loss of his beloved wife.

Some years later he happened into the wilderness where Rapunzel lived miserably with her children.	Thus he wandered about miserably for some years, finally happening into the wilderness where Rapunzel lived miserably with the twins that she had given birth to.
He thought that her voice was familiar.	He heard a voice and thought it was familiar.
She recognized him instantly as well and threw her arms around his neck.	He advanced toward it, and as he approached, Rapunzel recognized him, and crying, through her arms around his neck.
Two of her tears fell into his eyes, and they became clear once again, and he could see as well as before.	Two of her tears fell into his eyes, and they became clear once again, and he could see as well as before. He led her into his kingdom, where he was received with joy, and for a long time they lived happily and satisfied.
Source: Jacob and Wilhelm Grimm, <i>Kinder- und Hausmärchen</i> (Children's and Household Tales -- Grimms' Fairy Tales), 1st ed. (Berlin, 1812), v. 1, no. 12.	Source: Jacob and Wilhelm Grimm, <i>Kinder- und Hausmärchen</i> (Children's and Household Tales -- Grimms' Fairy Tales), 7th ed. (Berlin, 1857), no. 12.

ภาคผนวก ข.

Ranpunzel, by Anne Sexton

Sexton, Anne. Transformations. Boston: Houghton Mifflin Co.

A woman
who loves a woman
is forever young.
The mentor
and the student
feed off each other.
Many a girl
had an old aunt
who locked her in the study
to keep the boys away.
They would play rummy
or lcoach
and touch and touch.
Old breast against young breast...

Let your dress fall down your shoulder,
come touch a copy of you
for I am at the mercy of rain,
for I have left the three Christs of Ypsilanti,
for I have left the long naps of Ann Arbor
and the churchspires have turned to stumps,
The sea bang into my cloister the young politicians are dying,
are dying so hold me, my young dear,
hold me...

The yellow rose will turn to cinder
 and New York City will fall in
 before we are done so hold me, my young dear, hold me.
 Put your pale arms around my neck.
 Let me hold your heart like a flower
 lest it bloom and collapse.
 Give me your skin
 as sheer as a cobweb,
 let me open it up
 and listen and scoop out the dark.
 Give me your nether lips
 all puffy with their art
 and I will give you angel fire in return.
 We are two clouds
 glistening in the bottle glass.
 We are two birds washing in the same mirror.
 We were fair game
 but we have kept out of the cesspool.
 We are strong We are the good ones.
 Do not discover us
 for we lie together all in green
 like pond weeds.
 Hold me, my young dear, hold me.

They touch their delicate watches
 one at a time.
 They dance to the lute
 two at a time.
 They are as tender as bog moss.

They play mother-me-do
all day.

A woman
who loves a woman
is forever young

Once there was a witch's garden
more beautiful than Eve's
with carrots growing like little fish,
with many tomatoes rich as frogs,
onions as ingrown as hearts,
the squash singing like a dolphin
and one patch givenover wholly to magic-
rampion, a kind of salad root,
a kind of harebell more potent than penicillin,
growing leaf by leaf, skin by skin,
as rapt and as fluid as Isadora Duncan.
However the witch's garden was kept locked
and each day a woman who was with child
looked upon the rampion wildly,
fancying that she would die
if she could not have it.
Her husband feared for her welfare
and thus climbed into the garden
to fetch the life-giving tubers.

Ah ha, cried the witch whose proper name was Mother Gothel,
you are a thief and now you will die.
However they made a trade,

typical enough in those times.
He promised his child to Mother Gothel
so of course when it was born
she took the chills away with her,
She gave it the name Rapunzel,
another name for the life-giving rampion.
Because Rapunzel was a beautiful girl
Mother Gothel treasured her beyond all things.
As she grew older Mother Gothel thought:
None but I will ever see her or touch her.
She locked her in a tower without a door
or a staircase. It had only a high window.
When the witch wanted to enter she cried:
Rapunzel, Rapunzel, let down your hair.
Rapunzel's hair fell to the ground like a rainbow.
It was as yellow as a dandelion
and as strong as a dog leash.
Hand she shimmied up
the hair like a sailor
and there in the stone-cold room,
as cold as a museum,
Mother Gothel cried:
Hold me, my young dear, hold me,
and thus they played mother-me-do.

Years later a prince came by
and heard Rapunzel singing in her loneliness.
That song pierced his heart like a valentine
but he could find no way to get to her.

Like a chameleon he hid himself among the trees
and watched the witch ascend the swinging hair.

The next day he himself called out:

Rapunzel, Rapunzel, let down your hair,
and thus they met and he declared his love,

What is this beast, she thought,

with muscles on his arms

like a bag of snakes?

What is this moss on his legs?

What prickly plant grows on his cheeks?

What is this voice as deep as a dog?

Yet he dazzled her with his answers.

Yet he dazzled her with his dancing stick.

They lay together upon the yellowy threads,
swimming through them

like minnows through kelp

and they sang out benedictions like the Pope.

Each day he brought her a skein of silk
to fashion a ladder so they could both escape.

But Mother Gothel discovered the plot
and cut off Rapunzel's hair to her ears
and took her into the forest to repent.

When the prince came the witch fastened
the hair to a hook and let it down.

When he saw that Rapunzel had been banished
he flung himself out of the tower, a side of beef.

He was blinded by thorns that pricked him like tacks.

As blind as Oedipus he wandered for years for years

until he heard a song that pierced his heartentine.
As he kissed Rapunzel her tears fell on his eyes
and in the manner of such cure-alls
his sight was suddenly restored.

They lived happily as you might expect
proving that mother-me-do
can be outgrown,
just as the fish on Friday,

just as a tricycle.
The world, some say,
is made up of couples.
A rose must have a stem.

As for Mother Gothel,
her heart shrank to the size of a pin,
never again to say: Hold me, my young dear,
hold me,
and only as she dreamt of the yellow hair
did moonlight sift into her mouth.

Maiden in the Tower (French)

There was once a gentleman and his wife. They had been married a long time, but they had no children, though they wished for many, and they were much concerned because they did not have any. So they were advised to make a pilgrimage in order to have some. They therefore went on a pilgrimage to a place far from home. On the journey back the woman became pregnant. As they drove along one of the roads they noticed a beautiful garden. This garden was filled with magnificent fruit. The wife said to the husband: "Oh, how I would like to eat some of that fruit and gather it myself."

The husband replied: "But if we should be seen!"

Then she said to him: "That would be too bad! Let me climb down and I will go and get some." She went into the garden, ate some of the fruit, and then loaded some more into her carriage. While she was busy with loading the last of the fruit a pretty little woman appeared and asked her why she had just stolen her fruit. Then the wife explained her situation and why she had decided to steal it. Then the good woman said to her: "As to the fact that you have stolen my fruit I shall say nothing to you; but I would like to be the godmother of your child. You are going to have a daughter."

She got back into the carriage and said to her husband: "I promised that good woman that she might be godmother, Yet this will never be."

Finally the day came when she was due to have her child. She had a daughter, as the good woman had said she would. They baptised the child, but nobody invited the good woman.

The good woman went to see her sisters. She had two sisters who were fairies. She said to them: "You know this woman who stole my fruit has had a child and

did not make me godmother. She should be punished. The child must be stolen away."

She left with a big dog. When she arrived at the woman's door she rang, but no one was willing to open for her. Then she ordered her dog. He opened all the doors and went in to where the child was. she said to the dog: "Carry off this child for me! And you, madame, the next time you will keep your promises; but you will never see your child again."

So she left with the baby and reached home. Immediately all the fairies of the country assembled and she was made godmother to the child, whom she named Parsillette. She gave her as a gift the power of singing so that she would be heard for seven leagues in all directions. The others gave her all sorts of gifts so that she would be beautiful and have many charms. Then they gave her a nurse and they had her reared so that she had everything of the best. When she grew up she was so beautiful that all of the gentlemen who passed stopped to look at her. She sang so well that everybody gathered to hear her. Then the good woman, seeing this, said to her sisters: "It is absolutely necessary that we confine Parsillette in a tower, or someone will carry her off."

She put her in a tower three leagues from the house where she was. In that tower she had everything that could be useful and agreeable to her, even including a parrot who talked with her. Then the godmother said to her: "Now when I come to bring anything to you I shall say: Parsillette, my dear, throw me your beautiful hair!" This was to open the door; it was the password.

There was a prince in the neighborhood, seven leagues away. From where he was he heard her singing. He said: "But who can it be that is singing so well as that? I must find out." Then he learned about the direction from which the singing came and asked whose voice it was. He was told that it was a princess who was confined in a tower. He said: "I must see her and talk to her."

When he was walking around the tower he noticed the good woman who brought her food. He heard her say: "Parsillette, throw me your beautiful hair!" He wrote this down so that he could remember the password and could use it himself.

As soon as the good woman had left he said: "Parsillette, my dear, throw me your beautiful hair!" The young woman believed that it was her godmother who had forgotten something and let him in. When she saw the young man enter she wanted to escape, but she didn't know how. When he saw her he became so deeply in love with her that he would not leave, and he told her that if she would follow him he would make her a queen. She was tired of the tower and of always being alone with the parrot and was very willing. She promised that she would go along with him, and they were to leave the next day.

The good woman came again to bring the dinner. When Parsillette saw her godmother enter she hid the young man behind the curtain. But the parrot kept saying: "Godmother, lover hidden there." Then the godmother said to the girl: "What is it the parrot is saying to me?" "Oh godmother, he only says what I teach him to say."

Since she suspected nothing the good woman left; and the other two also left. As she was leaving the good woman got to thinking about what the parrot had said to her, and she said to herself: "I believe the parrot has told me the truth and I must find out." She retraced her steps and when she came to the tower she called but no one answered. As she climbed to the top of the tower she saw Parsillette leaving on the arm of the young man.

She struck with her magic wand and the girl became as hideous as she had been beautiful, and all the gifts that had been given her disappeared. The young man did not know what to say when he saw her changed so much, and when

she saw herself she said to him: "I cannot go any further because I see my godmother in all of her anger. I must go back to her and beg her pardon."

Just as she said this the young man fell dead, and she went back to her godmother and begged pardon. Then all her gifts returned to her and her godmother pardoned her. She remained with her godmother, but not in the tower. Later she married a rich prince, but she never did know her parents.

Politically Correct Rapunzel

Garner, J.F. Politically Correct Bedtime Stories. New York: Macmillan Publishing Company, 1994.

"There once lived an economically disadvantaged tinker and his wife. His lack of material accomplishment is not meant to imply that all tinkers are economically marginalized, or that if they are, they deserve to be so. While the archetype of the tinker is generally the whipping person in classical bedtime stories, this particular individual was a tinker by trade and just happened to be economically disadvantaged.

The tinker and his wife lived in a little hovel next to the modest estate of a local witch. From their window, they could see the witch's meticulously kept garden, a nauseating attempt to impose human notions of order onto Nature.

The wife of the tinker was pregnant, and as she gazed at the witch's garden, she began to crave some of the lettuce she saw there. She begged the tinker to jump the fence and get some for her. The tinker finally submitted, and at night he jumped the wall and liberated some of the lettuce. But before he could get back, the witch caught him.

Now this witch was very kindness-impaired. (This is not meant to imply that all, or even some, witches are that way, nor to deny this particular witch her right to express whatever disposition came naturally to her. Far from it, her disposition was without doubt due to many factors of her upbringing and socialization, which, unfortunately, must be omitted here in the interest of brevity.)

As mentioned earlier, the witch was kindness-impaired, and the tinker was extremely frightened. She held him by the scruff of the neck and asked, "Where are you going with my lettuce?"

The tinker might have argued with her over the concept of ownership and stated that the lettuce rightfully "belonged" to anyone who was hungry enough to take it. Instead, in a degrading spectacle, he pleaded for mercy. "It was my wife's fault," he cried in a characteristically male manner. "She is pregnant and has a craving for some of your lovely lettuce. Please spare me. Although a single-parent household is certainly acceptable, please don't kill me and deprive my child of a stable, two-parent family structure."

The witch thought for a moment, then let go of the tinker's neck and disappeared without a word. The tinker gratefully went home with the lettuce. A few months later, and after agonizing pain that a man will never really be able to appreciate, the tinker's wife gave birth to a beautiful, healthy prewomon. They named the baby Rapunzel, after a type of lettuce.

Not long after this, the witch appeared at their door, demanding that they give her the child in return for the witch's having spared the tinker's life in the garden. What could they do? Their powerless station in life had always left them open to exploitation, and this time they had no alternative. They gave Rapunzel to the witch, who sped away.

The witch took the child deep into the woods and imprisoned her in a tall tower, the symbolism of which should be obvious. There Rapunzel grew to womanhood. The tower had no door or stairs but it did boast a single window at the top. The only way for anyone to get to the window was for Rapunzel to let down her long, luxurious hair and climb it to the top, the symbolism of which should also be obvious.

The witch was Rapunzel's only companion. She would stand at the foot of the tower and shout, "Rapunzel, Rapunzel, let down your hair, that I might climb your golden stair."

Rapunzel obediently did as she was told. Thus for years she let her body be exploited for the transportational needs of another. The witch loved music and taught Rapunzel to sing. They passed many long hours singing together in the tower.

One day a young prince rode near the tower and heard Rapunzel singing. But as he rode closer to find the source of the lovely sound, he spied the witch and hid himself and his equine companion in the trees. He watched as the witch called out to Rapunzel, the hair fell down, and the witch climbed up. Again, he heard the beautiful singing. Later, when the witch finally exited the tower and disappeared in the other direction, the prince came out of the woods and called up: "Rapunzel, Rapunzel, let down your hair, that I might climb your golden stair."

The hair cascaded from the window, and he climbed up.

When the prince saw Rapunzel, her greater-than-average physical attractiveness and her long, luxurious hair led him to think, in a typically lookist way, that her personality would also be beautiful. (This is not to imply that all princes judge people solely on their appearance, nor to deny this particular prince his right to make such assumptions. Please see the disclaimers in the paragraphs above.)

The prince said, "Oh, beautiful damsel, I heard you singing as I rode by on my horse. Please sing for me again."

Rapunzel didn't know what to make of this person, since she had never seen a man up close before. He seemed a strange creature--large, hairy in the face, and possessing a strong, musky odor. For reasons she could not explain, Rapunzel found this combination somewhat attractive and opened her mouth to sing.

"Stop right there!" screamed a voice from the window. The witch had returned!

"How...how did you get up here?" Rapunzel asked.

"I had an extra set of hair made, in case of emergency," said the witch matter-of-factly. "And this certainly looks like one. Listen to me, Prince! I built this tower to keep Rapunzel away from men like you. I taught her to sing, training her voice for years. She'll stay here and sing for no one but me, because I am the only one who truly loves her."

"We can talk about your codependency problems later," said the prince. "But first let me hear...Rapunzel, is it? let me hear Rapunzel sing."

"NO!" screamed the witch. "I'm going to throw you from the tower into the thorn-of-color bushes below so that your eyes will be gouged out and you'll wander the countryside cursing your bad luck for the rest of your life!"

"You may want to reconsider that," said the prince. "I have some friends in the recording industry, you see, who would be very interested in...Rapunzel, wasn't it? Different, kind of catchy, I suppose..."

"I knew it! You want to take her from me!"

"No, no, I want you to continue to train her, to nurture her...as her manager," said the prince. "Then, when the time is right, say a week or two, you can unleash her talent on the world and we can all rake in the cash."

The witch paused for a second to think about this, and her demeanor visibly softened. She and the prince began to discuss record contracts and video deals, as well as possible marketing ideas, including life-like Rapunzel dolls with their very own miniature stereo Tune-Towers.

As Rapunzel watched, her suspicions turned into revulsion. For years, her hair had been exploited for the transportational needs of others. Now they wanted to

exploit her voice as well. "So, rapaciousness does not depend solely on gender," she realized with a sigh.

Rapunzel edged her way to the window without being seen. She stepped out and climbed down the second set of hair to the prince's waiting horse. She dislodged the hair and took it with her as she rode off, leaving the witch and the prince to argue about royalties and percentages in their phallus-shaped tower.

Rapunzel rode to the city and rented a room in a building that had real stairs. She later established the non-profit Foundation for the Free Proliferation of Music and cut off her hair for a fund-raising auction. She sang for free in coffee houses and art galleries for the rest of her days, always refusing to exploit for money other people's desires to hear her sing."

[Back to the Variations page](#)

The Girl on the Island (Indian)

The Saktyas, who offer meat cakes, were having a sacrifice. Gauriviti, a son of Sakti, killed a deer. [The eagle named] Tarksya Suparna came flying to him from above. Gauriviti aimed at Suparna, and the bird said, "Sage, do not shoot at me. Whatever you desire, I will fulfill it for you."

"What desire do I have?" asked Gauriviti.

"You desire the daughter of Asita Dhamnya. I will take you to her." Now, Asita Dhamnya was jealous. His palace was in the middle realm of air, and there they guarded his daughter. The bird concealed Gauriviti in the stalk of a leaf and carried him to the girl. Then, by means of the special chant, "Lover, awaken," he awakened him at dawn. That is why the "Lover awaken," chant has that name.

The girl became pregnant and bore a son. The demons tore him apart and threw him away, saying, "This is the child of a sister [jamigarbha, i.e., born of a man and his twin sister, too closely related] some ogre [Rakshasa] begat it." He [Gauriviti] wished, "Let me revive him." He saw this chant and revived him with it, and the child became Samkriti, the son of Gauriviti.

O'Flaherty, Wendy D. Tales of Sex and Violence. Chicago: U of Chicago Press, 1985.

Examining the above tale from the context of the Aarne-Thompson motif-based classification system, we can divulge the following similar motifs. The daughter of Asita can be acquainted with Rapunzel. She is kept in isolation in the elevated areas of "the middle realm of air" not by a witch but instead by her jealous father. This is in concordance with the motifs R41 (captivity) and T381 (imprisoned virgin to prevent knowledge of men). The mutilation of the son can represent S165 (mutilation), while the chant used to revive the child can be equated with

the curing of the prince's blindness in the Grimm version, motif F952.

[Back to the Variations page](#)

แก้ไขครั้งที่หนึ่ง 4.28.2004

ภาคผนวก ค.

ดาว

อันนี้เป็นตัวอักษรสีแดงคือ

อันที่พี่คิดสงสัยในความหมายหรือคิดว่าอาจจะใช้ถ้อยคำฟุ่มเฟือยไป

ถ้าตัดออกน่าจะไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป แต่ว่าดูเองอีกทีนะจ๊ะ

อันที่เป็นตัวอักษรสีน้ำเงินคือ ความคิดเห็นของพี่เอง ซึ่งดาวไม่ต้องตามก็ได้ พี่เพียงแต่

make suggestionให้เท่านั้นเองนะจ๊ะ

พี่ใจ

เกศารapunเซล

NOTE ผม: ต้องเห็นได้ว่าเป็นผมปลอม

รวมทั้งการแต่งหน้าที่มีการออกแบบลักษณะพิเศษสำหรับคิ้ว

จาก: ลักษณะทั่วไปดูไร้ความรู้สึก และไม่มีคามอ่อนไหว

จาก 1 เมื่อมันเปิดจะเห็นดร.เอลิกา ยืนอยู่ เบื้องหลังเป็นจอภาพขนาดใหญ่

เอลิกา เอลิกา ลีโรคภัย

รัฐมนตรีกระทรวงพิทักษ์มนุษย์ขอรายงานผลงานที่ผ่านมาของกระทรวงต่อท่านส
มาชิกผู้ทรงเกียรติค่ะ (ออกไป)

ภาพบนจอขนาดใหญ่พร้อมคำบรรยาย (ภาพแอนิเมชั่น)

คำบรรยาย ผลกระทบจากสงครามนิวเคลียร์ ในปี พ.ศ. 2585 ทำให้มนุษยชาติทุกเผ่าพันธุ์ใน
โลกสาปสูญอย่างรวดเร็ว มนุษย์ยุคใหม่ที่เกิดขึ้นมีลักษณะของผิวหนังที่เปลี่ยน
ไป คือ ผมหรือขน รูขุมขน (Hairs and Hair Follicles) และต่อมไขมัน
(Sebaceous Glands) ซึ่งเป็นอวัยวะปกติที่กำเนิดจากผิวหนัง (Skin
Derivatives) ได้หายไป ทำให้มนุษย์ยุคหลังปี พ.ศ. 2585 มีผิวหนังที่เรียบตั้งแต่

ศีรษะจรดปลายเท้า จำนวนประชากรลดลงจาก 1.3 พันล้านคน เหลือเพียง 600,154,000 คนทั่วโลก แม้ประเทศของเราจะอยู่ไกลจากศูนย์กลางสงคราม แต่ผลกระทบของนิวเคลียร์ก็ทำให้ประชากรในประเทศลดลงมากที่สุด ในประวัติศาสตร์ โอลิมปิกในชั้นบรรยากาศถูกทำลาย ออกซิเจนในอากาศลดน้อยลง ทำให้รัฐบาลต้องใช้งบประมาณจำนวนมหาศาลเข้าแก้ไข ด้วยการสร้างเครื่องผลิตออกซิเจนขนาดใหญ่และสร้างกรอบกระโจมคลุมทั่วประเทศ เพื่อรักษาชีวิตของประชากรที่เหลืออยู่ ในปี พ.ศ. 2600 ด้วยเหตุผลของทรัพยากรที่จำกัด และการผลิตปริมาณของออกซิเจนให้เพียงพอ ต่อจำนวนประชากรในประเทศ สภาประชาชนแห่งชาติได้มีมติให้ใช้นโยบายการคุมกำเนิดและจำกัดการเกิด คือ กำหนดให้หนึ่งครอบครัวมีบุตรได้เพียงหนึ่งคน (ดาวอันนี้ประโยชน์ซับซ้อนไปนิด ทำให้ตรงปีพ.ศ. นั้นจะ ว่าเป็นปีที่ออกกฎหมายหรือปีที่สร้างโดมกระจก) ซึ่งต้องได้รับอนุญาตการเกิดจากรัฐบาล และไม่อนุญาตให้มีเพศสัมพันธ์เพื่อให้กำเนิดตามธรรมชาติ เด็กทุกคนที่จะถือกำเนิดจะได้รับการกำหนดลักษณะโครโมโซมเพื่อให้เป็นมนุษย์ที่มีศักยภาพสูงในการดำรงชีวิตบนโลก มนุษย์ที่เกิดก่อนปี พ.ศ. 2600 ให้จัดเป็นประชากรชั้นสองที่จะได้รับสิทธิจำกัด

ภาพบนจอหายไป เห็น เอลิกา ยืนตระหนก

เอลิกา กระทรวงพิทักษ์มนุษย์ได้ถูกจัดตั้งขึ้นทำหน้าที่เฉพาะ ในการลงโทษประชากรที่ฝ่าฝืนกฎหมายและกำจัดเด็กที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหลังปี พ.ศ.2600 และมีหน้าที่ดูแลประชากรชั้นสองที่ยังมีชีวิตซึ่งมักจะเป็นบุคคลที่ด้อยสมรรถภาพ และเป็นภาระของรัฐบาล รวมทั้งการวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ ขณะนี้กระทรวงสามารถควบคุมให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ในช่วง 4-5 ปี จำนวนผู้กระทำผิดได้ลดลงร้อยละ 70 และกำจัดเด็กที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติได้ถึง 99 เปอร์เซ็นต์ ผลสำรวจความพอใจของประชาชนอยู่ในอันดับ 85.46 เปอร์เซ็นต์ และผลงานที่ผ่านมาของสถาบันวิจัยทางรอดของมนุษย์ได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าเราได้ใช้งบประมาณของรัฐบาลอย่างคุ้มค่า ในปีนี้รัฐบาลยังคงมีแผนงานที่จะพัฒนากระทรวง ให้มีศักยภาพในการดูแลและควบคุม

ประชากรที่เพิ่มขึ้น เยาวชนประมาณ 2 ใน 3 ของกระทรวงสำหรับการควบคุม และปราบปรามผู้กระทำความผิด และ 1 ใน 3 สำหรับการทดลองในศูนย์วิจัยทางรอดของมนุษย์

อิสระปรากฏตัวขึ้นจากด้านข้างเวที

อิสระ ผมนายอิสระ วาทะ สมาชิกสภาประชาชนมณฑล 16 พรรคทางเลือก ขอใช้สิทธิ์ หรือท่านประธานครับ จากรายงานของกระทรวงพิทักษ์มนุษย์ แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าประชาชนส่วนใหญ่ได้ทำตามนโยบายของรัฐบาล และคงไม่มีประชากรชั้นสองเพิ่มมากขึ้น กระผมเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณกับกระทรวงนี้อีกต่อไป ถ้าดูจากรายงานจะพบว่าเราใช้งบประมาณถึง 1 ใน 4 ของงบประมาณแผ่นดินกับกระทรวงที่ใช้แต่กำลังและความรุนแรงในการประหารชีวิตของผู้อื่น ท่านสมาชิกทุกท่านครับ ผมขอความเห็นใจจากท่านต่อชีวิตนับร้อยที่เราทำลาย พวกเขาสิทธิที่จะเกิดขึ้นมาแม้ว่าจะไม่สมบูรณ์ตามแบบที่เราต้องการ แต่พวกเขาก็เป็นคนที่มีเลือดเนื้อและจิตใจเหมือนพวกเรา เลิกใช้นโยบายจำกัดพันธุกรรมและให้โอกาสคนได้เกิดอย่างอิสระจากความรักของคนสองคน ตามสัญญาของมนุษย์เถอะครับ นโยบายแบบนี้ไม่เคยเกิดขึ้นในประเทศไหน โลกไหน หรือว่ายุคไหนครับ

เอลิกา พวกเรากำลังถูกดึงออกนอกประเด็นคะ
เรากำลังหารือกันเรื่องให้งบประมาณสนับสนุนต่อกระทรวงแห่งนี้ต่อหรือไม่ ไม่ใช่การหารือเพื่อแก้ไขกฎหมายหรือเปลี่ยนแปลงนโยบาย
ท่านสมาชิกโปรดพิจารณาให้ตรงประเด็นนะคะ

อิสระ เป็นประเด็นเดียวกันครับ
กระผมอยากให้สมาชิกรัฐสภาทบทวนกฎหมายของประเทศเราอีกครั้ง
การคุมกำเนิดเพื่อควบคุมจำนวนประชากร กระผมเข้าใจได้
การแจกใบสุภาพบิดามารดา ก่อนให้กำเนิด กระผมก็รับได้
แต่การตรากฎหมายที่เปิดโอกาสให้เกิดการเข่นฆ่ากันเป็นสิ่งที่ผมยอมรับและเข้าใจไม่ได้ เราเป็นประเทศเสรี
แต่เรากลับไม่ให้เสรีกับธรรมชาติพื้นฐานของมนุษย์ได้อย่างไรครับ

- เอลิกา ขอคำแนะ
- อิสระ ยกเลิกกฎหมายนั้นเถอะครับ แล้วหาทางออกใหม่ อย่าให้เกิดการตายขึ้นอีกเลย
- เอลิกา ท่านสมาชิกคะ
- การแก้ไขกฎหมายเป็นเรื่องใหญ่ที่ต้องใช้เวลาในการศึกษาหาข้อมูล
จะมาพิจารณาในเวลาอันจำกัดนี้ไม่ได้
- และถ้าเรายกเลิกกฎหมายการจำกัดการเกิด เราจะควบคุมประเทศไม่ได้
ทั้งยังต้องเสียทรัพยากรให้กับพวกไร้สมรรถภาพซึ่งเป็นกาฝากของพวกเรา
ที่สำคัญอาจทำให้ลักษณะชาติพันธุ์ของเราเสียด้วย
- อิสระ ไม่ใช่พวกเราไร้สมรรถภาพแต่พวกเขาถูกตัดสินว่าไร้สมรรถภาพและ
ไม่ได้โอกาสตั้งแต่ต้นต่างหาก ท่านประธาน.....ครับ
- เอลิกา ท่านคะ ตอนนี้เราอยู่ในวาระพิจารณางบประมาณคะ นอกจากเหตุผลข้างต้น
ที่ดีฉันได้เสนอไปแล้ว
- เหตุผลสำคัญอีกประการที่ดีฉันอยากให้สภาพิจารณาสันับสนุนกระทรวงพิทักษ์
มนุษย์ต่อไป คือ
- โครงการของศูนย์วิจัยทางรอดของมนุษย์ซึ่งอยู่ในระหว่างการทดลอง**
ถ้าโครงการนี้สำเร็จจะเป็นประโยชน์ต่อมนุษยชาติและประเทศของเรา
มหาศาล ดิฉันขอให้ท่านสมาชิกพิจารณาด้วย
(ถ้าตัดออกหรือสั่งกว่านี้จะเข้าใจเหมือนเดิมมั้ยจ๊ะ) รหัส 004
- โครงการเกศาราชพูนเชล อยู่ในโปรแกรม โปรดเช็คในจอของพวกท่านคะ

(ทั้งคู่เจียบไปสักครู่ใหญ่ ต่างลั่นคำตอบจากสภา)

- อิสระ (กับเอลิกา) โครงการเกศาราชพูนเชล คืออะไร
- เอลิกา (กับสภา) ว่ายังไงคะ
- อิสระ ท่านประธานโปรดพิจารณาข้อโต้แย้งของผมด้วยครับ
- เอลิกา (ยิ้ม) ขอขอบคุณคะ ที่สภาไว้วางใจให้กับรัฐบาลชุดนี้
- ดิฉันรับรองว่าจะไม่ทำให้พวกท่านผิดหวัง
- ทั้งยังทำให้ประเทศของเรายิ่งใหญ่และก้าวไกลกว่าประเทศอื่นในภูมิภาค
- (หันมาพูดกับอิสระ) ทำไมไม่ยอมเลิกซักที รู้ทั้งรู้ว่าไม่มีทางชนะ

- ฉันจะบอกอะไรให้呢ะ
- เป็นฝ่ายค้านไม่ได้แปลว่าต้องหาเรื่องจับผิดหรือหาทางโค่นรัฐบาลสนับสนุนบ้างก็ได้ ไม่ต้องกลัวคะแนตกรอก ดีแต่เถียงไม่ช่วยให้เกิดอะไรขึ้นมา
- แบบนี้เขาเรียกว่าตะแบงรู้ใหม่
- อิสระ ผมคงต้องตะแบงอย่างที่ท่านว่าละครับ เพราะเหตุผลไม่ช่วยให้ท่านเข้าใจ
- เอลิกา เด็กหนอเด็ก ดีที่มีอุดมการณ์
- แล้วอีกหน่อยก็จะเข้าใจเองว่าอุดมการณ์อยู่ไม่ได้ในโลกใบนี้
- ชีวิตซับซ้อนกว่าที่คิด
- อิสระ อย่าสอนเรื่องที่ท่านไม่รู้กับผมเลยครับ เพราะท่านไม่มีชีวิตอย่างที่ผมมี
- รู้ใหม่ทำไม ท่านมีแต่ร่างกายไม่มีความรู้สึก
- และนั่นจะทำให้ท่านไม่มีวันเข้าใจในสิ่งที่ผมเข้าใจ
- ผมยินดีจะอยู่กับอุดมการณ์ของผม
- และดีใจที่ไม่เข้าใจคำว่าชีวิตอย่างที่ท่านเข้าใจ (ออกไป)

(ไฟดับ)

- ฉาก 2 บนจอภาพ ปรกกฎภาพเอนิเมชันโฆษณาการปลูกดอกกุหลาบที่ปลูกให้ขึ้นเองตามธรรมชาติ ดอกออกมาสีไม่สด ต้นเล็ก อ่อนแอ ไม่ได้มาตรฐาน และถูกทำลาย คนปลูกคอตก แต่อีกต้นมีการเลือกพันธุ์เพาะเมล็ด โตขึ้นมาสวยงาม แข็งแรง หลากหลายสี ได้รับการรับรองจาก ISO 2077 ส่งไปต่างประเทศ คนปลูกไร่จริง ปรากฏภาพ ดร. เอลิกา และป้ายกระทรวงพิทักษ์มนุษย์
- เอลิกา (อย่างเป็นมิตร) อยากให้ลูกคุณเป็นอย่างกุหลาบต้นไหน คุณเท่านั้นที่มีสิทธิ์เลือก แจ้งเบาะแสผู้กระทำผิดและศึกษาข้อมูลการกำหนดลักษณะบุตรได้ทุกที่ที่เห็นสัญลักษณ์กระทรวงพิทักษ์มนุษย์
- ฉาก 3 ภายในห้องทดลองซึ่งเป็นห้องโล่งๆ ประตูทางเข้าอยู่ตรงกลาง จอภาพถูกเก็บขึ้นไป ด้านขวาเห็นอุปกรณ์ทางเคมีและคอมพิวเตอร์ ด้านซ้ายเป็นตู้กระจกทรงกระบอกด้านในเห็นเกศินีกิ่งนั่งกิ่งยืน ผมยาวสลวย

ใบหน้าอิมเอิบแม้วจะหลับ มีสายระโยงระยาง เอลิกาเข้ามาทางประตูกลาง
ในตู้กระจก เกติณีเริ่มขยับตัวเหมือนกำลังฝันร้าย วิ่งหนีอะไรบางอย่าง
เอลิกาเดินเข้าไปดู

เอลิกา เป็นอะไรลูก (เดินไปหยิบเข็มฉีดยามาฉีดที่คอเกศินี เกศินีสงบลง) ไม่เป็นไรแล้ว
ทุกอย่างเรียบร้อย หายใจเข้าลึก ๆ ใจเย็น ๆ

กติกาศปราชญ์ตัวขึ้นยืนมองอย่างเงิบบ ๆ

เอลิกา กติกา!! เธอเข้ามาได้อย่างไร

กติกา แก้วหลังจัน โกหก

เอลิกา พันโทพะแล้วเหร

กติกา ทำแบบนี้กับฉันได้อย่างไร

เอลิกา ฉันไม่ได้ทำอะไรจริง ๆ ฉันไม่ได้ส่งคนไปจับเธอ ฉันช่วยเธอ....

กตিকা ตอแหล ถ้าไม่ใช่แกแล้วจะเป็นใคร มีแกคนเดียวเท่านั้นที่รู้เรื่องของฉัน
 แกล้งปากว่าจะช่วย จะไม่รายงานเรื่องนี้ แต่หลังจากที่แกได้ลูกฉันไป
 ก็มีคนมาจับฉัน

เอลิกา เจ้าหน้าที่ของกระทรวงมีตั้งเยอะ จะเป็นใครคนไหนก็ได้ ฉันไม่รู้
แต่พอรู้เรื่องฉันก็ขอย้ายเธอไปอยู่เรือนจำพิเศษทันที ฉันทำได้เท่านั้น

กตिका ถ้าคิดจะทำจริง ๆ ต้องมีทางสี่

เอลิกา กติกา ถ้าเราเป็นผู้พิทักษ์กฎแต่ไม่รักษากฎ จะมีกฎไว้ทำไม
ฉันจะปกครองคนอย่างไรถ้าฉันมีมลทิน แ่ฉันทำเป็นไม่รู้ไม่เห็นเรื่องเธอ
ฉันว่ามันก็มากพอแล้ว ฉันทำดีที่สุดเท่าที่จะทำได้แล้วละ

กตिका ทำไมแม่กับผัวฉันถึงตาย ทำไม

เอลิกา อย่ามองฉันแบบนั้น ฉันไม่ได้เป็นคนทำ แม่เธอตายเพราะอุบัติเหตุ
เข้าใจว่าคงเข้าไปในพื้นที่ที่เครื่องออกซิเจนทำงานไม่ถึง
ส่วนกิตติเขาเป็นพวกขบวนการใต้ดิน ถูกยิงตาย

กตिका ไม่จริง เธอยัดข้อหาให้เขา

- เอลิกา จะดูหลักฐานใหม่ มีทั้งสองคนเลย จะดูของใครก่อนล่ะ
เราสืบพบว่าที่จริงแล้วกิตติเป็นหนึ่งในแกนนำพวกใต้ดิน
เขาถูกยิงตอนขัดขวางการทำงานของกระทรวง
- กติกา ศพพวกเขาล่ะ
- เอลิกา ผังแล้ว ไม่มีที่เก็บหอรอก
- กติกา บ้าชิบ!
- เอลิกา เธอเปลี่ยนไปมากนะ ดูแกร่งขึ้นเยอะ
- กติกา ถ้าไม่อึดก็ตายสิ โดนเล่นงานทุกวัน
- เอลิกา พวกนักโทษด้วยกันเหรอก
- กติกา ทั้งหมดล่ะ ทั้งผู้คุมทั้งนักโทษ เธอไม่เคยโผล่หัวมาเลยนะ
- เอลิกา ฉันยุ่ง เวลานอนยังแทบไม่มี
- กติกา เหรอก แก้วตัวมากกว่า
- เอลิกา ฉันคิดที่ไม่มีเวลาไปเยี่ยม ไม่ได้ดูแลเธออย่างที่ควร พอใจรึยัง จะให้ฉันทำอะไร
เธอถึงจะพอใจ
- กติกา ฉันไม่รู้ ฉันไม่รู้ ในนั้นมันยิ่งกว่านรก ฉันไม่รู้ฉันอยู่ในนั้นได้อย่างไร
- เอลิกา (เข้าไปปลอบ) ไม่เป็นไรแล้ว เธอปลอดภัย เธอปลอดภัย
- กติกา เกศินีล่ะ
- เอลิกา นั่นไง
- กติกา (เข้าไปที่ตู้กระจก) ทำไม...เธอทำอะไรเขา เขาเป็นอะไร
- เอลิกา เขาปลอดภัย ฉันช่วยเธออย่างที่สุดัญญา เขารอดมาจนป่านนี้
- กติกา เขาผิดปกติอะไร ทำไมเขาต้องอยู่ในนั้น
- เอลิกา เรื่องมันยาว ว่างแล้วจะเล่าให้ฟัง ฉันมีประชุมตอนสี่ทุ่ม
เอาเป็นว่าเขาอยู่ในโครงการลับของสถาบันวิจัยทางรอดมนุษย์
เป็นวิธีที่ฉันใช้เพื่อช่วยให้เขารอด
- กติกา ไม่เข้าใจ อธิบายอีกหน่อยได้ไหม
- เอลิกา เกศินีมีสิ่งที่พวกเราไม่มี ไซ้ใหม่ นั่นล่ะเหตุผล
การวิจัยเพื่อสร้างเจนเนอเรชันต่อไปให้กลับมามีผมและขน (จับผมตัวเอง)
ไม่ต้องใช้ของปลอมพวกนี้
- กติกา แล้ว...

เอลิกา บอกแล้วไงว่าเรื่องมันยาว ไว้เล่าวันหลัง
 กติกา แล้วฉันจะได้คุยกับเขาเมื่อไร
 เอลิกา ไม่นานหรอกแต่ต้องใช้เวลาเกศินีทำใจบ้างที่จะมีแม่เพิ่มอีกคน
 กติกา อีกคน
 เอลิกา เขา คิดว่าเขา เป็นลูกฉัน
 คิดดูสิว่าจะเป็นอย่างไรถ้าเกศินีโตขึ้นมาโดยที่ไม่มีพ่อแม่
 กติกา ไม่เห็นยาก ก็บอกเขาไปสิว่าแม่เขาอยู่ในคุก พ่อหายหัวไปตอนเขาเกิด
 เอลิกา กติกา มันไม่ง่ายอย่างนั้นหรอกนะ
 กติกา เธอบอกอะไรเขาก็ได้ โทษอะไรก็ได้ แต่ไม่ใช่บอกเขาว่าเธอเป็นแม่
 เอลิกา จะเถียงกันไปก็เท่านั้น มันผ่านมาแล้ว ฉันทำลงไปแล้ว
 กติกา เอาลูกฉันคืนมา
 เอลิกา กติกา หยุดโว้ยวาย มีเหตุผลหน่อยสิ
 กติกา ให้ฉันหยุดโว้ยวายงั้นเหวอ ให้ฉันนั่งนิ่ง ๆ งั้นเหวอ พุดง่ายสิ
 เธอไม่เข้าใจหรอกว่าคนที่อยู่ในคุกมาสิบกว่าปี สิ่งเดียวที่ทำให้อยู่ได้คือความหวัง
 ความหวังว่าเราจะได้ออกมาเจอลูกเจอผิว ตอนนี้อยู่ไม่มีใครเลย ไม่มีเหลือเลย
 จะไปไหนก็ไม่ได้ จะทำอะไรก็ไม่ได้ เธอจะให้ฉันอยู่เฉย
 สงบเยือกเย็นแบบเธองั้นเหวอ บ้ารึเปล่า
 เอลิกา ฉันผิดเธอที่ช่วยเธอ ฉันผิดเธอที่เธอดันมีลูก ความผิดฉันเหวอ
 ที่ต้องมาโดนเธอตำ ฉันกำลังเอาหน้าที่เอาอนาคตฉันมาเสี่ยงกับเธอนะ
 หยุดโว้ยวาย แล้วคิดบ้าง
 กติกา เสี่ยงอะไร เธอเสี่ยงอะไร เธอมีทุกอย่าง แต่ฉันไม่มี แล้วเธอยังมาเอาลูกฉันไปอีก
 เอลิกา ถ้าอยากอยู่กับลูก หุบปาก แล้วทำตามที่ฉันบอก
 ไม่งั้นเธอก็ออกไปพร้อมกับลูกของเธอ จะไปตายที่ไหนก็ไป ไปเลย
 กติกา เธอก็รู้ว่าเป็นไปไม่ได้ ถ้าฉันพาเกศินีออกไป มีแต่ตายกับตาย (หยุดคิด)
 จะให้ทำอะไร
 เอลิกา หวังว่าความรู้ของเธอคงยังไม่หายไปหมดนะ
 กติกา สิบกว่าปีไม่ทำให้สมองคนเราเสื่อมได้หรอกน่า
 เอลิกา ให้นานี่เขาทุก 4 ชั่วโมง 3 ครั้ง แล้วพัก 3 ชั่วโมงแล้วให้อีก
 กติกา ยาวอะไร

เอลิกา xxxxxxxxx เหมือนยาคลายกล้ามเนื้อ ควบคุมการทำงานของสมอง
 เธอต้องให้เขาทุก 4 ชั่วโมง ถ้ามันหมดฤทธิ์สมองจะทำงานอิสระ
 ฉันไม่ต้องการให้เขามีภาวะของการรับรู้มากเกินไป

กติกา แบบนี้เขาก็อยู่แต่ในความฝันนะสิ

เอลิกา อยู่ในโลกความจริงที่โหดร้าย สู้อยู่ในโลกความลวงที่แสนสุขไม่ดีกว่าหรือ

กติกา ฉันไม่อยากจะให้เขาเป็นแบบนี้

เอลิกา ถ้าไม่ทำแบบนี้เราจะควบคุมให้เขาอยู่ในนี้ได้ยังไง

กติกา ก็ไม่ต้องขังเขาสิ ปล่อยเขา

เอลิกา เธอไม่เข้าใจ มีเวลามากกว่านี้แล้วฉันจะอธิบายให้ฟัง ฉันเพิ่งให้ยาเขาไป
 ถ้าไม่อยากจะให้ลูกตายก็ทำตามทีบอก
 ตอนนี่เธอพักผ่อนก่อนแล้วอ่านรายละเอียดในเครื่องนี้จะได้เข้าใจมากขึ้น
 ตอนนี่เธอออกไปไหนไม่ได้จนกว่าจะได้รหัสของตัวเอง
 กติกา ที่นี่มันคุชดั๊ต ๆ

(ไฟดับ)

ฉาก 4 บ้านอิสระ เป็นห้องมืดทึบ โลง อิสระยืนอยู่ กติกาเข้ามาจากด้านซ้าย
(ในฉากนี้ พี่อยากจะให้เคลียร์ให้กระจ่างนิดนึงว่า
ทำไมอิสระถึงเรียกกติกาว่าป้าและเรียกกิติว่าลุง
เขาเป็นญาติกันหรือเปล่าจะ หรือว่านับถือกันเฉยๆ ถ้าเป็นอย่างหลัง
มันจะเป๊ะไปได้มั้ยถ้าเค้าจะเรียกกันด้วยสรรพนามที่เป็นทางการกว่านี้สัก
นิด คือ การเรียกกันลุง ป้า มันฟังแล้วไม่เข้ากับบรรยากาศยุคอนาคตนะ)

อิสระ เป็นอย่างไรบ้างครับ ได้พบดร.เอลิกาไหม

กติกา (พยักหน้า) ขอบใจมากนะที่ช่วยฉันออกมา (ช่วยยังไงนะจะ
ตกลงพันโทษออกมาหรือแหกคุก)

อิสระ ครับ เขาว่าอย่างไรบ้าง

กติกา ไม่ว่าไง ใครจะยอมรับว่าหักหลังเพื่อน แต่ช่างเหอะ เป็นใครก็คงต้องทำแบบนั้น
 ..หน้าที่

อิสระ ไม่จริง คนที่ทำแบบนี้มีแต่ดร.เอลิกาเท่านั้น ไม่มีหัวใจ

- กตिका ไม่ขนาดนั้นหรอก เขาอาจจะดูเย็นชาบางครั้ง แต่ไม่ถึงกับไม่มีหัวใจหรอกนะ ที่จริง เอลิกาเป็นคนน่าสงสาร เขาโตมาคนเดียว ไม่เคยรู้จักคำว่ารัก พ่อแม่ทำแต่งงาน คือโคตรเก่งกันทั้งคู่
- เอลิกาเกิดมาจากความตั้งใจในห้องทดลองของพ่อแม่ เพื่อสืบทอดความฉลาด เขาก็ฉลาดสมใจพ่อแม่ แต่ไม่มีความสุข
- อิสระ แปลกนะ ถ้าตัวเองไม่มีความสุขทำไมสนับสนุนให้คนเกิดแบบนั้น
- กตिका เพราะเขาไม่รู้จะสื่อว่าความสุขเป็นอย่างไร เขาทำตามที่คิดว่าควรทำ เหมือนหุ่นยนต์ ทำตามโปรแกรมที่มีคนตั้งไว้
- อิสระ ผมไม่สงสารคนแบบนี้หรอกครับ ผมว่าเขาไม่รู้ด้วยซ้ำว่าความสุขเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้นถึงเราจะสงสารเขา เขาก็ไม่รู้ครับ เขาทำอะไรลูกป้ารีเปล่า
- กตिका คิดว่าไม่ละ
- อิสระ ทำไม่ครับ
- กตिका เอลิกาเอาเกตินี้ไว้ในตู้กระจก เพราะอะไรก็ไม่รู้ รู้แต่ว่าต้องให้เขาหลับตลอด แต่ เอลิกาบอกว่าเป็นวิธีช่วยให้เขารอด
- อิสระ เขาเอาเกตินี้ไว้ในไหนครับ
- กตिका ในห้อง ๆ หนึ่ง ไม่มีใครในนั้นนอกจากเอลิกา
- อิสระ ป้าเข้าไปได้อย่างไรละครับ
- กตिका ความบังเอิญนะ คือ หลังจากแยกกัน (แยกจากอิสระ ไซม์ และ ถ้าหากคุยกออกมา มันน่าจะลำบากนะในการคอยหลบๆซ่อนๆ) ป้าก็คอยตามเอลิกาดูตลอด ตามจนรู้ว่าเขาไปที่นั่นทุกวัน
- อิสระ เล่ารายละเอียดในนั้นให้ผมฟังหน่อย
- กตिका รู้ว่ามีอีกห้องต่อไปที่อื่นได้แต่ฉันไปไม่ได้ เอลิกาให้อยู่เฉพาะในห้องที่เกตินี้อยู่ แต่สะดวกสบายมีคนส่งข้าวส่งน้ำ มีทุกอย่าง เว้นแต่เกตินี้ที่ต้องอยู่ในตู้ นั่น
- กตिका กิตติเป็นพวกไต้ดินเหรอ
- อิสระ ป้าว่าเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับโครงการเกษตรราฟุนเซลไหมครับ
- เรื่องนี้ช่วยให้เราชนะได้นะครับ พาผมเข้าไปในนั้นได้ไหมครับ
- กตिका ทำไม่คิดถึงแต่จะเอาชนะ คิดถึงแต่เรื่องนี้ ในหัวมีแต่เรื่องชนะกันนั่นแหละ
- อิสระ ขอโทษครับ

- กตिका ทำไมเขาไม่เคยบอก
- อิสระ ใครครับ
- กตिका กิตติ ทำไมเขาไม่เคยบอกว่าเป็นพวกใต้ดิน
- อิสระ คงไม่อยากให้ป้าลำบากใจ เพราะรู้ว่าป้ากับดร. สนิทกัน
- กตिका ทั้งๆ ที่รู้ว่าสนิทกันแต่ก็ยังมายุ่งด้วย อ้อ เพิ่งเข้าใจวันนี้เอง ทำไม
- ทำไมกิตติถึงอยากมีลูกเอง ทำไมถึงไม่ยอมไปขออนุญาต ทำไมถึงไม่ทำตามกฎ
- อิสระ ลุงเชื่อเรื่องอิสรภาพกับเสรีภาพมาก
- กตिका แล้วไง แล้วไง แล้วก็ทิ้งกันไป ปล่อยให้ฉันต้องทรมานในคุกนั่นแหละ
- อิสระ คงไม่ใช่แบบนั้น ลุงคงไม่ตั้งใจทิ้งป้าไปแบบนั้นหรอกครับ ตอนนั้นคงมีเรื่องคับขัน
- กตिका ฉันชักไม่แน่ใจ ทำไมลุง (เขา?)ถึงแต่งงานด้วย
- อิสระ อย่าสงสัยเลยครับ ผมว่าลุงกิตติรักป้ามากถึงยอมเสี่ยงอยู่ใกล้ ดร. ขนาดนั้น
- กตिका เสี่ยง เพื่อจะใช้เมียให้เป็นประโยชน์มากกว่า หน้าที หน้าที อีกล่ะสิ
- ดูเหมือนทุกคนต้องทำตามหน้าที่กันทั้งนั้น ทั้งเพื่อนทั้งผัว
- อิสระ ป้าครับ
- กตिका (นั่งอยู่นาน) ขอบใจนะที่ไม่พูดอะไร
- อิสระ ครับ
- กตिका ที่จริงกิตติก็ไม่เคยหลอกใช้อะไรเรื่องเอลิกา เขาไม่เคยทำอย่างนั้น
- เขาดีกับฉันมาก อ่อนโยน เข้าอกเข้าใจอย่างที่ไม่เคยมีใครทำแบบนี้มาก่อน จริง ๆ
- เขาเป็นสามีที่ดีจริง ๆ
- อิสระ (ส่งผ้าเช็ดหน้าให้) ขอโทษครับ ผมไม่รู้จะปลอบอย่างไร
- กตिका เอ่อ...เจอเขาครั้งสุดท้ายเมื่อไร
- อิสระ ที่โรงพยาบาล มีเวลาน้อยมาก แทบไม่ได้คุยอะไรกันเลยครับ
- กตिका เขาทรมานรีเปโล่า
- อิสระ ครับ หลายแผลเลย ที่ร้ายแรงที่สุดคือกระดูกสันหลังที่ทับ
- แต่ที่แย่กว่านั้นคือหมอไม่ยอมช่วยประชากรชั้นสองแถมเป็นนักโทษ
- กตिका ก่อนตายเขาพูดอะไรบ้าง
- อิสระ ลุงฝากให้ผมช่วยป้าออกจากคุกครับ แล้วก็บอกด้วยว่า
- ลุงรักป้ามากแล้วก็ขอโทษที่ไม่เคยบอกความจริงเรื่องงานแล้วก็กำเนิดตัวเอง
- กตिका กำเนิดตัวเอง

- อิสระ (จับมือกตีกาอย่างปลอบโยน) ลุงเป็นเด็กที่เกิดตามธรรมชาติครับ
- กตีกา ไม่น่าเชื่อ
- อิสระ จริงครับ
- กตีกา เปล่า ไม่น่าเชื่อที่อยู่ด้วยกันตั้งนานทำไมฉันถึงโง่ขนาดไม่รู้อะไรเลยแบบนี้
เสียตายที่เขาไม่มีโอกาสได้เห็นลูก
- อิสระ ป้าครับ เป็นอะไรป้า
- กตีกา เปล่าจะ วันนี้มีเรื่องที่ทำให้ตกใจหลายเรื่องเท่านั้นเอง กลับก่อนดีกว่า
- อิสระ ป้าครับ จะให้ผมช่วยอะไรเรื่องลูกป้า
- กตีกา ขอบใจ แต่ตอนนี้คิดว่าเกิติดีนี้ไม่เป็นไร อยู่ในนั้นดูจะปลอดภัยกว่า
- อิสระ เอ่อ...ถ้าป้าได้ยินดร. พุดถึงโครงการเกษตรราพูนเซล
หรือถ้ารู้อะไรเกี่ยวกับโครงการนี้ ป้าจะบอกผมได้ไหม
- กตีกา ถ้าทำแบบนั้นก็เท่ากับหักหลังเพื่อนนะสิ ทำไม่ได้หรอก
- อิสระ คิดให้ดีนะครับ ถ้าป้าช่วยผม เท่ากับป้าได้ช่วยให้ความฝันของลุงเป็นจริง
ช่วยให้คนอื่นหลายร้อยคนได้มีชีวิตเทียบเท่ากับคนอื่น ๆ
ช่วยให้เด็กที่เกิดจากความรักของพ่อแม่ได้มีชีวิตบนโลกนี้
รวมทั้งช่วยให้ลูกของป้ากับลุงมีชีวิตต่อไปอย่างอิสระ
ป้าลองคิดดูให้ดีนะครับ

(ดาว ปัญหาตอนนี้ที่ฟังก็คือ จุดประสงค์ของขบวนการใต้ดิน เท่าที่พี่เข้าใจคือให้อิสระเสรีภาพในการตัดสินใจเลือกแก่ประชาชน ทีนี้ถ้าเป็นขบวนการใต้ดินจริง ทำไมอิสระจึงเป็น สส.ในสภาได้ ก็เท่ากับอยู่บนดินแล้วซีจ๊ะ มันน่าจะมีความแตกต่างกันอยู่บ้างระหว่างการต่อสู้ในสภา กับ การเป็นขบวนการใต้ดิน เช่นขบวนการใต้ดินน่าจะใช้วิธีการทำลายรัฐบาลที่รุนแรงกว่า คล้ายๆปัญหาแยกดินแดนภาคใต้ ในขณะที่พวกที่อยู่
ในสภานิยมใช้สันติวิธีในทางแก้ไข หรืออะไรทำนองนี้ มันจะเป็นไปได้มั๊ย ถ้าอิสระไม่ได้เป็นขบวนการใต้ดิน แต่ถูกเอเลิกลายดัดเยียดข้อหาให้ เพื่อให้อิสระและกตีกาจนมุมในที่สุด ลองคิดดูนะจ๊ะ)

(ไผ่ด๊ับ)

- ฉาก 5 ห้องทดลองของเอลิกา กติกากำลังนั่งคิดอะไรอยู่
 เกศินีหยิบตัวลิ้มตาขึ้นกติกาก็ถือ syringe ในมือ แล้ววางลง แล้วค่อย ๆ
 ไปเปิดประตูตู้เก็บเกศินี
- กติกา เกศินี เกศินี (ตะโกน) เอลิกา เอลิกา (กับเกศินี) เป็นไงลูก
 เกศินี (มองอย่างว่างเปล่า)
 กติกา เป็นอย่างไรบ้าง
 เกศินี (เข้ากอด ร้องด้วยความกลัว)
 กติกา เป็นอะไร โธ่ สั่นไปหมดเลย
 เกศินี (สับสน) แม่ แม่
 กติกา แม่! (ลูบหลังเบา ๆ) ไม่เป็นไรแล้ว ไม่เป็นไร แม่อยู่ตรงนี้ แค่นี้
 เกศินี (หลับ)
 กติกา โธ่... ลูก (วางเกศินีไว้ที่เดิม) แม่รู้ว่าหนูอยากออกมา แม่รู้ว่าหนูทรมาน
 ทนน้อยนะลูก ทนอีกหน่อย ไม่มีใครชอบถูกขังหรอก (ถอนใจ)
 แล้วฉันทำอะไรอยู่ละ ฉันกำลังทำอะไรอยู่ กลับเข้ามาให้เขาขังทำไม
 แต่ถ้าไม่ทำแล้วจะมีทางอื่นที่ดีกว่าหรือ ไม่มี (กับเกศินี)
 ขอโทษนะลูกที่ทำให้ต้องเป็นแบบนี้ แต่แม่ไม่เสียใจเลยที่เลือกมีหนูแบบนี้
 พ่อกับแม่รักหนูนะ เกศินี (กระซิบข้างหูเกศินี) แม่รักหนู แม่รักหนู (ถอนใจ)
 หนูไม่รู้ด้วยซ้ำว่ามีแม่คนนี้อยู่ บ้าที่สุด เกศินี แม่ควรทำอะไรดี
 แม่ควรช่วยอิสระไหม ควรตอบแทนที่เขาช่วยแม่ไหม
 แต่ใครใช้ให้เขาช่วยแม่ออกมาละ
 ถ้าปล่อยแม่ไว้ในนั้นออกมาแม่ก็ไม่ต้องรับรู้เรื่องบ้า ๆ พวกนี้
 คงได้มีชีวิตปกติที่ไหนสักแห่ง แต่เราคงไม่ได้เจอกัน แม่คงนี้กว่าลูกตายไปแล้ว
 จะทำอย่างไรดี ช่วยหรือไม่ช่วยดีถ้าช่วยแล้วพลาด เราตายแน่
 แต่ถ้าไม่ช่วยเราก็คงไม่มีโอกาสได้เป็นอิสระกัน โอ้ย กลุ้ม อยู่ข้างไหนดีลูก
 ข้างไหนดีที่เราจะได้อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข (มองเกศินี) หรือเป็นอย่างลูกดี
 ไม่ต้องรับรู้อะไรนอนทั้งวัน (นิ่ง) ตายละ แล้วเมื่อไรหนูจะจำแม่ได้
 เมื่อไรหนูจะรู้ว่าแม่เป็นใคร

เกศินี (กรีดร้อง)

เอลิกาไหล่ออกมาจากด้านข้างเวที

กติกา (เข้าไปใกล้) เกศินี

เกศินี (ผลัก) ออกไป ไปนะ ไป อย่ามายุ่งกับหนู ปล่อย ปล่อย

กติกา (หยิบ syringe จะฉีดที่คอเกศินี แต่เปลี่ยนใจ กอดแทน) ใจเย็น ๆ ใจเย็น ๆ ลูก

เอลิกา กติกา ลืมให้ยาอีกแล้วหรอ

กติกา เปล่า

เอลิกา ห้ามใจอ่อน

กติกา เขาฝันร้าย เขาทรมาน ไม่เห็นเป็นอย่างที่เธอบอก

เอลิกา เพราะเธอให้ยาไม่ตรงเวลาต่างหาก
แค่พลาดไปนาทีเดียวก็มีผลให้สมองทำงานอิสระแล้ว
ซึ่งเราควบคุมไม่ได้ทำให้เป็นแบบนี้

กติกา ปล่อยเขาออกมาเถอะ ฉันสงสัยสารลูก

เอลิกา สงสารหรอ ถ้าปล่อยให้เขามีชีวิตปกติเขาจะเป็นอย่างไร
เขาไม่ทรมานกว่าเธอที่ต้องรู้ว่าจะต้องอยู่แต่ในห้องนี้ ไปไหนไม่ได้

เธอคิดว่าเขาจะไม่อยากออกไปหรอ

แล้วถ้าเขาออกไปเธอก็รู้ว่าเขามีแต่จะต้องตาย

กติกา อาจจะไม่เป็นแบบนี้ก็ได้ ลองก่อนสิ นะ

เอลิกา ฉันเคยลองแล้ว คิดว่าฉันใจร้ายถึงกับขังลูกเธอไว้ตั้งแต่เขาเกิดหรือไง
แต่ก่อนฉันไม่ได้เอาเขาไว้แบบนี้หรอคะ

แต่เพราะเขาเป็นเด็กอยากรู้อยากเห็นอยากลอง

จนถึงวันที่ฉันคิดว่าถ้าปล่อยไว้แบบนี้ เขาต้องหนีออกไปแน่ ฉันเลยต้องใช้วิธีนี้

กติกา ลองใหม่สิ เดี่ยวฉันจะพูดกับเขาเอง บอกเขาว่าข้างนอกไม่ดีอย่างไร

ฉันว่าเขาต้องเชื่อฉันแน่ๆ

เอลิกา ไม่หรอ เด็กคนนี้ทั้งดื้อทั้งรั้น ฉันเลี้ยงมาฉันรู้จักเขาดี

กติกา อย่ามาข่มฉันนะ ไซลิ เธอเลี้ยง เธอเป็นแม่เขา ฉันเป็นคนอื่น เขาไม่รู้จักฉันด้วยซ้ำ
ใครจะไปรู้ดีเท่าเธอละ

- เอลิกา ทำอย่างที่คุณบอกเถอะ ถ้าเธอรักเขา
(เข้ามาถึงเส้นผมของเกศินีไปสองสามเส้นใส่กล่องแล้วออกไปทางประตูด้านข้าง)
- กติกาลองก่อนเถอะ ให้โอกาสเขาอีกครั้ง ตอนนี้เขาอาจจะไม่เป็นอย่างเมื่อก่อนก็ได้
เอลิกา ทำตามที่คุณบอกเถอะนะ ขอร้อง
- เอลิกา เธอกำลังทำให้ฉันเสียเวลาแล้วก็เสียงานรู้ไหม
- กติกากล้าเธอไม่ทำฉันจะทำเอง ฉันจะเอาเขาออกมาเอง
- เอลิกา อยากให้เขาตายเหวอ เอลิ ทำอย่างที่คุณต้องการเลย พาเขาออกมาเลย ลองดูสิ
ไม่ถึงนาทีรับรองว่าเขาจะไม่ได้เห็นหน้าลูกเธออีก อยากทำอะไรก็เชิญ (ออกไป)
- กติกากล้องเกศินี (ลึงเล) จะมีประโยชน์อะไรถ้าต้องทำตามเขาแบบนี้ (กดโทรศัพท์)
อัลโหล อีสระ..

(ไฟดับ)

ฉาก 6 ห้องทดลองเอลิกา ไฟเปิดเห็นอีสระอยู่กับกติกาล

- กติกาลเอาอย่างไรดี จะให้ทำอย่างไร
- อีสระสังเกตความเคลื่อนไหวในนี้ทุกฝีก้าว ป้าต้องรายงานผมทุกอย่างที่เอลิก้าทำ
โดยเฉพาะกับเกศินี (มองที่เกศินี) ผมจะพยายามให้เร็วที่สุด นั่นผมเขาเหวอครับ
สวยจัง อย่างกับเส้นไหม ผมไม่เคยเห็นอะไรสวยงามแบบนี้มาก่อนเลย
เราเอาเขาออกมาจากตู้นั้นได้ไหมครับ
- กติกาลไม่ได้ ถ้าพาเขาออกมาเขาจะตาย
- อีสระไม่ตายหรือครับ เขาจะตายได้อย่างไร พาเขาออกมาจากตู้นั้นเถอะครับ
- กติกาลไม่ได้ เอลิก้าบอกว่าเขาจะตายในไม่ถึงนาที
- อีสระยังงัยครับ
- กติกาลขาดอากาศ
- อีสระเป็นไปไม่ได้ เกศินีเป็นคนนะครับไม่ใช่ปลา จะตายได้อย่างไร
ผมว่าป้าโดนหลอกมากกว่า
- กติกาลอย่างไรก็ตามเราเสี่ยงไม่ได้
- อีสระไม่อยากอยู่กับลูก ไม่อยากให้เขารู้หรือว่าใครเป็นแม่เขา

- กตिका เธอก็รู้ว่าป้าคิดอยู่ที่วินาที แต่....
- อิสระ เพราะป้าเป็นแบบนี้ เอลิกาถึงจับทางได้ ลังเล
- กตिका จริงหรือ แน่นะ
- อิสระ ผมไม่อยากเชื่อเลยว่าป้าเคยเป็นพยาบาล
- กตिका เคยเห็นไหมที่หมอช่วยชีวิตคนได้เป็นร้อยแต่ช่วยลูกตัวเองไม่ได้
- อิสระ ครับ หมอไม่ได้รักษาได้ทุกโรค
- กตिका ไม่อยากเชื่อว่าเหมือนกันว่าเธอเป็นนักการเมือง แต่นี้ก็หลงประเด็น ป้ากำลังใช้ความเปรียบ
- อิสระ (หัวเราะ) ผมเข้าใจครับ เผอิญผมชินแต่หลอกให้คนหลงประเด็น
- เขาเป็นว่าป้าอยากจะทำอะไร
- กตिका จะเริ่มต้นอย่างไร
- อิสระ อะไรครับ
- กตिका จะบอกเขาอย่างไร จะเริ่มตรงไหน พูดอย่างไรดีล่ะ
- อิสระ **ไม่ต้องรีบบอกหรอกครับ ค่อยเป็นค่อยไป** ตอนนี้ป้าค่อย ๆ สร้างความสัมพันธ์กับเกศินีก่อน
- ส่วนผมจะเตรียมทีมไว้พร้อมเมื่อไรเราจะมาพาเกศินีหนีออกไป
- (จริงๆแล้ว ที่อิสระพาหนีไปก็เพราะต้องการเอาไปใช้ประโยชน์ในงานของตัวเองใช้มัย)**
- กตिका ป้านี้กว่าแค่ให้เกศินีได้ออกจากตุนั้น ไม่คิดว่าจะถึงขั้นหนี
- อิสระ นี่จะเป็นอีกทางที่ช่วยให้ป้าได้อยู่กับลูกป้าเร็วขึ้น
- กตिका ที่จริงป้าก็ได้อยู่กับเขานะ เพียงแต่ต้องไม่ให้เอลิการู้เท่านั้น
- อิสระ ก็นั่นไงครับ ถ้าเป็นแบบนี้จะอยู่กับเขาทำไม
- กตिका ไม่อยากออกไปอยู่แบบหลบ ๆ ซ่อน ๆ นะ รอให้ชนะในสภาไม่ได้หรอก
- แบบให้พวกเธอเปลี่ยนกฎหมายให้ได้ก่อนแล้วค่อยออกไป
- อิสระ เมื่อไรล่ะครับ ห้าปี สิบปี หรือว่าสิบปี
- การเปลี่ยนฐานอำนาจทางการเมืองไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ นะครับ
- ผมถึงต้องทำสองทาง คิดให้ดินะครับ อีกก็ปีกว่าจะได้อยู่กับลูกจริง ๆ ไม่ใช่แบบนี้
- ไปเถอะครับไปอยู่กับพวกใต้ดิน รับรองว่าป้ากับลูกปลอดภัยแน่นอน
- ตอนนี้กระแสต่อต้านรัฐบาลรุนแรงมาก

- นโยบายของกระทรวงที่ใช้ความรุนแรงสร้างความเจ็บแค้นให้กับชาวบ้านมาก
พวกที่เสียลูกออกจากคุกมาหลายคนและเข้าร่วมกับพวกใต้ดิน
- กตিকা รอให้ทุกอย่างลงตัวก่อน แล้วค่อยออกไปดีกว่า
- อิสระ เขาอาจฆ่าเกศินีเมื่อไรก็ได้เนะครับ
- กตিকা ไม่หรอก ป้าว่าเอลิกาจะไม่ทำอันตรายเกศินี
- อิสระ แน่ใจเหวอครับ
- กตিকা (พยักหน้า)
- เกศินี (กรีดร้อง)
- กตিকা ไม่เป็นไรจ๊ะ ช่วงนี้เขาไม่ค่อยสบาย เดี่ยวก็หาย
- อิสระ อย่างนี้เขาเรียกว่าตายทั้งเป็น แบบนี้ป้ายังยอมให้เขาอยู่ในนี้อีกเหวอครับ
ป้าเป็นแม่คนได้อย่างไร เลี้ยงคนเนะครับไม่ใช่ปลา
- กตিকা ก็พยายามแล้ว ช่วงนี้ป้าก็ไม่ค่อยให้ยาเขา ให้เขาได้รู้สึกตัวบ้าง
แต่ทำมากกว่านี้ไม่ได้เอลิกาจะสงสัย
- อิสระ ป้าอยากช่วยเขาจริง ๆ รีเปล่า อยากให้อยู่กับเขาจริง ๆ รีเปล่า
- กตিকা ก็ทำเต็มที่แล้ว
- อิสระ ยังครับ ป้ายังไม่ทำ ถ้าอยากช่วยเขาป้าต้องทำมากกว่านี้ (เปิดตู้) เกศินี เกศินี
(ดึงสายน้ำเกลือ สายอาหาร สายออกซิเจนออก)
- กตিকা อย่า อิสระ
- อิสระ เกศินี ตื่นสิ ตื่น (อุ้มออกมาวางข้างนอก) ให้เขาได้มีชีวิตจริง ๆ
- กตিকা เขาอยู่ไม่ได้ ร่างกายเขาปรับสภาพกับอากาศข้างนอกยังไม่ได้
- อิสระ ต้องได้สิครับ ให้โอกาสเขา เกศินี ตื่น
- เกศินี (ลืมตาขึ้น สะลึมสะลือ)
- อิสระ เกศินี อยากออกไปข้างนอกไหม อยากไหม เกศินี ตื่นสิ พยายามเข้า
- กตিকা เขาหายใจไม่ออก อิสระ เขาหายใจไม่ออก (วิ่งไปหยิบสายออกซิเจน)
- อิสระ ตั้งสติไว้ พยายามหน่อย เกศินี ได้ยินไหม หายใจเข้าลึก ๆ เร็วเข้า หายใจ
- กตিকা อิสระ เขากำลังจะตาย อิสระ เขากำลังจะช็อค อิสระ (ใส่สายออกซิเจนที่จมูก)
ทำแบบนี้เขาจะตายรู้ไหม
- อิสระ ผมไม่เชื่อว่าเขาจะอยู่ไม่ได้ เป็นไปได้อย่างไร
- กตিকা เธอกลับไปก่อนดีกว่า

อิสระ (อุ้มเกศินีไปเก็บที่เดิม) เกศินี พยายามเข้านะ เธอต้องทำได้ (กับกติกาก)
พาเขาออกมาข้างนอกบ่อย ๆ นะครับ ถ้าป้าอยากช่วยเขาจริง ๆ (ออกไป)

(ไฟดับ)

ฉาก 7 ห้องทดลองของดร. เอลิกา เกศินีนอนหลับ กติกากหิวผมให้เกศินี
เอลิกายืนมองอยู่ห่าง ๆ

เอลิกา เก็บตัวอย่างเซลล์รียัง

กติกาก (หยิบแล้วส่งให้) เอาไปทำอะไรเรื่อย ๆ จะบอกกันดี ๆ หรืออยากให้ฉันค้นเอง

เอลิกา แคตัวอย่างโครโมโซมเอาไปโคลนนิ่ง

กติกาก โคลนนิ่ง

เอลิกา สำหรับเด็กที่จะเกิดใหม่

กติกาก ถึงเวลาที่เธอควรจะพูดมากกว่านี้แล้วนะ

หลายเดือนแล้วที่ฉันยังไม่ได้คำอธิบายอะไรจากเธอ

เอลิกา ฉันใช้เกศินีเป็นต้นแบบโคลนนิ่ง

กติกาก เธอเอาเหตุผลนี้ขึ้นมาบังหน้าเพื่อรักษาชีวิตเกศินี

เอลิกา ก็ทำนองนั้น

กติกาก แล้วเกี่ยวอะไรกับโครงการเกศาราวุนเซล

เอลิกา เธอรู้ได้ไง

กติกาก (ชี้ไปที่คอมพิวเตอร์) เธอให้ฉันเอง

เอลิกา ผมกับชนของเกศินีเป็นลักษณะที่พวกเราไม่มี ซึ่งถ้าเราสร้างขึ้นมาก็ใหม่ได้

มนุษย์รุ่นใหม่ ๆ ที่เกิดมาก็จะมีชน

มีชุมชนซึ่งจะช่วยไม่ให้ร่างกายสูญเสียความร้อน

ป้องกันผิวหนังจากอันตรายจากเชื้อโรคและแสงแดด และยังช่วยรักษาสมดุลของ

epidermis การหายใจของแผล

กติกาก ทำไมต้องปิดเป็นความลับล่ะ น่าจะโปรโมทมาก ๆ เธอจะได้คะแนนนิยมเพิ่ม

โดยเฉพาะจากผู้หญิง อ้อ แต่บริษัทแฮร์พีซคงโจมตีเธอแน่ๆ เพราะทำให้ยอดขายตก

เอลิกา ถ้ามีใครรู้ว่าเราโคลนนิ่งได้จากเกศินีอะไรจะเกิดขึ้น

- กตিকা เกตินีก็จะดังระเบิด
- เอลิกา เกตินีเป็นใคร เป็นเด็กนอกกฎหมาย เป็นความบังเอิญที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติ
- กตিকা เป็นความตั้งใจของฉัน เกิดจากความรักของพ่อกับแม่ต่างหาก
- เอลิกา แต่เราจะให้ใครรู้ไม่ได้ว่าธรรมชาติสร้างสิ่งที่พวกเราต้องการ
 ในขณะที่นโยบายรัฐบาลต่อต้าน ถ้าเรื่องนี้รั่วออกไป
 พวกฝ่ายค้านต้องนำมาโจมตี แล้วยังพวกได้นินอีก แล้วฉันจะอยู่อย่างไร
- กตিকা ก็แล้วทำไมรัฐบาลต้องออกกฎหมายกำหนดการเกิดด้วย
 ถ้าการเกิดแบบธรรมชาติมีข้อดีอย่างนี้
- เอลิกา ไม่เสมอไป ไม่ใช่เด็กทุกคนเกิดมาแล้วจะเป็นอย่างเกตินี
 เราไม่ต้องการเสี่ยงในภาวะที่มีทรัพยากรจำกัด เราต้องการสิ่งที่ควบคุมได้
ถ้าลูกเธอไม่เป็นแบบนี้รับรองว่าเขาตายไปนานแล้วละ
คิดดูสิมีคนที่เกิดตามธรรมชาติก็เปอร์เซ็นต์ที่สมบูรณ์
 เราไม่มีทรัพยากรและอากาศพอสำหรับคนที่อ่อนแอหรอกนะ
- กตিকা แล้วทำไมส่งสัยหรือที่เธอเอาตัวเกตินีมาทดลองตั้งนาน แต่ไม่สำเร็จสักที
- เอลิกา โคลนนิ่งโครโมโซมไม่ยาก แต่จะเอาไปใช้กับมนุษย์ต้องทดลองให้ดี
ต้องหาวิธีที่จะนำไปใช้ได้กับทุกคน นี่ก็ลองมาตั้งหลายสิบคนแล้ว แต่ไม่สำเร็จ
- กตিকা แล้วเด็กพวกนั้นล่ะ
- เอลิกา ไม่ได้ผลก็ทำลายไป
- กตিকা ทำลาย เธอหมายถึงฆ่าเหรอ เฮ้ย ชีวิตคนนะ
- เอลิกา ฉันทำเพื่อส่วนรวม ถ้าเกตินีไม่มีสิ่งมหัศจรรย์นี้ฉันก็ต้องฆ่าเขาเหมือนกัน
 อย่างมองฉันแบบนั้น ฉันไม่ชอบ
- กตিকা ไม่คิดเลยว่าเธอเป็นได้ขนาดนี้
- เอลิกา ซี่หลังเสือแล้วลงไม้ไม่ได้ เธอก็เหมือนกัน ระวังตัวด้วย
 ช่วงนี้พวกฝ่ายค้านยิ่งหาทางจะเอาข้อมูลโครงการนี้ อย่าออกไปไหนมาก
 หรือเก็บตัวสักพักยิ่งดี
- กตিকা จะขังฉันอีกคนรีไร
- เอลิกา ทำตามทุกขั้นตอนที่ฉันบอก ถ้าไม่อยากให้มีอะไรผิดพลาด
 จะได้ไม่หาว่าฉันโหดร้ายกับเธอ กตিকা ห้ามหิวผมให้เขาอีก (ออกไป)

กตिका ทำไม ทำไม ทำไมหวิผมไม่ได้ นั่นก็ไม่ได้ นี่ก็ไม่ได้ (มองที่เกศินี) เกศินี เป็นอะไร
เป็นอะไรลูก

เกศินี (หอบ) มันมาอีกแล้ว มันตามมาอีกแล้ว

กตिका ใคร

เกศินี **ผู้หญิงคนนั้น ผู้หญิงคนนั้น** เขาไม่ให้หนูไป เขาจับหนูไว้

กตिका ไม่มีใครหรอกจ้ะ ไม่มี

เกศินี (กอด) แม่ แม่

กตिका ไม่เป็นอะไรแล้ว แค่นี้เท่านั้น ไม่จริง นอนนะ (ค่อย ๆ เอาออกซิเจนออก
เปิดประตูค้างไว้) ลองดูนะลูก

(ไฟดับ)

ฉาก 8 ห้องทดลองของเอลิกา เกศินีนั่งอยู่นอกตู้กระจก ห่มผ้าหนา
มีสายออกซิเจนอยู่ กติกานั่งพับหลังอยู่ข้าง เกศินีรู้สึกตัว

เกศินี แม่ แม่

กตिका (เข้าไป) อยู่ที่นี่จ้ะ

เกศินี (ผะ) ใคร แม่ละ

กตिका แม่..แม่หนูไม่อยู่จ้ะ ให้ป้ามาดูแลหนูแทน ดีใจจังที่หนูรู้สึกตัวแล้ว
ไม่ต้องกลัวป้าไม่ทำอันตรายหนูหรอก แม่หนูให้ป้ามาดูแลหนูแทน (ยื่นมือไปใกล้)

มา

เกศินี เมื่อไรแม่จะกลับ

กตिका เดียวก็มาจ้ะ ติดประชุม อยากเดินไหม

เกศินี หนาวจัง (จะแกะสายออกซิเจนออก)

กตिका อย่า เดียวหนูหายใจไม่ออก

เกศินี รำคาญ

กตिका อดทนหน่อย หนูหายใจเองไม่ได้

เกศินี ได้ ทุกทีหนูก็ไม่ได้ใช้ไฉน

กตिका ตอนนี้นั้นไม่เหมือนกัน

เกศินี (ถอด) เห็นไหม
 กติกา ป้าว่าใส่ไว้ดีกว่านะ ตามใจ อยากเดินเล่นไหม
 (เอาผ้าคลุมไหล่ออกมาพันรอบเกศินี เกศินีถอย) ไม่ต้องกลัว
 คลุมนี้ไว้หนูจะได้ไม่หนาว
 เกศินี (ลุกขึ้น) มาอยู่นานรียัง (ชี้ที่กติกา)
 กติกา อ้อ ป้าเหร
 เกศินี ป้า ทำไมป้า
 กติกา หนูอยากเรียกอะไรก็ได้ ป้าชื่อกติกา เรียกกติกาก็ได้
 เกศินี ป้าต่างจากแม่อย่างไร
 กติกา ป้าให้เรียกคนที่อายุมากกว่าแม่ หนูไม่รู้เหร
 เกศินี รู้จักแต่แม่ เป็นลูกต้องรักแม่ แม่รักลูก
 กติกา ใช่จ๊ะ แม่รักลูก
 เกศินี ป้ามาอยู่นานรียัง (ไปที่คอมพิวเตอร์) ทำไมใช้ไม่ได้ แม่ล่ะแม่
 กติกา อยากใช้เหร ใช้รหัสป้าไหม
 เกศินี เอา คราวก่อนแม่โกรธที่หนูแอบเข้าไปในเว็บที่แม่บล็อกไว้ได้
 หนูเลยไม่ได้ใช้คอมอีก
 กติกา เว็บไหน
 เกศินี เดี่ยวทำให้ดู โอย
 กติกา เป็นอะไรไปลูก
 เกศินี เวียนหัว มันทึบ
 กติกา มานี้ลูกมาตรงนี้ (เอาสายออกซิเจนให้) ใส่ที่นี่ละ ดีขึ้นจริง ๆ นะ ลองสิ
 เกศินี (หยิบออกซิเจนมาใส่) หายแล้ว
 กติกา อย่าเพิ่งถอดใส่ไว้ก่อน นิ่งนิ่ง ๆ ก่อน อยากฟังนิทานไหม สนุกนะ
 เกศินี (พยักหน้า) นิทาน นิทานมีไว้เล่าให้เด็กฟัง หนูไม่ใช่เด็ก
 กติกา แต่นิทานเรื่องนี้ไม่ใช่เด็กก็ฟังได้ อยากลองฟังไหม
 เกศินี (พยักหน้า) ลองดู
 กติกา กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีสามีภรรยาคนหนึ่งอาศัยอยู่ข้าง ๆ บ้านของแม่มด
 ทั้งคู่รักกันมาก วันหนึ่งภรรยาซึ่งกำลังท้องแก่เกิดแพ้ท้องหนักกินอะไรไม่ได้
 อยากกินแต่ผักพูนเซลในสวนของแม่มด

- แต่เป็นที่รู้กันว่าไม่มีใครเข้าไปในสวนนั้นและกลับออกมาได้
- แต่ด้วยความรักสามีจึงแอบปิ่นเข้าไปในสวนนั้น
- เกศินี ทำไมถึงกลับออกมาไม่ได้ เข้าไปได้ก็ต้องออกมาได้สิ
- กตติกา ฟังต่อก่อน เมื่อสามีปิ่นเข้าไปเก็บผักราฟุนเซลได้แล้วกำลังจะปิ่นกลับออกมา
- แม่มดก็ปรากฏตัวขึ้น
- สามีขอร้องให้แม่มดไว้ชีวิตตนเพื่อจะได้เอาผักราฟุนเซลไปให้ภรรยาตนกิน
- ถ้าแม่มดยอม สามีจะทำตามที่แม่มดสั่งทุกอย่าง**
- แม่มดจึงยอมให้สามีเอาผักไปให้ภรรยากินทุกวันจนกระทั่งนางคลอดลูกออกมา
- เกศินี ทำไมแม่มดยอมให้ล่ะ
- กตติกา เพราะแม่มดอยากได้ลูกของสามีภรณานันมาเป็นลูกของตัวเอง
- เกศินี ทำไมแม่มดถึงอยากได้ลูกของสองคนนี้ล่ะ ทำไมไม่มีเอง
- กตติกา เพราะแม่มดไม่รู้จักความรัก แม่มดรักใคร่ไม่เป็นจึงมีลูกไม่ได้
- พอลอย่านานไปก็เริ่มเหงา รู้สึกว่าเหว่ เลยอยากมีใครอยู่ด้วย
- ลูกสาวของสองสามีภรรยาเป็นเด็กที่มีผิวพรรณผ่องใส มีเส้นผมที่สวยงาม
- และแม่มดก็ตั้งชื่อเด็กคนนั้นว่าราฟุนเซล
- เกศินี ทำไมเขายอมล่ะ ทำไมไม่หนีไป เขาไม่รักลูกเหว่ เป็นแม่ต้องรักลูก
- กตติกา รักสิ แม่ทุกคนรักลูกจ๊ะ
- เกศินี ถ้ารักแล้วยกลูกตัวเองให้คนอื่นทำไม
- กตติกา ไม่มีแม่คนไหนอยากยกลูกตัวเองให้คนอื่นหรอกนะ แต่บางครั้งก็จำเป็นต้องทำ
- เกศินี หนูไม่เข้าใจ
- กตติกา ก็สามีได้รับปากกับแม่มดเอาไว้แล้ว เป็นคนต้องรักษาคำพูด
- เกศินี หนูไม่ชอบสองคนนี้เลย
- กตติกา ทำไมล่ะจ๊ะ
- เกศินี ไม่รู้สิ ถ้าเป็นหนู หนูจะไม่ทำอย่างนี้
- กตติกา แล้วหนูจะทำอย่างไร
- เกศินี หนูจะไปหาผักที่อื่นกิน หรือไม่ก็โกหกแม่มดว่าจะยกให้แล้วก็หนีไป
- กตติกา การโกหกเป็นสิ่งไม่ดี
- เกศินี แต่ก็ดีกว่ายกลูกตัวเองให้คนอื่น

- กตिका หนูไม่เข้าใจหรอกว่าความจริงเราทำไม่ได้ อย่างนั้น
สถานการณ์ทำให้เราต้องทำในสิ่งที่เราไม่ยอมทำ
ไม่ใช่สองคนนั้นจะไม่รักลูกแต่...
- เกศินี **ก็เป็นนิทาน ไม่ใช่ความจริงสักหน่อย จะแต่งอย่างไรก็ได้**
ทำไมต้องทำให้แม่ลูกต้องแยกจากกัน หนูไม่ชอบนิทานเรื่องนี้
- กตिका แล้วถ้าสมมติว่าในชีวิตจริงหนูรู้ว่าแม่หนูยกหนูให้คนอื่นหนูจะโกรธแม่ของหนูไหม
- เกศินี ไม่รู้สิ
- กตिका หนูยังฟังไม่จบเลย จะฟังต่อไหม
- เกศินี ก็ได้
- กตिका จากนั้นแม่มดก็เอารapunเซลไปขังไว้บนหอคอยที่ไม่มีประตู
มีเพียงหน้าต่างบานเดียว ถ้าจะขึ้นไปต้องตะโกนว่า
ราapunเซลปล่อยผมลงมาให้แม่หน่อย
ราapunเซลก็จะทิ้งผมที่ยาวเป็นเกลียวลงมาให้แม่มดปีนขึ้นไป
- เกศินี ทำไมแม่มดต้องเอารapunเซลไปขังด้วย
- กตिका เพราะแม่มดกลัวว่าราapunเซลจะไปรักคนอื่นมากกว่าตัวเอง
เลยไม่อยากให้ราapunเซลได้เจอใคร จะได้อยู่กับตนตลอดไป
- เกศินี **ใจร้าย เอาลูกคนอื่นมาทรมาณ**
แล้วสามีภรรยานั้นละไม่คิดจะกลับมาช่วยลูกบ้างเลยเหรอ
- กตिका คิดสิ คิดตลอดเวลา แต่ว่าแม่มดมีเวทมนต์ทำให้สองคนนั้นตามหาลูกไม่เจอ
- เกศินี แล้วเวลาแม่มดปีนขึ้นไปราapunเซลไม่เจ็บเหรอ
- กตिका **เป็นหนูหนังหัวคนถลกออกมาแล้ว**
ก็คงเจ็บแต่ราapunเซลเป็นคนอดทนจะ แม่มดจะมาทุกวันแล้วก็กลับไป
ราapunเซลชอบยืนร้องเพลงที่หน้าต่าง
เสียงของนางไพเราะมากจนทำให้เจ้าชายต่างเมืองที่ผ่านมาได้ยินและตามมาจน
พบและหลงรักราapunเซลทันที
วันหนึ่งหลังจากแม่มดกลับไปแล้วเจ้าชายได้ยินเสียงแม่มดให้ราapunเซลปล่อยผม
ลงมาแล้วขึ้นไป ทำอย่างนี้ทุกวัน
- เกศินี **เขาขึ้นไปทำอะไรกันบนนั้นทุกวัน**

กตिका คุยกัน เล่นกัน

เกศินี บนนั้นมีอะไรให้เล่นด้วยเธอ เขาเล่นอะไรกัน

กตिका ที่จริง เจ้าชายเตรียมของเล่นมาจากในวังทุกวัน บ้าว่าหนูต้องเข้านอนแล้ว

เกศินี ทำไม

กตिका เพราะว่าหนูต้องนอน

เกศินี แต่หนูอยากฟังต่อให้จบ เจ้าชายเอาอะไรมาเล่นบ้าง

กตिका พรุ่งนี้ป้าจะเล่าให้ฟังต่อ วันนี้ไปนอนก่อนนะ เดี่ยวแม่กลับมาจะโดนดุ ไปสิ

 อย่าดื้อ นะ คนดี

กตिकाพาเกศินีไปนอน หยิบ syringe ขึ้นมาเตรียมฉีด

เกศินี ไม่เอา ไม่ฉีดได้ไหม

กตिका อดทนหน่อยเถอะลูก หนูจะได้หลับสบายและแข็งแรง

กตिकाฉีดยาให้เกศินีหลับไป

กตिका แม่รักลูกนะ

 (ไฟดับ)

ฉาก 9 จอภาพเหตุการณ์ของผู้ประท้วงกลุ่มใหญ่

ผู้ประกาศข่าว (เสียง)ขณะนี้จำนวนผู้ประท้วงต่อต้านกฎหมายการจำกัดการเกิด
และการทำงานของกระทรวงพิทักษ์ได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ
จนเกือบจะเต็มบริเวณจัตุรัสอูปีไต่ยแล้ว
แต่ที่ท่าของรัฐบาลก็ยังคงไม่เปลี่ยนแปลง จากประกาศสำนักนายกฯ
ฉบับล่าสุดแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลจะไม่ล้มเลิกกฎหมายและยืนยันให้มีกระทรวง
พิทักษ์มนุษย์ต่อไป
และได้ยื่นคำขาดต่อกลุ่มผู้ประท้วงแล้วว่าจะใช้กำลังเข้าสลายหากไม่ยุติการ
ประท้วงในสามวัน

จาก 10 ห้องทดลองเอลิกา เกิดนี้ออกมาอยู่นอกตู้กระจกในสภาพปกติ มีผ้าห่มหนาพันรอบตัว มีสามใส่อาหารอยู่ในมือ กตึกาอยู่ข้าง ๆ

- กตिका ดีใจจังที่หนูกินได้เอง
- เกศินี เล่าต่อก่อนทำไมแม่มดถึงจับได้
- กตिका เพราะราพุนเซลผลออกไปถามแม่มดว่าทำไมเวลาที่ดิงเจ้าชายขึ้นมาถึง หนักกว่าดิงแม่มดขึ้นมา
- เกศินี ใจจริง ๆ เลย ถามเข้าไปได้อย่างไร ผู้ชายก็ต้องหนักกว่าผู้หญิงอยู่แล้ว
- กตिका เพราะราพุนเซลไร้เดียงสา เขาไม่รู้ว่ากำลังสร้างภัยให้กับตัวเอง
- เกศินี สองคนเลยต้องแยกจากกัน
- กตिका ไม่หรอก แม้ว่าเจ้าชายจะตาบอด
- แต่ก็ได้พบกับราพุนเซลอีกครั้งและอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข
- เกศินี เจอกันได้อย่างไร
- กตिका เดินตามเสียงเพลงของราพุนเซลจนได้พบกัน
- เกศินี (หัวเราะ) ราพุนเซลคงเป็นคนเสียงดังนะ ร้องที่ได้ยินไปทั่ว
- หนูว่านิทานเรื่องนี้ตลกดี
- กตिका ตลกตรงไหน ศรี้าออก
- เกศินี ก็เจ้าชายตาบอดเพราะโดนหนามกุหลาบตำ
- แล้วก็เดินตามเสียงเพลงจนพบราพุนเซล ทำไมต้องตาบอดด้วย

อิสระไหล่ออกมาจากทางขวาของเวที

- อิสระ อูปลรรคเพื่อพิสูจน์ความรักไงล่ะ
- เป็นวิธีที่ใช้เพื่อพิสูจน์ว่าเจ้าชายรักราพุนเซลแค่ไหน
- ขนาดตาบอดยังไม่ยอมหยุดหาราพุนเซล
- เกศินี ไม่เห็นเข้าใจ ถ้าเป็นหนู หนูจะกลับเข้าวังไปรักษาตาก่อน
- กตिका นั่นไม่ใช่นิทานแล้วละ
- อิสระ พุดจ้อแบบนี้ แสดงว่าร่างกายเริ่มปรับตัวได้แล้วสิ หายใจได้เป็นปกติ กินเองก็ได้
- แล้วก็ไม่ค่อยหนาวแล้วด้วย วันนี้มีของแถม (ไฟเปลี่ยนเป็นเหมือนอยู่ในอวกาศ)
- ขอบใหม่ ป็นขึ้นไบนั่นสิจะได้เห็นชัด ๆ
- กตिका มากไปรีเปลาอิสระ เดี่ยวตกลงมาจะเรื่องใหญ่
- อิสระ ไม่หรอกครับ (กับเกศินี) ยืนบนนี้ ทรงตัวดี ๆ ดีมาก อย่ารีบ ค่อย ๆ

กตिका ระวังอิสระ ระวัง

เกศินี (หัวเราะ)

อิสระ สนุกใหญ่ นิ่งก็ได้นะ ห้อยขาลงมา

กตिका อย่าเพิ่งโลดโผนมากเลย ค่อย ๆ เถอะ

เกศินี สบายจัง (หลบ)

อิสระ ดาวตก ไม่ต้องกลัว ไม่ถูกหกรอก

เกศินี (ค่อย ๆ มอง) สวยจัง

กตिका ลงมาข้างล่างดีกว่า จะได้ดูอย่างเดียว ตรงนั้นอันตราย

เกศินี ไม่เป็นไร

กตिका คือจริงๆ เด็กคนนี้ (กับอิสระ) วันนี้แค่นี้ก่อนเถอะ ถ้าเอลิกาโผล่มา จะพังกันหมด

อิสระ ครับ เกศินีมา ลงมาได้แล้ว เร็ว (เก็บของ ไฟเปลี่ยนเป็นปกติ) ผมไปก่อนครับ

 แล้วเจอกันใหม่นะเกศินี คราวหน้าจะพาไปเจอของจริง

เกศินี ของจริงหรอ

อิสระ สวยกว่านี้ แต่ต้องมองผ่านกระจกนะ

เกศินี (วิ่งเข้าไปในตู้กระจกตัวเองแล้วมองออกมา) แบบนี้หรอ

อิสระ ใช่

เกศินี ทำอย่างไรถึงจะได้เห็นจริง ๆ

อิสระ ก็ต้องทำตัวให้แข็งแรง เชื้อฟังป่า

เกศินี สักวันหนูจะออกไปเห็นของจริง ออกไปนอกกระจกเลยได้ไหม

อิสระ ได้ ถ้าหนูเป็นนักบินอวกาศ

เกศินี หนูจะเป็น

อิสระ เป็นเด็กดีนะ

เกศินี จ๊ะ

กตिका เดียวก็ได้ไปกันพอดี

อิสระ ไปนะเกศินี ผมไปก่อนครับ (ออกไป)

กตिका ชอบไหม

เกศินี (ยิ้ม)

กตिका เดี่ยวหนูกลับไปอยู่ที่เดิม ใส่สายพวกนั้น ทำให้เหมือนปกติ ทำได้ไหม

เกศินี ได้ แต่ทำไมหนูต้องอยู่ในนั้นอีก

กตিকা เพราะแม่หนูไม่รู้ว่้าป้าเอาหนูออกมา
 เกศินี ป้าบอกแม่ไม่ได้หรอก
 กตিকা ไม่ได้ แม่คิดว่าการที่หนูอยู่ในนั้นจะทำให้หนูแข็งแรง
 เกศินี แต่หนูก็แข็งแรงแล้ว ไม่ต้องอยู่ในนั้นอีกแล้ว
 กตিকা อยากออกไปข้างนอกรีเปล่า ถ้าอยากต้องทำตามทีป้าบอก
 เกศินี ทีป้าก็คือแม่มดนั่นเอง
 กตিকা อะไร
 เกศินี ป้าเป็นแม่มดที่จับราพุนเซลไปขัง
 กตিকা ไม่ใช่ป้า โถ เกศินี ทำไมป้าจะไม่อยากให้หนูอยู่แบบนี้ทุกวัน
 เกศินี ป้าเป็นแม่มด ป้าเป็นแม่มด
 กตিকা เกศินีหยุดเล่นได้แล้ว เดียวแม่กลับมาจะไม่ได้ออกมาอีกรู้ไหม อย่าลืมล่ะ
 เกศินี หนูไม่โง่เหมือนราพุนเซลหรอกน่า อย่าลืมหาหนูออกไปข้างนอกนะ
 กตিকা จ๊ะ ป้าจะฉีดยาตัวนี้ให้ หนูจะง่วงแล้วก็หลับไปเหมือนเดิม
 เกศินี ป้า หนูไม่ได้เป็นอะไรใช่ไหม ไข้ไหม แล้วทำไมแม่ถึงทำกับหนูแบบนี้
 กตিকা เพราะแม่กลัวว่าหนูจะดื้อเหมือนครวก่อน อยากออกไปข้างนอก
 เกศินี หนูไม่ดื้อแล้ว ครวนี้หนูก็ไม่ได้จะหนีออกไป หนูจะให้ป้าพาไป
 ป้าบอกแม่ให้หนอยได้ไหม หนูไม่อยากอยู่ในตุนี หนูไม่อยากโดนฉีดยาพวกนี้
 นะป้า
 กตিকা จ๊ะ (ค่อย ๆ ฉีดยาที่คอเกศินี)
 เกศินี (ยิ้ม) อีสระ
 กตিকা หนูชอบอีสระใช่ไหม
 เกศินี ใช่
 กตিকা ดีนมาแล้วจะทำผมทรงใหม่ให้ละ เอาละ เข้าไปนอนนะ อย่าลืมสัญญาละ

เอลิกาเข้ามา

เอลิกา กตিকা
 กตিকা (สะดุ้ง)
 เอลิกา เป็นอะไร

- กตিকা อยู่ ๆ ก็โผล่มาทำไมจะไม่ตกใจล่ะ
- เอลิกา ช่วงนี้สังเกตไหมว่าเกตินีมีอะไรผิดปกติ
- กตিকা เหรอ ฉันไม่รู้สิกันนะ คงอยู่ด้วยกันทุกวัน เขาเป็นอะไรล่ะ
- เอลิกา เธอน่าจะรู้ดีกว่าฉันนะ กตিকা ฉันบอกแล้วไงไม่ให้ยุ่งกับผมของเกตินี
- กตিকা ก็แค่หิวผม ทำผมจะเป็นอะไรนักหนา
- เอลิกา ฉันไม่ชอบให้เธอสัมผัสเขามาก
- กตিকা ฉันเป็นแม่เขานะ เธอจะไม่ให้ฉันทำอะไรเลยหรอ
- เอลิกา กตিকা ฉันบอกให้เธอให้เขาหาทุกสามชั่วโมงใช่ไหม
- กตিকা ฉันก็ให้ตามที่เธอบอก
- เอลิกา โกหก (แบบมือที่มีหลอดยาเป็นสิบหลอด) นี่อะไร เธอไม่ได้ให้เขาหาเลย
เธอขัดคำสั่งฉัน ถ้ายังทำแบบนี้อีก
ฉันจะย้ายเกตินีไปที่อื่นแล้วไม่ต้องพบกับเธออีกเลย
- กตিকা อย่างนะ อย่าทำแบบนี้
- เอลิกา ฉันทำแน่ ถ้าเธอยังทำแบบนี้ ฉันจะไม่ช่วยเธออีกแล้ว
ช่วงนี้ฉันจะอยู่กับเกตินีเอง เธอมาได้เฉพาะวันที่ฉันอนุญาต ฉันมีที่อื่นให้เธออยู่
ทำแบบนี้ไม่ได้นะ เธอจะมาแยกฉันกับเกตินีแบบนี้ไม่ได้
- กตিকা ทำแบบนี้ไม่ได้นะ เธอจะมาแยกฉันกับเกตินีแบบนี้ไม่ได้
- เอลิกา อยู่ทีเธอแล้วล่ะ ออกไปก่อนฉันขออยู่กับเกตินีสองคน
- กตিকা เอลิกา
- เอลิกา อยากให้ฉันย้ายเกตินีไปวันใหม่

กตিকাออกไปทางประตูกลาง

- เอลิกา เป็นอย่างไรบ้าง เดียวนี้เราไม่ค่อยได้อยู่ด้วยกันเลย มีคนมาแยกเราอยู่เรื่อย
ไม่มีใครจะแยกเราออกจากกันได้ ไม่ต้องกลัว (หยิบ syringe ขึ้นฉีดที่คอเกตินี)
หนูจะต้องอยู่กับแม่ตลอดไป (เกาะผมเกตินีที่เกล้าสวยงามออก
ชะงักเล็กน้อยก่อนวางมือลงบนผมของเกตินีแล้วขยี้)
- เกตินี (ขยี้ แล้วหัวเราะ)
- เอลิกา (หัวเราะอย่างเอ็นดู ขยี้ผมแรงขึ้น) ดีลูก มีแค่เราสองคน
- เกตินี อีสระ (หัวเราะ)

เอลิกา (ดึงมือกลับทันที)
 เกศินี (หัวเราะ) อีสระ
 เอลิกา กติกา (หยิบกรรไกรมาตัดผมเกศินีเรื่อย ๆ)

(ไฟดับ)

ฉาก 11 บ้านอีสระ

กติกา เอลิกาเริ่มสงสัยแล้ว เปลี่ยนแผนดีไหม
 อีสระ ถ่วงเวลาไว้อีกสองสามวันได้ไหมครับ พวกเราจะปฏิบัติ
 กติกา ตายจริง
 อีสระ รัฐบาลแข็งแกร่งมากไม่ยอมลงให้เราเลย เราจะยึดสถานที่สำคัญ เช่น
 โรงผลิตออกซิเจน โรงไฟฟ้า ผมลงมือก่อนมีหน้าที่ตัดไฟ
 แล้วจะพาคนไปช่วยเกศินีต่อจากนั้น
 กติกา เมื่อไร
 อีสระ วันพุธที่ 17
 กติกา ไม่รู้วันนั้นบ้าจะได้อยู่กับเกศินีรึเปล่า คือช่วงนี้เอลิกาอยู่กับเกศินีตลอด
 จะให้ป่าอยู่ด้วยบางวันเท่านั้น แล้วก็ไม่รู้ด้วยว่าเป็นวันไหน
 อีสระ ไม่ต้องห่วงครับ วันที่เราเลือกลงมือจะมีประชุมสภา
 อย่างไรก็ตามเอลิกาก็ไม่มีทางอยู่ที่ห้องนั้น
 กติกา แล้วป่าต้องทำอะไรบ้าง
 อีสระ เตรียมตัวให้พร้อม เตรียมเกศินีให้พร้อมกับการเดินทาง
 กติกา อีสระ ถ้าพลาดล่ะ
 อีสระ ไม่มีทางครับ แผนนี้เราวางกันอย่างรอบคอบ ไม่มีทางพลาดแน่นอน
 วางใจได้ครับ
 กติกา ถ้าพลาดคราวนี้คงได้ไม่อยู่กับเกศินีแน่ เอลิกาเอาตายเลย
 อีสระ ไว้ใจผมเถอะครับ
 กติกา ไม่รู้เกศินีจะยอมรึเปล่า

- อิสระ ทำไมจะไม่ล่ะครับ เขาอยากออกมาจะตาย อย่าบอกเขาสิครับว่าเราจะหนี
ทำเหมือนว่ากำลังจะพาเขาออกไปเที่ยว
- กติกา จ๊ะ เราจะติดต่อกันอย่างไรดี
- อิสระ (หยิบกระดาษกับปากกาออกมาเขียน) ผมจดเวลากับรายละเอียดให้ป้านะครับ
ทำตามนี้แล้วกัน ผมจะหาทางติดต่อป่าเอง
ถ้าไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงเจอกันวันพุธนี้ ผมจะปรากฏตัว 1 ชั่วโมงหลังไฟดับ
- กติกา ตกลงจ๊ะ ไปนะ

(ไฟดับ)

ฉาก 12 ห้องทดลองดร. เอลิกา ทุกอย่างเงียบสงัด เกติณีอยู่ในชุดผ้าคลุมยาว
กติกาดูเดินไปมาอย่างกระวนกระวาย หาของบางอย่าง แล้วกลับมาที่เกติณี

- กติกา ทำไมผมหนูสั่นลงอย่างนี้ล่ะ
- เกติณี ไม่รู้เหมือนกัน ตื่นมาก็เป็นแบบนี้แล้ว
- กติกา เป็นบ่อยไหม
- เกติณี ทุกครั้งที่แม่โกรธแม่จะตักผมหนู เมื่อก่อนหนูวิ่งหนีทุกที แต่เดี๋ยวนี้หนีไม่ได้
- กติกา หนาวไหม จะเอาผ้าไปอีกผืนดีไหม ข้างนอกหนาวนะ
- เกติณี เมื่อไรจะได้ไป อยู่แบบนี้มานานแล้วนะ
- กติกา ไม่นานหรอก รออิสระก่อนนะ
- เกติณี อิสระมาช้าจัง ทุกทีไม่เห็นเป็นแบบนี้เลย เปื้อ เปื้อ เ
- กติกา เอาถ้างี้พกดัดตัวตลอดนะ เพื่อออกไปอากาศข้างนอกไม่พอหนูจะได้ไม่เป็นลม
- เกติณี หนัก หนูถือไม่ไหวหรอก
- กติกา อดทนหน่อยสิ ขอโทษลูก

เสียงประตูเปิดออก เกติณีกำลังเอาถังออกซิเจนใส่ในกระเป๋าเสื้อให้เกติณี

- กติกา ทำไมมาช้าจัง เกติณีบ่นอุบแล้ว

เกศินี (วิ่งไปที่ประตู) วันนี้เราจะไปไหนกันอิสระ

เอลิกาปรากฏตัวขึ้น

เกศินี แม่

เอลิกา อิสระ อิสระ ไม่ต้องไปไหนกันทั้งนั้น อยู่ที่นี่กันให้หมดนั่นล่ะ

เกศินี แม่

เอลิกา รวมหัวกันหลอกฉันงั้นเหวอ

กติกา แค่ว่าพาเกศินีออกไปเดินเล่น ฉันรู้ว่าฉันขัดคำสั่งเธอ แต่ฉันทนไม่ได้ที่เห็นเขาอยู่แต่โน้น

เอลิกา โกหกเก่งเหมือนเดิมนะ (เอากะดาษโน้ตที่อิสระจดให้เกศินีออกมา) คิดว่าจะหนีออกไปได้งั้นเหวอ เกศินีเข้าไป แม่บอกให้เข้าไป

เกศินี หนูแค่ออกไปเที่ยว เดียวก็กลับมา

เอลิกา ช่างนอกนั้นไม่ใช่ที่เที่ยวสำหรับหนู แม่บอกให้เข้าไป ไป

เกศินี ไม่ หนูจะไปเที่ยว หนูจะไปกับอิสระ

กติกา เกศินี!

เอลิกา อิสระ รู้จักมันได้อย่างไร เกศินี แม่ถามว่ารู้จักมันได้อย่างไร (เข้าไปใกล้เกศินี)

เกศินี แม่หนูเจ็บ

เอลิกา เข้าไปในนั้น เดียวนี้ (ลากเกศินีไป เกศินีสู้) เข้าไป บอกให้เข้า

เกศินี แม่ หนูเจ็บ หนูเจ็บ

กติกา เอลิกา หยุด หยุดทำแบบนี้สักที พอเถอะ

เอลิกา ฉันบอกให้เข้าไป ขัดคำสั่งฉันเหวอ เข้าไป

กติกา เอลิกา ฉันขอร้องอย่าทำแบบนี้

เอลิกา เข้าไป

เกศินี อย่าแม่ หนูเจ็บ แม่

กติกา เอลิกา หยุด หยุดทำร้ายเขา หยุดทำร้ายลูกฉันสักที หยุด (เข้าไปช่วยเกศินี)

ไม่เป็นไรลูก ไม่เป็นไร

เอลิกา อย่ายุ่งกับเขา เขาเป็นลูกฉัน

กติกา เขาเป็นลูกฉัน ปล่อยเขานะ

เอลิกา หลีกไป
 กติกา ไม่
 เอลิกา เกศินี เดียวนี้ไม่เชื่อแม่แล้วเหว
 กติกา เกศินี อยู่กับแม่
 เอลิกา เกศินี แม่บอกให้เข้าไป
 กติกา เกศินี อยู่ตรงนี้กับแม่
 เอลิกา เกศินี
 กติกา เกศินี
 เอลิกา เกศินี
 กติกา เกศินี
 เกศินี นี่มันอะไร นี่มันอะไรกัน
 กติกา เกศินี แม่เป็นแม่หนู แม่เป็นแม่หนูจริง ๆ
 เกศินี (กับเอลิกา) นี่มันอะไร แม่ ป้าพูดอะไร จริงเหว แม่บอกหนูสิ บอกหนู
 กติกา แม่เป็นแม่หนูจริง ๆ
 เกศินี หยด (เอามือปิดหูทั้งสองข้าง ผมติดมือหลุดออกมา ค่อย ๆ ติดออกมามากขึ้น ๆ)
 ทำไม ทำไมเป็นแบบนี้ ผมหนู ผมหนู
 กติกา เอลิกา
 เอลิกา จะได้ไม่มีใครรักหนูอีก นอกจากแม่

(ไฟดับ)

ฉาก 13 ห้องซังเดี่ยว กติกาถูกล่ามอยู่ในนั้น เอลิกาเข้ามา

กติกา เปลี่ยนใจแล้วเหว เอลิกา เกศินีเป็นอย่างไรบ้าง เขาดีขึ้นไหม
 หรือเธอทำให้เขาหลับตลอดไป เอลิกา บอกฉันหน่อยลูกเป็นอย่างไร
 เขาพูดถึงฉันบ้างรีเปล่า เขายอมรับฉันไหม เอลิกา!
 เอลิกา เขาสบายดี สงบ
 กติกา ปล่อยฉันออกไปเถอะนะ ฉันอยู่ในนี้ไม่ได้แล้ว
 ฉันสัญญาฉันจะทำทุกอย่างตามที่เธอบอก นะ คราวนี้ฉันจะไม่หลอกเธอ

- ฉันจะซื่อสัตย์จงรักภักดีกับเธอ ฉันสัญญา ฉันไม่มีใครเหลืออีกนอกจากเธอ เธอก็รู้
ฉันไม่มีใครแล้วจริง ๆ
- เอลิกา อยากอยู่กับลูกใช้ไหม
- กติกา ให้ทำอะไรก็ได้ ตายแทนเธอยังได้เลย
- เอลิกา ทำงานให้ฉันขึ้นหนึ่ง ถ้าสำเร็จฉันจะให้เธอกลับไป
- กติกา ได้
- เอลิกา ไปหาอิสระ
- กติกา เขายังไม่ตายหรอก ไหนเธอบอกว่าแผนพวกกบฏถูกล้ม จับตายหมดแล้วไง
- เอลิกา ไม่ทุกคนหรอก โดยเฉพาะตัวใหญ่ ๆ ถ้าเธอพาเขามาเจอฉันได้ เธอจะได้อยู่กับลูก
- กติกา ฉันจะหาเขาเจอได้อย่างไร ขนาดเธอยังทำไม่ได้
- เอลิกา เขาจะติดต่อเธอเอง
- กติกา ไม่หรอก ตอนนี้เขากลายเป็นผู้ต้องหาไปแล้ว
จะไปไหนมาไหนไม่สะดวกเหมือนแต่ก่อน เขาคงไม่ติดต่อฉันหรอก
เธอให้คนอื่นทำดีกว่า แล้วเขาก็รู้ว่าเธอรู้ฐานะเขาแล้วเขาจะมาเสี่ยงทำไม
ฉันว่าไม่ได้ผลหรอก ให้ฉันทำอย่างอื่นดีกว่านะ
- เอลิกา อยากกลับไปอยู่กับลูกไหม
- กติกา เอลิกา อย่าบังคับฉันมากเกินไป แค่นี้ฉันก็รู้สึกแย่พอแล้ว
- เอลิกา เมื่อเลือกจะเป็นนกสองหัวแล้วก็ให้ตลอดดี
- กติกา นี่เธอจะบี้งฉันให้ตายเลยหรือไง จะให้ฉันไม่มีที่ไป อยู่กับใครก็ไม่ได้เลยเธอ
- เอลิกา เลือกเองแล้วกัน
- กติกา ก็ได้ ฉันไม่มีทางเลือกอื่นแล้วนี่ ไม่รับปากนะว่าจะสำเร็จ
- เอลิกา ทำตามที่คุณบอกแล้วกัน รับรองเธอทำได้แน่

(ไฟดับ)

ฉาก 14 ห้องทดลองเอลิกา เกตಿನಿಯู่ในตู้กระจกเหมือนเดิม
หลับสนิทแต่ไม่มีผมเหลืออยู่บนศีรษะ กติกานั่งนิ่ง ประตูกลางเปิดออก
อิสระเข้ามา

อิสระ ผมดีใจครับที่มาร่วมมือ ทุกคนพร้อมแล้ว ไปตอนนี้อยู่คนเดียวคนไม่พลุกพล่าน (กติกาก
กติกานิ่ง) ไปเร็วครับ เกศินีละ ทำไมไม่พาเขาออกมาครับ (ไปหาเกศินี เปิดตู้)
เกศินี (มองที่ศีรษะ) ทำไมเป็นแบบนี้ เกศินี ตื่น เร็วเข้า เกศินี ไปเที่ยวกัน

เกศินีสะลึมสะลือ ตั้งสติ

เกศินี อิสระ

อิสระ ไปเร็ว ไปเที่ยวกัน (พาเกศินีออกมา)

กติกาก ขอโทษนะอิสระ อย่าโกรธป่าเลยนะที่ต้องทำแบบนี้

อิสระ ทำอะไรครับ (มองไปรอบ ๆ)

กติกาก หนีไป เร็ว

อิสระวิ่งไปจะเปิดประตูแต่เปิดไม่ออก เอลิกาปรากฏตัวขึ้นจากด้านข้างเวที

เอลิกา เป็นไงอิสระ

อิสระ ดร. ยอมเถอะครับ รัฐบาลชุดนี้ไปไม่รอดหรอก

เอลิกา จั้นเหวอ คิดหรือว่าจะยุบสภาง่าย ๆ

กว่าจะหมดวาระปัญหาทุกอย่างก็จะถูกแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

ไม่มีทางที่พวกแกจะชนะหรอก

อิสระ ผมจะเปิดโปงเบื้องหลังคุณ

ผมจะทำให้ทุกคนในประเทศนี้รู้ว่าการเกิดตามธรรมชาติมีโอกาสมันจะมีสิ่งทวิทยา
ศาสตร์ทำไม่ได้ ผมจะให้พวกเขาได้มีอิสระอีกครั้ง

เอลิกา แล้วไง ใครจะสู้ พวกใต้ดินเหวอ ไม่มีเหลือแล้ว

อิสระ ผมจะพาเขาออกไป ผมไม่ยอมให้คุณกักขังใครอีก ถึงผมจะสู้ด้วยกฎหมายไม่ได้
ผมก็จะใช้กฎหมายมาสู้กับคุณ

เอลิกา เธอไม่มีโอกาสแล้วละ

ยังจะหวังอะไรกับกฎหมายอยู่อีกในเมื่อตอนนี้เธอเป็นผู้ต้องหา

อิสระ (ไปที่เกศินี) ผมจะพิสูจน์ให้คุณ

เอลิกา (หยิบปืนขึ้นมา) อย่างนะ ถ้าเธอแตะต้องเกศินีฉันจะยิง

อิสระ คุณยิงผมไม่ได้ ถึงผมจะเป็นผู้ต้องหาคุณก็ไม่มีสิทธิ์

เอลิกา (ยิงอิสระที่แขน) ไซ่ ถ้าเธอเป็นผู้ต้องหาอย่างเดียว แต่เธอไม่ใช่
คิดว่าฉันไม่รู้หรือว่ากำเนิดเธอเป็นอย่างไร
คราวนี้ฉันฆ่าเธอได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายแล้วนะ ให้อัดกันนอกคอก

กติกา อย่าเอลิกา อย่า

อิสระวิ่งไปหลบตามที่ต่าง ๆ เอลิกายังไม่ยั้ง

กติกา เอลิกา อย่า เดี่ยวโดนเกศินี หยุด หยุด
เกศินี (ร้องด้วยความกลัว) แม่ พอแล้ว พอแล้ว
กติกายพยายามเปิดล็อกประตูจากคอมพิวเตอร์ เอลิกาหยุดยิง)
กติกา หนีไป อิสระ หนีไป (วิ่งไปหาเกศินี) ไปเร็วที่ประตู
อิสระ ผมจะพาเกศินีไปด้วย

เอลิกาไปที่เกศินีจับที่แขน

เอลิกา แบบนี้แล้วยังอยากได้อยู่อีกหรือ ยังจะเอาไปด้วยอีกกันหรือ
เกศินีร้องด้วยความเจ็บ
อิสระ ทำแบบนี้ทำไม คุณจะขังเขาไว้ทำไม ทำไมไม่ปล่อยให้เขามีชีวิตของเขาเอง
เอลิกา เขาเป็นของฉัน เขาอยากอยู่กับฉัน
อิสระ เกศินี บอกเขาสิ บอกเขาไปว่าเธออยากอยู่ที่ไหน เธออยากไปไหน
เอลิกา อย่ามายุ่งลูกฉัน เขาไม่อยากไปไหนทั้งนั้น
อิสระ เกศินี บอกเขาสิ บอกเขา

เอลิกาบีบแขนเกศินีแรงขึ้น เกศินีร้องด้วยความเจ็บและกลัว

กติกา อย่าทำแบบนี้เลย เอลิกา มันบาป

เอลิกา หุบปาก เธอมันเลี้ยงไม่เชื่อง

อิสระจะเคลื่อนที่ เอลิกานับปืนมาจ่อตรงหน้าอิสระ เกศินีดินหลุดวิ่งมาขวาง กติกาวิ่งมาขวางอีกที

เอลิกา หลีกไป ทำไม

กติกา ฉันไม่ยอมให้เธอทำร้ายลูก

เอลิกา หลีกไป

กติกา อิสระ พาเกศินีหนีไป ไปสิ ไป

เอลิกา ถ้ำขยับชันยิ่งขึ้น

กติกา ไป ไป เร็ว

อิสระขยับตัวไปที่ประตูพร้อม ๆ กับเกศินี ในขณะที่กติกายังอยู่ เอลิกาหันกระบอกปืนตามแต่กติกายังไว้ เมื่ออิสระกับเกศินีใกล้จะถึงประตูทางออก เอลิกายิงกติกาหนึ่งครั้งและดึงเกศินีไว้ อิสระวิ่งพ้นประตูไป เอลิกาวิ่งออกไปเห็นเอลิกาด้านข้างตรงกรอบประตู เราได้ยินเสียงปืนดังสี่ครั้ง
เกศินี (ร้อง)

(ไฟดับ)

ฉาก 15 ที่ห้องทดลองเอลิกา เกศินีอยู่ในตู้
ทุกอย่างกลับเป็นเหมือนฉากแรกที่เราเห็น
เว้นแต่บนศีรษะของเกศินีที่มีผมงอกขึ้นบ้าง ที่ขาและแขนโดนมัดไว้
ถัดไปด้านหลังเห็นร่างไร้ลมหายใจของอิสระโดนแช่อยู่ในตู้
กติกามีผ้าพันแผลที่ขานั่งอยู่ในรถเข็น

เกศินี (ลืมนตา) อิสระ (ถอดสายทุกอย่างออก พยายามเปิดตู้
แต่หายใจไม่ออกต้องกลับไปใส่ออกซิเจน แล้วพยายามเปิดตู้อีก)

กติกา เป็นอะไรลูก เกศินี เป็นอะไร

เกศินี ปล่อยหนูออกไป ปล่อยหนูออกไป

กติกา (เข็นรถมาใกล้ ๆ จะฉีดยา) อย่าลูก อย่า

เกศินี หนูไม่ใช่ลูกคุณ หยุดเรียกหนูอย่างนั้นสักที (หันไปเห็นอิสระ) อิสระ
ทำไมทำกับเขาแบบนี้ ปล่อยหนู ปล่อยหนู

กติกา เกศินี อย่าทำแบบนี้ได้ไหม แม่ขอร้อง

เกศินี ทำไม ทำไม ทำอย่างนี้ ปล่อยเขาออกมาสิ

กติกา เขาตายแล้ว

เกศินี ไม่ เอาเขาออกมา เขาจะหายใจได้เอง เขาจะไม่หนาว ปล่อยเขาสี ขังเขาไว้ทำไม
ปล่อยเขา

กติกา เกศินี เขาไม่รับรู้แล้ว เขาตายแล้ว

เกศินี อิสระ

- กตिका ไช้จ๊ะ เขาเป็นอิสระแล้ว วิญญาณเขาเป็นอิสระ เขาไม่ถูกกักขังที่ใด
อิสระเขาเป็นอิสระแล้ว
- เกศินี ขอหนูไปดูเขาใกล้ ๆ ได้ไหม ขอหนูอยู่ใกล้ ๆ เขาเถอะ
- กตिका เกศินี อย่าดี้อสิ แม่ปล่อยหนูไม่ได้จริง ๆ แม่ขอร้อง
- เกศินี หยุด หยุดเรียกแม่กับหนูสักที หนูไม่อยากได้ยิน
- กตिका เกศินี หนูจะไม่อภัยให้แม่เหวอ คนเราทำผิดกันได้
หนูจะไม่ให้อีกแม่แก้ตัวเลยเหวอ
- เกศินี ป้าทำผิดซ้ำแล้วซ้ำอีก กับหนูกับอิสระ
- กตिका ยกโทษให้แม่เถอะนะ อย่าโกรธแม่เลย
แม่ไม่ได้อยากทิ้งหนูแต่ถ้าแม่ไม่ทำหนูก็ต้องตาย แม่ไม่อยากให้หนูตายรู้ไหม
- เกศินี การที่ต้องอยู่ในนี้ก็เหมือนตายนั่นละ ถ้ารักหนูจริงปล่อยหนูออกไปสิ
- กตिका แม่อยากแต่แม่ทำไม่ได้
- เกศินี ทำไม
- กตिका เพราะ...
- เกศินี กลัว เหมือนสามีภรรยาคุณนั้น
เขายอมยกลูกให้แม่มดไช้เพราะต้องรักษาสัจจะอะไรเหวอ
แต่เพราะพวกเขากลับตาย กลัวตาย กลัว
- กตिका ไม่ใช่ แม่ไม่ได้ยกหนูให้คนอื่นเพราะกลัวตัวเองตาย แต่แม่กลัว
กลัวว่าหนูจะตายแล้วเราจะไม่ได้อยู่ด้วยกัน
แม่กลัวว่าถ้าไม่ยกหนูให้เอลิกาเราจะไม่ได้อยู่ด้วยกัน
- เกศินี พอเถอะ ไม่ต้องอธิบายอะไรแล้ว ไม่ปล่อยหนูไช้ไหม (หลับตา)
- กตिका เกศินี (ถอนใจ)
เอลิกาเข้ามาจากด้านข้างเวที
- เอลิกา อลละवादอีกแล้วเหวอ ให้ยาเพิ่มรียัง
- กตिका เพิ่มทุกวันไม่ไหวเหวอกนะ เดียวก็ตายพอดี
- เอลิกา ฤทธิ์มากนั้ เป็นไงละ ฝีมือเธอ สงสารลูก สงสารลูก ดื้อยาแล้วเป็นไง
- กตिका จะพูดให้ได้อะไรขึ้นมา เพราะเธอ เพราะเธอ เขาไม่เห็นฉันในสายตา
เธอเลี้ยงเขาให้เป็นแบบเธอ เลือดเย็น ไม่มีหัวใจ
- เอลิกา ขอบใจ

กตिका เอาศพอิสระไปไว้ที่อื่นได้ไหม จะทรมานฉันไปถึงไหน
 เอลิกา ไว้ล่ะดีแล้ว จะได้เตือนใจเธอไม่ให้ทำอีก
 กตिका แบบนี้แยกว่าอยู่ในคุกอีก เจ็บทั้งกายเจ็บทั้งใจ
 เอลิกา พรุ่งนี้ฉันจะล้างสมองเกศินี ฉันจะลบความจำเขาทิ้งทั้งหมด
 กตिका อย่างนะ
 เอลิกา เธอทำให้ฉันต้องใช้วิธีนี้เอง เพราะเธอ
 กตिका ไม่จริง ไม่ใช่ฉัน เอลิกา เธออยากให้ลูกอยู่ด้วยไม่ใช่เหรอ ถ้าเธอล้างสมองเขา
 เขาก็จะจำเธอไม่ได้ เธอก็จะไม่มีตัวตนสำหรับเขาคืนต่อไปนะ
 เอลิกา ฉันไม่สน
 กตिका จะมีประโยชน์อะไรที่ได้เขาไว้ล่ะ เอลิกา อย่าทำแบบนั้นเลยนะ
 เอลิกา เตรียมให้พร้อมแล้วกัน ฉันให้เวลาเธออยู่กับเขาคืนหนึ่ง (ออกไป)

(ไฟดับ)

ฉาก 16 ห้องทดลองของเอลิกา ทุกอย่างสงบเงียบ กตिकाปรากฏตัวขึ้นช้า ๆ
 ในความมืด มือข้างหนึ่งถือไม้เท้าอีกข้างถือเสื้อคลุมยาวในมือ
 มองเกศินีนิ่งอย่างตัดสินใจ เกศินีสะดุ้งตื่นขึ้น ร้อง

เกศินี อย่า อย่า
 กตिका (เปิดประตู ไขกุญแจมือและเท้าของเกศินี) เกศินี เป็นอะไรลูก
 เกศินี ป้า
 กตिका อึกแล้วเหรอ ยังเห็นภาพนั้นอยู่อีกหรือลูก
 เกศินี ทำไม่ถึงปล่อยหนู
 กตिका นี่คงเป็นสิ่งที่แม่จะทำเพื่อหนูได้ กินยานี้ซะ หนูจะแข็งแรงขึ้น
 หายใจได้สะดวก กินสิ เอาดังนี้ไปด้วย เผื่อไว้ก่อน (เอาถังออกซิเจนเล็ก ๆ
 ใส่กระเป๋ากติกา)
 เกศินี ไม่กลัวแล้วเหรอ
 กตिका ความกลัวของแม่ทำร้ายคนมาหลายคนแล้ว ไปเถอะ (เอาผ้าคลุมตัวให้)
 เกศินี พาสอิสระไปด้วยได้ไหม

กตिका ไม่มีประโยชน์

เกศินี ขอหนูลาเขาก่อน (ไปที่ตู้อิสระ) ไปก่อนนะ (จะออกไป) 'ไม่ไปด้วยกันหรือ

กตिका (ส่ายหัว) แม่มีเรื่องที่ต้องจัดการกับเอลิกาอีกหลายเรื่อง

เกศินี หนูไปคนเดียวไม่ได้ เราต้องไปด้วยกัน

กตिका (เดินเข้าไปในตู้กระจก) ไปเถอะ

เกศินี จะทำอะไร

กตिका จะมีหนึ่งคนที่ถูกล้างสมองพุงนี้ เกศินีไม่ต้องห่วงแม่ไปเถอะ

เกศินี ป้าจะตายแทนหนูหรือ

กตिका ไม่ตายหรอก แค่ทำอะไรไม่ได้ (มองเกศินีนิ่ง) เกศินี

นี่จะเป็นช่วงเวลาสุดท้ายที่แม่จะเห็นลูก ขอแม่มองลูกนาน ๆ หน่อย

เกศินี ใหม่นะ อย่าทำแบบนี้ หนูไม่ให้มอง

กตिका เกศินี อย่าดื้อ คนเราโตแล้วต้องมีเหตุผล

เกศินี ไม่ หนูไม่อยากโต เราต้องไปด้วยกัน ออกมาสิ ไปเร็ว

กตिका เกศินี อย่าทำแบบนี้ แม่บอกให้ไป ไป

เกศินี ไม่ ถ้าเป็นแบบนี้แม่ก็จะจำหนูไม่ได้

กตिका แม่หรือ หนูเรียกแม่ว่าแม่หรือ

เกศินี แม่ แม่

กตिका หนูไม่โกรธแม่แล้วหรือ ยกโทษให้แม่แล้วหรือ ลูกแม่

เกศินี **หนูไม่เคยโกรธแม่เลย เพียงแต่หนูไม่อยากยอมรับ**
หนูไม่อยากมีพ่อแม่แบบราพุนเซลเท่านั้น

กตिका **แม่เข้าใจ แม่เข้าใจ ไปซะ รีบไปก่อนที่จะสายเกินไป**

เกศินี หนูไม่ไปถ้าแม่ไม่ไปด้วย

กตिका ขาแม้อยังเจ็บอยู่ ไปด้วยจะเสียเวลา พุงนี้เอลิกาต้องตามเราทันแน่

แต่ถ้าหนูไปคนเดียวจะเร็วกว่า และแม่จะได้ถ่วงเวลาเขา

และทำให้เขาตามหนูไม่ได้ **แม่ไม่ปล่อยให้เขาล้างสมองแม่หรือ** ไม่ต้องห่วง

แล้วแม่จะจัดการทุกอย่างเอง ไปเถอะ แค่นี้แม่ก็ตายตาหลับแล้ว

เกศินี แม่ยังไม่ตาย แม่ต้องไม่ตาย

กตिका แม่ไม่ได้หมายความว่าตายตอนนี้ลูก ไปเถอะ ไปตามสัญลัษณ์นี้

(ส่งกระดาดให้) หนูจะเจอเพื่อน ๆ ของอิสระ

เกศินี หนูไม่ไป หนูไม่ไป ถ้าแม่ไม่ไปด้วย
 กติกา ถ้าหนูทำแบบนี้เท่ากับทำให้ชีวิตพบกับอิสระต้องสูญเสียไปนะลูก ไปเถอะ
 อย่าให้พวกเขาต้องตายเปล่าเลย
 เกศินี หนูไม่สน หนูจะไม่ทิ้งแม่ไปไหนทั้งนั้น
 ไฟสว่างขึ้น เอลิกาเข้ามา
 เอลิกา ก็ไม่ต้องไปไหนกันทั้งสองคนนั่นล่ะ
 เกศินี แม่
 กติกา เอลิกา **ทำไมเธอชอบโผล่มาเรื่อย**
 เอลิกา ก็เพราะว่าฉันฉลาด คิดเหวอว่าฉันอ่านเธอไม่ออก
 กติกา เธอทำแบบนี้ทำไม
 เอลิกา ฉันแค่อยากรู้ว่าเกศินีจะเลือกอยู่กับใคร ระหว่างฉันกับเธอ
 กติกา ฉันไม่เข้าใจ
 เอลิกา ฉันพลาดไปนิด เพราะคิดว่าเธอจะพาเกศินีหนีไปด้วยกัน
 ไม่นึกว่าจะคิดอะไรซับซ้อนกว่านั้น
 กติกา ถึงตรงนั้นแล้วจะเอาอย่างไร
 เอลิกา เกศินี เลือกสิลูกว่าอยากอยู่กับใคร
 เกศินี หนูเลือกไม่ได้หรอก หนูรักทั้งสองคน
 เอลิกา รักก็ส่วนรัก ไม่เกี่ยวกัน บอกมาจะเลือกใคร
 เกศินี เพราะหนูรักทั้งสองคนหนูถึงเลือกไม่ได้ อย่าให้หนูเลือกเลย หนูเลือกไม่ได้จริง ๆ
 เอลิกา ถ้างั้น กติกา เธอต้องไปจากที่นี่ ห้ามกลับมาที่นี่อีก เธอสองคนต้องไม่พบกันอีก
 เกศินี แม่ เราอยู่ด้วยกันสามคนไม่ได้หรอก
 เอลิกา ไม่ได้ คนเรามีแม่ได้คนเดียวเท่านั้น
 เกศินี หนูไม่เลือกใครทั้งนั้น
 เอลิกา (กับเกศินี) ถ้างั้นพรุ่งนี้ฉันจะล้างสมองเขา
 กติกา วิธีนี้ไม่ช่วยให้เกศินีเลือกเธอหรอก
 เอลิกา ถ้างั้นเธอก็ไปสิ ไปเดี๋ยวนี้เลย
 กติกา ตกลง ฉันจะไปจากที่นี่ ฉันจะไปเอง
 เอลิกา ดี ห้ามกลับมาอีก
 เกศินี อย่า แม่อย่าไป มันต่างกันอย่างไรถ้าหนูจะเลือกใคร

- เอลิกา ถ้าหนูเลือกแม่ แม่สัญญาว่าต่อไปนี้หนูไม่ต้องอยู่ในตุนั้น
แม่จะให้หนูอยู่ข้างนอกทุกวันเลย เพียงแต่หนูต้องอยู่กับแม่สองคนเท่านั้น
ไม่มีกติกา
- เกศินี แล้วถ้าหนูเลือกอีกอย่าง
- เอลิกา แม่ก็จะให้หนูได้อยู่กับกติกาด้วยกัน ในตุนั้นตลอดไป
- เกศินี ไม่เห็นต่างกันเลย ไม่ว่าหนูจะเลือกใครหนูก็ต้องอยู่ที่นี้ แม่ไม่ให้หนูออกไปอยู่ดี
- เอลิกา จะออกไปทำไม อยู่ที่นี้มีแม่ มีทุกอย่าง หนูอยากได้อะไรบอกมาแม่ทำให้หมด
ขออย่างเดียวย่อออกไปไหน
- กติกา เอลิกา ปานนี้แล้วเธอยังไม่เข้าใจอีกเธอ เธอไม่มีทางห้ามเกศินีได้หรอก
- เอลิกา ฉันไม่รู้ว่าคุณพูดอะไร
- เกศินี เธอรู้ดี เธอรักเกศินี เธอถึงอยากให้เขาอยู่กับเธอ
แต่เธอกำลังใช้ความรักของเธอในทางที่ผิด
เธอไม่มีทางอยู่กับเขาตลอดไปได้หรอก สักวันเธอกับเขาก็ต้องแยกจากกันอยู่ดี
ปล่อยเขาไปเถอะถ้าเธอรักเขาจริง ๆ
- เอลิกา เกศินี จะเลือกใคร
- เกศินี ทำไม ทำไมแม่ต้องทำแบบนี้กับหนู
- เอลิกา อยู่กับแม่สิ จะทิ้งแม่ไปทำไม อยู่ด้วยกันสองคนเหมือนเมื่อก่อน
- เกศินี หนูรักแม่ แต่หนูไม่อยากจะอยู่แบบนี้ตลอดไป หนูอยากมีชีวิตของหนู
หนูอยากเห็นท้องฟ้า อยากมีชีวิต อยากเจอคนอื่นบ้าง
- เอลิกา กติกา เป็นเพราะเธอทำให้เขาเป็นแบบนี้
- เกศินี ไม่ใช่ใครทั้งนั้นที่ทำให้หนูเป็นแบบนี้ ไม่ว่าจะเป็นแม่หรือแม่
หนูอยากออกไปเจอที่กว้าง ๆ อยากวิ่ง ความรู้สึกนี้อยู่กับหนูตลอดเวลา
- กติกา เอลิกา ให้เขาไปเถอะ
- เอลิกา ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าออกไปแล้วอาจจะตายนั่นเธอ
- เกศินี แม่ ให้หนูไปเถอะนะ
- เอลิกา กติกา ไปกับฉัน
- กติกา เอลิกา
- เอลิกา เพราะเธอ ทำให้เขาเป็นแบบนี้ ไป แล้วไม่ต้องกลับมาอีก เกศินีหนูบังคับแม่นะ

เกศินี แม่ ขอเวลาหนูหน่อยได้ไหม
 เอลิกา (นั่งซึ้งใจ) ว่าไง
 เกศินี หนูขอมากกว่านี้ พรุ่งนี้ พรุ่งนี้แม่มาเอาคำตอบ คืนนี้หนูขออยู่คนเดียว ได้ไหม
 ตรงนี้
 กติกา อย่าทำเพื่อแม่หรือเพื่อใครนะลูก ทำเพื่อตัวเอง
 เอลิกา ได้ พรุ่งนี้แม่จะมาฟังคำตอบจากหนู
 กติกา แม่รักหนูนะ
 เอลิกา หยุดพุดได้แล้ว
 กติกากับเอลิกาออกไปทางประตูกลาง เกศินีเดินไปที่ตู้ของอิสระ
 เกศินี ทำอย่างไรดี หนูเลือกไม่ได้.....เลือกไม่ได้จริง ๆ อิสระ ฉันอยากเป็นเหมือนเธอ
 เกศินีกลับไปตู้กระจกของตัวเอง เข้าไป ปิดประตู หลับตาโดยไม่ใส่ท่อออกซิเจน

(ไฟดับ)

ฉาก 17 ในอวกาศ ในความมืดเห็นดวงดาวระยิบระยับ
 เห็นอิสระก่อนจากนั้นเห็นเกศินีออกมาจากด้านข้างของเวที ทั้งคู่พบกัน

(ไฟดับ ม่านลง)

ฉาก 18 จอภาพลงมา เป็นภาพขาวเห็นดร. เอลิกา แฉลงข้างโครงการนี้บนเวที
 มีคนเข้าร่วมฟังนับร้อย และตามด้วยภาพผู้ประชุมเป็นกลุ่มเล็ก ๆ
 อย่างสงบ (ภาพเอนิเมชัน)

ผู้ประกาศข่าว (เสียง) นับจากนี้ไปจะเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่กับมนุษยชาติ
 เมื่อสถาบันวิจัยเพื่อทางรอดมนุษย์
 กระทรวงพิทักษ์มนุษย์ประสบความสำเร็จจากการทดลอง
 โครงการเกศาราพุนเซล ซึ่งเป็นการสร้างโครโมโซมคู่ใหม่ให้มนุษย์
 ที่ช่วยให้บุตรที่จะเกิดมาของทุกคนครบครันมีขนและเส้นผมตามธรรมชาติได้
 นับว่าโครงการนี้เป็นผลงานวิจัยที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของมนุษย์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2585
 เป็นต้นมา

จากความสำเร็จของโครงการนี้

ทำให้กลุ่มผู้ประท้วงที่กำลังก่อตัวขึ้นใหม่ได้สลายกำลังลงไปมาก

และเป็นการประท้วงอย่างสันติเพื่อให้รัฐบาลให้สิทธิกับประชากรชั้นสองให้เท่าเทียมกับประชากรหลักเท่านั้น

ภาคผนวก ง.

June 2004

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16 Audition	17 Audition	18 Audition	19
20	21 Call รอบ สอง	22 ประกาศ รายชื่อนักแสดง	23 18-21 First reading	24 18-21 ตีความกับ นักแสดง	25 Photo Call	26
27	28 18-21 ซ้อม	29 13-22 ซ้อม	30 18-22 ซ้อม			

July 2004

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
				1	2 14-16 ซั้ม	3 10-13 ซั้ม
4	5 18-22 ซั้ม	6 16-22 ซั้ม	7 18-22 ซั้ม	8 17-22 ซั้ม	9 16-22 ซั้ม	10 10-13 ซั้ม
11	12 18-22 ซั้ม	13 16-22 ซั้ม	14 17-22 ซั้ม	15 18-22 ซั้ม	16 18-22 ซั้ม	17 11-16 ซั้ม
18	19 19-22 ซั้ม	20 18-22 ซั้ม	21 18-22 ซั้ม	22 18-22 ซั้ม	23 18-22 ซั้ม	24
25 9-16 ถ่าย VTR	26 18-22 ซั้ม	27 18-22 ซั้ม	28 18-22 ซั้ม	29 18-22 ซั้ม	30	31 14-18 ซั้ม

August 2004

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
1 13-18 ซ้อม	2 14-18 ซ้อม	3 18-22 ซ้อม	4 Run Through	5 Run Through	6 Dry Tech	7 set แสง Run Through
8 Set แสง Run Tech	9 Run Through	10 Run Through+ Make-Up	11 Run Through	12 Run Through+ Make-Up	13 Run Through ภาพเสร็จ	14 Dress Rehearsal
15 Dress Rehearsal	16 Run Through	17 รอบซ้อมวล ชน	18 รอบนิสิต คณะ อักษรฯ	19 รอบแสดง 18.30 น.	20 รอบแสดง 18.30 น.	21 รอบแสดง 14.00 น. 18.30 น.
22 รอบแสดง 14.00 น.	23	24	25 Blush Up	26 รอบแสดง 18.30 น.	27 รอบแสดง 18.30 น.	28 รอบแสดง 14.00 น. 18.30 น.
29 รอบแสดง 14.00 น.	30	31				

September 2004

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
			1 Run Through	2 รอบแสดง 18.30 น.	3 รอบแสดง 18.30 น.	4 รอบแสดง 14.00 น. 18.30 น.
5 รอบแสดง 14.00 น. และรอบฉาก	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

ภาคผนวก จ.

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ فروยด์กับการสร้างตัวละคร

ผู้วิจัยสนใจคำอธิบายของ فروยด์ เรื่องพฤติกรรมของมนุษย์ที่ว่า คนเรามีสัญชาตญาณของการรักและการเกลียดอยู่ในตัวเอง ถ้าเรารักมากเราอาจจะเกลียดได้มากหากความรักของเราไม่ได้รับการทดแทนหรือตอบสนอง และความเกลียดนั้นแท้จริงแล้วอยู่ในจิตใจของเรา เพียงแต่เราไม่ต้องการแสดงความเกลียดนั้นออกมาจึงเก็บกดความรู้สึกนั้นไว้และแสดงออกเป็นความรักผู้อื่นแทน ซึ่งให้สังเกตว่าถ้าบุคคลใดมีการแสดงออกซึ่งความรักที่ล้นเหลือหรือมากเกินไปจนออกมา ให้รู้ว่าเป็นความรักที่ไม่จริงเพราะเป็นสิ่งที่ถูกดันมาจากความเกลียดที่อยู่ข้างใน¹ ซึ่งเป็นใจความหลักที่ผู้วิจัยจะนำมาสร้างและอธิบายตัวละครในบทละครเรื่องนี้ เพราะตัวละครในเรื่องจะแสดงออกถึงความรักต่อเพื่อนมนุษย์อย่างมากเหลือเกิน หากแท้จริงแล้วกำลังกดทับและเก็บกดความรู้สึกรักตัวเอง รวมทั้งความปรารถนาในการยอมรับจากคนอื่น และเมื่อความปรารถนาของตนไม่สัมฤทธิ์ผลก็จะเปลี่ยนเป็นความรู้สึกก้าวร้าวแทน ซึ่งเป็นความก้าวร้าวที่ถูกประนีประนอมอยู่บ่อยครั้ง เพราะไม่ต้องการแสดงความก้าวร้าวที่แท้จริงออกมา ความเก็บกดในใจจึงได้รับการปลดปล่อยออกมาน้อย ทำให้ในที่สุดเมื่อถึงจุดที่ทนความเครียดไม่ไหว ความก้าวร้าวอย่างที่สุด จึงปรากฏออกมาในรูปของการทำลายชีวิตของคนอื่นเพื่อทำความเข้าใจทฤษฎีจิตวิเคราะห์มากขึ้น จึงขอสรุปสิ่งที่ فروยด์อธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์เฉพาะที่ผู้วิจัย เลื่อนนำมาใช้ในบทละครเรื่องนี้ดังนี้

فروยด์อธิบายว่า บุคลิกภาพของมนุษย์นั้นถูกกำหนดด้วยพลังงาน 3 ชนิดคือ อิด (Id) อีโก้ (Ego) และ ซุปเปอร์อีโก้ (Superego)²

อิด (Id) คือ สัญชาตญาณที่มีพลังในตัวมากที่สุด เป็นความต้องการที่จะทำให้ความทุกข์ที่เกิดขึ้นผ่านคลาย หรือทำให้ภาวะที่ตึงเครียดอยู่หย่อนลงไป การทำงานของอิดจะมีสถานะที่เรียกว่า “ขบวนการปฐมภูมิ” กล่าวคือ เป็นเพียงแค่กระบวนการทดแทนความต้องการหรือความอยากที่เกิดในจิตใจมนุษย์ด้วยการสร้างภาพของวัตถุ หรือ “เงาแห่งความจำ” ขึ้นมาเพื่อทดแทน เช่น เมื่อเราหิว (เกิดภาวะเครียดตึงในจิตใจ) ร่างกายจะสร้างปฏิกิริยาต่างๆ ขึ้นเพื่อทำให้คลายจากความทุกข์หรือทำให้เกิดภาวะหย่อนด้วยการสร้างภาพอาหาร ซึ่งเกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้และจดจำโดยการ

¹ กิตติกร มีทรัพย์แปลและเรียบเรียง. พื้นฐานทฤษฎีจิตวิเคราะห์. กรุงเทพฯ:ต้นหมาก,2524

² สรุปความจากหนังสือ พื้นฐานทฤษฎีจิตวิเคราะห์.โดย กิตติกร มีทรัพย์แปลและเรียบเรียง. กรุงเทพฯ:ต้นหมาก,2524

เห็นและการกินอาหารมาก่อน เมื่อมีภาพของอาหารปรากฏขึ้น ความรู้สึกหิวก็จะถูกทำให้คลายลง
อย่างไรก็ดี การรับรู้ของอิตนั้นทำได้เพียงแค่การสร้างภาพขึ้นมา โดยไม่สามารถแยกแยะระหว่างของ
จริงกับภาพลงได้ แต่เพียงแค่ภาพลงก็ช่วยบรรเทาความรู้สึกหิวไปได้ ด้วยเหตุนี้ฟรอยด์จึงเรียก
ขบวนการนี้ว่าเป็นเพียงขบวนการปฐมภูมิเท่านั้น เพราะเป็นเพียงแค่ขบวนการในการสร้างภาพหรือที่
เรียกว่า “ความคิดกำมะลอ” (Predicate Thinking) ที่ไม่สามารถแยกแยะสิ่งที่เห็นว่าเป็นจริงหรือไม่
เรื่องความฝันช่วยอธิบายเรื่องนี้ให้ชัดเจนขึ้น กล่าวคือ ยามที่เราฝันมักเป็นเพียงแค่ภาพที่เกิดขึ้นใน
ความคิดแต่เรากลับรู้สึกเหมือนว่าทุกอย่างเกิดขึ้นจริงซึ่งลดภาวะตึงในจิตใจได้โดยมิได้กระทำจริง เช่น
การฝันว่าได้ขี่ม้าหรือเลื่อยไม้ ที่ใช้แทนความรู้สึกของการอยากมีเพศสัมพันธ์ ความคิดกำมะลอนี้
จึงเป็นขบวนการของอิตที่ช่วยทดแทนความรู้สึกตึงเครียดที่เกิดขึ้นจากความอยากมีเพศสัมพันธ์นั่นเอง

อีโก้ (Ego) เป็นขบวนการที่ก่อร่างสร้างตัวขึ้นมาจากอิต แต่จะไม่ใช้วิธีฝันอย่างอิต สิ่งที่
อีโก้ทำคือ การหาความพึงใจจากความจริง หรือโลกภายนอกที่ปรากฏให้เห็นอยู่โดยจะเป็นตัว
กลั่นกรองและใคร่ครวญว่าสิ่งที่อิตปรารถนานั้นสามารถทำได้หรือไม่ เรียกได้ว่าเป็นสิ่งที่ชะลอ
พฤติกรรม เป็นตัวอดทนอดกลั้นต่อความเครียดนั่นเอง อย่างไรก็ตามก็ไม่ได้ทิ้งความพึงใจจาก
การฝันไปเสียทีเดียวเพียงแต่หยุดไว้ชั่วคราวเท่านั้น ขบวนการหาความจริงของอีโก้นั้นฟรอยด์ เรียกว่า
“ขบวนการขั้นมัธยม” ซึ่งเป็นขบวนการที่เติบโตขึ้นหลังจากขบวนการขั้นปฐมในส่วน ของอิต
กล่าวคือขบวนการขั้นปฐมนั้นหาความพึงใจได้จากการสร้างมโนภาพ แต่ขบวนการขั้นมัธยมจะเริ่ม
ค้นหาหรือเฝหาสิ่งนั้นมาครอบครองซึ่งก็คือขบวนการเฝหาความจริงไม่ใช่การฝัน โดยอาศัยการ
วางแผนสำหรับการกระทำตามหลักของเหตุผล เช่น เมื่อเราหิวและมีภาพของอาหารที่เกิดขึ้นใน
ความทรงจำ เราก็ต้องคาดคะเนว่าวัตถุที่มีอยู่จริงในสิ่งแวดล้อมนั้น สอดคล้องกับภาพความทรงจำ
ของเราหรือไม่ ถ้าภาพความทรงจำของเราแม่นยำเราก็จะหาวัตถุซึ่งก็คืออาหารมาได้ แต่ถ้าภาพ
ความทรงจำของเราไม่ชัดเจนเราจะต้องสร้างมโนภาพนั้นขึ้นมาใหม่ มิฉะนั้นเราก็จะอดตาย เพราะไม่มี
ภาพอาหารในมโนภาพจึงหาอาหารไม่ได้

ความสามารถในการแยกแยะความจริงออกจากความฝันนี้ อันที่จริงแล้วเป็นสิ่งที่คนเรามีมา
แต่กำเนิดและได้พัฒนาขึ้นจากประสบการณ์ และการฝึกฝนตั้งแต่วัยเยาว์บวกกับการศึกษา หากความ
รู้ความสามารถเช่นนี้เป็นภาวะของคนปกติที่มีระบบการทำงานของอิตและอีโก้ที่ สอดคล้องสมดุลกัน
ตัวอย่างเช่น ถ้าคนเราฝันเราเห็นสิงโต สิงโตที่เราเห็นไม่ใช่สิงโตจริงๆ แต่เรารู้สึกได้ว่าเรากำลังถูก

สิ่งใดจริงๆ ไหล่เราอยู่ โดยเรารู้ตัวว่าเราฝัน เมื่อตื่นขึ้นมาและไม่ได้รู้สึกว่าเป็นเวลาที่ฝันเป็นเวลาที่เกิดขึ้นจริง ความสามารถในการแยกแยะได้เช่นนี้เป็นเพราะการทำงานของระบบฮิดและอีโก้ที่สัมพันธ์กันนั่นเอง

ดังนั้น ขบวนการขั้นมัธยมก็คือการใช้ความคิดในการหาเหตุผลใคร่ครวญในการกระทำแยกแยะระหว่างความฝันกับความจริง อันเป็นขบวนการที่เกิดจากการพัฒนามาจากกรรมพันธุ์ และพัฒนาการทางธรรมชาติซึ่งเกิดจากประสบการณ์การอบรมและการศึกษา

อะไรจะเกิดขึ้นหากระบบอีโก้อ่อนกำลังและหย่อนยาน ภาวะการเก็บกด โทษผู้อื่น หรือการติดยึดจะเกิดขึ้นกับบุคคล ตัวอย่างเช่น การเก็บกดจะเกิดขึ้นเมื่อความปรารถนานั้นไม่ได้รับ การสนองบุคคลนั้นๆ จะเก็บกดความรู้สึกที่ต้องการเอาใจและแสดงออกมาในรูปของบุคลิกภาพเช่น การกัดปากแน่นเมื่อรู้สึกไม่พอใจอย่างมาก หรือบางครั้งก็ไปแสดงออกกับสิ่งทดแทน เช่น ถ้าเก็บกดเรื่องความรู้สึกที่มีต่อพ่อพ่อดิฉันก็อาจจะกลายเป็นคนชอบฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ต่างๆ หรือไม่ก็จะเป็นลืมหูลืมตา หรือทำเป็นไม่เห็นไม่รู้สึกภาวะความเก็บกดนี้จะหายไปได้ หากเราสามารถหาสาเหตุและที่มาของความกังวลที่เก็บกดลงไปและปล่อยพลังนั้นออกมา โดยการเผชิญหน้ากับความจริงที่เป็นอยู่ ซึ่งนั่นอาจจะช่วยให้อีโก้มีพลังที่มากขึ้นได้

ภาวะโทษผู้อื่น จะเกิดขึ้นเมื่ออีโก้ถูกกดดันจากฮิดและซูเปอร์อีโก้ (จะอธิบายต่อไป) อย่างมากจนทำให้เกิดการปั่นป่วน นั่นคือแทนที่จะรู้สึกวิตกกังวลเพราะตนเองกลบโยนความรู้สึกนั้นไปให้ผู้อื่นหรือวัตถุอื่นแทน เช่น แทนที่จะบอกว่าฉันเกลียดเขา ก็จะบอกว่าเพราะ เขาเกลียดฉันฉันจึงเกลียดเขาแทน หรือแทนที่จะบอกว่าความสำนึกผิดของฉันทำให้ฉันไม่สบายใจก็เปลี่ยนไปเป็นเขาทำให้ฉันไม่สบายใจ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าการโยนความกังวลไปให้สิ่งอื่นนั้นเป็นทางออกที่ง่ายในการทำให้ตนเองรู้สึกสบายใจขึ้น เหมือนกับการที่เราคิดว่าเราเกลียดคนอื่นนั้น เป็นความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตัวเอง แต่ถ้าเราโทษว่าเพราะคนอื่นเกลียดเรา เราจึงต้องปกป้องตัวเองด้วยการเกลียดเขาบ้าง กลับทำให้เราสบายใจขึ้นเพราะเราไม่ใช่คนไม่ดี อย่างไรก็ตาม การโทษผู้อื่นเช่นนี้จะทำให้บุคคลกลายเป็นคนชอบหาเหตุผลมาเข้าข้างตัวเอง อาจทำในสิ่งที่สังคมยอมรับเพื่อลบการกระทำที่สังคมไม่ยอมรับก็ได้ เช่น เขาคิดว่าเขาเป็นคนมีจิตใจงดงามเพราะบริจาคเงินให้วัดอยู่เรื่อยครั้งละมากๆ ทั้งที่จริงแล้วเงินที่เขาหามาได้นั้นได้มาจากการยกยอกทรัพย์นั่นเอง หรือคนที่โกงข้อสอบก็มักจะแก้ตัวว่าคนอื่นๆ เขาก็ทำกัน วิธีคิดเช่นนี้ เป็นเพียงกระบวนการป้องกันตัวของอีโก้เพื่อหาเหตุผลมาสนับสนุน

ความรู้สึกของเราให้สบายใจขึ้นเท่านั้น แต่ไม่ได้ช่วยให้ความวิตกกังวลที่แท้จริงหายไป หากเรามี ซุปเปอร์อีโก้ที่รุนแรงมา ก่อกวนอยู่

ภาวะติดยึด จะเกิดขึ้นเมื่อภาวะการเจริญเติบโตทางจิตใจของเราหยุดชะงักซึ่งเป็นกระบวนการป้องกันตัวเองอีกอย่างหนึ่ง เนื่องจากบุคคลเกิดความวิตกกังวลและไม่อยากที่จะพัฒนาในขั้นถัดไป เพราะรู้ว่าปัญหาและความยุ่งยากกำลังรออยู่หรือมีแนวโน้มว่าจะต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งที่คุ้นเคยและเมื่อเกิดภาวะเช่นนั้นก็จะดึงสิ่งที่คุ้นเคยกลับมาใช้ยึดติดต่อไป เช่น คนที่ไม่ยอมโตยังทำตัวเป็นเด็กๆ เพราะรู้สึกว่าการเป็นเด็กจะไม่ต้องรับผิดชอบกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นอย่างใหญ่โต และรู้สึกสบายใจที่จะคิดและรู้สึกอย่างที่เป็นเด็ก เป็นต้น ปัญหาที่ทำให้คนรู้สึกยึดติดก็คือ การรู้สึกไม่มั่นคง กลัวการผิดพลาดและถูกลงโทษ ความรู้สึกไม่มั่นคงนี้เกิดขึ้นเมื่อเขารู้สึกว่า หย่อนความสามารถที่จะต่อสู้กับการบีบคั้นจากชีวิตแบบใหม่ หรือการกลัวความผิดพลาด แล้วอาจถูกเยาะเย้ยทำให้รู้สึกเจ็บปวดในจิตใจ ที่สำคัญคือการถูกลงโทษ เช่น เด็กที่อยากออกไปนอกบ้าน คือเริ่มไปมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นที่ไม่ใช่พ่อแม่ของเขา แต่ก็กลัวว่าพ่อแม่จะไป รักคนอื่นและไม่รักเขาเหมือนเดิม และทำให้ต้องอยู่ลำพังโดยไม่มีคนรัก ส่วนคนที่เพ็งจู้จี้ ก็ไม่แน่ใจนักว่าเขาจะรักตัวเองได้อย่างที่พ่อแม่รักหรือเปล่า ภาวะแบบนี้ทำให้เขาพะว่ะพะวังมาก ทำให้ไม่อยากเริ่มออกไปใช้ชีวิตในสังคมที่เปลี่ยนไป ยิ่งถ้าตอนเด็กๆ เขาเคยถูกพ่อแม่หมิ่นเหม่ด้วยแล้วภาวะความเจ็บปวดอันเนื่องมาจากการไม่มีคนรักจะยิ่งทวีคูณขึ้น ซึ่งจะเกิดมากขึ้นอีกในเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูมาด้วยความกลัวมากกว่าความรัก ส่วนเด็กที่มีความมั่นคงมากกับความรู้สึกรักของพ่อแม่ เขาจะไม่กลัวการถูกหมิ่นเหม่และภาวะการติดยึดนี้ก็จะไม่เกิดขึ้น อย่างไรก็ตามภาวะของการติดยึดนี้มีด้วยกันหลายลักษณะหลายระดับ ขึ้นอยู่กับความรู้สึกกลัวในจิตใจของแต่ละบุคคล

ซุปเปอร์อีโก้ (Superego) คือ ส่วนของคุณธรรมหรือศีลธรรมที่เป็นไปตามความคิดในเชิงอุดมคติมากกว่าความจริง เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ที่สุดซึ่งมักเป็นตัวแทนของค่านิยม ประเพณี และอุดมคติของสังคม ซึ่งเด็กๆ เรียนรู้จากการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ ประกอบด้วย ระบบย่อย 2 อย่างคือ อุดมคติ กับ คุณธรรม

อุดมคติเกิดจากความคิดที่พ่อแม่ปลูกฝังด้วยการให้รางวัลเมื่อเด็กทำดี เช่น ประพฤติตัวอยู่ในกฎระเบียบได้รับคำชมเพิ่มหรือพาไปเที่ยว ส่วนคุณธรรมนั้นจะปลูกฝังด้วยวิธีการลงโทษหรือการกำหนดว่าอะไรไม่ดี อะไรไม่ควรทำ เช่น ถ้าลูกขโมยเงินจะถูกตี แม้วิถีทางของการอบรมทั้งสองอย่างจะต่างกันแต่ก็มาบรรจบกันที่การสร้าง “คุณธรรม” ให้กับเด็กเหมือนกับพลังของ

ซูเปอร์ฮีโร่ก็มักใช้เป็นแรงต่อต้านกับอิด หากเมื่อใดที่ซูเปอร์ฮีโร่มีอำนาจสูงกว่า บุคคลมักจะเลือกกระทำตามสิ่งที่ได้รับการอบรมสั่งสอน หากอิดมีอำนาจสูงกว่าบุคคลก็จะทำตามสัญชาตญาณ โดยมีฮีโร่เป็นตัวลั่นกรองและแยกแยะ ฟรอยด์ได้อธิบายว่าบุคลิกภาพและพฤติกรรมของบุคคลนั้นมีความสลับซับซ้อนและมีปัจจัยมากมายที่เข้ามากระทบต่อการทำงานของพลังทั้ง 3 อย่างนี้ “พลังทางจิตใจ” ซึ่งก่อร่างสร้างตัวมาจาก “พลังทางร่างกาย” นั้นไม่มีใครรู้ ว่ามันเปลี่ยนมาได้อย่างไร แต่รู้ว่าแหล่งที่ส่งสมาวนั้น จะอยู่ที่ใดเพื่อใช้ตอบสนองความพึงพอใจขั้นพื้นฐานของชีวิต โดยพลังงานนี้จะถูกดึงจากแหล่งที่สะสมไปกระตุ้นการทำงานของฮีโร่และซูเปอร์ฮีโร่ ส่วนพลังงานที่สะสมอยู่ในฮีโร่และซูเปอร์ฮีโร่นั้นมีไว้เพื่อใช้ผลักดันความตึงเครียดออกไป (แรงส่ง) และ/หรือเพื่อป้องกันหรือผ่อนคลายความตึงเครียดและความเจ็บปวด (แรงต้าน) โดยความคิดและการกระทำของคนเรานั้นขึ้นอยู่กับความแข็งของแรงส่งและแรงต้าน ต่างๆ นี้ด้วย

นอกจากพลังงานทั้ง 3 อย่างที่กล่าวมาแล้ว ปัจจัยที่ทำให้เกิดพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคลยังมีผลมาจากเงื่อนไข 5 ประการ ดังนี้

1. วุฒิภาวะ การเจริญเติบโตทางร่างกายและการเรียนรู้ทางด้านจิตใจซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามระบบประสาทและระบบฮอร์โมน วุฒิภาวะและการเรียนรู้จะพัฒนาไปด้วยกันกับบุคลิกภาพ
2. ความเจ็บปวดอันเนื่องมาจากโลกภายนอก (ความคับข้องใจจากเหตุภายนอก) เกิดขึ้นเนื่องจากความปรารถนาที่มาจากพลังงานของอิด ถูกขัดขวาง เช่น เราอยากกินอาหาร แต่ถูกคนอื่นแย่งเอาไป
3. ความเจ็บปวดภายในอันเนื่องมาจากความรู้สึกขัดแย้ง (แรงส่ง ปะทะ แรงต้าน) เช่น เราปรารถนาจะทำตามอิดแต่ถูกซูเปอร์ฮีโร่เข้ามายับยั้งไว้ เช่น อยากหนีออกไปเที่ยวกับเพื่อนแต่ก็รู้สึกผิดที่หนีแม่ออกไป
4. ความรู้สึกไม่เหมาะสม หย่อนความสามารถของบุคคล เกิดขึ้นเนื่องจากบุคคลนั้นมีความอ่อนแอ มีข้อจำกัดในตัวเอง หรือไม่มีปัญญามากพอที่จะหาเหตุผลมาแยกแยะหรือทำความเข้าใจกับตัวเองและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
5. ความวิตกกังวล สาเหตุใหญ่เกิดจากความกลัว

บรรณานุกรม

กรรณิการ์ นลราชสุวัจน์, ทฤษฎีการบำบัด, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2544.

กล่อมจิตต์ พลอยเวช, หนังสือสำหรับเด็ก, กรุงเทพฯ : บริษัทโรงพิมพ์กรุงธนพัฒนา จำกัด, พ.ศ. 2534.

กิติกร มีทรัพย์, พื้นฐานทฤษฎีจิตวิเคราะห์, กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, พ.ศ. 2524.

ศาสตราจารย์ คุณหญิงเกื้อกูล เสถียรไทย, ตะวันตกนิพนธ์, กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อักษรเจริญทัศน์ (แผนกการพิมพ์), พ.ศ. 2532.

จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ ถวัลย์ เนียมทรัพย์ สุมนา พิศลยบุตร สันติกโรภิกขุ นพลักษณ์ แผนที่เข้าถึงคนเข้าถึงตน, พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เฟื่องฟ้า, พ.ศ. 2545.

พินดา, สร้างผิวแสนสวย, พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุขภาพใจ, พ.ศ. 2541.

รองศาสตราจารย์ปราวณี เชียงทอง, วรรณกรรมสำหรับเด็ก, พิมพ์ครั้งแรก, กรุงเทพฯ : สุริยาสาส์, พ.ศ. 2526.

วันฤทัย สัจจพันธุ์, ภาพสะท้อนจากตัวละครสู่ชีวิตจริง มิใช่เป็นเพียง “นางเอก”, พิมพ์ครั้งแรก, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น, พ.ศ. 2545.

วิริยะ สิริสิงห, การสร้างสรรค์วรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน, พิมพ์ครั้งแรก, กรุงเทพฯ : สุริยาสาส์, พ.ศ. 2537.

วิไล มาศจรัส, เทคนิคการเขียน การเล่านิทานสำหรับเด็ก, พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : บริษัท สำนักพิมพ์ธารอักษร จำกัด, พ.ศ. 2545.

ศิริพร ณ ถลาง, ทฤษฎีจิตวิทยา วิธีวิทยาในการวิเคราะห์ตำนาน – นิทานพื้นบ้าน, พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2548.

สมบัติ พิศสะอาด, ฉีกหน้ากากฟรอยด์, พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มูลนิธิเด็ก, พ.ศ. 2533.

ดร.สิทธิโชค วรานุสันติกุล, จิตวิทยา การจัดการพฤติกรรมมนุษย์, ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : บริษัท อักษราพิพัฒน์ จำกัด, พ.ศ. 2533.

อำภา โอตระกุล, นิทานพื้นบ้านเยอรมัน, พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : บริษัท เรือนปัญญา จำกัด, พ.ศ. 2545.

BRUNO BETTELHEIM, THE USES OF ENCHANTMENT. 2nd, New York, VINTAGE BOOKS EDITION, 1989.

Rose Weitz. Rapunzel s Daughters, New York, Fsgbooks, 2004.

W. et J. Grimm. Doucette. France, Mango, 1993.

Brown Lyn Mikel, Raising Tteir Voice : The Politics of Girls Anger, Cambridge, Mass : Harvard University Press, 1998.

Willett, Julie A Permanent Waves : The Making of the American Beauty Shop. New York : New York University Press, 2000.

ประคอง นิมมานเหมินท์, นิทานพื้นบ้านศึกษา, กรุงเทพฯ : ศูนย์คติชนวิทยา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ยศ สันตสมบัติ, มนุษย์กับวัฒนธรรม, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.

อมรา พงศาพิชญ์, วัฒนธรรม ศาสนาและพันธุ์, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ไพโรจน์ อยู่มณเฑียร, ปรัชญาตามนัยคิดของอิสป, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สร้อยทอง, มปป.

ปรีดา ปัญญาจันทร์, ชีวัน วิสาสะ, เล่านิทานอย่างไรให้สนุก, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวเพื่อนเด็ก, 2537.

ถวัลย์ มาศจรัส, เทคนิคและตัวอย่าง การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสืออ่านเพิ่มเติม, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มิติใหม่, 2538.

ผกาดี อุตตโมทย์, การเล่าของอิสป, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ผีเสื้อ, 2536.

จินตนา ใบกาชฎี, การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก, กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2534.

ปราณี เขียงทอง, วรรณกรรมสำหรับเด็ก, กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2526.

เว็บไซต์

<http://greatsfandf.com/site-overview.php>

<http://66.102.7.104/search?q=cache:SYQaqHe6X0YJ:www.abp1.co...>

http://muse.jhu.edu/journals/the_journal_of_aesthetic_education/v038/38.4spitz.html

html

<http://66.102.7.104/search?q=cache:EzWioU1OgiYJ:www.yale.edu...>

<http://cai.md.chula.ac.th/lesson/lesson4410/data/frame.htm>

http://www.smcfertility.com/SMC_tha/knowledge01.html

http://www.elib-online.com/doctors/gen_clonning2.html

<http://www.rit.ac.th/homepage-sc/charud/naturemystery/sci1/cloning/>

clone.htm

<http://www.isaaa-thailand.org/article001.htm>

<http://www.budpage.com/clone.shtml>

<http://library.riu.ac.th/webdb/images/Philosophy11.htm>

<http://zygote.swarthmore.edu/ecto8.html>